UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

78

Центральний Еміґраційний Союз
Українського Студентства.

Вісник

ч 1–2

1946

Вісник

Орган розпоряджів та постанов Ісус-а.

I - 2

січень - березень

1946

МЮНХЕН

П Р О Т О К О Л

УКРАЇНСЬКОГО ВСЕСТУДЕНТСЬКОГО УСТАНОВЧОГО З'ЇЗДУ В ДНЯХ 25,26 і 27. XII. 1945 р.

З ініціятиви Тимчасового Всестудентського Ініціятивного Комітету відбувся в днях 25,26 і 27 грудня 1945 р. Український Всестудентський Установчий З'їзд /УВУЗ/.

Як відомо,4 вересня 1945 р. відбулася в Мюнхені нарада представників існуючих студентських організацій,а саме: Українського Студентського Об'єднання в Австрії,Української Студентської Громади в Мюнхені,Референтур в Реґенсбурґу та Плятлінґу.

Нарада випрацювала ряд напрямних,які зібрано в "Підсумках"/подаємо на кінцевих сторінках/. У висліді нарад створено ТВІК/Тимчасовий Всестудентський Ініціятивний Комітет/ в складі 5 осіб,який мав скликати найпізніше до I січня 1946 р. Всестудентський З'їзд та передати йому свої аґенди.

ТВІК перевів підготовчі роботи до скликання УВУЗ-у. Про З'їзд повідомлено всі існуючі під сучасну пору студентські товариства на теренах окупованої Німеччини,крім того Австрії,Франції,Швайцарії,Італії та Бельгії.

На З'їзд прибуло 28 делегатів від 1356 студентів,зареєстрованих в 12-ти студентських товариствах.

УВУЗ відкрив голова ТВІК-у,стверджуючи повну кількість делегатів,та подав до відома програму З'їзду,яку принято без змін.Відтак вибрано Президію З'їзду в складі: голова,містоголова та два секретарі,якій передано ведення З'їзду.

Голова Президії з'ясував завдання З'їзду: З'їзд повинен перебрати аґенди від ТВІК-у,звіти від бувших студентських товариств та вирішити про форму майбутньої всестудентської організації.

Після довшої дискусії над тим,чи про З'їзд повідомлено всі існуючі студентські організації та чи З'їзд є компетентний,говорити в імені цілости студентства,вирішено дорогою голосування,що З'їзд має право,уважати себе Всестудентським Установчим З'їздом із наступних причин: ТВІК,якого правною основою є узглядненння назви "тимчасовий",передає свої аґенди УВУЗ-ові,який все ж таки заступає переважаючу більшість студентства не еміґрації. Навіть коли б узяти під увагу,що не повідомлено про З'їзд студентські організації інших країв /Америки/,тоді кількість їх є значно менша, як кількість заступлених на З'їзді членів студентських організацій.

В додатку,за відомостями від американських українців,в Америці немає самостійних українських студентських організацій,а є тільки секції при комітетах. І на попередніх всестудентських з'їздах фактично представників окремих українських студентських організацій Америки теж не було. А з існуючих організацій в Европі ані одна не зголосила застережень щодо правосильности всестудентського З'їзду.

Перед приступленням до відібрання звітів,предсідник відчитав привіти від деяких студентських організацій,КОДУС-у,Швайцарії,проф. Дорошенка. Від Українського Вільного Університету зложив привіт та побажання якнайкращих успіхів - проф. Щербаківський. Крім того від турецької студентської організації зложили привіт турецькі делегати.

Приступлено до звітів. Голова ТВІК-у з'ясував завдання очолюваного ним Комітету,яке було зв'язане з великими труднощами,як: розкинення членів Комітету по різних місцях і зонах,брак зв'язків із студентськими осередками. Все ж таки за цей час ТВІК об'єднав 777 студентів,з них 24% жінок; беручи під увагу поділ на факультети,25,6% студіює медицину,17,5% техніку,7,9% філософію, 5,9% фармацію,5% право,4% дентистику,3,7% ветеринарію,3,6% теологію,2,6% природничі науки. 414 студентів розпочинають студії 72 закінчують.

Завдання ТВІК-у було не тільки згуртувати студентів в студентських осередках,але створити для них можливість,продовжувати студії,провадити культурно-освітню роботу та працювати над піднесенням інтелекту студентів шляхом творення "осередків думки". Важне завдання в суспільно-виховній ділянці мав сповняти всестудентський журнал,видаваний ТВІК-ом - "Студентський Шлях". ТВІК старався нав'язати контакт не тільки із студентськими товариствами на теренах окупованої Німеччини,але поза її межами; тут удалося нав'язати зв'язки з Парижем,Швайцарією,Італією та Бельгією.У всіх тих краях існують студентські осередки,які ведуть досить пожвавлену роботу.

На тому звіт ТВІК-у вичерпано,а З'їзд уділив абсолюторії його членам.

Після того звітували коротко делеґати існуючих студентських організацій. Між ними чисельно найбільші та найкраще зорганізовані Студентські Громади в Мюнхені та Інсбруку.

Ставши на становищі,що загал фізичного членства колишніх студентських організацій ОПУС,НАСУСОН,НОУС і ЦеСУС,які тепер не існують,зорганізований у нових організаціях,є заступлений саме на цьому З'їзді,та що тепер уперше від початку другої світової війни можна свобідно виявляти свою думку,УВУЗ завізвав останньо урядуючі проводи цих організацій,зложити звіти.

ОПУС зложив вичерпуючий звіт,даючи тим ще один доказ своєї солідности в роботі та зорганізованости в підпорядкуванні себе постановам УВУЗ-у.

Представник НОУС-у зложив замісць звіту декларацію,в якій осудив працю ТВІК-у,яка на думку НОУС-у не дала ніяких позитивних вислідів,а спираючися на фіктивній "свободі думки",вела тільки "вузькополітичну роботу". З'їзд осудив декларацію НОУС-у,як негідний виступ,що не повинен би мати місця на Всестудентському З'їзді.

Тому,що останній голова,розв'язаного ґештапом,НАСУСОН-у не живе /розстріляний німцями/,коротенький звіт із діяльности цієї організації зложив організаційний референт ТВІК-у.

Дещо відмінно виглядало заступництво ЦеСУС-у,якого "голова", присутній на З'їзді,не вважав за відповідне звітувати. Фактично, ЦеСУС припинив свою діяльність від кількох років,провід його здекомплетувався; організація не проявляла ніякої діяльности.

В дискусії над звітами колишніх студентських організацій обговорювано в першу чергу становища НОУС-у та ОПУС-у і їхню діяльність. Коли брати під увагу те,що НОУС - це не тільки провід,але також об'єднане на терені Німеччини студентство,тоді треба признати,що по деяких студентських осередках воно провадило поважну роботу /напр. віденська "Січ"/.

Дискутанти підкреслювали конечність відділювати при оцінці НОУС-у членів від проводу. Провід цієї організації з членством мав зв'язок дуже люзний і його інтересів не заступав.

ОПУС - мав може замало популярности серед студентського загалу. На це треба було ще деякого часу. Все ж таки треба ствердити,

що ОПУС своє існування вповні оправдав. Всупереч існуючій провідницькій системі був організацією наскрізь демократично - в и х о в н о г о типу. Будував свою працю на "свободі думки",на свободі: висловлювати свої переконання та зацікавлення,даючи тим можність, студентам рости й розвиватися.

Перший день З'їзду закінчено "Літературним вечором",у якому участь взяло шість авторів. Із замітніших виступів треба відмітити прозаїка Кримського і байкаря Манила.

Другий день З'їзду присвячено майже цілком таким питанням,як: рішення відносно форми всестудентської організації та її статуту. Дискусія в тій справі висунула зразу дві думки: I/ створювати нову всестудентську централю, 2/ відновити ЦеСУС /Центральний Союз Українського Студентства/,приймаючи рівночасно його статут з узглядненням деяких змін. Останню думку заступала більшість делеґатів. Рішено нав'язати до традиції старої вже студентської центральної організації,якою був ЦеСУС,заложений ще в 1922 р. з осідком у Празі. Підчас останньої світової війни 1939-45 ЦеСУС з різних причин перервав свою діяльність.

Створювати зовсім нову студентську централю було б безцільно, тому рішено більшістю голосів,відновити ЦеСУС зі зміною в назві, як: ЦЕСУС /Центральний Еміґраційний Союз Українського Студентства/. Зараз після того приступлено до обговорення поодиноких точок статуту. Статут прийнято з невеликими змінами вцілості. /Статут подаємо на дальших сторінках цього числа/.

Пополудневі наради присвячено виборові Управи та рефератові на тему: "Зміст праці українського студентства". /Гляди: "Студентський Шлях" ч. 2-3/.

В дискусії,яка розвинулася досить широко,порушено в першу чергу питання 30-тих років. Дискутанти вбільшості старалися розв'язати його об'єктивно. Т.зв. тридцяті роки на студентському терені характеризувалися великанським динамізмом в праці,зацікавленням суспільною проблематикою та ідейним наставленням студентського загалу. Це речі сьогодні очевидні. Їх брак відчувається. Все ж таки надмірне теоретизування,деколи шабльоновість,брак свободи вислову, апотеоза єдиноправильних шляхів і прямий зв'язок,чи залежність від політичних центрів надавали студентській організації тридцятих років ціх н е с п р и й м а л ь н и х сьогодні.

Завданням студентства під сучасну пору - боротися за глибокі духові вартості в студентському житті. Такими вартостями мусить бути в першу чергу культ обов'язку та праці,який,спираючися на запал і віру у власні сили,може запевнити кращий успіх на полі науки та в ділянці суспільно-громадської праці. З огляду на пізню пору,дискусію на тому закінчено.

Третій день нарад призначено справам матеріяльної допомоги студентству та працям Комісій для справ студій та методики праці. Як відомо,КоДУС являє собою єдину допомогову установу,яка переводить на більшу скалю акцію для здобуття фінансів для студентів,середньошкільників та професорів. В останньому часі КоДУС розписав конкурс і вислав анкети для тих,що хочуть старатися про допомогу. Після довшої дискусії над тим,чи надальше зв'язуватися з КоДУС-ом,як допомоговою інституцією,чи оснувати нове допомогове товариство,яке було б підпорядковане виключно потребам студентства. З огляду на традиції,які має за собою КоДУС,рішено надальше вважати його єдиною громадською інституцією,що взяла на себе обов'язок,нести матеріяльну допомогу студентству. У зв'язку з цим З'їзд прийняв таку 24.точку "Резолюцій": "З'їзд визнає корисною працю Комісії Допомоги Українським Студентам та висловлює побажання,щоб Комісія доповнила свій

склад,перевела перевибір своєї Управи та здала звіт з дотеперішньої своєї діяльности перед компетентними українськими чинниками і в той спосіб одержала апробату української громадської думки".

Як останні точки в програмі З'їзду залишилися праці Комісій та прийняття З'їздом,виготовлених ним резолюцій. Вибрано людей,які мали перевести наради в поодиноких Комісіях та виготовити відповідні резолюції.

Наради Комісій за вийнятком методичної,яка не відбулася з огляду на малу кількість зацікавлених,пройшли в діловому тоні та винесли ряд резолюцій,які подала до відома З'їздові осібна Комісія. Після дискусії над поодинокими точками та після внесення деяких поправок,З'їзд прийняв резолюції вцілості. На закінчення З'їзду промовляли: відпоручник Апостольської Адміністратури,який одночасно сповняє обов'язки духовника для гр.-кат. студентства та предсідник З'їзду.

Студентство було все тою частиною громадянства,яка несла високо прапор ідейности та тим самим сповняла за словом бл. п. Покійного Митрополита Андрея свій найвищий християнський обов'язок супроти свого народу. Завданням академічної молоді під сучасну пору є: держати якнайтісніший зв'язок із церквою,бо тільки це може дати нам сьогодні,в умовинах духової кризи,яку переживає ціла Европа,запоруку,що наша праця,яку проводимо,піде правильним шляхом.

Предсідник висловив у свойому останньому слові побажання в імені З'їзду. УВУЗ /Український Всестудентський Установчий З'їзд/ - який закінчує зі сьогоднішнім днем свої наради - це,безперечно,знову один крок вперед в історії українського студентства на еміґрації. З'їзд сподіється,що цілість студентства поставиться з довір'ям до його постанов та включиться активно в роботу нової студентської Централі,яка напевно доложить багато зусиль до того,щоб якслід попровадити студнтство в кожній ділянці організованого студентського життя. На тому З'їзд закінчено.

Р Е З О Л Ю Ц І Ї

УКРАЇНСЬКОГО ВСЕСТУДЕНТСЬКОГО УСТАНОВЧОГО З'ЇЗДУ,

що відбувся в днях 25, 26 і 27-го XII. 45.р.

У З'їзді взяло участь 28 умандатованих представників 12 студентських організацій,що репрезентували 1356 студентів. Про З'їзд були повідомлені всі існуючі тепер українські студентські товариства на теренах окупованої Німеччини,крім того Австрії,Франції,Швайцарії, Італії та Бельгії.

Український Всестудентський Установчий З'їзд,уважаючи себе дійсним і єдиним виразником волі українського студентства на чужині, приймає слідуючі постанови:

I. В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ ДІЛЯНЦІ

I. Вважає необхідним: відновити діяльність всестудентської організації з уваги на репрезентацію українського студентського життя на міжнародньому терені та на координацію всіх його організованих виявів.

2. Український Всестудентський Установчий З'їзд стверджує, що всестудентська організація ЦеСУС в останніх роках у наслідок політики тоталістично-нацистівського режиму перестала діяти.

3. Стверджує, що від 1942 р. Провід ЦеСУС-а через здекомплетування перестав існувати.

4. Стверджує, що існуючі за час війни, основані на провідницькій /наказній/ системі, українські студентські установи /НОУС, ОПУС/ перестали існувати.

5. Рішає: відновити з сьогоднішнім днем діяльність ЦеСУС-а, вважаючи себе черговим, законним його З'їздом.

6. Рішає: дальше продовжувати діяльність ЦеСУС-а на основі його дотеперішнього статуту з узглядненням, ухвалених на цьому З'їзді, поправок, як: ЦЕСУС /Центральний Еміґраційний Союз Українського Студентства/.

7. Уповажнює нововибраний Провід ЦЕСУС-а, перевести ліквідацію та перебрати аґенди всіх згаданих студентських установ.

8. В організаційних справах задержує засаду двостепенности з тим що в разі потреби може ЦЕСУС, впровадити для полагоджування адміністраційних справ краєві студентські об'єднання.

9. Визнає дійсними членами ЦЕСУС-а тільки автономні студентські станові аполітичні організації по університетських осередках. Їм підпорядковані студентські секції в місцях більшого скупчення української студентської молоді в терені їхньої діяльности.

II. В СВІТОГЛЯДОВІЙ ДІЛЯНЦІ

10. Українське студентство кладе дальше в основу свого духового життя ідейний зміст самостійницько-державницького світогляду українського народу, що виявився в ході його історії в змаганні до самостійности і повного вияву його творчих сил на всіх ділянках життя.

11. Признає обов'язком українського студентства, прийняти участь у змаганні за волю і державність українського народу.

12. Завданням українського студентства на еміґрації являється зокрема прямування до піднесення власної фахової та загальної освіти і культури, вироблення сильного характеру та культу обов'язку праці.

13. Признає здорові засади християнської етики основою моралі індивідуального та суспільного життя.

14. Визнаючи право за кожним студентом, як громадянином: брати участь у політичній діяльності, З'їзд відкидає принципово всяке вношення політики до студентського життя.

15. Підкреслює правдиво демократичний характер студентської організації в її толерантності до всього, що позитивне й будуче у відношенні до української спільноти.

III. В ДІЛЯНЦІ СТУДІЙ

16. Український Всестудентський Установчий З'їзд стверджує великий вклад у ділянку української культури і науки - Українського Вільного Університету і УТГІ; вітає поновлення їх праці на терені окупованої Німеччини та взиває все українське громадянство до моральної й матеріяльної піддержки згаданих шкіл.

17. Взиває українських студентів, студіювати на українських високих школах.

18. Розглянувши можливість студій на чужих високих школах в окупованій Німеччині, дійшов до переконання, що вони не задовольняють потреб українського студентства. З'їзд визнає існування інституції "нумерус клявзус" для чужинців на деяких німецьких високих школах за несправедливе та рішає, боротися проти того зарядження.

19. Розглянувши статистичні дані про фаховий поділ українських студентів та їх теренове розміщення, уважає необхідним: створити координаційний центр для ведення студійної політики, до якого входили б представники українських високих шкіл і студентства.

20. Поручає Проводові ЦЕСУС-а, занятися висилкою поодиноких студентів на студії поза кордоном окупованої Німеччини для поглиблення знання та пізнання культури інших народів.

IV. В ДІЛЯНЦІ МЕТОДИКИ ПРАЦІ

21. Опанування методики праці студентської організації - це одна з передумов, які можуть запевнити студентській організації правильний розвій та закріплення її на студентському терені.

22. Студентська Централя мусить, розробити докладно методику праці студентської організації, впроваджуючи її в організоване студентське життя, згл. будувати його за докладно продуманими методами, які:
   а/ показували б її правдиву вартість у глибині при засвоюванні світоглядово-політичних питань;
   б/ давали б доказ своєї бездоганної організованої форми в опануванні методики праці, яка проникала б у кожну найменшу клітину студентського життя.

V. В ДІЛЯНЦІ ДОПОМОГОВОЇ АКЦІЇ

23. З'їзд вважає конечним: наладнати матеріяльну допомогу українському студентству нав'язанням контакту з міжнародніми допомоговими організаціями, а в першу чергу зорганізуванням допомоги українського громадянства.

24.З'їзд визнає корисною працю Комісії Допомоги Українським Студентам та висловлює побажання,щоб Комісія доповнила свій склад, перевела перевибір своєї Управи та здала звіт з дотеперішньої своєї діяльности перед компетентними українськими чинниками і в той спосіб одержала апробату української громадської думки.

Український Всестудентський Установчий З'їзд передає всі свої рішення,які торкаються ділянок організованого життя українського студентства - новостворені всестудентській Централі ЦЕСУС-ові /Центральний Еміґраційний Союз Українського Студентства/.

З'їзд взиває все українське студентство,совісно виповнювати свої завдання,щоби своєю поставою помогти всестудентському Проводові,перевести всі постанови в життя.

З'їзд закликає українське студентство,глибокою й витривалою працею в дусі постанов над поширенням знання та поглибленням світогляду дати тривкі й здорові підстави для розбудови організованого студентського життя.

С Т А Т У Т

ЦЕНТРАЛЬНОГО ЕМІҐРАЦІЙНОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

ухвалений Всестудентським Установчим З'їздом Укрраїнського Студентства на чужині дня 26.XII.1945 р. в Мюнхені.

I. НАЗВА.

I. Центральний Еміґраційний Союз Українського Студентства,скорочено ЦЕСУС.

II. ОСІДОК.

2. Тимчасово Мюнхен.

III. ХАРАКТЕР І МЕТА.

3. ЦЕСУС є аполітичним,становим товариством. Має за завдання: нести всеобіймаючу,організаційну,моральну,культурну,станову і в межах своєї діяльности матеріяльну допомогу своїм членам.

IV. ПРАЦЯ.

4. Намічену мету ЦЕСУС осягає тим,що:
   а/ заступає студентство перед владою в публичному житті та міжнародніх студентських організаціях;
   б/ закладає та підпирає інституції,що діють в інтересах студентства;

в/ влаштовує з'їзди,збори,вистави,імпрези,відчити анкети і т.п.;
г/ видає періодичні та неперіодичні друки;
ґ/ набуває майно,організує і веде студентські кооперативи і підприємства.

5. Веде акцію допомоги українському студентству та управляє фондом,на це призначеним.

V. МАЙНО.

Майно ЦЕСУС-а ділиться на:
6. Основне,яке складається:
а/ з 10% прибутків звичайних і надзвичайних;
б/ із сум,призначених З'їздом.
7. Оборотове,яке складається:
а/ із звичайних прибутків:
1/ членських внесків у висоті, встановленій З'їздом,
2/ постійних дарів і субвенцій;
б/ з надзвичайних прибутків:
1/ одноразових дарів,
2/ чистого прибутку від підприємств,імпрез та відсотків від капіталу.

8. Допомоговий фонд складається:
а/ з дарів і субвенцій,які призначені на допомогову акцію;
б/ зі звороту допомг членам,які до цього зобов'язалися.

VI. ЧЛЕНИ.

9. Члени ЦЕСУС-а поділяються на:
а/ дійсних,якими можуть бути автономні,аполітичні,станові українські студентські організації;
б/ чинних,якими є кожний студент,член організації,що входить до складу ЦЕСУС-а.

10. Дійсним членом стає організація,що прийнята Управою,затверджена З'їздом.

11. Організація тратить членство:
а/ виступленням;
б/ виключенням постановою З'їзду:
1/ у випадку недодержання статуту,чи постанов З'їзду ЦЕСУС-а;
2/ у випадку незаплачення внесків до 6-х місяців.

12. а/Дійсні члени мають право:
1/ висилати делеґатів на З'їзд;
2/ вносити проєкти,резолюції та бажання.
б/Чинні члени мають право пасивного вибору.

13. Дійсні члени мусять реґулярно платити,встановлені З'їздом внески та виконувати всі постанови З'їзду.

VII. ОРГАНИ.

14. Органами ЦЕСУС-а є. З'їзд,Управа,Ревізійна Комісія,Товариський Суд.

VIII. З'ЇЗД.

15. З'їзд складається з делеґатів дійсних членів.
Делеґатами обирається на кожних 25 членів - один, на основі рівного, таємного, безпосереднього, загального та пропорціонального голосування. Лишки понад 10 обирають також одного делеґата. Організації, що мають до 10 членів, об'єднуються з іншими організаціями. Делеґат має право, з відома організації передати писемно свій мандат іншому.

16. З'їзд приймає звіти з діяльности, може робити зміну статуту, зміцнювати організаційну солідарність і порядок, вирішувати справи, яких не можуть вирішити інші інституції та вибирати усі органи ЦЕСУС-а.

17. З'їзд правосильний, коли всі дійсні члени були повідомлені за 30 днів про час та денний порядок, та з'явилося найменше 2/3 дійсних членів.

18. Для правосильности постанов треба абсолютної більшости голосів. Для змін статуту, виборів усіх органів і виключення дійсних членів потрібна більшість голосів присутніх делеґатів. Коли при перших виборах не осягнено 2/3 голосів, то відбуваються тісніші з-поміж тих двох делеґатів, що дістали найбільше голосів. При тісніших виборах рішає для Голови ЦЕСУС-а більшість 2/3 голосів; для решти - абсолютна більшість.

19. а/Звичайний З'їзд відбувається щорічно, найпізніше до 15 липня і скликається Головою ЦЕСУС-а на основі рішення Управи.
б/Надзвичайний З'їзд скликує: 1/ Голова на основі рішення Управи, 2/ Ревізійна Комісія з власної ініціятиви, або на бажання 1/4 дійсних членів протягом 40 днів після внесення писемної заяви.

IX. УПРАВА ЦЕСУС-а

20. а/Управа складається з Президії та 6-ох Референтур. б/Завданням Управи є: керувати і координувати всіма справами ЦЕСУС-а. Члени Управи можуть одержувати платню і за свою діяльність відповідають перед З'їздом. До Управи можна вибрати і неприсутніх за їхньою писемною згодою. Члени Управи не мають права займати в ЦЕСУС-і крім своєї якусь іншу посаду. Повновласть Управи тягнеться від Звичайного З'їзду до Звичайного З'їзду, якщо це не противиться постановам Надзвичайного З'їзду. Більшість членів Управи стало перебуває в місці осідку ЦЕСУС-а.

21. До складу Президії входять: а/ Голова, який заступає Союз у всіх випадках, скликає і провадить засідання Управи, підписує усі документи разом із даним референтом. Має рішаючий голос у всіх Референтурах та Комісіях, крім Ревізійної. б/ Перший і другий заступник Голови, що в порядкові заступають Голову: 1/ по його дорученні, 2/ коли він неприсутній, 3/ коли до місяця після виборів він не перебере урядування, 4/ по постанові Ревізійної Комісії навіть проти волі Голови. в/ Перший та другий секретарі: 1/ Перший секретар веде канцелярію та кореспонденцію, 2-ий секретар завідує інвентарем, архівом та веде реґістратуру. Праця

Референтур провадиться на основі окремих правильників,затверджених Управою.

22. Управа має право: кооптувати нових членів Управи на місце вибувших,однак не більше половини.

23. Референт організаційно-діяльностевий провадить організацію, статистичну евіденцію та дислькацію.
б/ Референт міжнародніх зв'язків,що переводить плановий контакт з усіма чужими студентськими організаціями,
в/ Референт культурно-освітніх справ,
г/ Референт фахової освіти,
ґ/ Референт пресовий редаґує орган ЦЕСУС-а та провадить видавничу діяльність.
д/ Референт економічний завідує усім майном ЦЕСУС-а.

24. Допускається сполучувати функції окремих членів Управи.

X. РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ.

25. Ревізійна Комісія складається з трьох членів,які вибирають Голову з-поміж себе і двох заступників.

26. Ревізійна Комісія зобов'язана,найменше два рази річно перевести повну ревізію всіх справ ЦЕСУС-а.

XI. ТОВАРИСЬКИЙ СУД.

27. Товариський Суд складається з трьох членів,які вибирають з-поміж себе Голову і двох заступників. Крім того кожна сторона обирає собі по одному заступникові.

28. Товариський Суд провадиться на основі правильника,затвердженого З'їздом. Суд полагоджує: а/ спори між Союзом і автономними організаціями, б/ спори між дійсними членами, в/ спори між членами чинними різних організацій, г/ відклики на рішення Товариських Судів автономних організацій.

XII. КАРИ.

29. Кари поділяються на: а/ грошові,згідно з постановою З'їзду, б/ догани на рішення З'їзду чи Товариського Суду, в/ виключення зі Союзу рішенням З'їзду.

XIII. КІНЦЕВІ ПОСТАНОВИ.

30. Колиб із причини вимог влади були потрібні зміни статуту,а для цього було б неможливо скликати З'їзд,то Управа Союзу в порозумінні з Ревізійною Комісією має негайно перевести потрібні зміни та зараз же повідомити всіх дійсних членів.

31. Союз може бути розв'язаний рішенням З'їзду,або коли кількість дійсних членів стає менша трьох.

32. У випадку розв'язання Союзу постановою З'їзду чи з інших причин, майно переходить у користування Українських Церков по половині.

СТУДЕНТ - УСГ - і ЦЕСУС

/До питань студентської проблематики/

Homo est animal sociale.-

У державних народів це таке ясне й самозрозуміле,що немає найменшої потреби цього повторяти. Мабуть ніодин англієць на світі не може уявити собі,щоб - де б його доля не кинула - він міг жити так якось,щоб не працювати для добра,величі і слави англійської імперії,порядкуючи своє особисте життя по лінії її інтересів. Він може мати особливий погляд на те,як працювати для добра своєї батьківщини: але для нього лишиться завжди неспірним,що намагання одиниці,виломитися з-під законів праці для добра своєї збірноти - це моральний злочин. Тягар цих законів для нього ніколи не страшний,бо це ж його власні закони.

У нас буває нераз трохи інакше. Це тому,що довгі літа неволі з одної сторони притупили те відчуття конечности позитивної постави супроти свого народу,а з другої сторони,висуваючи завжди конечність неґації ворожого панування,зродила нахил: відхилюватися від усього,що нагадує примус,ціха,що приходить до голосу нераз і тоді, коли для неї зовсім місця бути не може.

От через те - коли інші державні народи можуть поручати своїм студентам тільки одне: "Вчіться якнайкраще",бо національно-суспільне виховання й вироблення одержував їхній студент від маленької дитини й одержує далі на кожному кроці,то в нас,якраз,оцей момент треба виразно підкреслювати та звертати на нього особливу увагу.

Через те й завдання студентських організацій у нас треба оформлювати дещо інакше. Українська студентська організація мусить, ставити собі за ціль синтезу завдань організації фахової з завданням організації виховної. Ясніше кажучи,її завданням мусить бути: охопити все студентське життя для цього,щоб створити кожному українському студентові догідні умовини для продовжування й закінчення студій,а побіч цього дбати про його суспільно-громадянське виховання й вироблення.

Дещо про організаційні форми.

Для переведення цих завдань перш за все треба вбрати це збірне життя в ясно окреслені форми. Йдеться тут,очевидно,не про те, щоб конечно завести всюди якусь одну згори випрацювану форму,наломлюючи до неї життя,а про те,щоб при їх помочі надати нормальний і правильний хід розвою цього життя.

Кожна форма сприяє дійсно розвоєві життя,що для нього вона створена тільки тоді,коли бере під увагу всі його властивості та йде настрічу всім позитивним тенденціям його розвою. Через те й випрацювані форми сучасного нашого студентського життя не являються,як невідклично обов'язуючі,а є тільки взорами і напрямними.Кожний жеж осередок має повну свободу,допасовувати їх до місцевих обставин. Тільки при цьому треба тямити,що тікаючи від "ґляйхшальтування",яке деформує життя,не вільно забігати в другу скрайність - анархію і нелад. Значить,відхилення від основних напрямних слід робити лише тоді,коли цього дійсно вимагають особливості даного середовища.

Клітинами організованого студентського життя є У.С.Громади зі секціями та об'єднання їх - Ц.Е.С.У.С. Члени поодиноких громад є рівночасно членами Ц.Е.С.У.С.-а так,як члени секцій є рівночасно членами дансї громади. Через те між секціями,громадами і Централею мусить бути завжди повна гармонія і живий зв'язок. Вони мусять доповнятися взаїмно,обмінюючись у відповідному порядку досвідом,заввагами та інструкціями.

На громадах лежить перш за все обов'язок: докінчити включування в організовані ряди студентів,що живуть на терені її діяльности. Деяке,хоч і маленьке вже,число наших студентів ходить ще й сьогодні самопас. Немає сумніву,що існування "диких" студентів - це явище шкідливе не тільки,коли дивитись під кутом інтересу цілости,але також і для самих цих "диких" студентів. Може бути, що в одному,чи другому випадку одинцем залагодить собі хтось якусь справу краще,ніж у гурті; але це тільки буває часом. В загальному мусить кожний здавати собі ясно справу з того,що хача б розміщення студентів по високих школах /коли треба боротися за місця/,розподіл підмог,не говорячи вже про інше,мусить бути провадженe організовано,доцільно.

Попри це мусимо здати собі ясно справу з того, що в сьогоднішній дійсності,при ліквідуванні морального розлюзнення,що його принесла війна,студентська організація мусить,нетільки помагати студентам,але й опікуватися ними. Аджеж лучаються випадки,що під українського студента підшивається людина,що не має до цього ні формального,ні морального права. Бувають,знова,випадки,що студент підпадає під вплив поганого окруження і,не маючи ніякої опіки над собою,сходить на манівці. Вкінці бувають і такі випадки,що солідний студент,не знайшовши товариської атмосфери серед рідного окруження,попадає в чуже середовище і топиться в чужому морі. Протиділати всім цим випадкам - це і є завдання студентської організації.

Це вимагатиме запровадження організаційної дисципліни.Тут стрінуться завжди на початку деякі труднощі у формі меншого,чи більшого опору частини членства. Декому видасться це поліційною системою,чи насиллям над свободою людини,бо дехто уявляє собі демократію,як повну анархію. Та це не сміє нас бентежити. Відповідними засобами організаційну дисципліну треба,таки,запровадити і виказати всім,що від неї відтягаються не ті,що не хочуть,обмежувати своєї особистої свободи з любови до цієї свободи,а тільки типи,що бояться відповідальности за свої вчинки.

Переведення цього важне головно тепер у початковій отадії. І для цього потрібна найбільше згармонізована співпраця всіх громад та Централі і поміч поодиноких студентів. А потім заводити й опановувати форми кожного прояву організованого життя.Так,щоб ми не витрачували енергії на шукання їх,а мали їх - як говориться - в пальцях і всю свою увагу звертали на зміст і на здійснювання наших завдань.

Значить: чітке оформлення всіх інституцій і органів,ясне розмежування компетенцій,знання форми зборів,сходин,свят; опанування всіх галузей книговодства; вміння провадити дискусії і гутірки і т,д. аж до подробиць таких,як уміння: швидко і ясно формулувати якусь посвідку,чи листа - це не пуста формалістика,а дуже важний засіб для справного функціонування організованого життя.

А тоді - черга на зміст.

Коли сьогодні студентська Централа стоїть перед важливим завданням: розв'язувати ряд питань з т.зв. "студентської проблематики" в умовинах чужини,тоді не тільки вона,саме,усвідомлює собі ті всі питання,але мусить усвідомити собі в першу чергу також і Проводи Студентських Громад,а відтак - ціле студентство.

Внутрішню сторінку тієї проблематики,її зміст,який в даному моменті абстрагуємо від його організаційного оформлення,хоч воно не менш важливе,будуть розв'язувати в першу чергу три Референтури,які зв'язані,саме,у відношенні до цієї проблематики тісно зі собою, а саме:

1. Референтура культурно-суспільної праці;
2. Референтура закордонних зв'язків;
3. Референтура преси.

Навіть,коли перейдемо поодиноко завдання тих Референтур,з яких кожна розв'язуватиме інші питання,тоді у висліді дістанемо щось,що тільки,саме,у спільному зіставленні дасть нам цілість проблем.

Культурно-суспільна робота повинна охоплювати такі ділянки:

а/ Проблематика студентської організації;
б/ пізнавання та засвоювання здобутків закордону /не обмежуючися до Европи/;
в/ зглиблювання і плекання українознавства і національної традиції;
г/ наука і розвага.

до а

Як вихідну точку мусимо взяти знання минулого українських студентських організацій,обмежуючися не до хронікарських даних та організаційних схем,але зглиблюючи проблеми й погляди,що жевріли у студентських осередках на тлі суспільно-політичних рухів даного періоду в Европі та в нашому громадянстві.

Можна б починати від студентських організацій на переломі XIX. і XX. ст. чи перед першою світовою війною і потім "двадцяті","тридцяті" і наші "сорокові" роки. Такий поділ,безперечно дає можність: виловити характерні риси кожної декади.

При розгляданні цих проблем у формі рефератів чи дискусій - важно, щоб прелеґенти були самі співтворцями даної епохи. При паралельних коррефератах треба запевнити об'єктивність насвітлення. Ціль: нетенденційне пізнання минулого та виловлення всього пригожого,щоб використати досвід,набутий студентськими організаціями,чи їх співтворцями та не витрачувати енерґії на це,що було вже раз створене, опрацьоване і засвоєне.

Дальший етап - це усвідомлення собі характеру і основних проблем сьогоднішнього студентства. Це не тільки питання завдань студентської організації,але також тих нових ідей,що їх,вправді,повторюємо за "духом часу" і кньюнктурою /свобода думки,демократичність,лібералізм/,але які у своїй глибині не усвідомлені,які не перейшли ще нам у кров. Започаткований ще останньою студентською організацією краю /ОПУС/ дух лібералізму,що в жадній концепції не добачує "єдиноправильности",що вміє і хоче підходити до кожного вирозуміло і вдумчиво,що кладе натиск не на ідею /розуміючи під цим фірмову вивіску,"штамп","ідеологію"/,а на окрему людину,як дійсного та одинокого носія і творця добра-зла,що бореться за об'єктивність і свободу,свободу думки і одиниці,яку цінить так високо, що не відважується,навіть,добра чинити насильно,що в своїх оцінках кермується тільки етичними законами,супроти яких не знає компромісів. Цей дух лібералізму має всі основи: закріпитися і розвинутися тепер,у новій студентській організації.

Проблеми зв'язані з поняттями: демократії,свободи одиниці і думки,а особливо етики суспільного життя є часто надрядними проблемами над іншими. Існує велика правдоподібність,що сьогоднішній напрям студентського середовища стане завтра,може у змінених формах,напрямком національного суспільного життя. Це надає цій творчій роботі сенс і патос.

до б

Пізнавання та засвоювання проблем закордону треба брати ширше, як робилося це тоді,коли була можливість виїзду на студії за кордон. Давніший виїзд за кордон не стоїть у жадному співвідношенні з теперішнім станом еміґрації. Хочемо реально бачити окруження,в якому ми найшлися,тому,що від нього залежимо. Хочемо вміти передбачувати розвиток подій,тому не хочемо обмежуватися до пізнавання культури,мистецтва,політичних традицій чужих нам народів. Хочемо бачити і розуміти деякі взаїмозалежності,що їх породжує індустріялізація і продукція,найти різні підходи до питань націоналізму і суверенности народів,до соціяльних проблем,до політичної економії. Навчитися бачити, розуміти та займати власне становище до всіх цих справ - це завдання.

до в

Питання більш складне,як здається. Ми на чужині - можливо,що на довший час. Зрозуміло,що хочемо зберігати і плекати все нам рідне і близьке. Однак не все,до чого ми звикли,серед чого ми виросли,є правильне,добре чи доцільне. З одного боку ми можемо багато чого навчитися від чужих і засвоїти,з другого боку життя у нас удома не стоїть на місці,а пливе. Не можемо обмежувати себе до зберігання української традиції "Гандзею" та гопаком у шараварах,бо грозить нам небезпека,що станемо подібними до старої російської еміґрації, що жила традиціями поміщиків та батюшки-царя,підчас коли в Росії чергувалися п'ятирічки!

Сьогодні виринає небезпека,що під видом традиції будемо зберігати речі,яких безвартісність усвідомили собі вже в останніх роках війни. Тому перш за все - заки візьмемось за плекання української традиції,мусимо усвідомити: що є її основою,про що можемо забути,що мусимо поновлювати і збагачувати.

до г

Наука - всякого рода виклади,курси,семінари,гуртки для засвоєння деяких знань,корисних для всесторонньо освіченої людини.У гру входять курси мов,коротко-речинцеві семінари для студентських вузько-фахових спеціяльностей /напр. деякі ділянки українознавства,політичної економії,політичних наук/,популярні наукові виклади. Передумовою в цій ділянці мусять бути в першу чергу добрі прелеґенти і бездоганний рівень.

до ґ

Треба вповні доцінювати важливість цього сектору роботи. Не йдеться тільки про культурну розвагу,безжурне проведення кількох свобідних годин,хоча й це дуже важне. Дуже часто даємо розвагу,як пропаґандивний та виховуючий момент. Різноманітність форм практично невичерпана: товариські зустрічі,всякого рода самодіяльність, концерти та мистецькі імпрези. Важно,щоб все було якслід підготоване та бездоганно виконане. Це має заступити всяку прпаґанду,для якої тепер не находимо місця.

Коли говорити про завдання культурно-сутпільної референтури, тоді в першу чергу вона мусить, розвинути такі форми діяльности:

а/ Щотижневі сходини студентського осередка;
б/ дискусійні вечори;
в/ осередок думки - верстат, де б окремі нові думки вперше кристалізувалися у вузькому гурті, гартувалися в огні критики та набирали, потрібного для ширших виступів, шліфу. Осередок думки - святиня, де про всі справи можна говорити, місце, з якого жевріюча іскра культу думки повинна розширитись якнайширше, на всіх гідних думання.

Закордонні зв'язки.

а. Зв'язок із закордонним українськими організаціями, зокрема студентськими, потрібний для постійного інформативного матеріялу.
б. Зв'язок із чужинецькими студентськими академічними та іншими /напр. допомоговими/ організаціями, нетільки офіційною дорогою, але також і через особистий контакт, обмін друкованим словом /власні видання в чужих мовах/, а особливо через спільні літературні зустрічі. Не йдеться тут виключно про мистецькі виступи, але в першу чергу про гутірки, реферати чи дискусії на теми, пригожі для взаїмного пізнання та зближення. Такі "чужинні" виступи слід необхідно започатковувати, і академічні та студентські круги дають для цього всі підстави. Ще такі зустрічі відбувались би в чужих мовах - це зрозуміле. /Преса, журнали, книжки у всіх европейських мовах - повинні бути в кожній студентській домівці та доступні для кожного зацікавленого/.

Журнал.

Журнал буде повний і правдивий, коли відбиватиме та фіксуватиме на своїх сторінках все те, чим живе студентська організація, тому всі, порушені тут, справи діяльности можуть і повинні стати темами статтей. Співпраця в першу чергу студентства, відтак старших, коли вони писатимуть про справи, що нас цікавлять, переклади чужої літератури - все це зробить журнал вартісним та цікавим. Зокрема треба давати деякі скрайньо насвітлені статті з метою - викликати дискусію.

Журнал повинен, забезпечити кожному право: рівно гостро атакувати, як і обороняти заторкнену проблему, і редакція, радше, лишається невтральна, дозволяючи читачеві, виробити власну думку.

Порушені тут справи і думки далеко некомплетні. Поминено ряд скоплікованих справ, як: студентська організація, як організація виховна, самовиховання, умовини росту характеру й індивідуальности /ми не формуємо людини, але маємо амбіцію: створити якнайкращі умовини для її свобідного росту/.

Важне, вкінці, щоб кожний мав перед очима цілість проблематики, мав власну думку, та щоб у кожнім прояві діяльности вмів, визначити своє місце, значіння і вагу.

К.

КІЛЬКА ЗАВВАГ ДО ПРАЦІ КУЛЬТУРНО-СУСПІЛЬНИХ РЕФЕРЕНТУР.

Студентська організація має за завдання в культурно-суспільній ділянці: підготовити студіюючу молодь, стати в будучині повновартісними членами українського громадянства.

Черезте студентська організація мусить старатися: з одної сторони уможливити студентові, доповнити фахову освіту в бракуючому

йому напрямі та дати таким чином можливості під творення та завершення його світогляду,а з другої - дати студентові,хоч у малій мірі,практику суспільної роботи. Крім того діє студентська організація,як суспільне тіло теж і на громадському терені.

Треба вистерігатися,подавати певні відомості у формі вишколу за якоюсь усталеною схемою,бо тоді творимо небезпеку безкритичного сприймання у слухачів,що на дальшу мету є шкідливе як для студентської організації,так і для громадянства. Зі сторони студентської організації треба вказати на основні проблеми української спільноти,створити можливості,в яких її члени мали б нагоду: ділитися своїми поглядами,вміти,їх обороняти та конфронтувати їх із дійсністю. Річчю студента є: зайняти своє становище,оцінити подавані вартості та створити їхню ієрархію.

Черезте треба у студентській організації створити атмосферу, в якій до голосу прийшли би,навіть,поборюючі себе,погляди під умовою, що вони не підривають основ нашої спільноти. Передумовою такої атмосфери є товариська культура членів,якої плекання є одним із завдань студентської організації.

I.Студентські сходини.

У тій цілі треба підбирати теми доповідей чи т. зв. рефератів на спільні сходини таким чином,щоби вони насвітлювали обговорювані явища з різних - деколи й несприятливих для слухача - сторін та черезте спонукували слухачів до прецизування свого становища та до активної участи в дискусії. Дискусія мусить становити інтегральну частину сходин,а предсідник мусить уважати,щоби виміна поглядів відбувалася в академічній формі при повній пошані думок та особи противника.

Вказаним є теж: улаштовувати сходини з меншим числом,зацікавлених певними суспільними проблемами,студентів у семинарійній формі. Передумовою таких сходин є - поза заінтересуванням та готовістю до праці невеликої скількости учасників - теж людина,яка з даними проблемами основніше обізнана. Предметом таких сходин може бути теж обговорювання цікавої книжки,при чому учасники повинні познакомитися зі змістом тої книжки ще перед сходинами. Побажаним було б теж обговорювання цікавіших статтей,які появилися у студентських виданнях,при чому висновки з такої дискусії /замітки,застереження/ добре було б подати до відома заінтересованої редакції та до Пресової Референтури ЦЕСУС-а.

2. Улаштовування імпрез.

При улаштовуванні імпрез треба звертати увагу на виховний чинник. Тому не є успіхом: улаштовувати імпрези виключно працею кількох одиниць - ще й при помочі посторонніх осіб - при повнім незаінтересуванні загалу студентства. Тільки труд - хоч і найменший - усіх членів даної студентської організаційної клітини повинен бути мірилом пієтизму до даного святкування,чи мірилом успіху даної імпрези.

Тому вказаним є: улаштовувати такі імпрези у формі загальних звітів /апелів/,загальних спортових виступів /напр. біг навпростець/ і т.і.

Поважною поміччю у праці студентської організації буде товариська атмосфера в товаристві,що посилить взаїмне довір'я та зсуцільнить ціле товариство. Плеканню цієї товариської атмосфери та товариської культури треба посвятити багато уваги та,передусім,під таким кутом улаштовувати імпрези.

Перед ширшим громадянством можна виступати тільки з імпрезами, що стоять на відповідному мистецькому рівні.

3. Пізнавання чужого середовища.

Час перебування на чужині мусимо використати, щоби пізнати культуру краю, в якому живемо. Тому вказаним є, щоби студенти відвідували всякі мистецькі, театральні, музичні і т. п. імпрези та знакомилися з побутом народу, серед якого живуть.

У тому напрямі повинні студентські організації організовувати спільні прогульки з такою метою та обговорювати на своїх сходинах актуальні новини чужинного мистецького світа.

4. Фізична справність.

В умовинах еміґраційної дійсности треба звернути особливу увагу на здоровий стан студентства. Поза лікарською опікою мусить студентська організація подбати про плекання фізичної культури серед загалу студентства.

В тій цілі треба творити при студентських організаціях спортові секції, що не повинні обмежуватися тільки до плекання спорту серед вузького круга своїх прихильників, але переводити руханкові вправи при участі всіх членів даного товариства. Це вдасться, перевести з надходячою весною тим легше, що брак руханкового та спортового приладдя перестане бути рішаючою перешкодою - відбувати такі вправи.

Р. З.

ОБІЖНИК ч. 2.

I. Звітування.

I. Організаційні справи: Дійсних членів ЦЕСУС-а, Студентські Громади, обов'язує щотримісячне звітування. Рік охоплює чотири звітові періоди: I. від I січня до I квітні; II. від I квітня до I липня; III. від I липня до I жовтня і IV. від I жовтня до 31 грудня.

2. В зв'язку з цим пригадуємо, що 31 ц.м. кінчається перший період і кожна громада обовязана: переслати до 15 квітня звіт діяльности за перших три місяці 1946 р.

3. Звіт подавати за такими точками: а/ Назва громади; б/ Число членів /зокрема скільки студіює, скільки не студіює і чому/; в/ Територіяльні секції - місцевість, число членів, провід, праця, г/ Фахові секції - факультети, число членів, провід, праця; ґ/ Виділ Громади - склад, евентуальні зміни; д/ Сходини - періодичні, неперіодичні, скількість, пересічне число присутніх; е/ Реферати - теми, докладчики; є/ Інші імпрези; ж/ Засідання Виділу; з/ Гуртожиток - кількість мешканців, заряд, опіка, адреса; и/ Читальня.

4. Окремо: Звіти поодиноких Референтур, про що мова у дальших точках обіжника.

5. Крім цього кожна У.С.Г. пришле відпис свого статуту і відпис протоколу установчих та останніх Загальних Зборів

6. При цій нагоді пригадуємо, що про кожні Загальні Збори слід повідомити найменше 7 днів наперед Централю, а після Зборів переслати до 10 днів відпис протоколу Зборів і склад нової Управи.

7. Ф а х о в а о с в і т а: Для швидкого та успішного проведення роботи в ділянці фахової освіти, особливої в ділянці студійної політики та фахової допомоги в студіях, просимо подати нам у звіті такі відомості з Вашої Громади:
   а/ Список усіх Ваших студентів з докладними даними відносно студій за рубриками, поданими у взірцевому екземплярі, який залучуємо.
   б/ Звіт роботи Вашого референта студій.
   в/ Дані про університети в обсягу Вашої Громади.
   г/ Дані про наукові бібліотеки, накладні, книгарні та інші джерела фахової літератури в обсягу Вашої Громади.
   ґ/ Дані про засіблення Ваших членів научною літературою /які браки?/.
   д/ Дані про українських викладовців високих шкіл на Вашому терені.

8. В нав"язанні до т. 10. обіжника ч. 1. просимо подати, хто є опікуном Вашої Громади.

9. Ф і н а н с о в і с п р а в и: Як звіт належить прислати відпис касової книги Вашої Громади.

10. Рівночасно взиваємо прислати 30% доходу брутто, як вкладку до ЦЕСУС-а. Пригадуємо, що 30% треба відчисляти від усього доходу брутто, за виїмком тільки збірок на КоДУС, які не належить, переводити через касову книгу Громади. Коли немає готівки, щоб вирівняти належність, треба обтяжити касу боном і якнайшвидче його зреалізувати, бо, саме, на цих фондах базується каса ЦЕСУС-а.

11. М і ж н а р о д н і з в'я з к и: У звіті подати:
   а/ Які чужонаціональні студентські організації, згл. студенти є на Вашому терені.
   б/ З ким з-поміж них нав'язали Ви зв'язки.
   в/ Які доклади дали Ви в них, згл. вони в Вас.
   г/ Якою літературою Ви обмінялися.
   ґ/ Які статті про українське студентське життя і в якій, саме, чужинецькій пресі помістили Ви.

12. К у л ь т у р н о - о с в і т н і й р е ф е р а т: У звіті подати:
   а/ Чи Ви мали випрацьований плян праці на перше чвертьріччя /теми рефератів і т.д./ і наскільки вдалось його здійснити.
   б/ Чи члени Вашої Громади провадили культурно-освітню працю поза Громадою, де і яку.
   в/ Як представляється у Вас спортове життя.
   г/ Чи є хор, театральний гурток, мистецькі гуртки і т.п.

13. П р е с а:
   а/ Чи Ваша Громада видавала якунебудь пресу. журнал, одноднівку, інформаційний листок і т.п.
   б/ Яку студентську та іншу пресу діставала Ваша Громада та яка була почитність тої преси.

в/ Чи переводили Ви в своїй Громаді анкети, дискусійні вечори, реферати, які торкалися б питань студентської преси.

Подаємо до відома, що пресова Референтура Вашої Громади обов'язана крім чвертьрічного звітування присилати щомісячний звіт із діяльности Громади, опрацьований, як матеріял для хроніки студентського життя, який використаємо у виданнях ЦЕСУС-а.

II. Внутрішньо-організаційна карність.

14. Звертаємо увагу Проводам У.С.Громад та секцій, що побіч допомогової, научної та загально-освітньої праці серед членства треба звертати велику увагу на виховну сторінку. Для цього треба дбати перш за все про карність у рядах членства. Солідне виконування всіх, узятих на себе свідомо й добровільно, обов язків членами У.С.Г. - це не касарняний примус, ні ограничення особистої свободи, а вияв Громадянської зрілости. А контроля цього Проводами У.С.Г. не має нічого спільного ні з "централізмом", ні з "поліційними системами", а є тільки поміччю для чесних і порядних студентів; відділитись від розкладового балясту, що може тут чи там незамітно урвався в наші ряди.

15. Для цього поручається всім Проводам студентських організацій: провірити докладно, чи всі члени студіюють, а якщо ні, то чому.

16. Пригадуємо, що членами студентських організацій можуть бути теж абсольвенти середніх шкіл, згл. колишні студенти, які хвилево не студіюють, одначе тільки тоді, коли ствердиться, що вони не студіюють дійсно не з власної вини.

17. Всі Громади перешлють до канцелярії ЦЕСУС-а показчний список своїх членів; секретар ЦЕСУС-а допише біля кожного прізвища число його анкетного листка. Це число належить написати на студ. виказці даного члена під: "ЦЕСУС ч...." і при всяких справах у переписці подавати це число члена.

18. Всякі замітки - з одної сторони вирізнення і признання, з другої - упімнення, догани й рішення товариського суду належить нотувати під ч. даного члена, а після переслати до Централі. При цьому підкреслюємо, що йдеться тут тільки про поставу до студій і особисту та громадянську мораль; політичні переконання при цьому рішуче не вільно брати під увагу.

19. При прийманні нових членів - поза тими, що щойно здали матуру - мусить петент, предложити писемне зізнання, де він перебував від закінчення війни досі, і анкетний листок, забраний з У.С.Г., що її членом він був останньо.

20. По прийнятті його в члени, належить переслати його виказку попередньої Громади тій Громаді. /Він може залишитися спомагаючим членом попередньої Громади, без активного й пасивного виборчого права, якщо платитиме там вкладки. Тоді дана Громада пришле йому виказку назад, дописавши на ній: "є членом спомагаючим"/.

21. По одержанні виказки, Управа попередньої Громади перешле всі записки, що відносяться до даного члена, Управі нової Громади.

22. Всі рішення відносно даного члена обов'язують теж на новому терені. Коли б зі записок виходило,що дана людина не повинна б бути прийнята в члени,належить віддати справу під розгляд товариському судові.

23. Всяким інституціям підкреслювати.що ми відповідаємо тільки за наших членів,що викажуться нашою виказкою.

24. Слід теж виконити всім,що сьогоднішня студентська організація накладає на своїх членів тільки моральний обов'язок: бути чесною людиною і виконувати совісно те,до чого він добровільно і свідомо зобов'язався,полишаючи йому цілковиту свободу політичних переконань. А черезте від членства в ній можуть відтягатися тільки асуспільні одиниці,що бояться моральної відповідальности за свої вчинки.

III. Науковий збірник.

25. На адреси всіх,знаних нам,українських науковців переслали ми запрошення до співпраці над науковим збірником про українське високе шкільництво в давнину й сьогодні,що його думає видати ЦЕСУС у різних мовах. Таке запрошення пересилаємо теж усім студентським організаціям. Просимо поінформувати про те Ваше членство і,знаних Вам,науковців,запрошуючи їх до співпраці.

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ.

/До обіжника ч.2./.

Справа нав'язання зв'язків із чужонаціональними і міжнародніми студентськими організаціями є для нас з о к р е м а с ь о г о д н і проблемою першорядного значіння. Свій побут поза межами батьківщини хочемо використати нетільки для набуття високих кваліфікацій,але теж для гідного репрезентування українства за кордоном.Провід ЦЕСУС-а присвятив справі контакту і співпраці з чужонаціональними студентськими організаціями окрему увагу,створюючи Референтуру міжнародніх зв'язків,якої завданням є:

а/ Нав'язання зв'язків зі студентськими організаціями Европи й Америки.

б/ Співпраця з чужонаціональними студентськими організаціями, яких відношення до українства не є вороже.

в/ Нав'язання контакту з інтернаціональними студентськими організаціями і співпраця з ними.

г/ Піддержування сталого зв'язку з міжнародніми допомоговими студентськими інституціями.

ґ/ Репрезентування українського студентства на міжнородній студентській арені /міжнародні студентські конґреси і т. д./.

Для осягнення повного успіху Провід ЦЕСУС-а вирішив: притягнути до співпраці в Референтурі і низові клітини ЦЕСУС-а,що існують у поодиноких державах. Створений так із представників поодиноких клітин ЦЕСУС-а апарат,що діятиме під спільною назвою: "Референтура міжнародніх зв'язків при ЦЕСУС-і.

Провід ЦЕСУС-а доручає Виділам поодиноких студентських клітин, членів ЦЕСУС-а, піднайти на терені своєї Громади метку людину, референта для зв'язків із чужинцями і включити його до Виділу. Його завданням є:

а/ Сконтактуватися негайно із референтом для міжнародніх зв'язків при ЦЕСУС-і.

б/ Заплянувати працю в ділянці міжнародніх зв'язків на терені краю, чи студійного осередка.

в/ Зібрати матеріяли про чужонаціональні студентські організації на даному терені і про можливості співпраці з ними.

Конкретні пляни праці, як теж лінія, по якій піде ця праця - все це буде вирішене колеґіяльно на конференції референтів представників низових клітин ЦЕСУС-а.

Письма в справі Референтури зв'язків прохаємо надсилати на тимчасову адресу ЦЕСУС-а: München, Fürichstraße 53. з допискою: "Для Референтури міжнародніх зв'язків".

Референт міжнародніх зв'язків
при ЦЕСУС-і

ДОПОМОГА СТУДІЮЧІЙ МОЛОДІ
КоДУС

Осим подаємо до відома рішення Президії Комісії Допомоги Українському Студентству з дня 6.12. і 13.12. 1945. у справах розділу стипендії

1. Із стипендіяльного фонду користатимуть українці, українки, без різниці віроісповідання, походження, поглядів і фаху до 40 року життя.
2. Стипендії уділюватиметься виключно:
   а/ студентам високих шкіл,
   б/ студентам ефективно вписаним, та якщо вони дійсно студіюють,
   в/ студентам, зорганізованим у студентських організаціях.

Устійнено три катеґорії стипендії:

1. Стипендії для студентів без ніякої допомоги у висоті 100-150 РМ.
2. Стипендії для студентів, що мають частинну допомгу від УНРРА, у висоті 75-100 РМ.
3. Стипендії для студентів, що мають повну допомогу від УНРРА, у висоті 25-50 РМ.

Допомоги на шкільні оплати, закупно научного приладдя уділюється у міру фінансової спроможности на спеціяльне прохання.

Для одержання стипендії, петент зобов'язаний заготовити власноручно написане прохання. До подання долучити:

1. анкетний листок,
2. коротку автобіографію,
3. посвідку вписання на високу школу,
4. посвідку фреквенції, кольоквій, іспитові посвідки та інш.

Прохання передають петенти своїй студентській організації для відповідного заопініювання.

<u>Опініювання.</u>

Опініювання проводить студентська організація на окремому бланку за такими напрямними.

1. характер,
2. національна свідомість,
3. громадянське наставлення,
4. участь у студентському житті,
5. що студіює і яка наукова придатність,
6. матеріяльне положення.

На тому ж бланку ставить студентська організація свою резолюцію у трьох степенях:

1. гаряче рекомендуємо,
2. рекомендуємо,
3. не маємо застережень.

Опінію трактує студентська організація довірочно. Бланк не доходить до рук петента, лише переходить із поданням і залучниками до Філії КоДУС-у.
На анкетному листку ставить студентська організація дату впливу та аднотацію, що петент є членом даної студентської організації.

На випадок, що у найближчій окрузі не було б студентської організації, тоді прохання одобрює Комітет У.Д. і передає його приналежній студентській організації.

Компетенції Філії Комісії Допомоги Українському Студентству.

Провід Філії провірює оформлені прохання та:

1. ставить пропозицію на уділення стипендії,
2. пропонує висоту стипендії,
3. устійнює льокації стипендистів.

На засіданні Філії для справ стипендії бере участь провідник заінтересованих студентських організацій.
Якщо б у даній Філії КоДУС-у не було представника студентської організації, тоді на запрошення студентська організація делеґує на те засідання свого уповноваженого делеґата.

Остаточне признання стипендії відбувається на пленумі Комісії Допомоги Українському Студентству.

Подрібний правильник буде своєчасно пересланий Філіям КоДУС-у та студентським організаціям.

З М І С Т

ст.

I. Протокол Українського Всестудентського Установчого З'їзду. I

2. Резолюції Українського Всестудентського Установчого З'їзду 4

3. Статут Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства 7

4. Студент - УСГ - і ЦЕСУС /До питань студентської проблематики/ II

5. Кілька завваг до праці культурно-суспільних Референтур I5

6. Обіжник ч. 2. . . . . I7

7. Міжнародні зв'язки /До обіжника ч. 2./ 20

8. Допомога студіюючій молоді КОДУС 2I

Центральний Еміґраційний Союз Українського Студентства.

Вісник

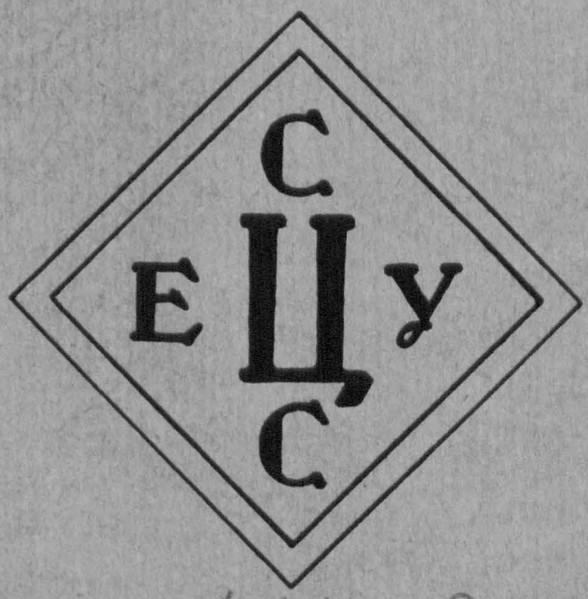

1946 ч. 3

УКРАЇНСЬКИЙ
Ь.....692
МУЗЕЙ-АРХІВ

Вісник

Орган розпоряджів та постанов Ісус-а.

Р. I. Ч 3.
МЮНХЕН КВІТЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ 1946

З В І Д О М Л Е Н Н Я З К О Н Ф Е Р Е Н Ц І І

ГОЛОВ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ГРОМАД.

19.3.ц.р.відбулася з поручення ЦЕСУСА нарада голов Українських Студентських Громад, на якій зроблено перегляд теперішнього стану студентского життя, та обговорено всі актуальні, звязані зі студентським життям, справи. Огляду на пашпортові труднощі запрошено було тільки голов УСГ з терену Німеччині. Інші громади прислали писемні звіти, а про перебіг і рішення конференції вони будуть поінформовані.

Участь у нарадах брали члени Управи ЦЕСУС-а /10 осіб/ і голови УСГ: Мюнхен /2 особи/, Регенсбург, Гіршберг, Авсгбург, Гайдельберг /2 ос./Тібінген і члени Управи з Гетінген. Разом 20 ос. Голова УСГ. Ерлянген із-за комунікаційних перешкод приїхав пізніше.

Конференція виявила з одної сторони великі труднощі, з якими приходиться боротись українським студентам у теперішніх умовинах, а з другої - розмах і розгорнення та гарні успіхи праці зорганізованого українського студентства.

ЗВІТ ГОЛОВИ ЦЕСУС-а.

І. Загальні завваги.

В і д н о в л е н н я діяльности ЦЕСУС-а у приміненню до нових обставин /формі /як ЦЕСУС/ мало тільки символічне значіння на ділі треба було п о ч и н а т и організування праці всестуденської Централі від основ. Воєнні роки зіштовхнули в стан нечинности чи й неіснування нетілки українські студенські організації з їх централею; подібна доля зустріла студентське життя й інших народів Европи. Давні звязки порвались, неодні давні методи праці стали непридатними, особовий склад поодиноких студенських груп основно змінився. Новий всестуденський Провід-Управа ЦЕСУС-а не перебрав від нікого ні готової канцелярії, ні звязків, ні якихнебудь плянів праці, ні вкінці - якихнебудь матеріяльних засобів.

Коли вчислити до цього неокресленість нашого правного положення та пливкість форм, що в них щойно вбирається університетсько-наукове життя, тоді й стануть перед очима труднощі тягар праці, що її взяв на свої плечі ЦЕСУС.

А всеж таки, коли дивитись на те, що зробили ми до сьогодні, то можемо сказати з гордістю, що ми не завели покладених на нас загалом студенства сподівань.

Перш за все подбали ми про те, щоб включитись у організоване життя української еміграції. ЦЕСУС став самостійним членом Центрального Представництва української Еміграції /ЦеПУЕ/ та Українського Допомогового Бюра в Льондоні. Навязано тісну співпрацю з Комісією Допомоги Українському Студенству /КоДУС/, координуючи з її Проводом

допомогову акцію,а далі з українськими високими школами /УВУ,УТГІ і УВЕШ/ та українськими науковими силами зосібна. Дальше нав'язано співпрацю з міжнароднім студентським об'єднанням Ф.З.А та поодинокими студентськими Централями інших народів так на терені бувшої Німеччини як і поза нею.

На внутрішньому відтинку ЦЕСУС ініціює та помагає поодиноким університетським осередкам,де перебувають українські студенти,організувати студентам Громади,інтервенює в університетських властей та дбає про матеріяльне забезпечення їх. По інших Европейських державах має ЦЕСУС своїх представників,а саме: Бельгія і Голяндія - інж. Кішка; Франція - мґр. М. Мостович; Швайцарія - Пульгин; Італія - П. Поліщук; Австрія - В. Білинський. Українськими студентами в Англії і Скандинавії опікується в порозумінні з ЦЕСУС-ом безпосередньо У.Д.Бюро в Лондоні. Вислано теж різні повідомлення і матеріяли до Північної Америки,Канади,Бразилії й Аргентини.

У своїй праці придержується ЦЕСУС строго декларованої собою аполітичности. ЦЕСУС організує по своїх клітинах,У.С.Громадах та Секціях і опікується всіми українськими студентами без огляду на їхні політичні переконання,вимагає від них респектування загальноприйнятих основ національної,суспільної й особистої моралі. В широко розгорненій фаховій,виховній та суспільній праці в рямцях студентських організацій,до якої ми намагаємось втягнути все наше студентство,ми привчаємо загал майбутньої інтеліґенції до позитивної державно-творчої праці,дисципліни й послідовности,що потягає за собою нехіть і погорду до примітивного політиканства.

Відносно т. зв. "опозиції" то так ЦЕСУС,як і загал студентства перейшов уже давно до денного порядку. Маю тут на увазі групку членів Проводу колишнього НОУС-а,що до їх колишньої діяльности поставився загал українського студентства на своїх зборах в Інсбруку, Мюнхені,Ерлянґені і ін. неґативно,осуджуючи її в резолюціях З'їзду Українського Студентського Об'єднання Австрії /17.VII.1945./,Тимчасового Всестудентського Ініціятивного Комітету /4.IX.1945./ та Всестудентського Установчого З'їзду /25.-28.XII.1945./ та т. зв. "голову ЦеСУС-а",ніким не вибраного,що по припиненні діяльности ЦеСУС-а,перебрав був його архів і майно,а на Всестудентському Установчому З'їзді 25.XII.1945. відмовився здати звіт. Про опозицію можна говорити тоді,коли якась група членів має свою окрему програму праці,виложить її і готова її реалізувати. Коли ж діяльність згаданої групки за час Німеччини і її наслідки залишити навіть в спокою,то вже їх "праця" за рік повоєнної дійсности свідчить виразно,що тут маємо до діла тільки з маленьким,на щастя,гурточком духових "паралітиків з лискучими очима". Про їхній моральний та інтелектуальний рівень ярко свідчить відчитана на В.У.З'їзді "Заява НОУС-а". Нам вистарчило б передрукувати і розколпортувати виданий і стягнений самими видавцями "журнал" цієї групки,щоб їх цілковито скомпромітувати і "викінчити". Одначе вважаю неморальним тішитись із чужого нещастя навіть тоді,коли це відноситься до "противників". Тому висловивши їм співчуття,вважаювказаним залишити й надальше їх у цілковитому спокою.

Повертаючись до нашої праці підмічу,що ЦЕСУС об'єднує сьогодні слідуючі Українські Студентські Громади: Мюнхен - 720 членів, Інсбрук - 260 чл; Ерлянґен - 160 чл; Реґенсбурґ - 110 чл.; Авґсбурґ - - 60 чл.; Тюбінґен - 20 чл.; Гіршберґ - 60 чл.; Гайдельберґ - 35 чл.; Париж 30 чл.; Лювен - 25 чл.; разом - 1480 членів. Відносини в цих осередках є впорядковані,Громади вповні оформлені і офіціяльно приняті в члени ЦЕСУС-а. Надто співпрацюють тісно з ЦЕСУС-ом студ.

осередки: Ріміні /450 студ./, Рим /40 студ./, Франкфурт /8 студ./, Дармштадт, Штутгарт, Марбург, Гісен, Вірцбург, і Берно/Швайцарія/. Формально не є вони ще членами ЦЕСУС-а з різних причин, як прим.: брак університетського осередка, що є умовиною самостійности У.С. Громади /Ріміні/, розв"язання владою /Берно/ або замало число членів /шість останньо вичислених осередків мають менше як 10 студентів/.

Особливу рубрику займають студентські осередки в англійській окупаційній зоні. Англійська влада не признає чомусь там української національности, як окремішности, а через те й не дозваляла на оснування самостійних українських студ. громад. Брак студ. організацій відбився діймаюче вже хочаб на числі принятих на університети українських студентів: на 10 високих школах англійської зони Німеччини принято менше як 100 українських студентів. ЦЕСУС держить із цими осередками зв"язки /представником ЦЕСУС-а і КоДУС-а на англійську зону є о.Романишин/ і доложить всіх старань, щоб за взором американської й французької зони зорганізувати і тут нормальне студентське життя.

Такі самі перепони зустріла в своїй праці і УСГ "Січ" у Грацу. Англійська влада заборонила відбувати сходини, що з формального боку створило дуже неясну ситуацію. УСГ Грац об"єднує 150 студентів.

Творення УСГ у Відні є очевидно в сьогоднішних умовинах нереальним і небажаним.

Треба підмітити, що хоч офіційного затвердження / такого, як це одержувалось колись у Краю/ немає, що й важко в сьогоднішних умовинах вимагати, то всеж різні чинники признають де факто ЦЕСУС єдино компетентним у репрезентації інтересів українського студенства.

Про осяги, стан праці та пляни в поодиноких ділянках говоритиму при кожній точці окромо.

2. Організаційні справи.

Першим завданням ЦЕСУС-а є - охопити організаційними рямцями всіх українських студентів на чужині. Для цього рішено зорганізувати по всіх університетських осередках, де студіюють Українці, самостійні Українські Студентські Громади / дійсні члени ЦЕСУС-а/, а по інших осередках скупчення - територіяльні Студентські Секції. Про конечність студентських організацій немає потреби говорити нетільки присутнім друзям, головам УС громад, але й взагалі нікому з думаючих студентів. Літом минулого року, коли ми тільки почали організувати Студентські Громади /ніодна з давніх на території Німеччини не існувала ні правно ні фактично/ чулось то- тут то - там голоси про невчасність та непотрібність студентських організацій. Та життя виказало дуже швидко шкідливість такого ставлення справи. На всіх університетах появився"нумерус клявзус": тільки 10% місць для чужинців. Треба було організовано боротись за доступ для українських студентів на університети. І вже тут виявилось, що значить організація. Ми можемо вказати осередки, де завдяки продуманій і послідовній праці студентської організації.

принято на університети 5 - 10 разів стільки, як було зразу призначено. УСГ в Мюнхені мала в час свого заложення 29.VIII.45. / перша на терені Німеччини/ 88 членів; сьогодні вона має 8 разів стільки. Саме то, що англійської зони не вдалось охопити вчас організаційними рямцями, стало причиною застрашаючо малого числа принятих, хоч прохань на тамошні університети зложило багато більше українських студентів.

Та студетська централя мусіла нетільки помагати нашим студентам дістатись на відповідний університет, вона мусіла й регулювати цей процес. Студенти подавались часто на кілька університетів і приняті на кількох займали місце іншим. Треба було сейчас редукувати такі випадки і на звільнене місце давати кого іншого. Для цього конечно мати відповідні реєстри студентів не лише тих, що вже студіюють, а власне тих, що щойно хотять студіювати. В звязку з цим замічу: Хтось підніс був раз-як закид теперішній Управі ЦЕСУС-а, що "комусь залежало на тому, щоб у дуже ще пливкому стані нашого еміграційного життя творити швидко студентські організації." З гордістю признаю, що так: Мені особисто і моїм друзям - однодумцям справді залежало дуже на тому, щоб якнайшвидше зорганізувати студентське життя, щоб помогти всім українстким студентам дістатись на високі школи, забезпечити їм правні і матеріяльні умовини студійної праці, щоб ніодин семестр не пропав нікому на марне, і щоб заставити всіх студентів до научної і виховної праці, відтягнути їх від розкладової язви, що в ній потапає загал нашої еміграції.

Для прозорого перегляду заведено обов"язкові анкетні листки. По одному примірникові їх відсилає кожна громада до централі. На їх основі твориться відповідну картотеку, це нотуватисьмо старанно успіхи праці та матеріяльне забезпечення кожного.

Усі Громади провадять списки своїх членів і видають виказки. Централя регулює, щоб один член не фігурував рівночасно в кількох Громадах. При переході до нової УСГ студент звертає виказку попередньої і може залишитись там тільки спомагаючим членом.

Територіяльні Студентські Секції є складовою частиною котроїсь із УСГромад. Вони є тільки допоміжною клітиною. Нашим завданням є редукувати якнайбільше ті Секції в той спосіб, щоб їх членам помогти дістатись на котрийсь із університетів і стати звичайними студіюючими членами УСГ. А тих, що не з власної вини таки не змогли дістатись у даному семестрі на студії, згл. їх семестри ще не є чинні, стягнути за факультетами в одно місце і зорганізувати для них при помочі українських університетських сил відповідні курси. Значить існування Територіяльних Секцій є тільки перехідним. Всеж таки вони є потрібні головно в теперішній стадії для витягання студентів з глухих еміграційних осередків, де вони часто не з власної вини як студенти пропадають.

Попри все те треба переводити основну провірку і сегрегацію. Цей відтинок нашої праці найбільш делікатний : він може нагадує комусь поліцію і зродить нам не одного ворога, що мабуть проголосить себе "жертвою політичного терору". Але не має ради. Війна принесла загальну деморалізацію, і лучаються випадки, що молодці з кількома гімназійними клясами, або й без того /тут я рішуче не підтягаю аб-

сольвентів десятирічки !/раді б ускочити в студенти. Звичайно, мені дуже подобається їхнє бажання, але вони мусять таки здобути конечно с е р е д н ю освіту, заки візьмуться поважно до вищої. Здобуття диплому без відповідного знання рішуче не ложить в інтересі українського народу. Тому ЦЕСУС і ставить собі в програму основну провірку документів і правдивости даних.

По впорядкованні цих справ треба подбати про справне функціонування внутрішної праці УСГ і всіх їх клітин. Уодностайнене діловодство всіх клітин за взором централі облегшить працю. Кожна УСГ має свій статут. Але є побажаним, щоб усі статути узгіднити, випрацювавши на підставі всіх принятих до тепер, один зразковий, який буде продложений на найблизчих Загальних Зборах поодиноких УСГ до затвердження. Це не буде накинений згори: кожна Громада матиме повну свободу зміняти його, якщо того вимагатиме особливість тамошніх умовин. Централя має теж у плані випрацювати підручник діловодства.

Кожна УСГ мусить дбати про сталий контакт з Централею. Здавати ініціятиву під цим оглядом виключно на Централю не можна головно в теперішніх умовинах, при так ограничених можливостях комунікаційних. Управа УСГ мусить стояти в контакті з ЦЕСУС-ом нетільки, як ціліcть, але й кожний референт з відповідним рефератом Централі зосібна.

Вичерпуючі інформації про студії на даній високій школі та всі нові зарядження зобов"язана місцева Громада переслати сейчас до Централі для поміщення в пресі, щоб загал студентів був докладно і своєчасно поінформований про студії.

3. Матеріяльне забезпечення .

Матеріяльне забезпечення студента це одна із найважніших передумов правильного ходу студій. Через те ЦЕСУС звертає пильну увагу на цю ділянку, стараючись нормувати розподіл усяких стипендій і підмог так, щоб по можності всі студенти були забезпечені рівномірно. Мірилом першенства є тільки поступи в науці та суспільна постава.

Найважнішим джерелом стипендійного фонду є пожертви українського громадянства. Треба признати, що наше громадянство на еміграції не затратило цього зрозуміння ваги підмоги студіюючій молоді, що його мала вона в Краю.

За ініціятивою ЦЕСУС-а цю акцію сцентралізовано. ЦЕСУС визнав компетентним у цій ділянці Комісію Допомоги Українському Студентству - КоДУС, а всім іншим ініціятивним гурткам, що вели ту саму працю, поручив передати свої агенди і зібрані фонди КоДУС-ові і зліквідуватись. Це й переведено в життя. КоДУС зі своєї сторони на бажання ЦЕСУС-а піддався контролі Центрального Представництва Української Еміграції /ЦеПУЕ/, здав звіт з давнішої своєї діяльности, залеґалізувався, поповнив свій склад представниками ЦЕСУС-а і українських високих шкіл, та зобов"язався перевести перевибори. При цьому на прохання КоДУС-а вияснюю, що йде тут про давній закордонний відділ КоДУС-а. Краєвий КоДУС, як завсім окреме тіло, не існує, і його ліквідацію переводить Рада Громадської Контролі при ЦеПУЕ.

Між КоДУС-ом і ЦЕСУС-ом та його клітинами є тісна співпраця. Стипендію з КоДУС-а одержують тільки студенти, заопінійовані УСГромадою.

Другим важним джерелом забезпечення є УНРРА. Прінципово повинна УНРРА опікуватись всіми студентами ДП. На практиці приходиться поборювати на цьому відтинку великі труднощі. Студенти не можуть мешкати по таборах, віддалених поважно від університетів, бо це унеможливлює студії. Вони мусять мешкати приватно. У висліді моєї інтервенції, як голови ЦЕСУС-а Головна Кватира УНРРА погодилась, щоб по університетських осередках творити студентські гуртожитки згл. кухню і предложивши місцевій УНРРА список студентів, що дійсно студіюють, одержувати для них спільно харчі. Але переведення цього в життя на місцях зустрічає різні перешкоди / зокрема в Мюнхені/. Перш за все різні шовіністичні, ворожі нам елементи роблять на українську еміграцію, в тому випадку на українське студенство, фалшиві доноси, інтригують і злобно інформують відповідні чинники. Всеж маю надію, що студентським організаціям удасться перебороти все і забезпечити кожному українському студентові, що підпадає під ДП, харчеве заосмотрення УНРРА.

Відносно мешкань - у місцях більших скупчень старається студентська організація організувати гуртожитки, по інших - студентські харчівні. Такий гуртожиток зорганізовано між іншим у Мюнхені, де разом із б.політвязнями мешкає 450 студентів.

З підмог української заокеанної еміграції користають покищо студенти, що студіюють поза Німеччиною /Бельгія, Франція, Італія/.

ЦЕСУС старається ввійти в справі підмоги в контакт з ІМКА - ою. Робиться заходи одержати стипендії теж з різних інших джерел.

4. Фахова освіта .

Дбати про дійсно високий рівень знання студентів - це головне завдання референтури фахової освіти. Більші Студентські Громади розподіляються на фахові секції, за факультетами. Фахові секції займаються зорганізуванням відповідної фахової бібліотеки, організують дошкільні курси та даклади й ведуть нагляд над тим, щоб їх члени відвідували совісно всі потрібні виклади та вправи і совісно приготовлялись до іспитів та їх своєчасно складали.

ЦЕСУС створив вже спеціяльну іспитову комісію, зложену з українських професорів університету й інших визначних науковців. Ціль комісії подвійна : ствердити дійсний рівень знання студентів і витягнути з цього консеквенції і друге - виставити вимагані німецькими університетськими властями посвідки студентам, що потратили свої документи. Згадана комісія перевела вже провірку українських студентів німецького університету в Мюнхені.

Поважною квестією є категорія вільних слухачів, яких особливо багато є на українських високих школах. ЦЕСУС займає до цього критичне становище. Є випадки, що людина не маючи вимаганих кваліфікацій здобула собі самоосвітою відповідне знання. Тоді є зовсім зрозуміло, як вона вписується на вільного слухача, а в міжчасі доповняє формально вимагані браки /матуру/. Одначе зустрічається теж випадки, коли людина має за великі браки знання і приготовляючись на швидко до матури та будучи рівночасно вільним слухачем, перерабляє все застрашаюче поверховно. Це рішуче шкідливе явище. Тому ЦЕСУС бажає звернути українським високим школам увагу на те, щоб вони при принятті віль-

них слухачів переводили досить докладні іспити і не переочували того, що невідповідний рівень знання вільних слухачів обнижує науковий рівень дійсних студентів, а навіть самих викладів.

Пильну увагу треба звернути теж на різні матуральні курси. Доплив студентських кадр мусить бути здоровий. Основання матуральних курсів, що тривають два роки, а на які приймається кандидатів з освітою народної школи - є недопускаєме і шкідливе. Матуральні курси для кандидатів, що закінчили тільки народню школу, мусить тривати чотири, а що найменше три роки. Таксамо вимоги при матуральних іспитах мусять бути строгі.

Відповідні рефенти УСГ обов"язані мати в перегляді всі матури, курси і кляси абітурентів на терені своєї діяльности, впливати на їх учительський склад у тому напрямі та інформувати про це вичерпно Централю.

Дальшим завданням у тій ділянці є вести плянове розміщення студентів по факультетах. В нас панує ще воєнна мода на медицину. Нам треба подбати про достаточний доплив студентів на різні спеціяльні відділи техніки, як теж на державно-політичні, правничі і філософічні факультети. Не можна залишити без уваги теж високої школи перекладчиків.

Важливим завданням буде теж вибрати особливо здібних абсольвентів вищих шкіл і вислати їх на спеціяльні студії для спеціялізації.

Видавання різних скриптів і підручників треба вести централізовано хочби з економічних зглядів. Відчувається сильний брак фахової літератури. Тому для облегшення праці професорам, що опрацьовуватимуть скрипти, слід виготовити списки наукових творів, що є в бібліотеках даної місцевости і переслати їх Централі.

І на кінець ще одна, може й вільно зв"язана справа : Ми мусимо запротестувати проти того, щоб деякі людці з середньою чи нищою освітою надуживали науковий титул інженера, магістра чи доктора.

5. Преса і видання .

Преса має незвичайно важне значіння в житті загалу. Додатне, коли вона стоїть на відповідному поземі. Тому треба доложити всіх старань, щоб позем української студентської преси на чужині був дійсно високошкільний.

Одначе провід ЦЕСУС-а рішив не диктувати, а довести до високого рівня. Тому дав цілковиту свободу вислову в пресі, щоб вона являлася правдивою відбиткою духового обличчя широкого загалу студентства. Немає потреби закривати правди, що воно в більшості жалюгідне. Всеж таки ми бачимо помітну зміну на краще. Ми завважили виразне бажання загалу нашого студентства вирватись із апатії і маразму, як теж із матні пустомельства, критикоманії і плиткого "фільозофування" та знайти оформлення своїх ідеалів. У парі з тим позитивним явищем прийде і підвищення рівня студентської преси.

ЦЕСУС приготовляє до видання розвідку В.Мудрого: "Український Університет у Львові в рр. 1921-25", та "Науковий Збірник". Програму Збірника, що до його опрацювання запрошені всі наші наукові сили, переслане всім громадам. На його зміст складатимуть

статті про укарінське високе шкільництво від найдавніших часів до сьогодні. Збірник плянуємо видати в чотирох мовах: українській, французькій /у Франції/, англійській /в Англії/ і німецькій.

Досі появилися такі студентські періодики: /числа означають кількість випущених чисел/

а/ видання ЦЕСУС-а: 1/ "Студентський Шлях" - 6 ч., 2/ "Вістник" - 2 ч., 3/ "Звено" - 1 ч.,

б/ видання Громад: 1/"Інформативний Листок" - Інсбрук - 8 ч., 2/ "На Варті", Інсбрук - 3 ч., 3/ "Студ.Інформатор", Мюнхен - 4 ч., 4/ "Студент", Мюнхен - 5 ч., 5/ "Студентські Вісті"/тижневик/, Мюнхен - 7ч., 6/ "Студентська Думка", Регенсбург - 2 ч., 7/"Студентська Думка", Авґсбурґ - 1 ч.,

6. Культурно-освітні справи .

Сама матеріяльно-допоміжна діяльність УСГ не виправдала б потреби її існування. Для виховання фахівця - суспільника нам треба запізнавати кожного студента з основними проблемами суспільного життя та привчати його, щоб він попри свої фахові заняття був карним членом своєї суспільности. Аполітичність нашої організації не означає ніяк, що ми змагаємо до того, щоб студент не визнавався на суспільно-політичних питаннях. Це значить лише, що ми як організація не анґажуємось до ніякої конкретної політики. Натомість ми змагаємо власне до того, щоб кожний студент дійсно визнавався в суспільно-політичній проблематиці й анґажуючись опісля чинно мав для цього основне й глибоке знання й теоретичну підготовку. Це завдання мають сповняти відповідні доклади, дискусії й гутірки.

А перш за все нам треба подбати про моральне здоров"я студентського загалу. Викорінити до щенту всякі симпатії до паскарства, пияцтва і картярства, як теж поборювати хвороблике амбіціонерство та прикриту облудними фразами про "свободу" та псевдонауковість, моральну безхребетність.

Різні культосвітні гурти УСгромад, мистецькі, аматорські, літературні, хори і т.п. дають змогу кожному знайти своє місце і включитись в суспільну працю.

Виїзди студентів з різними доклатами до поблизьких таборів мають за ціль держати духовий зв"язок студентства з українською суспільністю.

А в парі з духовим здоров"ям треба дбати про фізичне здоров"я. Нам треба спопуляризувати змагання не так за спеціяльні осяги, як перш за все - за здобуття відзнаки фізичної справности. Щоб кожний студент і студентка здобули відзнаку фізичної справности. Значить руханка й легкоатлетика вправлювані систематично для гармонійного розвою тіла і задержання фізичного здоров"я.

Не можна залишити поза увагою теж і товариське життя. Йде про те, щоб воно теж прибрало відповідні форми. Попри научну і суспільну працю треба знайти для молоді і на розривкові імпрези/забави, вечірки і т. п./ місце. Але вони мусять стояти у певній пропорції до праці і мати завжди дійсно культурні форми.

7. Міжнародні звязки .

Війна і повоєнна дійсність збільшили дуже помітно кількість студентів - чужинців. Це дає змогу навязувати тісні звязки з чужинецькими студентами нетільки офіційно, між студентськими організаціями, але й особисто. Нам треба не забувати, що теперішні студенти це майбутні визначні провідники поодиноких народів.

Навязання приятельських відносин між студентами різних національностей це початок майбутньої співпраці народів на культурному,а за тим і суспільному полі.

Запізнаючись докладно з культурою поодиноких народів, ми мусимо зі своєї сторони запізнати наших товаришів - чужинців з правдивим обличчям українського народу. На цьому полі ми маємо особливо багато до зроблення. Різні шовіністичні елементи, навіть такі, що подають себе за "інтернаціналістів" ведуть і далі неперебірчиву кампанію наклепів і оплюгавлення всього, що українське. Нам треба розоблачити всіх тих закаптурених "наці", запізнати основно чужинців,з нашою культурою і з нашими змаганнями так, доб вони вже в імя правди протиставились опісля всякій ворожій пропаганді. Ми мусимо здобути належні симпатії в світі тим, що клич -"Свобода народам і людині" - піднесли не як пропагандивний трік у пресі, а як гасло виписане на прапорах у важкій, нерівній боротьбі проти варварства і осмітили його кров'ю.

Відповідно улаштовані міжнародні імпрези, мистецькі і літературні вечорі, обмін докладів про національну культуру та участь бодай представників на національних святах студентських груп інших народів скріплює міжнародню дружбу.

ЦЕСУС вважається членом Міжнародного Студентського Обєднання Ф.З.А., а його представники беруть живу і рихатну участь в діяльності згаданого обєднання. Дружню співпрацю навязано зокрема з білоруською та литовською студентською централою, як теж навязано звязки - з браку центральних студентських обєднань - з різними студентськими групами Югословян, Словаків, Турків і інших.

При референтурі міжнародніх звязків організує ЦЕСУС спеціяльний пресовий відділ, що постимо сталий обмін статтей про наше життя між українською і чужонаціональною пресою.

Різні спортові міжнародні імпрези дають перегляд осягів фізичної культури.

8. Фінанси .

Для розгорнення праці ЦЕСУС-а треба відповідних фондів. Постанову статуту, що члени Управи ЦЕСУС-а можуть бути платні, ми не використовуємо ніяк; всі члени Управи працюють безплатно. Але канцелярія таки мусить бути. Треба машин до писання, канцелярійного приладдя і платних канцелярійних сил. 30% доходів поодиноких Громад, що мають бути основою фінансів ЦЕСУС-а, на практиці не становлять надто поважної позиції. Тому великою підмогою була одноразова підмога ЦоПУЕ на закуп машин до писання у висоті 5 000 марок, Згідно з бюджетом скріплення фінансів повинні приносити мистецькі імпрези, що з них вже одна відбулась, та видання.

Попри допомогову діяльність у формі стипендій виринає потреба створити самодопомогову позичкову студентську касу. ЦЕСУС розглянне можливості створення такої, з тим, що при всіх УСГ були б її філії.

9. Висновки і помічення .

На закінчення завгажу, що не зважаючи на всі труднощі й перешкоди, так ЦЕСУС як і поодинокі Громади мають гарні успіхи в праці.

Загал студентів включився вже в нормальну студійну працю. Кількість зложених іспитів згл. кольоквій назагал задовільна. Підхід до студій чимраз більш серйозний і глибокий. Заінтересування суспільним життям та організаційна карність помітно зростає. Кількість докладів виготовлених в УСГромадах дуже помітна / прим. в студентському гуртожитку Мюнхен відбувається найменше два доклади тижнево/. Належить підчеркнути, що використувана різними дорогами українства проблема "східняків" і "західняків", так актуальна, на жаль, між старим громадянством, серед студентської молоді не існує зовсім.

Вірю, що при дальшій нашій послідовній праці нам удасться вирвати нашу студентську молодь із тієшної деморалізації зовсім. Сопісна і послідовна праця в студіях дасть нам правдивих фахівців, а здисциплінований життя в рядах студентських організацій, суспільно творчого громадянина. А здорово вихована студентська молодь це здоровий і гідний майбутній провід народу.

Моєю мрією є, щоб в основу праці кожного українського студента ляг прінціп гармонійного розвою розуму і душі: здобуте основною, плянової і впорто послідовною працею глибоке знання правдивого фахівця з вищою освітою, що одержить диплом. Хай стане він ці цінним знаряддям у руках чесної, міцної своєю індивідуальною та суспільною мораллю, виробленої і творчої суспільно людини. Людини, що її основним бажанням за весь час студій буде: здобути якнайбільше знання, щоб опісля разом зі своєю життєвою енергією віддати його до диспозиції своєму Народові.

Вірю, що під тим кутом і піде праця українського студентства. Про це треба подбати в першу чергу Вам, Друзі, провідникам студентського життя. Може цілорічна праця на студентському тероні тут, на еміграції, переконала мене, що хоч війна помітно поцербила інтелектуально і морально обличчя нашого сучасного студентства, то всеж таки не нарушила вона головного нервня української душі: бажання струсунути зі себе розкладові навики і привернути собі як мога швидше духове здоров"я. Загал нашого студентства хоче позитивної праці, а це додає охоти й розбиває тяжкі прояви апатіри в його провідників,

/зак. на стор. 32./

ЗВІТИ ПООДИНОКИХ У. С. ГРОМАД.

У. С. Г. МЮНХЕН.

Українську Студентську Громаду в Мюнхені, як першу на терені окупованої Німеччини, основано 29.8.1945 р. Першим головою був теперішній голова ЦЕСУС-а, др. П. Ірчук.

Високі школи тоді ще не були відкриті, наша організація була в розгарі приймання членів. Вони прийшли з різних місць, із різних університетів, або ще зовсім не були студентами. Щобільше: ці студенти були мандрівними студентами не здецидованими про місце свого осідку.

В час перших Загальних Зборів /29.8.1945 р./ ми мали 88 членів, в час II. Загальних Зборів /15.II.1945 р./ членів було 234, сьогодні число зареєстрованих у нас студентів є 760.

Поки цих членів відповідно суспільно виховати та їм всесторонньо допомогти, треба було в першу чергу створити організацію, створити організаційний апарат, закріпити його, витворити студентський актив та довести її до більш менш стабільної форми. Це була праця, яка мала поконати такі труднощі, про які може мати уявлення тільки той, хто з нею сам безпосередньо зіткнувся. Праця піонерська, чорнова, яка могла давати тільки те вдоволення, що на наших очах твориться щось, просто, з нічого. Це завдячувати треба в першу чергу тим виділовим та тим членам активу, які від такої, не завжди лискучої та приманливої роботи, не відмовлялися.

Наша праця провадилася двома головними шляхами. Перший - це праця назовні, на міжнародньому форумі і другий - це праця внутрі.

I. В першу чергу наше товариство залеґалізовано в американських властей /7.12.45./, як теж і в університетських властей /Нім. Унів., Т.Н. і UNRRA /12.12.45/.

На міжнародньому студентському полі ґрунт був уже підготовлений. Представники нашої Громади, бувши членами інтернаціонального студентського комітету ще від червня 1945 р., цю справу тільки продовжували. У зв'язку з тим, що UNRRA перебрала в тому часі міжнародній університет, який до того часу був тісно зв'язаний із нашою інтернаціональною організацією, виринула потреба переорганізування міжнародного комітету і створення Міжнародньої Студентської Організації, яка малаб ширші аспекти, як початковий наш комітет. Цей плян негайно був переведений у життя та з ініціятиви нашої Громади до спілки з литовською, білоруською, російською, югославською, естонською та іншими групами були скликані 17.12.1945 р. Установчі Збори Об'єднання Чужинецьких Студентських Організацій з осідком у Мюнхені Forreign Student!s Association скорочено: F.S.A. На зборах було 9 мандатних делеґатів нашої Громади, з яких до Виділу ввійшло 3-ох та до Товариського Суду I. Основними принципами F.S.A. є принцип аполітичности, абсолютної рівноправности всіх національних студентських організацій та співпраця і взаємне порозуміння всіх студентів-чужинців. F.S.A. провела дотепер поважну роботу і, будучи офіційно визнаною організацією та об'єднуючи 14 організацій різних національностей, проводить роботу для об'єднання всіх чужинецьких організацій Німеччини. Між іншим, заходами F.S.A. не допущено в Мюнхені до монополізації приймів чужинецьких студентів UNRRA-ою на німецькі високі школи, наладнано зв'язок з IMCA-ою, централею UNRRA, з міжнароднім червоним хрестом та іншими

організаціями й установами теж поза кордонами Німеччини, як теж із деякими чужоземними представництвами. F.S.A. занята тепер справою допомоги студентам-чужинцям німецьких високих шкіл.

У ділянці міжнародного зв'язку наша Громада нав'язала контак зі всіма, тут існуючими, чужинецькими студентськими організаціями.

У ділянці завоювання місць на високих школах ми в основу брали принцип студійної політики: поручати студії на тих університетах і на тих факультетах, які потрібні для поповнення певних браків кадр нашої інтеліґенції. В першу чергу треба було піддержати наші високі школи, які, як треба ствердити, сьогодні стоять на вищому рівні за німецькі високі школи.

На УВУ, який має вже свою славну традицію студіює зараз наших членів	32
на УТГІ	52
на УВЕШ	28
в німецькому університеті	146
Technische Hochschule	37
UNRRA University	167
	462

Це цифри провірених студентів.

Розложення по факультетах у процентах приблизно виглядає так:

Медицина	26.7%	Лісівка	5.6%
Політехніка	18.0%	Право	3.8%
Економія	13.6%	Дентистика	1.8%
Фармація	7.6%	Мистецтво	1.3%
Аґрономія	7.3%	Теологія	0.9%
Ветеринарія	7.0%	Природознавчі науки .	0.4%
Філософія	5.8%	Журналістика	0.2%
Разом			100 %

При ЦЕСУС-і була уконституована Українська Університетська Комісія, яка, переглянувши наших студентів, що іматрикулювались на німецький університет, дала за них авторитетне заручення в університетських властей і тим самим закріпила їх становище в німецькому університеті.

Назовні ми теж старалися удержувати якнайтісніший контакт з українським життям; в тісній співпраці були ми в першу чергу з Ліґою Українських Політичних В'язнів Німецьких Концентраційних Таборів, з нашими церковними установами, з Українським Червоним Хрестом, а після зі Санітарно-Харитативною Службою при Апостольській Адміністратурі в Мюнхені, як теж із іншими українськими загальногромадськими установами. Не від речі буде зазначити, що з нашою безпосередньо надрядною організацією ЦЕСУС-ом, якої ми є членом, був у нас якнайтісніший зв'язок.

II. Внутрішня робота мусіла починатись від найелементарніших речей, якими може бути придбання паперу, машини до писання, дошки оголошень, шафи, заведення картотеки, заведення найелементарнішого діловодства та придбання найбільш потрібного інвентаря. Дальше прийшла черга на зорганізування цілого організаційного апарату; з одної сторони - зорганізування референтур, з другої - зорганізування фахових секцій.

Однією з перших постанов Виділу було те,що всі студенти обов'язані належати до своїх фахових секцій. Нажаль не всі секції під сьогоднішній день охопило організаційно всіх членів. Це вина безумовно в першу чергу студентів,які всяку роботу в організації вважають інстинктовно за якесь malum necessarium. На основі правильника пунктації роботи по секціяхпереданого ЦЕСУС-ом,черговість у постановці роботи в наших фахових секціях така: /від найкращої до найслабшої/:

I.	Секція ветеринарів	5.	Секція правників
2.	" медиків	6.	" філософів
3.	" агрономів і лісовиків	7.	" техніків
4.	" економістів		

Робота в перших 4-х секціях поставлена зразково,всі вони майже на однаковому рівні,натомість три останні не проявили ніякої певнішої діяльности.

Організаційне охоплення виглядає так:

	Членів секції		Членів У.С.Г. з даного факультету	
Мед.	97		I88	сса 5I %
Вет.	42	/-I0/ Вет.лікарів	42	" I00 %
Екон.	42		64	" 65 %
Техніки	56		90	" 62 %
	237		384	сса 62 %

Про секцію правників,філософів і техніків немає даних.

На терені перших 4-х секцій було проведено значну роботу в ділянці фахової допомоги та одночасно проводи цих секцій були завжди в тісній співпраці з Виділом та входили в склад т. зв. першого Виділу У.С.Г.

На цьому місці треба згадати,що з ініціятиви нашої Громади, а докладніше - медичної секції У.С.Г. I7.IX.I945 р. був скликаний і переведений з'їзд медиків-українців Німеччини.

В ділянці роботи поодиноких референтур звертає увагу невпинний ріст студентського активу та диференціяція поодиноких ділянок його заінтересування та праці. До цього причинилося не в малій мірі теж і утворення читальні Громади,постачання її свіжою пресою, утворення бібліотеки,пресового архіву,створення хору,драматичного гуртка,створення вогнища дискусій,доповідей та рефератів на найрізноманітніші теми - в нашому гуртожитку,чи то на студентських сходинах,чи то поза ними,випущення нашого студентського місячника,а згодом - тижневика та ін.

Не від речі буде сказати теж і про наладнання нашого спортового життя УССК-ом і підмітити теж і те,що наші спортовці були,якраз,тими,що ніколи не соромились ніякої роботи в Громаді.

25-ом нашим членам признано стипендії КоДУС-а та 3-ом членам - одноразові допомоги на загальну суму 2.9I5 РМ.

У. С. Г. Аугсбург.

Перші Загальні Збори українських студентів міста Аугсбурга відбулися 26. липня 1945 р. при участі 24-ох студенток і студентів, з ініціятиви орг. референта У.Д.К. мгр. Масляника й активніших студентів. На тих Зборах створено Студентську Секцію при У.Д.К., що її головою обрано І.Лучишина. Секція почала працю на тороні табору в Іґінґен, а після припинення діяльности У.Д.К. сталася Секцією Культ-освітнього Відділу табору, користуючись повною автономією. Секція намагалася охопити організаційно студентство аугсбурської области, вдержуючи одночасно тісний зв"язок із студентськими організаціями Мюнхену. Остаточно мала Секція 94-ох зареєстрованих членів, у тому 26 жінок. В дійсності одначе було 76, бо 18 переїхало до інших університетських осередків, або перебувало в Аугсбурґу лише часово. -

За час свого існування Секція відбула 18 сходин. З цього 3 сп"яточні, 4 інформаційні і 1 надзвичайні з рефератом.

Секція була в тісному зв"язку зі Студ.Громадою в Мюнхені, ТВПК-ом, та останньо з ЦЕСУС-ом. Представники Секції взяли теж участь у Всестудентському Установчому З"їзді 25 - 27. грудня 1945 р.

Тому, що в Аугсбурзі відкрито філію Українського Вільного Університету / філософічний відділ/, Студентську Секцію перемінено згідно з правильником ЦЕСУС-а на самостійну Студентську Громаду. Перші Загальні Збори У.С.Г. Аугсбург відбулися 24. лютого 1946 р. Головою У.С.Г. обрано І. Лучишина.

Громада розгорнула широку працю на всіх ділянках студентського життя. По дні поділі відбуваються ширші сходини. Культурно-освітний відділ займається видаванням скриптів, підготовляє різні імпрези, реферати, товариські гутірки і т.п. Зорганізовано теж відвідування студентами хворих Українців по місцевих шпиталях. Студенти відвідують збірно театральні вистави західньо-европейських клясиків. Підготовляються до видання скрипти : 1/ Методологія літератури - проф. Білецького, 2/ Західньо-европейська література доби ренесансу - проф.Бирка, 3/ Географія України - проф. Ідука, 4/ Історія укр.архітектури княжої доби - проф. Пастонка. Відбулося 5 рефератів на загальні теми та ряд доповідей на фахові теми /літературна ділянка/. При Громаді існує спортова секція. Студенти беруть участь у спортовому житті табору, багато належить до спортового Т-ва "Чорногора". Студенти обох факультетів відбувають обов"язково дві години спортових занять тижнево. Відбулись товариські змагання жіночих дружин "Чорногора" і "Юнак",

Громада почала видавати свій журнал "Студентська Думка".

Розділ стипендій для студентів з рамени КоДУС-а переводить місцева філія КоДУС-а.

Громада числить 60 членів. Майже всі вони студіюють на Українському Університеті. Виклади почались 4.II.46 р.

У. С. Г. Р е г е н с б у р г.

Дня 23.II.46. відбулися Загальні Збори укр. студентів в Регенсбурзі, на яких вибрано Управу Студ.Громади. Ухвалений Зборами статут затверджено Сенатом УТГІ.

Студ. Громада об"єднує зараз 102 студентів, в цьому 1 нестудіюючий. За час діяльности відбула Управа 9 засідань, на яких вирішила низку важливіших справ. Крім цього відбуто 5 широких сходин з рефератами, а в цім одні святочні присвячені памяті поляглих героїв укр. національної революції.-

При Студ. Громаді зорганізовано чол.хор, який брав участь при іматрикуляції студентів та 24-ім ювілею УТГІ.

Приготовляється вечір зустрічі студентства з українським громадянством, на якому крім хорових точок буде виконане старе українське весілля.

Завдяки культ-освітному рефер. зорганізовано видавання студ. журналу "Студентська Думка", якого появилися вже 2 числа. Студійний референт займається видаванням підручників та скриптів, яких брак під сучасну пору дошкульно відчувається. Завдяки зрозумінню студентів, зібрано гроші в формі позики, за які куплено циклостиль та папір.

До цього часу видано:

1. Антропологічні риси укр. народу - проф. Петрова,
2. Тригонометрія - проф. др. Чудинівка - Богуна,

Друкується :

1. Хемія - проф. Комарецького,
2. Зоологія - проф. др. Боженко,
3. Українознавство - проф. Петрова.

Реферат Суспульної Опіки зорганізував при гуртожитку студ. харчівню, яка видає щоденно около 40 обідів і снідань.

Спортовий Студ. Гурток є в стадії організації. З причини великого перевантаження працею, участь студентів в тренінгах є мала.

Зв"язку з чужонаціональними студ. організаціями немає тому, що такі на терені нашої области не находяться.

Активних членів Студ.Громади є около 15 відс. Причиною цього явища є погано розміщення студентів. Одна частина живе в гуртожитку, друга в таборі УНРРА, віддаленім до 4 км від гуртожитку і викладових залів, третя частина живе приватно в місті, а четверта доїзджає.

Дальшим несприятливим явищем є великий відсоток т.зв. вільних слухачів / 60 %/, які до полудня слухають викладів, а опісля відвідують матуральні курси.

Це одні з головних причин, що не дозваляють розгорнути працю та поставити її на належному рівні.

У.С.Г. Тібінґен.

Студентську Громаду зорганізовано 22.XII.1945. На Загальних Зборах вибрано головою п. Гулінського. Українських студентів початкого було дуже мало в Тібінґені, тому й праця Громади не була задовільна. Всеж таки Управа постаралась про залеґалізовання при університеті. Сьогодня У.С.Г. являється одиникою студ.громадою залеґалізованою університетом Тібінґен. Студіює 22 студ. медицину, дентистику, право, філософію. При університеті є багата бібліотека, з якої укр. студенти користають. Громада відбуває що-тижня сходини з рефератами, заступає укр. студентство перед університетськими властями і укр. громадянством.

Студенти мешкають приватно, дістають допомогу від УНРРА в харчах і одежі. З КоДУС-у ще не одержували, хоч деякі студенти відчували конечну потребу, головно тому, що не було філії КоДУС-у. Цю справу в порозумінню з ЦЕСУС-ом полагоджено позитивно.

Зв"язки з іншими чужинецькими організаціями налагоджується через особисті зв"язки і через Міжнародній Клюб, який організується.

Нова Управа з приходом нових студентів на літній семестер, а в майбутньому на новий академічний рік має в пляні поглибити та розгорнути діяльність, базуючись на резолюціях Всеост.Устан. З"їзду та директивах ЦЕСУС-а, якого Громада є членом.

У. С. Г. Богословів - Гішберґ.

У симпатичному замку в Гішберґу примістилася Українська Гр.кат. Духовна Семинарія, на якій студіює 60 богословів. 31.III.46. згідно з інструкціями ЦЕСУС-а основано самостійну Студентську Громаду Богословів. Громаду принято в члени ЦЕСУС-а.

Найзамітнішим виявом праці Громади - це хор. Своїми виступами він гідно репрезентує українську музичну культуру перед визначними чужинецькими гістьми, що часто відвідують замок. Хор виїзджає теж на виступи на різних святах до інших У.С.Громад. Є то

драматичний та мистецький гурток.

Громада ввійшла в контакт з міжнароднім студентським католицьким об"єднанням "Пакс Романа" і плянує вислати на конгрес цього об"єднання свойого представника.

До диспозиції студентів стоїть невелика фахова бібліотека . Громада організує часто різні доклади на св"ята. Попри це не забувається і про фізичну культуру. Головною ділянкою спорту є в нас плавання з огляду на озера в поближжі та водний спорт /лодки маємо до диспозиції/. Побіч цього є ще секція відбиванки і шахова.

Важною ділянкою діяльности Громади є видавання скриптів, потрібних для наших студентів.

Матеріяльне забезпечення студентам дає УНРРА.

У. С. Г. Гайдельберг.

На університет в Гайдельбергу за націонал-соціялістичного режиму не приймали Українців. В кілька місяців по закінченні війни зорганізовано університет досить скоро, бо ані місто ані університет не були війною знищені. Сьогодня працюють всі факультети . Університетська влада трималася numerus clausus /10% для чужинців, тому Українцям, яких раніше не було, приходилось поборювати різні труднощі. Сьогодна студіює 30 - 35 студентів, головно на вищих семестрах.

Створено ініціятивну групу, що старається організувати затверджену університетом Громаду. Є вигляди, що в скорому часі заходи групи матимуть реальні висліди. Студенти студіюють медицину, фільольогію, хемію, фільозофію. Всі приняті на університет студенти мають опіку УНРРА, їдять в харчівнях УНРРА. Є два студ. доми , в яких разом з іншими студентами мешкають і укр. студенти.

На відтинку міжнародного зв"язку укр. студентство зачинає рівнож активізуватися і здобувати заслужені позиції. На відбутому "Св"яті Націй" українська група репрезентувала наше студентство, дня 19.5. уладжено концерт в авлі університету для Українців, запрошених представників америк. армії, Військового Управління, Сенату і всіх професорів. Хор "Україна" викликав у всіх присутніх симпатичне враження.

Належить відмітити, що ще ніяке студентське товариство чужинців не є леґалізоване університетськими властями, тому й Укр. Студ. Громада формально нелеґалізована. Студенти, члени нашої Громади мешкають в Мангаймі, і тому на Всестудентському Установчому З"їзді виступали як представники Громади Гайдельберг-Мангайм.

У. С. Г. Ерлянґен.

Українську Студентську Громаду зорганізовано при Ерлянґенському Університеті дня 12.12.1945. На Основуючих Загальних Зборах вибрано Управу з головою п.Мацьковом Волод.

Практичні виклади по більшості факультетів зачались 18.1.46., а мед. факультет 4.2.46. Вже до початку викладів Громада повела інтензивну роботу, з окрема в ділянках студійної та організаційної референтури. У висліді студіює сьогодня більше як 130 укр.студентів. Громада залеґалізована університетськими властями. Дня 21.3. відбулися другі Загальні Збори при участі 89 уповноважнених до голосування, уділено абсолюторію уступаючій Управі, а обрано нову з головою п.Гутв Матей.Громада,будучи членом ЦЕСУС-а, брала участь в Уст.Всест.З"їзді і є в постійному контакті з Управою ЦЕСУС-а. В основу своєї праці кладе Громада постуляти висловлені в резолюціях Всест.Уст.З"їзду. В Ерлянґені, вчисляючи ок. 30 нових студентів, принятих на літний семестор, студіює зараз : медицину і дентистику 80 студ., з того 15 передклінічні семестри, 65 вищі,клінічні, в тому 9 на укінченню., фільозофію 30, право 5, матем.природничі науки 15. При університеті є велика стара наукова бібліотека, більш міліона томів, з якої студенти повністю користають. Громада організує свою бібліотеку, в якій збирає крім української та чужинної белетристики, наукові підручники та скрипти.

Студенти в більшості забезпечені в харчі з УНРРА, за її допомогою одержали приватні мешкання. Около 5о нових студентів одержує грошову підмогу на семестральні оплати. Некористаючі з допомоги УНРРА, або неповні стипендіяти УНРРА - одержують повну підмогу з фондів КоДУС-а. УНРРА організує міжнарод.студ. гуртожиток, де і Українці мають відповідне забезпечення.

Представник Громади є в постійному контакті з УНРРА, і виєднує підмогу в харчах, мешканнях, грошах і в майбутньому в підручниках і научних приладдях.

Про роботу культ-освітного сектора можо свідчити такий тижновий план праці : вівторок і пятниця - курс англійської мови /2 год./, середа : проба хору, четвер : звичайні сходини з рефератами студентів, укр. професорів і чільних громадян. Пересічна присутність 6о чол. В програмі організовані краєзнавчі прогульки. Читальня Громади забезпечує студентів в усю можливу до одержання пресу - українську, польську, німецьку та американську та журнали.

На спортовому відтинку організовано спортові дружини, які змагаються з репрезентаціями поблизьких укр. таборів і секціями УСГ Ерлянґен /Байрот, Ноймаркт, Бамберґ, Форхгайм/ та чужинець - кими дружинами в таких конкуренціях відбиванка, футбол, кошівка та стук-пук. Украніські студ, спортовці грають теж в репрезентації Ерлянґенського Університету в міжуніверситетських змаганнях. В програмі великі змагання з УССК - Мюнхен.

Для нав"язання міжнародних зв"язків поодинокі члени Виділу, а також студенти нав"язують особисті взаємини з чужинецькими студентами / Балтійці, Поляки, Болгари, Білорусини/ включно з новим демократичним нім. студентством. Для взаємопізнання та закріплення тих зв"язків Студ. Громада улаштувала вже двічі, останньо 1.6. з нагоди відкриття літнього семестру Репрезентативний Товариський Вечір, на який запрошено представників укр.гром., Військ. Управління, університетські власті, представників УНРРА та поодинокі чужинецькі групи. На вечорі було присутніх рівнож кількох амер.студентів, що зараз повнять службу в Амер.Армії. Вечір, в програму якого ввійшов концерт укр.студ. солістів, та виступ балету укр. народ. танців під керівництвом п. В.Роговського, та різні несподіванки, пройшов з повним успіхом на високому академічному рівні.

Опікуном Студ.Громади є проф. Др.Евген Храпливий, який присвячує багато часу і труду справам Громади та студентства.

Українське Студентське Об"єднання в Інсбруці

В дні 3-го червня 1945 р. в залі при вул.Аніх 4 відбулися під проводом друга Юрія Вонторського ,при участі 41 студентів перші повоєнні сходини українських студентів в Австрії. Тут породискутовано ряд студентських справ та вибрано в числі 6 осіб Тимчасовий Ініціятивний Комітет Українських Студентів, головою якого став друг Володимир Білинський. Ініціятивний Комітет поставив собі за завдання : 1. Нести допомогу найбільш потребуючим студентам, 2. дати студентам можливість заробітку, 3. подбати дляних про приміщення, 4. слідкувати за можливостями студій на університеті в Інсбруку, 5. уможливити студентам виїзд на студії в другі країни, 6. проготовити Загальні Збори студентства

Завдяки проворності керівних органів Ініціятивного Комітету виєднано в австрійської та американської влади ордер на український студентський гуртожиток, де знайшло приміщення понад 60. студентів /-ок/.

Ініціятивний Комітет перевів збірку на фонд допомоги українського студентства, з якого приділено найбільш потребуючим студентам десять стипендій по 150 М. З папської допомоги виєднано малу допомогу в убраннях та обуві.

В ректора тутешнього університету відбуто авдієнцію та одержано його письменну згоду вписати українських студентів на поодинокі факультети, якщо тільки відкриється університет. Гарячу підтримку одержано теж від австрійського самостійницького руху.

На культурно - товариському полі Ініціятивний Комітет теж не залишивсь позаду. Відбуто декілька товариських зустрічей, святочних сходин та вечірок, тощо. Найзамітніші з них то :

17.6,1945. студентська зустріч, реферат - Поезія студентського Львова,
8.7.1945. святочні сходини - вшанування памяті поляглих,
24.6.1945. вечірка: Традиційний вечір Івана Купала,
15.7.1945. студентська зустріч: Мандрівка українського студенства по Европі.

На день 17. липня 1945 Тимчасовий Ініціятивний Комітет скликав Установчі Загальні Збори Українського Студентства в Австрії , де створено "Українське Студентське Об"єднання в Австрії", членами якого стали : Українська Студентська Громада Інсбрук /студенство , гуртоване при Тимчасовому Ініціятивному Комітеті на терені Інсбруку/, Українське Академічне Товариство - СІЧ - Грац, Делегатура - Зальцбург, Делегатура - Форарльберг, Делегатура - Табор Ляндек .

На голову У.С.О.А. Загальні Збори покликали голову Т.І.К.-друга Володимира Білинського.

Крім проводу У. С.О.А. Загальні Збори покликали Активну Групу з 4-ох осіб та Контрольну Комісію з 3-ох осіб.

Згідно пятої точки порядку нарад Загальних Зборів у справі створення Українського Всестудентського Еміграційного Проводу винесено відповідні резолюції. Нововибраний Провід У.С.О.А. взявся до дальшої праці. З його ініціятиви повстала Комісія Допомоги Українському Студентству /КоДУС/, яка при помочі розписання відповідних декларацій на терені Австрії, окупованої західними аліянтами, провадила збірки на допомогу українському студентству. Стипендії розділювано найбільш потребуючим студентам на підставі проханьщо їх завіз зав Провід У.С.О.А.

Керівні органи У.С.О.А. розпочали запопадливі старання щодо виїзду наших студентів в другі країни. З цією метою переведено реєстрацію студентів, відмітивши хто куди бажав би виїхати та ці дані переслано до Ватикану на руки Просв. Еп. Івана Бучка. Крім цього Провід звернувся в подібній справі до Католицького Товариства "Пакс Романа".

Організаційний референт У.С.О.А. робив поїздки в терен, а саме відвідав студ. товариство "СІЧ" в Грацу, делегатури Зальцбург, Форарльберг, табор Ляндек.

Рефентура преси почала видавати "Інформативний Листок",де

докладно поінформовано членів У.С.О.А. про студентські справи. Згодом пресова референтура розпочала видавати журнал У.С.О.А. "На Варті", в якому крім інформацій, хроніки студентського життя, появилась белетристика, наукові та інші статті.

При референтурі культурно - освітної праці створилась туристична секція. При допомозі культурно - освітного - референт туристики видав два числа туристичної стінної газети з відповідними статтями, враженнями з прогульок та оригінальними знимками.

При відкритті університету Провід поробив всі можливі заходи в ректораті та поодиноких деканатах, щоб дати змогу вписатися нашим студентам.

Дня 22 - 23 вересня 1945 відбувся з нагоди відкриття університету в Інсбруку Перший Конгрес Українського Студентства в Австрії, де дводневні наради та праці трьох секцій збагатили досвід студентського проводу, дали змогу вимінятись думками та зробили підсумки праці У.С.О.А.

При допомозі організаційного референта створено імпрезовий комітет, заходом якого відбувся ряд імпрез та розривкових вечорів.

В дні 23 січня 1946 згідно постанови Всестудентського Установчого З"їзду в Мюнхені з дня 25 - 27.12.45 про двостепенні студенські організації, відбулися Надзвичайні Загальні Збори Українського Студентського Об"єднання в Австрії, де змінено дотеперішню назву Об"єднання з краєвого на місцево, себто на Українське Студентське Об"єднання - Інсбрук, та вибрано нові керівні органи.

Делегатуру форм льберг з розпочаттям студій на університеті Інсбрук зліквідовано, бо майже всі її члени перенеслись до Інсбрука.

Національний Союз Українських Студентів у Бельгії / НАСУС / - Лювен

Студентська Громада під поданою вище назвою існує від 1928 р. Має вона за собою славне минуле. Об"єднувала вона всіх українських студентів, що студіювали в Бельгії, а будучи членом централі удержувала їх духовий зв"язок з рештою українського студентства. За час від 1931 до 1942 покінчило на лювенському університеті студії 34 Українців.

По війні з новою хвилею еміграції прибули й нові студенти. Тепер числить наша Громада 26 членів. Вони студіюють: теологія-1; вищі торг. і економічні науки - 8; політ. і суспільні науки - 2, педагогія - 1; романська філологія - 2; історія - 1; медицина-6; хемія - 1; агрономія - 1; техніка - 4; академія мистецтва - 1; медсестерська школа - 2. Більшість студентів є на першому році студій, ті, що прийшли з інших університетів, поступили на вищі роки студій. к/

Студенти і студентки одержують порогажно стипендії з фонду, створеного українською заокеанською еміграцією.

Між усіми членами панує повна згода і співпраця. Культурне життя розвивається гарно. Громада нав"язала живі зв"язки з чужинцями, з окрема з централею католицького студ.об"єднання "Пакс Романа"; наші представники виїдуть на Конгрес цої організації. Робиться теж старання роздобути фонди на стипендії з інших джерел. Живу ініціятиву в цьому напрямі виявляє головно представник ЦЕСУС-а на Бельгію інж.Кішка А.

Тижневик "Вісті" присвячує багато місця для обговорення студентських справ. Там появився вже ряд статей про завдання студенства та про допомогу студіюючим.

У. С. Т. Париж.

Українське Студентське Товариство в Парижі заложено в осені минулого року. Українська Студентська Громада, що існувала тут за час війни, була розв"язана французькою владою і відновити її було неможливо.

У.С.Т. об"єднує сьогодні 34 членів, вчислюючи й надзвичайних. Але правильно студіює ще лиш 15 студентів; інші вивчають французьку мову.

Головними завданнями, що стали перед новою організацією, було: примістити студентів на студії і забезпечити їх матеріяльно, а на суспільному полі - молодь нашої еміграції, що стала вже пропадати в чужому середовищі, зацікавити українськими справами і врятувати їх перед денаціоналізацією. У.С.Т. улаштовує що-два тижні сходини членів з доповідями на різні теми. Доповіді дають звичайно професори та інші науковці. Часто організується краєзнавчі прогульки по Парижі для пізнання різних пам"яток. Організовано теж прогульки до інших міст Франції.

Важною проблемою є матеріяльне забезпечення студентів. Життя тут особливо дороге. Одноразова підмога Міністерства вистарчила заледви на два місяці для одного студента. Двох одержує сталу стипендію університету. Решта користає доривочно зі суспільної опіки Українського Комітету. Переводиться в плян електротехнічної робітні, веденої силами студентів, що дало б їм потрібний заробіток. Фонд на улаштування робітні дав один із українстких меценатів.

Взаємини з чужинцями досить живі. Пляново улаштовувані ім - прези для чужинців затіснюють їх зв"язок з нашим студентством.

Головою У.С.Т. є мгр.М,Мостович, представник ЦЕСУС-а на Францію.

У. С. Г. в Римі.

Українська Студентська Громада в Римі існує від 1935 р. В останніх роках не могла вона - з причини відомих подій - проводити своєї праці в цілій площині. Щойно літом 1945 р., коли прибули нові студенти, українське студентське життя в Римі почало набирати ширших розмірів. 15. листопада 1945 відбулися Загальні Збори, а дня 16. лютого ц.р. італійська влада затвердила статут УСГ без змін.

Управа Української Студентської Громади складається з 6-и членів. Головою є Др. Федорончук Василь. Характер студентської

організації в Римі відзначає параг, I статуту, де говориться, що УСГ є " професійна організація українських студентів" та завданням її є допомагати своїм членам " набути професійне знання і загальну освіту та постійно поширювати й поглиблювати їхній духово-інтелектуальний і культурний розвиток",

Діяльність свою веде УСГ в Римі в двох напрямах : а/ праця в нутрі, б/ назовні. Працю в нутрі веде УСГ на періодичних щирих сходинах своїх членів, на яких присутність є обов"язкова. Програму сходин заповняється загальноінформативним матеріялом про біжучі актуальні справи зі студентського життя та гутірками чи рефератами на різні теми. Поважною перешкодою в праці УСГ є брак власної домівки, до би студенти частіше, теж і поза обов"язковими сходинами могли збиратися. Сходини УСГ відбувалися довший час у приватному мешканні, а від деякого часу користає УСГ з домівки Студентської Міжнародної Організації "Унітас". Праця на зовні спрямована на зв"язки з українськими студентськими організаціями на еміграції та з чужинецькими студ. організаціями в Римі, а саме :"Унітас" - Міжнародня Католицька Організація, яка об"єднує теж і студентів, "Unione degli Studenti Stranieri in Italia" - яка об"єднує біля 2о студентських організацій різних національностей., "Ф.Е.С.Е." - Европейський Фонд Допомоги Студентству" та "Пакс Романа".

Поза Українським Комітетом Допомоги Українським Збігцям в Італії, немає наразі іншого джерела, з відки наші студенти могли би діставати матеріяльну поміч. Комітет в тому напрямі виявив якнайбільше зрозуміння і, в міру спромоги, уділює студентам місячні допомоги, які можна б назвати стипендіями, до висоти 5 ооо лір/т.зв. повна місячна допомога/. Засадничо з допомоги Комітету користають ті студенти, що не одержують ні звідки ніякої помочі. Студенти, що користають з допомоги УНРРА,можуть одержувати з Комітету тільки одноразові допомоги. Всі студенти можуть користати, за старанням Комітету, з дарових обідів і вечер у т.зв. папських кухнях, одначе цей харч є невистарчальний. Для цілей допомоги студентам є видоделегований від УСГ представник , який входить в склад Управи Комітету та кожночасно інформує Комітет про потреби студентів - членів нашої Громади. З італійських джерел не дістає ніхто з наших студентів ніякої допоги, і покищо не можна числити на поміч з тієї сторони. Більша правдоподібність на поміч нашим студентам є зі сторони міжнародніх організацій. Назагал життя наших студентів в Римі під оглядом матеріяльним не є легке. Особливо дуже дорогі мешкання. Під цим оглядом відчувається дуже брак студентського дому, до би можна було мешкати за зниженою оплатою. Італійські академічні доми переповнені студіюючою італійською молоддю, так що для чужинців там немає місця.

З початком нового академічного року 1945/46 отворено в Італії всі високі школи. Доступ на високі школи є без ограничення. Головні університетські осередки розміщені по таких містах: Рим, Медіолян, Неаполь, Турин, Генуа, Фльоренція, Больонія, Венеція,Падова, Перуджія, Піза і Барі. На університетах у численних містах є всі факультети, за винятком ветеринарії, яка є тільки при університетах у Больонії, Пізі й Турині. Факультети політичних наук розв"язано цього року на всіх університетах, де вони існували. Залишилася тільки Висока Школа Політичних Наук у Фльоренції. Згідно

з останніми відомостями мали бути відновлені факультети політичних наук на університетах в Римі, Міліоляні й Неаполі,

До приняття на студії треба предложити : а/ матуральне свідоцтво, або індекс іншої високої школи, б/ метрику народження, -переложені на італійську мову. Якщо згадані документи є на мовах:латинській, французькій, англійській, то їх не треба перекладати.Документи мусять бути легалізовані чи то відповідною італійською владою, чи консулярною владою тої країни, з якої походить даний студент. Вступного іспиту з італійської мови не вимагається . Оплата за студії, залежно від предметів, виносить річно 2 500 - 5 000 лір. Всі чужинці користають зі знижки оплати до повини.

В найблизчому часі старається УСГ урядити культурно - мистецький вечір для італійських студентів та запрошених гостей, інших національностей, з метою нав"язати близчі товариські взаємини та запізнавати чужинців із українськими справами. Такі імпрези мали би відбуватися що якийсь час. Також має в пляні УСГ відбувати прогульки до важніших місцевостей, в цілі пізнання цінних культурних надбань Італії. На дальшу мету плянується видавання професійного студентського журналу, в залежності від можливостей.

УСГ виявила якнайбільше зрозуміння потреби української студентської централі, а Управа вислала відповідне письмо до ЦЕСУС-а в справі вступлення в члени.

У. С. Г. в Ріміні.

Між українськими полоненими в таборі Ріміні опинилося рівнож ок. 450 українських студентів. Разом з іншими 10 000 вояками приневолені дальше перебувати за дротами і не можуть продовжувати своїх студій на університетах. Дуже скоро, бо вже в серпні - вересні 1945 перші в таборі організували Студ.Громаду, перевели реєстрацію. Громада повела живу організаційну роботу та створила цілий ряд фах. курсів, матуральних курсів, а також вже в вересні почала видавати свою газетку "Життя в таборі", що стала опісля загальною таборовою газеткою. На фахових університетських курсах доповнюють студенти своє знання, та вивчають англійську та італійську мови. Вже 7.XII.1945, вислали інформації і листа до ТВіК-у, та нав"язали контакт з Централею. Головою Громади є п.Припхан Роман. До сьогодні Громада має за собою багатогранну, успішну пророблену роботу, одначе новий звіт надрукується пізніше.

Українське Студентське Т-во "Сокіл" - Берн, Швайцарія.

У.С.Т." Сокіл" заложено 29.9.45 р. при співучасти 9 членів. Головою обрано п. Вуса. Т-во поставило собі за завдання перевести легалізацію Т-ва, забезпечити українських студентів у Швайцарії стипендіями та очолити студентське життя серед українських біженців у Швайцарії. Про заснування Т-ва повідомлено університетські власті і проф. філософії Гербертц згодився неофіційно переняти патронат над Т-вом. В жовтні 45 р. нав"язано контакт з Укр.-Амер.Допомоговим Комітетом у Філядельфії, і у висліді чого 8 студентів одержало стипендії по 50 дол. місячно.

В дні 2.3.46. відбулися другі Загальні Збори. Число студентів збільшилося в міжчасі на 16. Одначе в Громаді запанували відразу дуже нездорові відносини. Другі Загальні Збори виявили це в усій наготі/ прим.: за пів року не відбулися ні одні сходини/. Новим головою обрано т. Захаріясевича. Та санації таки не вдалося провести. Політичні спори перекинулись на фінансову ділянку. Це останнє спричинило інтервенцію влади, у висліді чого діяльність Т-ва завішено.

Та ми сподіємось, що розсудок, честь і почуття здорової моралі візьмуть верх над партійними амбіціями і відносини в студентському житті Швайцарії вдасться таки оздоровити тимбільше, що гірток студентів у Берні маленький.

Інші університетські осередки американської зони.

В західній частині американської зони є ще 7 університетських осередків, де життя українського студентства щойно починає розбудовуватися. Є ними : Штутгарт, Франкфурт, Карльсруге, Дармштадт, Вірцбург, Гісен і Марбург. Українських студентів на цих університетах є дуже мало. Осередком, чи так сказати б, відскічнею до цих осередків є табор в Ашафенбурґу. Тут теж існує неофіційна Студентська Громада, що стоїть в тісному контакті з ЦЕСУС-ом, але самостійним його членом не є з формальних причин,/Ашафенбург не є університетським осередком і об"єднує студентів різних університетських міст/. Спільна праця студентського гуртка в Ашафенбурґу, ЦЕСУС-а та студентів і українців зі згаданих університетських міст змагає до того, щоб студентську групу Ашафенбурґ перемінити на сім самостійних У.С.Громад. Для цього треба добитися на цих університетах відповідного числа місць для Українців, переслати туди студентів з інших осередків, які ще не студіюють, та забезпечити їх матеріяльно.

Головою студентської групи Ашафенбурґ є т.Козак. По всіх згаданих осередках є зв"язкові. Є вигляди, що з початком слідуючого семестра розпічнуть по всіх згаданих 7 університетських осередках нормальну працю Українські Студентські Громади з відповідним числом членів - студентів.

У. С. Г. Ганновер.

Українську Студентську Громаду в Ганновері заложено в лютому 1946 р. З огляду на спеціяльні умовини англійської зони є вони назовні не самостійною, а лише частиною міжнародної студентської організації. Сьогодні об"єднує наша Громада кругло 30 членів. Вони студіюють ветеринарію і техніку. В принятю на ветеринарію зустріли були українські студенти несподівано перепони зі сторони балтійських студентів. Але по деякому часі вдалось їх усунути. Ширшої діяльности Громада ще не розвинула головно зі згаданих причин.

З імпрез слід згадати забаву, що принесла Громаді поверх 1 000 марок доходу.

Студенти мешкають переважно приватно. Більшість одержує підмогу зі сторони УНРРА. 10 студентів одержує стипендії КоДУС-а.

На особливу увагу заслуговує Гурток Молоді, що нараховуючи ок. 50 членів, об"єднує побіч студентів теж учасників матуральних курсів. Гурток веде живу культурно-освітну роботу, має свій хор ,

літературну секцію і т.д.

Головою Громади є т. Томашов Б. Слід підчеркнути, що всі студенти ставляться дуже серйозно до студій, що й помічається в їх осягах.

У. С. Г. Ґ о т і н ґ е н .

Член міжнародного об"єднання студентів - чужинців, Українська Студентська Громада в Ґетінґен начисляє 12 членів. Є це переважно дипльоманти, що розпочали свої студії ще далеко до другої світової війни. Є виглядн, що на університет буде принятих ще ок. 2о українських студентів, так що Громада помітно збільшиться. Всі студенти одержують харчі від УНРРА, мешкаючи приватно. Особливістю У.С.Г. Ґетінґен є то, що вона не признає ЦЕСУС-а / ґро членів Управи колишнього НОУС-у/, що викликує внутрі Громади, як теж між Громадою і українським табором неємачні тертя.

У.С.Т. " С і ч " - Ґ р а ц .

Діяльність С.Т. "Січ" відновлено з кінцем листопада 1945 . До того часу вже від вересня активізував студ. життя Тимчасовий Ініціятивний Гурток, який полагоджував головно спрагу приняття Українців на університет в Грацу і Леобен через Об"єднання Демократичного Студентства Австрійських Студентів. З початком листопада було до 15о укр. студентів принятих на університет в Грацу /виділи:медицина, фармація, право, філософія/, на Гірничу Академію в Леобен, Вис.Техн.Школу /виділи: хемія, архітектура, машино-будівництво/.

Умови праці "Січі" не найкращі. Студенти матеріяльно незабезпечені. "Січ" робила все можливе, щоби цей стан змінити на краще, і мала успіхи. Громада удержує живі зв"язки з громадянством і іншими студ. товариствами. Число студентів побільшується,так, що зараз Громада має найвище число членів за час свойого 5о-літнього існування.

Відносини з ЦЕСУС-ом не впорядковані ще як слід. Делегати нашої Громади, вислані на З"їзд ЦЕСУС-а ізза пашпортових труднощів на місце не доїхали. Переписка з централею в Баварії дуже важка з огляду на два Кордони. Бажанням студентського загалу нашої Громади є,наладнати ці відносини якнайшвидше. Але на перешкоді тому стоїть ще й то, що англійська влада заборонила хвилово всяку діяльність усім студентським товариствам, а в тому і "Січі". Але ми віримо, що вкоротці дасться таки перебороти всі ті перешкоди і спрямувати життя Громади на правильні, нормальні рейки.

І н ш і о с е р е д к и а н г л і й с ь к о ї з о н и .

Замітніше число українських студентів є в Кіль /ок.3о/.Але організоване життя тут ще в початковій стадії. Інші осередки як : Брауншвайґ /8 студ./, Ахен, Мінстер, Бон і Гамбурґ мають по менше як 1о студентів, а через то й важко говорити про якесь організоване життя в них. Відносини зміняться хіба в слідуючому семестрі, коли вдасться примістити по високих школах цих міст дещо більше число наших студентів .

ІНФОРМАЦІЇ ПРО СТУДІЇ

/З огляду на брак офіційних повідомлень та з огляду на пливкість у високошкільній ділянці не можемо брати за подані інформації повної відповідальности./

I. Український Вільний Університет.

Український Вільний Університет, який протягом останнього чверть століття в м.Празі репрезентував українське високе шкільництво на чужині, продовжує нині свою діяльність в м. Мюнхені.

Університет має два факультети : 1/ філософічний, 2/ права і суспільних наук. Природничий факультет щойно організується.

Філософічний факультет обіймає слідуючі предмети :

I. філософію, 2. педагогіку, 3. психологію, 4. історію - а/ історію України, б/ археологію і етнографію України, в/ всесвітна історія; 5. філологію - а/ українська мова і література, б/ західньоевропейські мови і література, в/ клясична філологія,
6. природничі науки - ґеоґрафія, б/ґеологія, в/ фізико-хемія.

Факультет права і суспільних наук обіймає такі предмети: 1. історію українського права, 2. церковне право, 3. римське право, 5. цивільне право, 5. карне право, 6. державне право, 7. політичну економію, 8. економічну політику, 9. адміністрацийне право, 1о. фінансову науку, 11. кооперацію, 12. соціологію, 13. міжнародне право - а/ публичне право, б/ приватне право.

Для студентів, які закінчили ґімназію і не вивчали латинської мови, провадяться окремі курси латинської мови.

Секретаріят Університету міститься в Мюнхені, Моганнісплац ч. 6, години урядовання від 1о - 12.

II. Про високі технічні школи Німеччини.

Подаємо перегляд німецьких високих технічних шкіл, що є чинні в американській та англійській зонах, у французькій окупаційній зоні Німеччини ніякої такої школи немає. Не згадуємо тех про Український Технічно-Господарський Інститут у Реґенсбурзі та про УНРРА-Університет в Мюнхені.

В американській окупаційній зоні існують такі чотири Technische Hochschule :

A. TECHNISCHE HOCHSCHLE , DARMSTADT
I. Fakultät für Naturwissenschaft :
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.
II. Fakultät für Bauwesen :
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.
III. Fakultät für Maschinenwesen :
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

B. TECHNISCHE HOCHSCHULE, KARLSRUHE
I. Fakultät für Naturwissenschaft :
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.
II. Fakultät für Bauwesen :
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen :
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

C. TECHNISCHE HOCHSCHULE, MÜNCHEN
I. Fakultät für allgemeine Wissenschaften:
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie,
3. " " Wirtschaftswissenschaften.
II. Fakultät für Bauwesen :
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieur- und Vermessungswesen.
III. Fakultät für Maschinenwesen :
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

D. TECHNISCHE HOCHSCHULE, STUTTGART
I. Fakultät für Naturwissenschaften :
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.
II. Fakultät für Bauwesen :
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.
III. Fakultät für Maschinenwesen :
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik,

В англійській окупаційній зоні Німеччини існують три Technische Hochschule і одна Bergakademie, а саме :

A. TECHNISCHE HOCHSCHULE ,AACHEN
I. Fakultät für Naturwissenschaften :
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.
II. Fakultät für Bauwesen :
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.
III. Fakultät für Maschinenwesen :
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.
IV. Fakultät für Bergbau und Hüttenwesen :
1. Abt. für Berg au,
2. " " Hüttenkunde.

B. TECHNISCHE HOCHSCHULE, BRAUNSCHWEIG
I. Fakultät für Naturwissenschaften :
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.
II. Fakultät für Bauwesen :
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.
III. Fakultät für Maschinenwesen :
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

C. TECHNISCHE HOCHSCHULE ,HANNOVER
I. Fakultät für Naturwissenschaften :
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.
II. Fakultät für Bauwesen:
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen :
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

Г. BERGAKADEMIE, CLAUSTAHL
1. Abt. für Bergbaukunde,
2. " " Markscheidewesen,
3. " " Hüttenwesen,
4. " " Geologie.

На Високих Технічних Школах Німеччини студенти після Vorprüfung-у спеціялізуються на старших семестрах у певній, більш вузькій галузі техніки, а саме :

I. На відділах Bauingenieurwesen можлива спеціялізація в таких галузях :
контруктивні інженерні споруди,
залізнична справа,
водне будівництво та водне господарство,
дорожне та міське будівництво,
мірництво.

2. На відділах Maschinenbau можлива спеціялізація в таких галузях :
толокові машини,
ротаційні машини,
техніка заводського транспорту,
металообробні варстати,
транспортові машини / залізничний та автотранспорт/,
теплотехніка,
точна механіка,
сільськогосподарські машини,
текстильна техніка,
паперова техніка.

3. Відділи електротехніки охоплюють такі галузі :
техніка сильного струму
а/ електромашинобудівництво,
б/ техніка електричних споруд,
техніка сигналізації на віддаль,
техніка освітлення / не на всіх Т.Н./

Отже, хоча на всіх вище згаданих Високих Технічних Школах / крім Гірничої Академії/ існують відділи архітектури, будівництва, машинобудівництва та електротехніки, але з огляду на спеціялізацію в тій чи іншій ділянці техніки не всі вони рівноварті́сні. Так напр. на відділах архітектури наголос на с і л ь с ь к о г о с п о д а р ч е б у д і в н и ц т в о кладеться в таких Т.Н. :

BRAUNSCHWEIG
HANNOVER
KARLSRUHE
MÜNCHEN

На відділах м а ш и н о б у д і в н и ц т в а з ухил в галузях т о ч н о ї м е х а н і к и на таких Т.Н. :

MÜNCHEN
STUTTGART

На відділах е л е к т р о т е х н і к и спеціялізація в галузі т е х н і к и о с в і т л е н н я стоїть на першій лінії в Т.Н.:

KARLSRUHE

Студії текстильної техніки є в Т.Н.:

AACHEN
STUTTGART

Студії паперової техніки можна провадити лише в Т.Н.:

DARMSTADT

/ Подаємо за "Студентськими Вістями" Мюнхен, ч. 8 ст. 4-6 /

III. Літній семестер на висших школах.

Мюнхен. На нім. університеті зимовий семестер "А" кінчається 28. червня. Літній семестер "В" починається 9. липня і триває до 27. вересня 1946.

На UNRRA - University скінчився зимовий семестер 31. травня. Літній семестер починається 1. липня.

Франкфурт.н/М. На університеті тривав зимовий семестер від 7. лютого до 17. квітня. Літній семестер почався 2. травня і триває до кінця серпня.

Дармштадт. Літній семестер на Technische Hochschule почався в половині травня.

Ґеттінґен. На університеті почався літній семестер 15. травня.

Аахен. Літній семестер на Tenhnische Hochschule триває від 15. травня до 17. серпня.

Брауншвайґ. Літній семестер на Technische Hochschule почався 6. травня і триватиме правдоподібно до 15. серпня. Хто новий хоче бути принятий на зимовий семестер 1946/47 мусить 5 місяців працювати за заплатою при відбудові школи.

Ґіссен. За часописними вістками університет має бути зліквідований. Зі старого університету залишаються тільки ветерин нарно-медичний та сільсько-господарський відділи. Медичний факультет буде перемінений в Медичну Академію.

СБІЖНИК Ч. 3

1. Повідомлення про З"їзд ЦЕСУС-а

Дня 21 і 22. липня 1946 р. в Мюнхені, Фюріхштр. 53/II, відбудеться Звичайний Загальний З"їзд ЦЕСУС-а.

Повідомляючи Вас про те, поручається Вам обрати делегатів на З"їзд і виставити їм відповідні повновласті. Згідно з 15.т. Статуту " делегатами обирається на кожних 25 членів - один. Лишки понад 10 обирають також одного делегата. Організації, що мають до 10 членів, об"єднуються з іншими організаціями. Делегат має право з відома організації передати писемно свій мандат іншому."

Делегати зголосяться 20.7.1946., пополудні, в канцелярії ЦЕСУС-а в Мюнхені.

За Управу

Голова
Др. Петро Мірчук

Секретар
Катря Кохно

2. Програма З"їзду Централь.Еміграційного Союзу Українського Студентства

I.

1. Відкриття
2. Приняття порядку нарад і правильника Зборів.
3. Вибір Президії.
4. Звіт Управи і Товариського Суду.
5. Дискусія над звітами.
6. Звіт Контрольної Комісії.
7. Уділення абсолюторії.
8. Вибір нової Управи.
9. Приняття нових членів і ухвалення висоти вкладки.
10. Евентуалія.

II.

1. Реферати / Теми і прізвища докладчиків будуть подані на З"їзді/.
2. Вибір Комісій.
3. Ухвалення резолюцій.
4. Закриття З"їзду.

Організаційні справи.

3. Поручається всім У.С.Г. прислати докладні списки студентів - Українців, членів як теж і нечленів Громади, що студіюють на високих школах на терені діяльности Громади. Дані виповняти точно за взором, [illegible] ником ч. 2.

4. Рівночасно прислати список студентів, що хвилево не студіюють, а перебувають на терені діяльности Громади, подавчи виразно : вік, факультет, к[illegible]лість вислуханих семестрів, які має документи, чому не студіював у цьому семестрі, що думає студіювати далі, чи вніс уже де прохання.

5. Ці списки належить вислати почтою поручено до 15.7. на адресу: др.П.Мірчук, Мюнхен, Фюгріхштр. 53/II. Матеріяли будуть використані статистично у "Вістнику" ЦЕСУС-а ч.4, що вийде з початком липня.

6. Для цеї самої цілі вишлють усі Громади в перших днях липня докладний звіт діяльности згідно з інструкціями обіжника ч. 2 , за час 1.1. - 1.7.1946.

7. Рівночасно прислати вичерпні інформації про студії на Вашій високій школі за точками висланого до Вас спеціяльного обіжника.

ЦЕСУС і ЦеПУЕ .

8. Подаємо до відома, що ЦЕСУС є самостійним членом Центрального Представництва Української Еміграції і тісно співпрацює з ним. Для цього поручається низовим клітинам ЦЕСУС-а, УС Громадам та Секціям співпрацювати з низовими клітинами ЦеПУЕ, Місцевими Комітетами, та всіми українськими товариствами й інституціями, підпорядкованими ЦеПУЕ.

9. При цьому подаємо до відома студентського загалу, що згідно з договором ЦЕСУС-а і ЦеПУЕ, студенти, зорганізовані в УСГ обов"язані платити не 20 марок, а 5 марок національного податку.

10. Згідно теж із цим договором усі клітини ЦеПУЕ визнаватимуть українським студентом тільки того, хто матиме відповідну виказку визнаної ЦЕСУС-ом студентської організації.

/ Докінчення зі сторінки 10./

На адресу людей з-поза студентського терену ми скажемо: кожний, хто може дати студентству щось позитивного, приходьте до нас. Місця в праці для кожної людини доброї волі дуже багато. Але коли хтось затіває впорскнути нам язи м сварні, розбрату й опльогування себе - для цього в нас відповідь одна: procul este, profani! Бо українська студентська молодь на чужині вміє залишитись гідною частиною свого Народу.

Так ідімо ж дальше вперто обраним шляхом вперед !

П. Мірчук

- -

Б у в ш і с т у д. о р г а н і з а ц і ї .

11. Подаємо до відома, що ліквідацією агенд завішеного ЦеСУС-а як теж ПОУС-а займається Рада Громадської Контролі при ЦеПУЕ. Своє рішення відносно заінтересованих осіб та маєтку, що залишився в них, подасть Рада Громадської Контролі до відома на З"їзді ЦеПУЕ.

М а т е р і я л ь н а д о п о м о г а .

12. Пригадується, що У.С.Г. обов"язана дбати про рівномірне забезпечення всіх своїх членів. Для цього належить мати завжди на увазі умовини, серед яких вони живуть , та відповідно регулювати всякі підмоги.

Центральний Еміґраційний Союз
Українського Студентства.

ВІСНИК

1946 г. 4

УКРАЇНСЬКИЙ
692
МУЗЕЙ-АРХІВ

Вісник

Орган розпоряджів та постанов Ісус-а.

Р. I. 4.4.

МЮНХЕН ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1946.

З М І С Т

ст.

Звернення Проводу ЦЕСУС-а 3

Звіт з Другого Звичайного З'їзду Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства 4

Резолюції Другого Звичайного З'їзду Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства 6

Правильник Товариського Суду 6

Статистичні дані на 20. 7. 46. по системі ЦЕСУС-а . . . 8

Декілька завваг до "Статистичних даних" по системі ЦЕСУС-а 9

Резолюція на "Пакс Романа" I0

Знання чужих мов серед нашого студентства II

Проблема студентської преси I3

Обіжник 4. . . . . I6

ЗВЕРНЕННЯ ПРОВОДУ ЦЕСУС-а.

Від деякого часу круги студентства та старшого громадянства занепокоєні, поширюваними деким, слухами та поголосками про розходження між окремими студентськими осередками, про неправильності в роботі ЦЕСУС-а, про його - мовляв - ексклюзивний характер. Звичайно ці турботи зроджує непоінформованість впарі зі щирими бажаннями здорового розвитку студентського життя, і тільки в окремих випадках до слова доходить виразна зла воля.

Знання дійсного стану може розвіяти сумніви та упередження, може скріпити взаємне довір'я. Тому Провід ЦЕСУС-а, вибраний на 2-ому З'їзді Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства в днях 21. і 22. 7. 1946 р. вважає за доцільне з'ясувати на порозі своєї каденції, яку лінію заступатиме в організованому студентському житті. Напрям цей намітили на 2-ому З'їзді ЦЕСУС-а делеґати студентських осередків, і він є логічним продовженням всієї дотеперішньої діяльности ЦЕСУС-а.

У своїй роботі Провід ЦЕСУС-а здійснюватиме слідуючі постуляти.

1. Перестерігати у своїй діяльності строго принципу повної непартійности студентської організації. Тим самим і Провід ЦЕСУС-а залежатиме у своїх рішеннях виключно від розсудку і сумління своїх членів.

2. Стояти на плятформі єдиної, устроєво і світоглядово демократичної студентської організації, що об'єднуватиме всіх українських студентів еміґрації, без огляду на їх ідеологічні, політичні та релігійні переконання.

3. Підходити до різних думок чи поглядів, що жевріють у різних групах чи осередках студентської молоді однаково об'єктивно та безпристрасно; культивувати пошану для кожної глибокої, свобідної і творчої думки.

4 Піддержувати всі прояви конструктивної критики, полеміки чи дискусії, що прихилюються до виправлення похибок, а тим самим до росту та кріпшання студентської організації.

Діючи по думці цих принципів, Провід ЦЕСУС-а змагатиме - виконати в першу чергу поза звичайними обов'язками кожної станової організації, слідуючі конкретні завдання:

1. Розбудувати та поширити студентську пресу ЦЕСУС-а, як трибуну не тільки всіх студентів, але й молодої української інтеліґенції на еміґрації.

2. Оживити і затіснити співпрацю між студентськими осередками і старшим громадянством, особливо представниками нашого наукового світу, для успішної взаємодії між поколіннями.

3. Поглибити і поширити шляхом живого контакту зі студентськими осередками стиль праці сьогоднішньої студентської організації, найбільш пригожий в нових, небуденних обставинах.

4. Доложити всіх старань,щоб існуючі дотепер організаційно-правні неполадки студентської Централі,не тільки як організатора і репрезентанта с ь о г о д н і ш н ь о г о студентства,але й як спадкоємця і продовжувача світлих традицій студентських Централь у минулому,зліквідувати шляхом взаємного порозуміння всіх зацікавлених кругів. Напрямною при розв'язувенні цих питань буде: запевнити найбільш успішну працю для добра в с ь о г о українського студентства, а тим самим українського народу.

Провід ЦЕСУС-а вірить,що принципові заложення його діяльности знайдуть живий відгук і зрозуміння серед усіх кругів нашої студентської збірноти. Виконання намічених,хоча скромних,однак в и х і д н и х на внутрішньому відтинку завдань,що їх висунув ЦЕСУС,залежить повністю від підтримки у с і х творчих одиниць. Всім їм простягаємо дружню руку до співпраці на довгому шляху,де, як етапні вогні,горіють слова: здобути - закріпити - розбудувати!

Провід Центрального Еміґраційного
Союзу Українського Студентства.

Мюнхен,10.8.1946.

З В І Т

з Другого Звичайного З'їзду Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства,що відбувся в Мюнхені дня 21-22 липня 1946 р.

Участь в З'їзді взяло 56 делеґатів від таких УСГромад,членів ЦЕСУС-а: УСГ Мюнхен,У Ауґсбурґ,УСГ Реґенсбурґ,УСГ Ерлянґен,УСГ Гайдельберґ, УСОІ Інсбрук, СТ Париж,НаСУС Лювен,УСГ Тюбінґен.
Не приїхали делеґати таких Громад,членів ЦЕСУС-а: УСГ Богословів - Гіршберґ,УСГ Бонн,УСГ Фрайбурґ і. Бр.
Брали участь у З'їзді делеґати Громад,нечленів СЕСУС-а /без права голосування,з правом виступати,ставити проєкти і правом пасивного вибору/: УСГ Ґеттінґен,УСГ Ганновер,УСГ Брауншвайґ.
В Громадах,членах ЦЕСУС-а обєднано 1708 активних студентів. Поза ЦЕСУС-ом стоять ще на еміґрації ок. 800 студ.,з того: табор полонених в Ріміні /Італія/ ок. 450, Грац - ок. 150 /Т-во "Січ" не може вести діяльности через заборону влади/, інші осередки в Европі,з яких більша частина має ще замало студентів для створення Громад - 200. Про З'їзд і його програму були всі осередки своєчасно повідомлені. На вступі ділових нарад З'їзд затвердив прийняття в члени ЦЕСУС-а: УСГ Ауґсбурґ,УСГ Богословів Гіршберґ,УСГ Бонн,УСГ Фрайбурґ і. Бр.,НаСУС Лювен. Прочитано привіти З'їздові,ухвалено правильник З'їзду і вибрано Президію. Для верифікації попереднього протоколу вибрано окрему Комісію.
Після вислухання Служби Божої в намірені українського студентства, вислухано звіти членів Управи,Товариського Суду і Контрольної Комісії. Цього-ж дня вечером відбувся концерт Студентського Хору і студентів-солістів у залі тетру "Ліра".
Звіти голови і поодиноких референтів виказали,що ЦЕСУС,не дивлячись на поважні труднощі,виконав доволі велику роботу. Праця велася головно в трьох напрямках: 1/ зорганізування і оформлення Студ.Громад в Німеччині і за кордоном; 2/ реґулювання прийняття студентів по університетських осередках. Для цієї цілі організовано представництва ЦЕСУС-а за кордоном: Бельгія,Франція,Італія,Швайцарія, та

вдержувано контак з Англією і Швецією. З/ допомога студентству - що її переводив у порозумінні з ЦЕСУС-ом КоДУС.
В Німеччині в справах помочі студентству інтервеньовано в Головній Кватирі УНРРА та в місцевих Відділах УНРРА. Для організації допомоги в Америці уповажнено с. Дирду,що туди виїхав.
Самоосвітня праця серед студентства мала на меті відтягнути студентів від політиканства,політичного примітивізму,залишаючи поодиноким студентам цілковиту свободу брати участь в політичному житті. /Обширніші дані про роботу Управи друковано в "Вісник" ч. 3. стор. I-IO/.
ЦЕСУС видавав "Студ. Шлях" /вийшло 7 чисел/ і "Звено" - /2 ч./. "Студ. Шлях" не став виразником студентських стремлінь і проблем,бо не вдалось нав'язати контакту зі студ. організаціями,які постійно присилали б матеріяли до Редакції в Інсбруку,натомість "Звено" - являється одним із найбільш визначних студентських літературно-мистецьких видань. Як урядовий орган Управи видавано "Вісник" /досі 3 числа/. Не виконано плану видання наукового збірника "Український студент між двома війнами" - через невиконання доручення ЦЕСУС-а Громадами: зібрати матеріяли про поляглих у рр. 1939-1945 студентів. Слабо розбудований фінансовий реферат ЦЕСУС-а був поважною перешкодою в праці цілої Студентської Централі.
В ділянці зовнішніх зв'язків нав'язано через Громади і безпосередньо контакт з міжнародніми і національними студентськими організаціями. ЦЕСУС - член ЦЕПУЕ і Доп. Бюра в Лондоні,в постійному контакті з Апост. Адміністрацією,ОПУЕ,і ін., Представник ЦЕСУС-а, інж. А. Кішка,як провідник української делеґасії взяв участь в XIX. Світовому Конґресі "Пакс Романа" в Ескоріяль в Іспанії і добився,що Українців визнано надальше,як 17-го дійсного члена "П.Р." Конґрес "П.Р." прийняв одноголосно резолюцію в українській справі, яку передав присутній учасник Конґресу. Він теж зложив обширний звіт про Конґрес та справу українського студентства за кордоном.
Другий день З'їзду зайнявся протоколом попереднього З'їзду,який із поправками формального характеру Верифікаційної Комісії прийнято одноголосно.
В діловій дискусії над звітами ствердчено,що Управа,хоч і мала в часі роботи недотягнення,та беручи під увагу особливі обставини, в яких приходилось працювати,виконала велику роботу. Голоси в дискусії будуть вказівками в праці нової Управи. На внесок голови Контрольної Комісії уділено Управі більшістю голосів абсолюторію при здержанні від голосування членів Управи і I делеґата.
Як IO точку нарад обговорено питання студентської Централі. Поодинокі делеґати відчитали резолюції своїх Громад до питання існування "двох ЦЕСУС-ів",у яких ствердмували потребу існування одної надрядної студентської Централі,та висловлювали побажання якнайскоріше справу зліквідувати. Думки знайшли свій остаточний вислів у резолюціях З'їзду. Предсідник З'їзду зложив декларацію,в якій ствердив,що він особисто до того часу займався питанням об'єднання студентства довкруги одної Централі і вірить,що справу доведе до успішного завершення.
В ході дальших нарад прийнято одноголосно правильник Товариського Суду,приготований б. Тов. Судом /подається окремо/.
Ухвалено висоту членської вкладки до ЦЕСУС-а. В справах фінансового забезпечення Централі винесено окремі ухвали /надруковано в цьому-ж "Віснику"/.
Вибори Органів ЦЕСУС-а переведено таємним голосуванням над кандидатами,устійненими Комісією-Маткою. Головою обрано одноголосно др-а Мельника П.

Вислухано два реферати на теми: а/ Шляхи академічного самовиховання і б/ До проблеми нової студентської організації. Глибоко продумані реферати дали матеріял до дискусії, як теж розв'язки на багато проблем із життя студентського середовища. На закінчення З'їзду відчитано і прийнято після короткої дискусії резолюції Другого З'їзду ЦЕСУС-а.

Р Е З О Л Ю Ц І Ї

Другого Звичайного З'їзду Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства, що відбувася в днях 21 - 22. 7. 1946 в Мюнхені.

Другий Звичайний З'їзд ЦЕСУС-а, стоячи на плятформі постанов нарад представників студентських осередків на чужині в дні 4.10.1945., та резолюції I -го Всестудентського Установчого З'їзду в Мюнхені дня 25-27. 12. 1945., стверджує:

Управа ЦЕСУС-а за час її існування добилась, не зважаючи на важкі умовини нової еміґраційної дійсности, поважних успіхів у всіх ділянках організованого студентського життя на еміґрації.

Беручи під увагу ситуацію, яка витворилася вже в часі існування ЦЕСУС-а, в зв'язку з появою заяви Президії ЦЕСУС-а, стверджує, що така ситуація на студентському терені є нездорова та перешкодою в праці і консолідації всіх сил українського студентства.

В зв'язку з цим З'їзд :

1/ Вважає необхідним існування одної надрядної Централі, яка б об'єднувала всіх студентів без різниці на ідеологічні, політичні чи релігійні переконання.

2/ Для осягнення тієї цілі З'їзд ЦЕСУС-а уповажнює нову Управу, щоб якнайскорше вияснила і полагодила справу заяви Кл. Білинського, М. Антоновича і Модрицького в справі ЦЕСУС-а для ліквідації непорозумінь та санації відносин між студентством та повідомила про вислід студентський загал. До того часу Управа ЦЕСУС-а заперестає всяку публичну полеміку в цій справі, до чого взиває всіх зацікавлених у консолідації студентського середовища.

Другий Звичайний З'їзд Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства закликає все українське студентство на чужині до посилення праці в напрямі підвищення інтелектуального і морального рівня для добра українського народу.

П Р А В И Л Ь Н И К

Товариського Суду ЦЕСУС-а.

I. Склад і компетенція Суду.

Параґраф I. Товариський Суд складається з трьох членів та двох заступників. Члени вибирають з-поміж себе голову Суду.

" 2. До компетенції Товариського Суду належать:
а/ Спори між автономними організаціями і Союзом,
б/ Спори між дійсними членами,
в/ Спори між чинними членами різних автономних організацій,
г/ Відклики на рішення Товариських Судів автономних організацій.

В останньому випадку Суд діє, як Суд другої інстанції.

Параґраф 3. Справи карного характеру є вилучені з-під компетенції Суду. В тих випадках свою властивість визначує сам Суд.

-"- 4. Справи, в яких Суд визнав себе некомпетентним, можуть перейти до загально-громадських, або державних судів.

II. Засади поступовання.

-"- 5. Заінтересована сторона вносить спір до Суду на письмі.

-"- 6. Сторони мають право вибрати собі заступників.

-"- 7. Про речинець розправи Суд повідомляє сторони писемно, протягом 14-ти днів по внесенні спору.

-"- 8. Суд вирішує спори колеґіяльно в складі трьох осіб. В справах процедуральних або вступних Суд може видавати рішення одноособово. Рішення колеґіяльного Суду западають більшістю голосів.

-"- 9. Відписи рішення Суд пересилає сторонам та управі ЦЕСУС-а.

-"- 10. В основу мериторичного вирішення справ приймає Суд засади громадської і національної моралі та загально обов'язуючих правних норм.

-"- 11. В своїх рішеннях Суд є не залежний від Управи ЦЕСУС-а.

III. Кари.

-"- 12. Суд може накладати такі кари:
1/ Нагана,
2/ Завішення в правах членських на певний протяг часу,
3/ Виключення зі Союзу, зглядно з автономної організації,
4/ Грошові кари до висоти 500 РМ.

-"- 13. Гроші з кар призначаються до каси ЦЕСУС-а.

Статистичні дані на 21.7.46 по системі ЦЕСУС-а	медицина	фармація	дентистика	техніка	теологія	ветеринарія	економія	право	державні науки	філософія	хемія	природн. науки	агрономія	лісівка	консерваторія	мед. сестерська школа	школа тілювихованя	мистецтво	журналістика	скількість студенток	Разом
I. Мюнхен УВУ x								22		46										I0	68
-"- УТТІ						36							37	5						II	78
-"- УВЕш							83													I4	83
-"- Т.Н.				56							6									5	62
-"- Нім. Унів.	I00	I3I		I	2	9	I2	5		7	2		I	24				6		8I	I95
-"- УНРРА-Унів.	68	47	6	53		7	25	I2		25	8		I6	20				4		75	29I
2. Реґенсбурґ x							75						52							8	I27
3. Авґсбурґ УВУ x										53		20								23	73
4. Гіршберґ x					60															-	60
5. Ерлянґен x	72	8	I3		2			II	26	20	I0	4			4		2			55	I72
6. Гайдельберґ x	9		2					4			4	4			3			7	I	6	37
7. Тюбінґен x	9		4				2	3		3	I									4	22
8. Фрайбурґ x	9	2	2				3	3		4				2	2					8	27
9. Бонн x	8						2	I		I										5	I2
I0. Бравншвайґ				7							3									-	I0
II. Ганновер				I6		2I														I	37
I2. Дармштадт				6																-	6
I3. Карлсруге				3																-	3
I4. Марбурґ	4							I		2										-	7
I5. Вюрцбурґ	3	I	I																	-	5
I6. Ґіссен						2														-	2
I7. Франкфурт	I2	2					2	5	I	8	3	2								5	35
I8. Аахен				3																-	3
I9. Ґетінґен	8	2					2	5		7		I								4	25
20. Іннсбрук x	60	37		I8	I2		I	25	24	44	5	I8		I		I				7I	246
2I. Бельгія-Лювен x	6			4	I		3	2		4	I		I				2		I	4	26
22. Франція-Париж x	2					3		2		7	3				3				I	I0	2I
Разом	870	II2	4I	I67	77	78	270	I0I	5I	234	46	49	I08	5I	I3	2	2	I9	I	400	I733
в %%	2I,4	6,5	2,4	9,6	4,4	4,5	I2,I	5,8	3,-	I3,5	2,7	2,8	6,2	3,-	0,7	0,I	0,I	I,I	0,I		I00%

З перенесення	73
Кіль /брак евіденції/	25
Грац /" -"- /	I50
Рим /" -"- /	36
Ріміні /полонені/	450
Швайцарія /Берн/	I0
Мюнхен /не студіюють/	36
Разом	2440

КІЛЬКА ЗАВГАР ДО "СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ ПО СИСТЕМІ ЦЕСУС-а НА 20. 7. 46."

Статистичні дані, які лежать перед нами, відносяться до територіяльного і фахового розподілу українського студентства.

Статистично охоплено 1733 студентів, що студіюють в двадцять двох осередках студій. Може бути, що ті числа, які будемо обговорювати є перестарілі, неповні і неточні, однак вони все ж таки дадуть нам загальний образ розміщення студентів на студіях. Найбільша кількість студентів відвідує високі школи в Мюнхені /777/, дальше йде Інсбрук /246/, Ерлянґен /172/, Реґенсбурґ /127/. В інших німецьких університетських містах число наших студентів хитається коло 35 осіб /5 міст/, або коло 10 осіб /7 міст/. В останніх місяцях видно тенденцію /особливо у тих студентів, що кінчають студії/, переноситись до тих університетів, де число наших студентів було дотепер мале /Фрайбурґ, Тюбінґен, Ґетінґен/. На будуче доплив наших студентів до тих університетів буде тимбільший, що вписи для нових студентів в переповнених високих школах Мюнхену, Ерлянґену, Інсбрука є практично неможливі.

Подібну непропорціональність показує розміщення по факультетах. Медицину й дентистику студіює тепер четвертина наших студентів /420 осіб/, фармацію 112 студ. /6,5%/. Статистичні дані не вказують нам натомість нічого на заавансованість в студіях наших медиків. Натомість відомо, що з огляду на часову нечинність медич. факультету в Мюнхені, деякі студенти-медики з початкових семестрів вписалися на інші факультети.

Техніка заступлена умірковано. Її студіює приблизно 10% /167/ студентів; з того в Мюнхені: Техніше Гехшуле 56, УНРРА-Університет 55, Ганновер 16, Інсбрук 18.

Філософія заступлена 210 студентами: з того Український Вільний Університет 46, Інсбрук 44, Авґсбурґ /Виділ УВУ/ 53. Статистичні дані не дають при цім представлення про розподіл в рамах філософічного факультету /прим., скільки студіюють чужі мови і т. ін./.

Право, економія і державні науки заступлені тепер краще, як кілька літ тому, головно завдяки українським високим школам. Право студіює 100 осіб /5,8%/; економію 210 /з того Укр. Вис. Економ. школа 83, УТГІ - Реґенсбурґ 75/. Державні науки 51 осіб /Ерлянґен 26, Інсбрук 24/. Розподіл на економію і державні науки, який впроваджено в статистичні таблиці, є нестислий. Критерієм для розподілу повинно бути не сама назва факультету чи школи, але програма даних студій. На нашу гадку розподіл краще перевести залежно від того, чи програма дає перевагу знанням теоретичним чи практичним.

Мистецькі студії заступлені дуже слабо, бо всього 19 студентами. З того більше, як половина студіює теорію мистецтва й історію штуки. Тих, що студіюють малярство, можна почислити на пальцях однієї руки. Музиці і співові посвятилося 15 осіб. В останнім часі відкрито в Мюнхені кілька високих шкіл мистецтва, і це дає нам підставу сподіватися, що наші молоді мистці будуть мати нагоду удосконалити свій талант.

Вражає нас брак наших студентів у високих фахових школах. Таких шкіл, як висока школа броварництва, гарбарства, архітект. парків, архитектури помешкань прикладної штуки, моднярства є в Німеччині багато. Наука у високій фаховій школі триває коротше, як в універ-

ситеті,а після її закінчення лекше отримати добре платну працю. Робимо заходи,щоб у найближчім семестрі отримати місця в цих школах для наших студентів.

Багато можна сказати про кілька скупих цифр відносно українських шкіл. Український Вільний Університет числить тільки 68 студентів,а його відділ в Авґсбурзі 73 студенти. Обидва відділи УТГІ в Реґенсбурзі і Мюнхені числять біля 200 студентів. Ці цифри вказують на мале зацікавлення нашими високими школами. Ми віримо,що при співпраці українських високих шкіл зі студентськими товариствами число студентів у цих школах доволі зросте.

а н.

РЕЗОЛЮЦІЯ НА "ПАКС РОМАНА".

В днях 17. 6.- 7. 7. в Ескоріялі /Еспанія/ відбулася перша частина XIX. Конґресу "Пакс Романа",на якому репрезентувала українське студентство делеґація зложена з 5-ти осіб під проводом інж. А. Кішки.

Делеґація заступала гідно українське ім'я та здобула крім великої симпатії ряд важливих рішень Конґресу в справі переслідувань української церкви.

Подаємо за УПС виступ представника Канадійської Федерації Католицьких Університетів та резолюцію канадійської делеґації в тій справі.

/УПС/ У своєму вступі Кльод Ганьон /представник канадійської делеґації/ зазначив,що Конґрес декілька разів проголошував супрематію людської особи і обов'язок всіх католиків об'єднатися в дусі солідарности,щоби ставити чоло ворогам Христовим. Але не вистачить тільки ствердити ті принципи,сказав він,не треба боятися зайняти,становище,коли того вимагає обставина.

"Я цілком не хочу переконати Збори,що Україна це одинокий край, де переслідується католиків,але я думаю,що справа України,це зовсім особлива справа. Не треба забувати,що Його Святість Папа видав у грудні минулого року,цебто щойно півроку тому,енцикліку "Орієнталес Омнес",яка посвячена виключно проблемі Української Церкви".

Вороги церкви зробили все,щоби знищити католицьку віру в серці тих п'ятьох мільйонів вірних. Що більше,вони стараються знищити цілковито їхню церковну єрархію і в тому саме пункт положення України різниться від положення інших країв.

В тому місці канадійський делеґат зацитував заяву Його Еміненції Кардинала Тіссерана,Префекта Східньої Конґреґації,яка то заява виказує всю лютість переслідування католиків в Україні. Він згадав, м. ін.,що сім українських єпископів ув'язнено та що три з них померли в тюрмі і що одну п'яту всіх священиків заслано.

Потому він відчитав сердечні слова потіхи Святішого Отця: "Ми звертаємося вкінці до вас всіх,Католики Української Церкви. Ми співчуваємо нашим батьківським серцем з вашими недостатками і терпіннями. Ми знаємо добре,що наша віра наражена на перфідні підступи. Здається навіть треба боятися,що в близькому майбутньому ще більші муки стрінуть тих,що не погодяться зрадити святих обов'язків віри. Тому мої дорогі діти,ми ще раз взиваємо вас,щоби ви не дали себе перемогти ніякими погрозами чи намовами. Ані навіть заслання, ані небезпека смерти не може довести вас до того,щоби зрадити вірність до Матері Церкви".

"Я не потребую додавати ніодного слова більше,сказав канадійський делеґат на закінчення,щоби вас переконати про ваш конечний і спішний обов'язок запротестуати проти диких переслідувань Католицької Церкви в Україні".

Текст канадійської резолюції такий:

"Злучений думками і серцем із Найвищим Керманичем Церкви, якого батьківське серце, як сказав він 23 грудня 1945 р. у своїй енцикліці "Орієнталес Омнес", відчуває глибокий жах задля Католицької Церкви в Україні, тому що бачить нову люту бурю, яка загрожує тій церкві, XIX Світовий Конґрес Пакс Романа, зібраний в Ескоріялі, свідомий великої дійсности Містичного Тіла, яке творять всі вірні з Христом, об'єднується в дусі молитви зі своїми страждальними братами в Україні, солідаризується з їх спротивом і протестує в ім'я свободи совісти - проти дикого переслідування, яке шаліє тепер проти тієї церкви".

Після того, як резолюцію прийнято через аклямацію, п. Андрій Кішка, президент Української Делеґації забрав слово, щоби подякувати Канаді за її шляхотну інтервенцію в обороні його терплячих братів в Україні. Він додав, що прийняття тієї резолюції Конґресом не полегчить напевно горя католиків у його батьківщині,... але воно являтиметься одним із найкращих прецедансів відважної постави, якої не забудуть ті, які сьогодні терплять жорстокі переслідування.

МЕТОДИЧНИЙ КУТОК РЕФ. ФАХ. ОСВІТИ.

ЗНАННЯ ЧУЖИХ МОВ СЕРЕД НАШОГО СТУДЕНТСТВА.

Справа засвоєння чужих мов стала особливо актуальною підчас нашого побуту на чужині. Вона торкається кожного з нас, хто рішився піти на часову скитальщину. А вже діймаючо пильна вона для нашого студентства, якому приходиться, або ще прийдеться у найближчім майбутнім здобувати собі знання в чужомовних школах чи здобувати хліб насущний на чужині.

В рубриці "знання чужих мов" наш студент звичайно вписує на першім місці ту мову, яку найкраще знає: а саме урядову мову тієї держави, в якій жив. В нашім теперішнім положенні знання одної чи двох цих східньоевропейських мов не має практичного значіння. Зрештою і в загальному вартість цих мов для нас невелика, так задля убогости літератури, як і неориґінальности наукових видань у цих мовах. Не вважаючи на те, що опанування цих мов нашими студентами доволі велике, я оставляю їх поза нашою увагою.

Для нас мають значіння мови, в яких видається переважна більшість наукової літератури, в яких відбувається розвиток людської думки і які нам практично потрібні в нашій життєвій мандрівці. Сюди належать: мова німецька, англійська, французька, еспанська, італійська.

Кожна з них має окреме значіння так з огляду на її територіяльне поширення, як і на її осяги з області всесвітнього духового доробку.

Німецька мова осягнула в останніх часах велике територіяльне і персональне поширення. Причинами були тут: політичне, господарче й культурне сусідство, а особливо воєнна експанзія Німеччини в Европі. Ті чинники вплинули, що німецька мова більш поширена серед нашого студентства, як кожнебудь інша зах.-европейська мова. Однак знання німецької мови є переважно поверхове і некомплетне. В переважній кількості випадків воно вистарчає для щоденного вжитку, але далеко не відповідає вимогам високошкільного рівня. Навіть для значної кількости тих студентів, що студіюють у німецьких ви-

соких школах, німецька мова є поважною перешкодою для успішних студій. Впрочім поблажливе відношення університетів відносно мовного рівня чужинців не підносить їх мовних кваліфікацій. Такий знаний викрут, як "шпрахліхе швіріґкайтен" позволяв неодному чужинцеві кінчати нім. школу без належного знання цієї мови. /Nota bene, що під покришкою мовних труднощів" криється звичайно мале знання предмету/.

Не є завданням нашої статейки подати способи для вивчення чужої мови. Вкажу лиш на те, що тільки через часту і практичну зустріч з чужою мовою дасться її засвоїти. Преса, книжка, а особливо живе слово в театрі, радіо, кіно, публичні збори, а вкінці безпосередня конверзація допоможе нам в тім ділі. Великою, натомісць, перешкодою в опануванні чужих мов було і є те, що ми в незрозумілий спосіб засклеплюємося перед чужою мовою у своїх гуртках і колеґуваннях. Бувають тижні, в яких ми поза шабльоновими реченнями щоденного вжитку і поза вислуханням викладу не вживаємо чужої мови. Щойно іспит примусить нас вишукувати незугарно сформовані речення.

Відносно німецької мови ми маємо одноразову шансу, перебуваючи в Німеччині, вивчити її. Цієї шанси не вільно нам прогавити, тим більше, що більшість із нас початки німецької мови має за собою; а для заавансованих потрібно тільки систематично її вправляти.

Англійська мова була в нас дуже мало поширена. Її вивчення стало актуальне головно з життєвих оглядів в останнім часі. Після безпосередньої зустрічі з англо-американським світом значна частина студентів кинулася вивчати цю мову. Однак по кількох місяцях солом'яний вогонь почав погасати, так що тепер тільки одиниці систематично поглиблюють знання англійської мови. Інші вчаться цієї мови припадково і доривочно. В загальному зацікавлення для англійської мови невелике. Коли Український Вільний Університет оголосив вписи на 3-місячний курс англійської мови, на якім під керівництвом першорядних учителів можна було б її перфектно вивчити, то серед українського студентства не найшлося вимаганої кількости 40 осіб. Зголосилося тільки чотири особи.

Знання французької мови, яка давніше займала в нас друге місце по німецькій, тепер не поширюється. Ті, що її давніше знали, або були в ній заавансовані, тепер через невживання щораз більше забувають.

Такі мови, як італійська і еспанська були і є в нас рідкістю. Дехто каже, що мова італійська а також французька тратить тепер значіння, головно через упадок політичних впливів Італії і Франції. Цей арґумент є непереконливий з двох оглядів; поперше, італійська, а особливо французька мова є розговірною у міжнародніх зв'язках на европейськім континенті, а подруге: цими мовами написано пребагато творів красної і наукової літератури.

Еспанська мова, яка у нас досі незнана, буде мати правдоподібно велике значіння в майбутнім.

З попередніх уваг видно, що серед нашого студентства нема особливого запалу для вивчення чужих мов. Неодин уважає, що вивчення чужої мови в теперішнім нашім осідку не варте труду, бо мову найлекше вивчити в даній країні. Дехто навіть потішає себе, що "на місці" він опанує її за півроку. Це - пересада. За півроку можна опанувати мову для потреб носія або сільсько-господарського робітника. Але для того, щоб розпочати продовжування студій чи спеціялізування, щоб коректно висловлювати свої думки і розуміти чужі, треба вже тепер перед відїздом мати добре вивчену мову. Там не буде часу заглядати до словника і там не буде ніхто брати на увагу наших "мовних труднощів". Світ, що на нас жде, побудований на співзмаганні і конкуренції і для непристосованих до нього має нефахову низькоплатну працю. До нашого виряду, без якого нам ніде рушитися в тім світі, належить у першій мірі мова. Нашому студентському

представництву вдається після клопотань дістати стипендії для наших студентів за кордоном. Очевидно,що на закордонні стипендії можуть числити тільки ті,що добре опанували мову країни,в якій стипендія буде виплачувана.

Для вивчення чужих мов - так німецької,як і інших маємо тепер найкращі умовини. Невеликі /як на сьогоднішні часи/ оплати за навчання і можливість безпосередньої конверзації створюють корисні обставини для здобуття шанси,яка може дана нам одиноко в житті. Цей обов'язок кладемо кожному зокрема на совість.

Поза тим закликаємо Управи студентських товариств до вжиття заходів для поширення чужих мов. Сюди належати організування курсів,заохочування і т. п. В тих осередках,де існують українські Високі Школи,студенти повинні відвідувати лекторати чужих мов у цих школах. Багато успіху можна сподіватися від контролі і самоконтролі знання чужих мов серед нашого студентства. Один наш колеґа запропонував конкретний і гідний наслідування проект. Він запропонував,щоб на студентських нарадах,конференціях,відчитах впровадити,як обов'язкову ділову мову чужу,яка є знана більшості присутніх. На нашу гадку цей експеримент має потрібну вартість: він інформує нас,чим ми розпоряджаємо,призвичаює нас до публичних виступів у чужій мові,а для багатьох може стати заохотою для поглиблення знання мови.

Наші змагання в напрямі вивчення чужих мов мусять в першу чергу звернутися проти байдужости і незацікавлення студентства в цій справі. Кожний із нас признається до єдности зі західньо-европейським світом і обстоює культурний зв'язок із ним. Приналежність до нього дає нам не тільки права,але й накладає на нас обов'язки. До обов'язків належить глибоке пізнання західньо-европейської духовости,яке можемо осягнути тільки через знання мов народів,що цю культуру творили і творять. Обов'язок той мусимо трактувати поважно,бо в противнім випадку наше признавання до участи в европейській культурі буде пустим звуком.

Ше.

ПРОБЛЕМА СТУДЕНТСЬКОЇ ПРЕСИ.

Питання студентської преси порушується в нас щораз частіше - чи то на студентських сходинах,чи на,присвячених для тієї цілі, конференціях,чи вкінці на сторінках самої преси.

В "Студентському Шляху" ч. 4. за місяць березень маємо поважну і багату конкретним змістом статтю,в якій говориться на тему завдань преси:

..."творити, ф о р м у в а т и й організувати духовість студента. В народжених уже індивідуах - формувати,а в мертвих ще збудити свідомість про існування глибин людського духового життя,спрямувати зір туди,де б'є джерело незнищимої сили людства на духові вартості.

І дальше: "Для кого призначена студентська преса і хто повинен у ній співпрацювати? Безперечно - для студентів і студенти. Але не виключно. Студентська преса мусить звертатися до академічного середовища,мусить і опиратися до певної міри на цих же силах. Це забезпечує з одного боку - зв'язок студентства з широкими громадськими колами,але це й дає запоруку вдержання студентських традицій. Еміґраційні умовини вимагають саме цього ще більше,як які".

До питання студентської преси хочемо підійти в новому періоді нашої праці,як до одного з найважніших.

Робимо це тому, бо вважаємо пресу не тільки виховуючим та формуючим чинником, але вважаємо її також виразником думок, в тому случаї студентських і зацікавлених кругів, думок, які повинні народжуватися, назрівати і поглиблюватися на її сторінках.

В останньому періоді нашої праці, який присвятили ми в першу чергу організаційним питанням - не було змоги затіснити зв'язку з широкими кругами студентства, та тим самим не було змоги довідатися про його підхід та погляди до різних проблем нашого життя.

Сьогодні, коли цей перший етап за нами, хочемо дати можливість усім зацікавленим студентським життям, висловлювати свої думки на сторінках наших студентських центральних журналів. Тісна співпраця з широкими кругами студентства та громадянства збільшить не тільки наш досвід та проблематику студентського життя, але рівночасно переконає студентський загал, що для нас цінна думка кожного студента, коли вона творча та приносить із собою новий вклад в якубудь ділянку нашого життя.

Продовжуючи видавати "Студ. Шлях", уважаємо своїм обов'язком, зорієнтувати студентський загал і громадянство в напрямку та характері нашого журналу та подати напрямні, що ними буде кермуватись колеґія при доборі статтей. Схематичне визначення комплексів питань та ділянок, що їх бажаємо порушувати на сторінках нашого органу, допоможе виробити уяву про його напрям.

Зокрема журнал:

1. Стоятиме на плятформі е д и н о ї, устроєво і світоглядово демократичної, студентської організації, що об'єднуватиме в с і х українських студентів еміґрації, без огляду на їх ідеологічні, політичні чи релігійні переконання.

2. Перестерігатиме строго принципу безпартійности у підході до внутрішньо-українських проблем; рівночасно даватиме об'єктивну і всебічну оцінку української політичної дійсности та змагатиме до підвищення політичних знань, особливо у теоретичній площині.

3. Віддзеркалюватиме на своїх сторінках думки і погляди, що жевріють у р і з н и х групах чи середовищах високошкільної молоді чи молодої інтеліґенції, забезпечуючи дійсну пошану для чужої думки; становище і погляди редакції маркуватимуться на окремих, редакційних сторінках.

4. Боротиметься за культивування глибокої, всебічної, свобідної думки, необхідної для об'єктивного пізнання; поборюватиме прояви безкритичного, стандартного думання та спрощування складних питань, особливо в ідеологічних та світоглядових справах.

5. Віддзеркалюватиме здобутки науки та культури, політичні, соціяльні та світоглядові течії інших народів, особливо для встановлення нашого співвідношення.

6. Даватиме відбитку опінії студентського середовища у виді анкет та листів чи дописів до редакції.

В журналі передбачено поміщувати статті зі слідуючих ділянок та вести такі рубрики:

<u>I. Студентська проблематика</u> - характер студ. організації, історія укр. студ. організації, студійні і фахові справи, питання високої школи і виховні проблеми, внутрішньо організаційні питання.

2. Питання філософії та етики - філософ. напрямки, як основа індивідуального світогляду та підложя сусп. політ. течій. Етика особистого і суспільного життя.

3. Соціологія - клясики науки про суспільство, сучасна соціяльна порблематика, її протиріччя і тенденції розвою.

4. Економія і народнє господарство - основні поняття політ. економії, школи та клясики економ. наук, існуючі економічні системи, проблеми народнього господарства окремих країн та їх вплив на політичні та соціяльні питання.

5. Політичні науки - устроєві і правні питання, філософічні і теоретичні основи, політичні партії і течії, міжнародні огляди та внутрішньо-українська проблематика.

6. Українознавство - "інвентаризація" наших духових надбань.

7. Наукові проблеми - особливо природничих наук, історії та права, у стислій, однак приступній і для нефахівців формі.

8. Джерельні матеріяли - передусім українських і чужих клясиків суспільно-політичної, економічної та філософічної думки.

9. Літературна сторінка - даватиме зразки сучасного письменства.

I0. Редакційні сторінки - для зазначення становища ред. колегії та студентського Проводу, зокрема до студентських, світоглядових, внутрішньо-українських та політичних питань.

II. Репортажі зі студентського життя - реальна студентська дійсність у літературній формі.

I2. Хроніка - життя студентських осередків - українських і чужих.

I3. Огляд студентської преси - видання окремих Громад та чужі.

I4. Реферування книжок - в першу чергу для познайомлення зі змістом видань, сьогодні важко доступних.

I5. Розвага - для стимулювання тонкости та бистроти думки.

I6. Листи до редакції - як віддзеркалення реакції та опінії читачів.

Подаємо цей проект з думкою, що не тільки студентство, але також академічні круги відгукнуться та поділяться з нами не тільки своїми зауваженнями, але також готовістю до співпраці.

Всім нам лежить на душі добро студентського загалу, а тим самим не може бути для нас байдужою студентська преса яка повинна бути віддзеркаленням думок, прямувань та зацікавлень.

К.

ОБІЖНИК 4.

Зміст:

Організаційні справи: I. Національний податок.
2. Інформації про тов. поляглих в рр 39/45.
3. Склади виділів.

Фінансові справи: 4. Залеглі вкладки до ЦЕСУС-а - хто коли вплатив.
5. Постуляти II-го З'їзду ЦЕСУС-а в фінансових справах.
6. Інструкції про вкладки на біжучий квартал.
7. Імпреза в користь ЦЕСУС-а /до 30. 9. 46/.

Справи преси: 8. Співробітництво з пресовими органами ЦЕСУС-а.

Фахова освіта: 9. Інформації про студії.
IO. Зголошування виданих скриптів.

Секретаріят: II. Архівні матеріяли.

I. Національний податок на р. 1946.

а. В обіжнику ч. 3. з'ясовано правне відношення ЦЕСУС-а до ЦПУЕ та його низових клітин. Пригадується,що:
I. Студенти зорганізовані В УСГ,обов'язані вплачувати тільки 5 марок річно /../ національного податку.
II. Клітини ЦПУЕ вважатимуть студентом тільки того,хто матиме відповідну виказку,визнаної ЦЕСУС-ом студентської організації.

б. Доручається всім Громадам активно включитися у збіркову акцію національного податку на рік 1946,так серед своїх членів,як і громадянства на терені осідку Громади.
I. Порозумітися з льокальною клітиною ЦПУЕ для одержання квитарів,повновластей,додаткових інструкцій.
II. На сходинах роз'яснити важливість національного податку для організованого життя нашої еміґрації,розважити та заплянувати форми співдії у цій акції.
III. Виконати:
до 30. 9. зібрати по 5 марок від у с і х членів Громади;
копію збіркової листи з зазначенням прізвища члена і ч и с л а к в и т а н ц і ї переслати до I5. I0. ЦЕСУС-ові;
до 30. II. допомогти у проведенні збірки серед громадянства шляхом:
роз'яснювальної акції на зборах,по таборах,в індивідуальних розмовах,пресі;
практичного переведення збірки.

2. Інформації про товаришів поляглих в рр. 1939-45.

В квітні ц. р. звернувся Провід ЦЕСУС-а з закликом, подавати інформації про друзів-студентів, поляглих в роках 1939-45. До заклику доданий був взір інформаційного листка, за яким слід було подати всі знані факти. Зібраний дотепер матеріял далеко не повний і не вистарчальний. Тому вдруге закликається всіх друзів доложити старань, щоб закріпити пам'ять поляглих друзів та негайно подати на письмі всі, знані їм, дані про поляглих товаришів за слідуючим взірцем:

Інформативний листок про . . . . . студента, що поляг в роках 1939-45. /ім'я і прізвище/ . . . . . .,

А. Особисті дані: 1. Прізвище, ім'я, рік та місце народження:

. . . . . .

2. Студент: висока школа, напрям студій, заавансованість /рік, семестер/:

. . . . . .

3. Член студ. товариства - евент, виконувані обов'язки:

. . . . . .

Б. Обставини при яких поляг:

4. Від чиїх рук згинув:

. . . . . .

5. Де і коли:

. . . . . .

6. Знані подробиці про смерть:

. . . . . .

В. Характеристика: 7. Всі факти і дані, що помогли б причинитись для відтворення сильветки поляглого, як: а/ студента, б/ товариша, в/ громадянина:

. . . . . .

Г. Джерела: 8. Підпис та адреса інформатора:

. . . . . .

9. По інші подробиці доцільно звернутися до:

. . . . . .

Зрозуміло, що відповідь не мусить бути комплетна на всі питання. Важне однак, щоби к о ж н и й подав у с і, з н а н і йому подробиці. Коли деякі інформації непевні, зазначувати знаком запиту /?/. Для легшого опрацювання матеріялів необхідно писати про кожного поляглого товариша на о к р е м і м л и с т к у паперу.

Всі інформаційні дані негайно передати до місцевої Студенської Громади, або переслати р е к о м е н д о в а н о ю поштою на адресу: CESUS. MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53. (Ukrainischer Studentenverein).

Щоб забезпечити успішність цієї акції, зобов'язується Виділи окремих Громад:

а, покликати одного члена Виділу, як відповідального за успішне проведення акції збирання інформ. матеріялів;

б. розповсюдити заклик ЦЕСУС-а окремим передруком, в пресі, плякатами; роз'яснити важливість справи на сходинах;

в, добитися, якна численнішого заповнювання інформативних листків, їх доцільно негайно виповнювати та здавати уповноваженим товаришам - на сходинах, на викладах, в гуртожитках;

г. зібрані інформативні листки слід переслати рекомендованою поштою разом з коротким звітом про проведену акцію не пізніше 15. 9. 46.

3. Склади Виділів.

Секретарі Громад подадуть до 5. 9. 46. теперішній склад Виділу Громади /голова, заст. голови, секретар, референти орг., культ.-сусп., преси, вих. вишколу, фінансовий, міжнар. зв'язків/, окремих кооптованих чи вибраних співробітників та опікуна Громади. Побажано подати адреси принаймене 3 - 4-х членів Виділу та евент. адресу домівки Громади. Про всі зміни в складі Виділу слід в майбутньому негайно інформувати ЦЕСУС.

Ф і н а н с о в і с п р а в и.

4. Залеглі вкладки

Взивається такі УСГ вирівняти фінансові залеглости до ЦЕУС-а /вкладка до 30. 6. 46./:

УСГ - Реґенсбурґ /вплачено за I. квартал 119.40/;
УСГ - Ерлянґен /вплачено за I. квартал 450.-/;
УСГ - Тюбінґен
Всі УСГ - прислати фінансові звіти на день 30. 7. 46.

5. Постуляти II-го З'їзду ЦЕСУС-а в фінансових справах.

В ділянці фінансово-господарській З'їзд констатує, що:

1/ Розбудування фін.-матеріяльної бази ЦЕСУС-а - це одна з передумов успішного виконання його завдань у всіх ділянках його праці.

2/ З цією метою З'їзд вважає необхідним посилити працю організації фондів у всіх ділянках прибуткової частини а саме:

а/ членських вкладок,
б/ добровільних датків і жертв,
в/ прибутків з імпрез,
г/ субвенцій,
ґ/ прибутків з видавництв,
д/ інших прибутків.

3/ В зв'язку з цим З'їзд встановлює прибутки ЦЕСУС-а від його клітин УСГ в таких розмірах:

30% прибутків брутто /загального обороту/ від усіх при-

бутків УСГ з виїмком дотацій із цілевим призначенням прибутків з імпрез та з видавництв.

Від цих двох останніх джерел прибутків 30% від прибутку нетто. Членську студентську вкладку у всіх клітинах ЦЕСУС-а 5 - 10 РМ на семесаер. Про розмір цієї вкладки у вище зазначених межах для окремих членів-студентів рішатимуть Проводи УСГ.

4/З'їзд уважає за необхідне, щоби нова Управа ЦЕСУС-а з метою збільшення фондів нав'язала відповідний зв'язок зі всіма українськими господарськими, культурними та громадськими установами, а зокрема допомоговими установами - українськими та чужинецькими як Европи, так теж і поза її континентом.

5/З'їзд звертається з гарячим закликом до всього українського студентства включитись цілковито в збіркову акцію на КОДУС, щоби цим способом шляхом самодопомоги дати можність, продовжувати студії матеріяльно незаможним, а вартісним студентам.

6/Для раціональної та доцільної господарки допомог, одержаних з допомогових установ, ЦЕСУС повинен централізувати ці фонди в порозумінні з КОДУС-ом та розподіляти їх на ті студентські осередки, що допомоги найбільше потребують.

6. Інструкції про вкладки на біжучий квартал.

Згідно з рішенням З'їзду доручається Проводам УСГ:

1/ Найдальше до 31. 8. 46. стягнути всі залеглі вкладки від своїх членів у висоті, встановленій Зборами УСГ.

2/ Розбудувати фінансовий реферат УСГ через уладжування рентовних імпрез.

3/ Найдальше до 31. 8. 46. вплатити до каси ЦЕСУС-а біжучу вкладку за III. квартал.

4/ Прислати повний фінансовий звіт: не тільки зі сум, що з них начисляється вкладку до ЦЕСУС-а, але також і з інших надходжень /для орієнтації економ. референта/.

5/ Закордонні т-ва присилають тільки фінансовий звіт /обов'язково!/.

7. Імпрези.

Виконуючи постанову II. З'їзду про фінансово-господарську ділянку т. I. /гл. вице/ Управа ЦЕСУС-а поручає всім УСГ найдальше до 30. 9. 46. улаштувати одну імпрезу власними силами, а дохід призначити на ЦЕСУС. За своєчасне виконання і звітування про ту справу відповідальні: економ. і культ.-суспільний референти.

Справи преси.

8. Співробітництво з пресовими органами ЦЕСУС-а.

ЦЕСУС-видає під цю пору слідуючі періодичні видання:

А. "Студентський Шлях", місячник, орган ЦЕСУС-а для студентів та молоді інтеліґенції.

Б. "Звено", місячник літератури, мистецтва і критики українського Мистецького Фронту Молодих.

В. "Вісник" - орган розпорядків та постанов ЦЕСУС-а, що містить також звіти осередків, методичний та інформаційний матеріял. Адреса: Мюнхен 8, Фюріхштрасе 53; для Австрії: Інсбрук, Аніхштрасе 4.

Технічні труднощі утруднюють широке розповсюдження журналів і тому жива співпраця більшости студентських осередків з ними досі не наладнана.

Організаційним та пресовим референтам осередків доручається:

1. Приєднати нових співробітників "Студентського Шляху", і о б о в'я з к о в о забезпечити п о с т і й н е надсилання хроніки, репортажів, інформаційного матеріялу.

2. Заохотити друзів, обдарованих літературними здібностями, публікувати свої твори в "Звені" та скріплювати тим самим Український Мистецький Фронт Молодих. Зорганізувати для цього студентський авторський вечір - гаряче рекомендується.

3. Повідомити до 10. 9. 46. про побажану для кольпортажу кількість примірників окремих видань. Дотеперішні ціни: "Студентський Шлях" і "Вісник" 5.- мар., "Звено" 9.- мар.; правдоподібно в майбутньому будуть обнижені.

4. Розпродати серед студентства та українського громадянства "Вісник" ч. 3., що його пересилаємо на адреси Громад. За кожний примірник обтяжується Громаду квотою 4.- мар.; всю належність слід вирівняти до 15. 9. 46.

Фахова освіта.

9. Інформації про студії.

Референти фахової освіти виготовлять та перешлють до 15. 9. п о д р і б н і інформації про студії на високих школах їхнього осередка. Зокрема важно подати такі слідуючі дані:

1. Діючі високі школи, факультети і можливі напрямки студій.
2. Початок зимового семестру.
3. Умовини прийняття - особливо для чужинців.
4. Побутові умовини /гуртожиток, поміч УНРРА, полегші для студентів при полагоджуванні адміністраційних справ/.

10. Облік скриптів.

До 10. 9. слід переслати для відома референта фахової освіти ЦЕСУС-а стан усіх, виданих Громадою чи при її співпраці, скриптів, підручників, посібників. Дані повинні обіймати прізвище і ім я автора, назву праці, місце і рік видання, кількість сторінок і формат, друкарська техніка і приблизний тираж.

Такі ж дані слід пересилати на будуче при кожному новому виданні.

Секретаріят.

11. Архівні матеріяли.

Для архіву ЦЕСУС-а поручаємо надсилати всі друки, видання журнали, знимки - що відносяться до життя українських студентів на еміґрації.

Д Е Л Е Ґ А Т У Р А

Українського Технічно-Господарського Інституту в Мюнхені.

Делеґатура Українського Технічно-Господарського Інституту в Мюнхені заложена дня 4. вересня 1945 р. До складу Делеґатури входять 5 осіб: голова, I заст. голови, II заст. голови, скарбник та секретар.

В шкільному році 1945/46 Делґетура провадила праці в наступних високошкільних, середньошкільних та курсових організаціях:

А. Високошкільні організації:

1. На I. та II. семестрах Ветеринарно-Зоотехнічного Відділу Аґрономічно-Лісового факультету УТГІ в Мюнхені-Фюріх вул. ч. 53/II. Студентів на I. сем. 34 на II. сем. 32.
2. На VII. та VIII. сем. Аґрономічного Підвідділу Аґрономічно-Лісового факультету УТГІ в Мюнхені-Фюріх вул. 53/II. Студентів 39 + 32.
3. Переведені дипломові іспити абсольвентів Аґрономічних високих шкіл та надано титул Дипломованих Інженерів в УТГІ в Реґенсбурзі одинадцятьом абсольвентам.

Б. Середньошкільні організації:

1. На I. та II. сем. Ветеринарного Зоотехнікума УТГІ в Мюнхені в таборах УНРРА в Карлсфельді та Фраймані. Учнів 18 + 34.

В. Нижчешкільні організації

1. Організовано однорічну сільсько-господарську школу у Фраймані СС казарми /переводиться запис учнів/.

Г. Фахові курси.

1. Пасічницькі курси в Карлсфельді, 2-місячні. Курсантів 37.
2. Рибницькі курси загальні в Карлсфельді, I.5 місячні. Курс. 21.
3. Рибницькі курси унструкторські в Карслфельді, 2-місячні. Курсантів 14.

Шкільний рік 1945-1946 закінчився дня 15. серпня 1946.

Н О В И Й Ш К І Л Ь Н И Й Р І К 1 9 4 6 - 1 9 4 7.

починається дня I. жовтня 1946 та приймається в п и с и:

1. Студентів на I, III, V, VII. семестри Ветеринарно-Зоотехнічного Відділу УТГІ в Мюнхені - Фюріх вул. ч. 53/II.
2. Студентув VII та VII семестрів Аґрономічного Підвідділу УТГІ в Мюнхені, Фюріх вул. ч. 53/II.
3. Абсольвентів Аґрономії та Ветеринарії для складання дипломових іспитів в Мюнхені - Фюріх вул. 53/II.
4. Учнів на I. семестр Ветеринарного Зоотехнікума УТГІ в Мюнхені - Фраймен СС казарми, блок А, поверх 2, кімната II.
5. Учнів на Однорічну Сільсько-Господарську Школу УТГІ в Мюнхені - Фраймен СС казарми, блок А, поверх 2, кімната II.

Вписи переводяться та уділюються інформації щодня від 9 години до 12 години в канцеляріях Делеґатури УТГІ в Мюнхені під вище поданими адресами.

Делеґатура УТГІ в Мюнхені.

Центральний Еміграційний Союз Українського Студентства.

Вісник

7.5

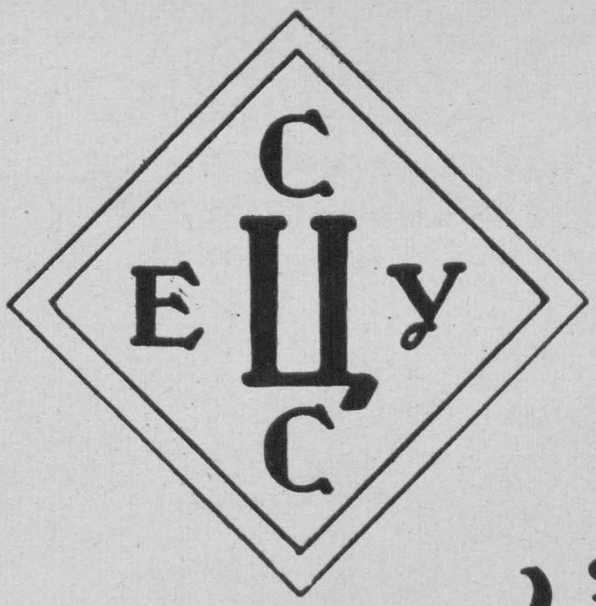

ВІСНИК

Р. І. ВЕРЕСЕНЬ - ЖОВТЕНЬ. Ч. 5.
МЮНХЕН 1946.

З М І С Т

1. Комунікат Проводів цЕСУС-а та цеСУС-а.

2. Методичні вказівки культурно-суспільного реферату.

3. Організаційна схема цЕСУС-а.

4. Інформації про студії.

5. Високошкільна хроніка.

6. Обіжник ч: 5.

К О М У Н І К А Т

Проводів Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства /ЦЕСУС/ та ценрального Союзу Українського Студентства /цеСУС/ про заключення порозуміння.

Уповноважені Проводів ЦеСУС-а й ЦЕСУС-а на свойому спільному засіданні в дні 3 жовтня 1946 р. виходячи зі становища, що існування двох станових студентських об'єднань з ідентичними або майже ідентичними назвами, з засягом діяльности і статутом не відповідає інтересам українського студентства та що їх може забезпечити тільки одна станова студентська централя, постановляють:

1. В якнайкоротшому часі скликати Всестудентський З'їзд з метою остаточного вирішення організаційних форм українського студентства та створення одної станової студентської централі.

2. Покликати із сьогоднішним днем до життя Всестудентську Координаційну Комісію, зложену із голов ЦЕСУС-а і цеСУС-а та по двох відпоручників від них для:

а/ підготовки та скликання Всестудентського З'їзду,

б/ координації усіх акцій загального студентського характеру виключно з офіційною репрезентацією усього українського студентства.

3. Продовжувати діяльність ЦЕСУС-а й цеСУС-а до часу скликання Всестудентського З'їзду.

Учасники засідання з радістю подають до відома загалу студентства а теж цілого громадянства факт порозуміння у цьому переконанні, що тільки спільними силами зможемо виконати ті завдання, які стоять перед українським студентством на еміграції.

Дня 3 жовтня 1946 р.

Підписали:

Клявдій Білинський /в.р./
голова цеСУС-а

Др. Мельник Петро /в.р./
голова ЦЕСУС-а

Методичні вказівки для ведення Культурно - Суспільного реферату при У С Г

I. З а г а л ь н і з а у в а ж е н н я.

Як ствердив другий З'їзд ЦЕСУС-а, праця більшости УСГ, особливо в культурно - суспільній ділянці, була незадовільною. Тому, що студентська організація має мати характер самовиховний, просимо застосуватись до наведених нижче порад та зауважень, узгляднюючи їх в міру Ваших великих можливостей у календарному пляні Вашої СГ.

1. Культурно - суспільна праця УСГ повинна розвиватися в двох напрямках:

а/ в напрямку внутрішному, внутрі УСГ: поглиблювати доброякісне ставлення до своїх вищих шкіл, до фахових студій, до солідного оволодівання знаннями, які для дальшого розвою нашого народу є необхідними /філософія, історія, педагогіка, психологія, техніка, хімія, фізика, тощо/; - поглиблювати загально-освітню працю Громади та виробляти у студентів необхідне нам чинне ставлення до культурно - суспільних справ; виробляти відповідні культурно - суспільні звички.

б/ в на прямку зовнішньому: трактувати цілість праці УСГ, як одно зі звен праці нашої еміграції взагалі; налагоджувати стислий та систематичний контакт з іншими громадськими організаціями, узгіднювати з ними загальні напрямні праці та співпрацювати в реалізації спільних наших завдань, особливо в культурно - суспільній ділянці.

2. Поминаючи тут справу фахової освіти, яку нормуватимуть обіжники референта фахової освіти ЦЕСУС-а, зауважуємо, що культурно - освітню працю слід проводити систематично за календарним пляном праці передовсім на тижневих сходинах Громади у формі рефератів та організованих дискусій над ними, то зн. - крім прелегента доцільно запрошувати керівника дискусії над порушеним у рефераті питанням, який керував би та відповідно скеровував би дискусію. Щоб така дискусія над рефератами була на відповідному рівні та уможливлювала вироблення у слухачів вдастивого погляду, на керівників дискусій треба запрошувати осіб компетентних у порушуваних питаннях рефератів та життєво досвідних. Прелеґентами, залежно від питань можуть бути або запрошувані наші професори, науковці, громадські діячі або студенти. При доборі тем рефератів, призначених на сту-

дентські сходини, слід уникати тем вузьких, чисто спеціяльних, які повинні опрацьовуватися на сходинах фахових секцій, а брати під увагу теми загального характеру, яких розуміння необхідне кожній культурній людині, а з якими окремі групи студентів, спеціялізуючись в окремих фахах, при своїх студіях не зустрічають, або запізнаються з ними в дуже поверховній формі. Згідно з обіжником ч.1 з дня 1.1. б. р., особливу увагу треба присвятити суспільно-державним наукам, опрацьовуючи відносні теми так, щоб поборювати евентуально існуюче на терені Громади політиканство, тобто партійну гризню, щоб привчати студентів до мислення державницькими категоріями, до вмілости співпрацювати зі собою, консолідуючи всі свої сили для спільного найвищого добра. В тій цілі необхідною організація цілих циклів рефератів з ділянки українознавства, навязуючи в них особливо до наших позитивних т р а д и ц і й. /Справою підготовки відповідних матеріялів, запрошування авторитетних прелегентів та проведенням циклів може займатися спеціяльно зорганізована в тій цілі українознавча секція/. Крім того необхідні реферати-виклади з галузі державного будівництва, соціології, політичної економії, аграрних питань України, тощо. Незалежно від тих форм культурно-освітньої праці організованих на терені Громади, слід брати участь індівідуально й групово на відчитах Українського Наукового Товариства, відчитах інших наших громадських організацій, відчитах інших /чужинецьких/організацій студентів і т.д.

3. При цьому не треба забувати, що навіть при найкращій організації культурно-освітньої праці не осягнемо цілі, коли виразно не узглядним у цій праці кожного студента зокрема, виходячи з заложення, що приналежність його до своєї національної спільноти треба виявляти не тільки гарними словами, відвідинами сходин, або вплачуванням вкладок. Приналежність до спільноти в умовинах еміграції від кожного вимагає тим вищого розуміння своїх обовязків, звязаних з конкретною працею у Громаді, які повинен кожний студент побіч своїх студійних занять систематично й совісно виповняти. Тому слід прийняти за принцип належання до Громади моральний обовязок конкретної праці. До такої праці треба зачислити м.інш. працю в : управі УСГ, її референтурах, керівництві фахових секцій, участь в мистецьких гуртках самодіяльно-

сти, дописування до своєї та чужої преси, участь у культурних звязках з чужинцями, участь у "Пласті", участь в церковних хорах, участь в харитативній службі, участь в організації академічних сенйоратів, участь в організації різних фахових курсів, участь у співпраці з іншими культурно-суспільними організаціями, участь в організації різних культурно-освітних імпрез та товариських вечірок і т. п. Тому приймання нових членів, коли до цього часу цього не робиться, повинно вязатися з одночасним зголошенням студента до конкретної праці в УСГ, згідно зі своїми здібностями та заінтересованнями. Студенти, які цього не роблять не повинні втягуватися до реєстру членів УСГ, а це тому, що їх пасивність буде шкідливо впливати на стан самовиховний організації. Однак, це не значить, що вони будуть ізольовані від студентської організації. Противно, треба їх всіх на даному терені вписати до звичайного реєстру українських студентів, оточити їх моральною опікою, запрошувати на культурно-освітні та товариські імпрези, організуючи працю так, щоб та група наших студентів була резервуаром, з якого завдяки передовсім вмілої праці культурно-суспільної референтури УСГ, будуть допливати нові сили. Що до членів, які вступили до Громади раніше, а до цієї пори не мають у ній конкретної праці, треба перепровадити відповідно перереєстрацію їх, записуючи в їх картотеках, до якої праці добровільно зголосились. Вслід за тим треба провадити облік праці окремих членів, ілюструвати наслідки цієї праці у формі діяграм та графіків, обговорювати у студентській пресі та на спеціяльних студентських сходинах. Таке поставлення справи причиниться до цього, що в Громаді не буде "папірових членів", вся праця Громади буде наслідком зусиля студентського загалу, будуть стало рости кадри працівників студентських організацій, члени Громад будуть практично заправлятися до праці у пізнішому житті; при помочі співпраці зі собою дійде до цілковитого зжиття студентського загалу, бо ніщо так не зближає людей зі собою, навіть скрайніх переконань, як зустріч при конкретній спільній праці, як спільне поконування різних труднощів у ній.

II. Форми культурно-суспільної праці.

Щоб могти заправляти студентів до культурно-суспільної праці й мати широку можливість охопити цією акцією загал студентства праця, культурно-суспільної референтури УСР може бути здиференційована у таких відділах: бібліотека, читальня, гуртки мистецької самодіяльности, секція літературна, секція рефератів, секція українознавча, секція імпрезова, секція "Відродження", тощо.

III. Пояснення щодо праці окремих відділів та секцій.

Бібліотека: Крім закупу та збирання книжок, споряджування їх каталогів та випожичальня книжок, студенти, працюючі в цій ділянці, подають спорадично оголошення про нові набутки бібліотеки, обговорюють їх у пресі, в порозумінні з секцією літературною організують збірне читання фрагментів окремих книжок.

Читальня: Удоступнює пресу українську та чужу; провадить систематично обмін преси з чужинецькими студ. організаціями, провадить статистику читачів, ілюструє у формі діаграмів відвідування читальні та почитність окремих газет та журналів, обговорює справи, звязані з працею читальні, у студ. пресі, організує вистави преси, організує та провадить архів преси.

Мистецька самодіяльність:

Хор: У першу чергу підготовляє репертуар пісень до окремих студ. імпрез; підготовляє репертуар для студентських концертів, імпрез та концертів загалу нашого громадянства, концертів міжнародніх та концертів для українських та інших таборів.

Примітка: Бажано було б, щоб на день урочистого відкриття співпраці нашого студентства зі студентством заприязнених з нами народів, хор вивчив 1-2 пісень відносного народу. Це саме відноситься до сольових ансамблів.

Ансамблі співаків та музиків: працюють за подібним пляном, як хор. Крім цього організують відвідування чужинецьких концертів.

Секція літературна: організує авторські вечорі, спільно з секцією імпрез, організує ювілеї визначних наших письменників, підготовляє тексти до деклямацій та рецитацій у звязку з пляном праці

секції імпрез та секції драматичної.

Секція драматична: Вона може ділитися на три гуртки - гурток театральний, гурток декламацій та рецитацій і гурток народних танків, хороводів укр. гагілок та веснянок. Перший виготовляє плян театральних вистав та приготовляє їх, другий підготовляє декламації та рецитації до програм студентських та загально-громадських імпрез, згідно з пляном праці секції імпрез. Третій вивчає народні танки, гагілки та веснянки. Співпрацює з секцією імпрез. На спільних своїх зібраннях члени всіх трьох гуртків поширюють свої теоретичні знання шляхом виголошування рефератів, опрацьованих самими членами драматичної секції, або запрошеними, визначними театральними силами.

Примітка: Для фахового керівництва драматичною секцією запрошуються визначні театральні сили, оплачувані з доходів секції.

Секція імпрез: укладає календарний плян студентських, а спільно з представниками інших громадських організацій - загальногромадських імпрез /академії, ювілеї, товариські вечірки, зустрічі з чужинцями і т. п. Співпрацює з гуртками мистецької самодіяльности, з секцією "Відродження" та секц.організаційною.

Секція рефератів: плянує теми рефератів, запрошує прелеґентів у та керівників дискусій над рефератами, повідомляє про речинець рефератів у Студ. Громаді та рефератів інших організацій, на яких побажана участь студентів. Співпрацює зі секціями імпрез та організаційною.

Секція "Відродження": продовжує традиції "Протиалькогольного та Протинікотинного Т-ва у Львові; ширить ідею абстиненції на еміграції. Організує відчити на відносні теми. Приєднує членів. Уміщує відповідні статті у пресі. Співпрацює з секцією імпрез та місцевим "Пластом".

Примітка загальна до п. III: Всі секції та гуртки працюють за календарними плянами, уложеними їх керівниками та затвердженими Культурно Суспільним Рефератом, в склад якого входять: культурно-суспільний референт Громади, керівники всіх секцій та гуртків відносного реферату. Побажана присутність компетентних осіб з посеред старшого громадянства. У кожній секції та гуртку повинно працювати тільки осіб щоб праця в них не була переобтяженням окремих студентів та перешкодою у солідному відношенні до студій. Отже, ходить про правильний розподіл праці та її пляновість. Речинці окремих імпрез секцій узгіднює культурно-суспільний референт Громади.

IУ. Пояснення щодо планування рефератів.

Пропонуємо плянувати слідуючі 4 циклі рефератів:

а/ Аналіз нашого духового стану. Тематика: Стан духовий нашого студентства на еміграції в даний момент. Завдання студентства на еміграції. Які перешкоди внутрішного характеру мусимо перебороти, щоб найкраще виконати дані завдання, на нашу думку: погамовання скрайніх проявів індівідуалізму; поглиблення льогічного мислення; вироблювання вмілости співпрацювати з іншими, особливо з старшими; вироблювання почуття глибокої совісности супроти своєї спільноти; вироблювання вмілости ставлення "межі" між особистим а загальним та відріжнювання субєктивного від обєктивного; вироблювання здібности погоджування того, про говориться з тим, що робиться т,зн. консеквентности, вироблювання

самокритики; вироблювання глибокої солідарности; поглиблювання доброякісного наставлення до студій у звязку з розумінням потреб нації; вироблювання глибокого почуття обовязку; поглиблювання знання нашої традиції та її пошани; плекання вартісної сили волі, опертої в першу чергу на логічному мисленні; вироблювання вмілости ощаджування часу на говорення в користь конкретної праці; поглиблювання заінтересовання т. зн."малими проблемами", без яких неможливо навчитись розвязувати "проблем великих".

б/ Поглиблення свого світогляду та вироблювання світогляду державницького.

Тематика: Аґрарні питання України. Соціяльно - політичні проблеми України. Загально - економічні проблеми України. Основні моменти нашої історії та вмілість зроблення з них висновків на сьогодні. Вмілість розуміння тих моментів у звязку з подібними питаннями життя наших сусідів, Европи та світу. Питання українського урбанізму та реалізація його програми у сучасний момент. Церковно - релігійні наші традиції, як база нашого виховання і самовиховання. Політична ситуація світу, а наше життя особисте та громадське.-

в/ Погляд на світ у звязку з розумінням своєї батьківщини.

Тематика: Політичне положення світу. Економічне положення світу. Причини цього стану. Перспективи розвою тих відносин. Місце України у світі. Осередки антиукраїнських сил у світі, причини їх, розуміння їх та наша реакція на них. Наші відносини з нашими політичними сусідами в історичному аспекті, напрямні та перспективи їх розвою.

г/ Реферати на різні теми актуальні та реферати різних фахових секцій УСГ на теми спеціяльні /з галузі техніки, хемії, медицини, тощо/, опрацьовані окремими студентами. Теми, які викликають інтерес загалу.-

У. Дискусійні вечорі.

Вважаємо за потрібне підкреслити, що дискусії, поруч чисто конкретної праці в УСГ, є у нашому сучасному житті пекучою необхідністю. Існує між нами величезна розбіжність в розумінні тих самих питань нашого громадського, політичного, а навіть щоденного життя. Та розбіжність у мисленні та інтерпретації тих самих питань, незнання та непошана до думок іншого робить враження цілковитої анархії мислення та спричинюється до того, що повстають непотрібні суперечки, взаємне знецінювання себе, нові орантації. Це забирає багато енергії та часу, ослаблює наші сили, спричинює зневіру та огірчення. Основна причина цього стену в нашій думці. Тому цю думку треба розвивати та поглиблювати, треба її обєднувати з думками інших довкола принципових проблем, актуальних наших завдань, які мають мобілізувати наші сили для осягнення конкретних цілей, які стоять перед нами, як народом і як нацією. Треба шукати ліній етичних наших думок з думками інших, які є нашими співпрацівниками, і тими, що не є ними з причин неістотних і можуть ними стати, щоб таким чином ступнево мислення субєктивне ставалося мисленням обєктивним, мислення одиниць ставалося мисленням громади й народу. Видається незаперечним, що поки не осягнемо того обєднання наших думок, принаймні - думок провідних одиниць у кожній галузі нашого життя, не осягнемо консолідації сил, про яку так багато сьогодні пишеться та говориться. Дискусійні вечорі мають допомогти поглибити наше мислення, зробити його чистим, обєктивним, повинні позбавити наше мислення надмірних субєктивних почувань. Пропонуємо, отже,

негайно приступити до організації до організації дтскусійних вечорів при Вашій Громаді. На вечорі ці слід запрошувати визначних наших професорів, науковців та громадських діячів. Тематика тих вечорів випливає з наших попередніх розважувань. Дискусії повинні відбуватися у спосіб, який ми подали при обговорюванні дискусій над рефератами.

УІ. А к а д е м і ч н і с е н й о р а т и

Згідно зі рішенням Проводу цЕСУС-а з дня 10. 8. б. р., уміщеному у "Віснику" ч. 4, маємо за завдання "оживити і затіснити співпрацю з студентськими осередками і старшим громадянством, особливо представниками нашого наукового світу, для успішної взаємодії між поколіннями". Систематична співпраця наша зі старшим поколінням нашого народу, уможливить молодим громадським кадрам якнайповніше засвоїти здобутий досвід батьків, дасть змогу пізнати об'єктивно ясні й темні сторінки нашого минулого. Безліч питань і проблем, що пригнічують сьогодні уми нашої молоді, може бути легше розв'язана при помочі старших. Помічна рука, порада, чи особистий приклад професора, виховника, чи громадянина може мати вирішний вплив на дальший духовий ріст і спрямування молодої індивідуальности. Така співпраця кругів старшого громадянства зі студентством буде, одначе, тільки тоді творчою, коли базуватиметься на взаїмному пізнанні і зрозумінні, на батьківській підтримці, чи пораді, на синівському відношенні до порадника. Офіційний підхід, спрощене моралізаторство, намагання накинути власну думку та діяння методами взаємного виключення слід якнайбільше рішуче закинути. Тільки синтеза сил старших і молодих, тільки взаємна співпраця їх зі собою, співпраця на кожному кроці нашого життя може зродити правильні напрямні розвою нашого суспільства.

Щоб надати співпраці більш означені форми, щоб забезпечити її тяглість і послідовність пропонуємо негайно виступити з ініціятивою створити при студентському осередку "Академічний Сенйорат". Цим навяжете до традиції Академічних Сенйоратів у минулому, що записалися цінними успіхами в зорганізованому студентському житті. В тій цілі, в порозумінні з Вашими найближчими професорами, науковими силами та визначними одиницями, запросіть гурт визначних громадян Вашого та позамісцевого середовищ на організаційну нараду, на якій проведете дальшу кооптацію членів сенйорату та уложите плян праці. Членство в Академічному Сенйораті повинно бути безречинцове та кількісно необмежене. Працю Академічного Сенйорату нормує його управа, покликана на даному терені у власному обсягу. Координуючим чинником між окремими льокальними сенйоратами є звичайно Управа Академічного Сенйорату і місці осідку цЕСУС-а.

З а в д а н н я: Академічні Сенйорати діють, як громадські установи на терені місцевого студентського середовища. Завдання їх розподілюються на такі ділянки:

1. Дбати про інтелектуальний, світоглядовий та суспільно-громадський ріст українського студента.
2. Допомагати українським студентам основно й всебічно оволодіти фаховим знанням.
3. Причинитись до покращення побутових умовин українських студентів.

Ф о р м и д і я н н я: Для здійснення намічених завдань Академічні Сенйорати примінюватимуть слідуючі форми праці:

До т.1.а/"Академічні вечорі"- періодичні виклади для студентів даного осередка. Дискусії - побажані нові методичні форми: діялог, диспути, реферати й коррефераты. Планування тематики - згідно з нашими розва-

жуваннями на тему актуальних проблем, поданими вище, крім цього льокальні актуальні проблеми / нпр. студійна політика, тощо/.

б/ Співробітництво з пресовим органом С.Г. та пресовими органами цЕСУС-а, особливо у зьязку зі студентською проблематикою.

в/ Безпосередній контакт зі студентством на студентських сходинах, при зустрічах у вузьких гуртках, на окремих дискусійних вечорах, в індивідуальних розмовах та щоденному співжитті. Та форма діяльности найважча для сжоплення в організаційні рямці, однак найбільш корисна у своїх наслідках.

До т.2.г/ Організування потрібних курсів, наукових викладів, видавання наукових скриптів та підручників.

ґ/ Контакт та співпраця зі шкільними властями.

До т.3.д/Тісна співпраця з найближчою делегатурою КоДУС-у.

і/Зв'язок з відповідними організаціями чи установами з ціллю поліпшити побутові умовини українських студентів.

П р и м і т к и:а/На виклади /реферати/, улаштовувані Сенйорантами для студентів, можуть бути запрошувані громадяни всіх шарів нашого суспільства.

б/ Кооптація членів Сенйорату повинна основуватися виключно на принципі позитивної творчости відносних осіб в нашому житті. Партійні та релігійні переконання в жодному випадку не можуть тут відограватти якунебудь ролю.

в/ При всіх своїх акціях Академічний Сенйорат користується всебічною допомогою зі сторони місцевої Студентської Громади.

г/ Звернути увагу на відповідне улаштовання залі, в якій будуть відбуватися засідання Сенйорату.-

УІІ. К і н ц е в і з а у в а ж е н н я

а/ Окремі Студ. Громади при укладанні своїх плянів праці повинні якнайширше узгляднити свої можливості та льокальні специфічності. При цьому підкреслюємо, що не йдеться нам про це, щоби всі, згадані вище форми праці мали місце у кожній Громаді; йде про це, щоб проаналізувавши стан місцевого студентського середовища, Студентська Громада /Виділ/ накреслила собі такий реальний плян праці, що його систематична реалізація буде школою в напрямку якнайкращої підготовки загалу студентства до майбутніх наших завдань. При цьому йде ще про це, щоб в процесі цієї підготовки вироблювати позитивне емоціональне наставлення до культурно - суспільної праці, без якого ця праця в наших умовинах не може бути систематичною та повновартісною. Врешті підчеркуємо, що не важна тут кількість заходів, а їх якість, ходить про це, щоб вони випливали з внутрішних потреб, бажань та стремлінь зорганізованого у Студентській Громаді загалу.

б/ Пропонуємо Громадам організувати в міру потреби реферати та дискусії під керівництвом компетентних осіб на теми, звязані з методикою праці у студ. організації, памятаючи, що бажання - це ще не все: треба ще добре знати, як ці бажання реалізувати. В тій цілі треба також ділитися своїм досвідом та думками у пресі, з сусідніми організаціями та користати з досвіду інших Громад.

в/ У відношенні до світоглядових різниць у сприйманні дійсности у студентів східних областей і студентів західних областей нашої Батьківщини,пропонуємо менше звертати увагу на цю тему, на взаємне переконування себе, яке часто з взаємним знецінюванням себе, а класти натиск на це, щоб студенти ці зустрічалися завжди разом при конкретній праці у Громаді. Спільна праця, спільне поборювання ріжних труднощів, зьяза-

них з нею, має ту чудотворну силу, що найкраще вирівнює всі світоглядові "кострубатості", вчить найкраще себе взаємно розуміти, доповнювати себе та зі собою співпрацювати.-

г/ Щодо кількости рефератів загально - освітнього змісту тижнево, вважаємо, що вона не повинна перевищувати числа 2, а кількість дискусійних вечорів та кількість "Академічних вечорів" - числа 1.

Вересень - 1946.

Культурно - суспільний Референт

ОРГАНІЗАЦІЙНА СХЕМА ЦЕСУС-а

За ЦЕСУС-ом майже один рік праці, - рік важких зусиль над організаційним оформленням українського студентства на еміграції. Цей організаційний період триває відносно довго, але в цьому вина неспокійних і непевних повоєнних часів і нашого неясного положення в сьогоднішньому світі. Завдання надрядної студентської організації в нормальних умовах далеке від організаційних справ і від "чорної роботи" студентських громад; воно зводиться головно до зовнішнього репрезентування студентства на міжнародньому форумі, членством у світових студентських організаціях, представництвом і заступництвом перед урядовими чинниками і науковим світом. Друге велике завдання це преса, що старається впливати і формувати духове обличчя студентського загалу, будучи рівночасно трибуною вільної думки молодих індивідуальностей. Третє - це затіснення співпраці з науковими колами і старшим, зацікавленим у вихованні молоді, громадянством.

Наше сьогоднішнє становище змушує нас, крім вище згаданих завдань, а навіть їх коштом, займатися і найдрібнішими справами, звязаними з цим власне організаційним періодом. Коли ми всеж таки, оглядаючись на пройдений шлях, бачимо ряд успіхів і досягнень і в прінціпіяльних справах і в справах формально-організаційного характеру, що вказує на органічний ріст нашої централі, та її справне діяння, - то заслуга в цьому лежить також в її організаційній побудові. Про основи цієї побудови довідуємося з резолюцій Українського Всестудентського Установчого З'їзду та статуту ЦЕСУС-а. Про неї доривочно і загальниково писалося на сторінках нашої преси. Тому, що ширший загал студентства, що стоїть оподалік від праці централі, дотепер не був належно поінформований про організаційну схему ЦЕСУС-а, ми, щоби усунути можливі неясності та сумніви, постараємося нашкіцувати її на цьому місці.x/

---

x/ Заховуючи організаційну двостепенність ЦЕСУС-а додержуємося його статута та постанов Всестуденського З'їзду. Цю форму діяння студентської централі уважаємо за найвідповіднішу для її організаційного періоду. Рівночасно підчеркуємо факт, що ЦЕСУС, як жива організація, що росте, розвивається та досконалиться, не може бути надто консервативною і прибере таку форму діяння, яка на даний період покажеться найвідповіднішою. Прихильникам реформ на цьому відтинку радимо підождати до чергового З'їзду ЦЕСУС-а, який одинокий компетентний вносити тут зміни.

1. ЦЕСУС є аполітичним, становим товариством, що репрезентує все українське студентство на еміграції.
2. В організаційних справах задержує принцип двостепенної з тим, що в разі потреби може впровадити для полагодження адміністра - ційних справ краєві студентські об'єднання.
3. Визнає дійсним членом ЦЕСУС-а тільки автономні студентські станові, аполітичні організації по університетських осередках. Їм підпорядковані студентські секції в місцях більшого скупчення української студентської молоді в терені їхньої діяльності.

Ці три пункти становлять основу організаційної побудови ЦЕСУС-а
до 1. Всі справи зв'язані з цією точкою читач знайде в статуті ЦЕСУС-а /Вісник 1 - 2/.
до 2-3. Про це як ЦЕСУС розуміє свою двостипенність говорить найкраще інструкція вислана нашим новим представникам на інші держави та окупаційні зони Німеччини. Подаємо тут лишень найважніші моменти.

"..... Нище подаємо наше вияснення щодо ролі територіальних студентських представництв та організаційні форми і напрямні їх діяння в системі ЦЕСУС-а, особливо узгляднюючи потреби Вашого терену.
1. Організаційна структура ЦЕСУС-а

а. Організаційна двостипенність начеркнена статутом ЦЕСУС-а полягає в тому, що за членів ЦЕСУС-а вважається т і л ь к и окремі станові студентські організації; вони мають право зв'язуватися безпосередньо з Централею, т і л ь к и їм припадають визначені статутом обов'язки і права /напр. висилка делегатів на З'їзд/

б. Для ліпшого обслуговування окремих клітин, кращого зв'язку з Управою ЦЕСУС-а та координування діяльності допустим є покликувати уповноважнених представників ЦЕСУС-а на окремі країни /чи окупаційні зони/. Представників /та евент. співробітників/ покликує Управа ЦЕСУС-а на час своєї каденції, звичайно з посеред кандидатів запропонованих Виділами діючих на даному терені студент - ських громад. Такі представництва є допоміжними органами, а не членами ЦЕСУС-а.
2. Справа створення представництва ЦЕСУС-а на Вашу..... /країну чи окупаційну зону/ була предбачена в схваленому пляні праці ор-

ганізаційного референта.

Оцим доручаємо Вам, як членові верховного органу ЦЕСУС-а /чи як членові Управи відп. Студентської Громади/, перебрати обов'язки Представника центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства на ..... /зону чи країну/.

3. Уповажнюємо Вас для наладнання праці підібрати собі співробітників /3-5/, найкраще в порозумінні з діючими на Вашому терені студентськими організаціями.

4. Завдання представництва у відношенні до в с і х діючих студ. товариств слідуючі:

а/ допомогти в організації та наладнанні діяльности окремих студентських громад /правне оформлення, напрямні праці, методичні вказівки/.

б/ вести студійну політику, яка забезпечувала б найбільшій кількості українських студентів найкращі умови студій /інформації про високі школи, інтервенції у шкільних властей/.

в/ приєднати круги старшого громадянства, зокрема наші наукові сили, до тісної співпраці зі студентськими громадами.

г/ координувати допомогову акцію, щоби поліпшити побутові умови студіюючої молоді /тісна співпраця з КоДУС-ом/.

ґ/ нав'язати зв'язки з відповідними місцевими чужинецькими організаціями для співробітництва.

5. Зобов'язання супроти Управи ЦЕСУС-а:

а/ інформувати в с і студ. осередки про постанови, доручення і напрямні ЦЕСУС-а.

б/ поширювати пресові органи ЦЕСУС-а /Студентський Шлях, Вісник, Звено/ та наладнати співробітництво з ними.

в/ збирати від у с і осередків інформаційні дані /інформації про студії, статистичні анкетні листки/ на основі доручень обіжників ЦЕСУС-а, та пересилати їх до Управи ЦЕСУС-а.

г/ перевести організаційну і розяснювальну роботу по всіх осередках, щоб при увати їх, згідно з приписами статута, до вступу в члени ЦЕСУС-а. До хвилини приступлення в члени окремі громади не мають правно впливу на діяльність Централі чи її органів.

ґ/ протидіяти всім виступам спрямованим на шкоду ЦЕСУС-а чи українського студентства.

д/ звітувати вкоротці 25 кожного місяця про переведену і запляновану роботу.

За вище поданими напрямними працюють наші представники закордоном, а незабаром почнуть свою діяльність представники в англійській і французькій окупаційній зоні.

Коли йде про членство в ЦЕСУС-і, то воно під цю пору представляється так:

Студ. Громади	Число членів	Дата вступу в члени ЦЕСУС-а
Мюнхен	720	27.12.45
Інсбрук	246	27.12.45
Ерлянґен	172	27.12.45
Реґенсбурґ	127	27.12.45
Гайдельберґ	37	27.12.45
Тюбінґен	20	27.12.45
Париж	21	27.12.45
Авґзбурґ	80	1. 4.46
Гіршберґ	60	7. 4.46
Бонн	12	1.7. 46
Лювен	26	21.7. 46
Берн	25	24.8. 46
Ганновер	37	31.8. 46
Фрайбурґ	27	17.7. 46
	1 610	

Загальне число дійсних членів - 14

Загальне число чинних членів понад - 1 600.

Про відношення ЦЕСУС-а до ЦПУЕ читач довідається з Вісника ч. 3 стор.31, а про співпрацю з КоДУС-ом в цьому ж Віснику на стор. 5.

В. Б - н.

--

ІНФОРМАЦІЇ ПРО СТУДІЇ

УКРАЇНСЬКА ЕКОНОМІЧНА ВИСОКА ШКОЛА МЮНХЕН

оголошує запис слухачів на I. II. III. і . семестер. Дійсними слухачами можуть бути лише особи зі закінченою середньою освітою /матурою/. Для впису на II., III., і УІ. семестер треба предложити, крім матурального свідоцтва ще й докази про закінчення відповідних семестрів на інших подібних рівнорядних високих школах.

Вписове виносить 10.- а учбове 200.- НМ за семестер.

Прохання про зарахування на той чи інший семестер, належить подавати на адресу Ректорату Української Економічної Високої Школи Мюнхен 8., Флурштр. 1.I пов.

Виклади почалися дня 10. вересня 1946 р.

Записи почалися 15. серпня ц.р.

Урядові години в канцелярії в понеділок, середу і п'ятницю від 10 - 12 год.

Канцелярія Української Економічної
Високої Школи.

ЕРЛАНГЕН

Зимовий третій після приходу американців, семестер починається 22. жовтня.

Про прийом чужинців на університет рішає покищо дальше УНРРА. Освітний урядник УНРРА в Ерлянген, Ганерсон, повідомив, що про приняття на теперішний семестер він не рішає. Подання про допущення до студій треба висилати через Вельфаре Оффіцер-а УНРРА того табору, в якому даний петент живе. Про допущення до студій рішає опісля головна квартира дистрикту УНРРА в Регенсбурзі. В випадку приняття на медичний факультет подання пересилається до освітнього урядника головної квартири УНРРА на американську зону, майора Греча в Мюнхені. Актуальне тільки приняття на клінічні семестри. Допущеними на передклінічні семестри можуть бути тільки ті, що за часів гітлерівської Німеччини були переслідувані. Слід згадати, що студенти, прийняті на студії в Ерлянген, можуть бути спрямовані на інші університети американської зони. Товариші, які при-

їздять до Ерлянген,повинні звернутися за інформаціями до українського представництва в ДП Студентсцентер, Лянґемарктпляц 4.

ГІСЕН

В Гесії в місті Гісен /американська зона/ відкрито ще в травні Високу Школу Агрономії та Ветеринарної Медицини. Літній семестер закінчився на обох факультетах 16. серпня 1946 р. Зимовий семестер почнеться 1. жовтня 1946 р. Зголошення на студії приймає Секретаріят до 15. вересня 1946 р. Вписи тривають від 15. вересня до 1. жовтня.

До впису потрібні ось такі документи:

1. Матуральне свідоцтво, або нотаріально завірений відпис.

2. Індекс /якщо петент студіював на якомусь університеті/.

3. Виповнений анкетний листок, який можна одержати в Секретаріяті.

4. Посвідку ДП та дозвіл студіювати на німецькому університеті.

Коли петент після зложення документів одержить від Секретаріяту студійні формулярі, можна старатися про одержання помешкання на час студій. В цій справі треба звернутися до комісаря для біженців /Флюхтлінґскоммісар/, який видає дозвіл замешкати в місті, і опісля до Студентенверк-у, де одержується підпис та спрямування до мешканевого уряду. Місто сильно знищене, отже дістати помешкання на загал тяжко. Старатися про приняття треба негайно, бо наплив кандидатів доволі великий. Українців було досі на літньому семестрі 9-ох. Зпоміж усіх чужинців це найбільша група. Підчас семестру треба відбути почесну працю при відбудові своєї школи /36 годин/. УНРРА-и в місті немає і студенти живуть лишень з німецьких карток. Організується відділ КоДУС-а на два університети Гісен - Марбург, що є від себе віддалені 30 км., як теж мабуть спільну студентську громаду.

Адреса Секретаріяту: 1. Секретаріят дер Університет, Ґіссен, Ґетештр. 42/I. 2. Ветерінергохшуле - Франкфуртерштр. 9.

СТУДІЇ В МАРБУРГУ

В цілком не знищеному Марбургу є університет з 4-ма факульте-

тами: 1/ Медицина з дентистикою, 2/ Філософія, 3/ Теологія, 4/ Право. Літній семестер покінчився 1. серпня 1946 р., зимовий починається 19. вересня 1946 р. Умовини приняття подібні як в Гісен. Умовини прожитку багато кращі, бо студенти - чужинці ДП мають гуртожиток з повним удержанням і можливо, стипендією, в гарному бувшому готелі.

Англійська зона

В англійській зоні діє під цю пору 12 високих шкіл - з того 6 університетів, 3 Високі Технічні Школи, 2 Академії /гірнича й медична/ і 1 Висока Ветеринарійна Школа. Наводимо їх поіменний список, зазначуючи при тому чисельний стан студентів в минулому семестрі.

I. УНІВЕРСИТЕТИ:

1. Бон /3145/; 2. Ґетінґен /4644/; Гамбург /3400/; 4. Кіль /2575/; 5. Кельн /2350/; Мюнстер /2700/.

II. ВИСОКІ ТЕХНІЧНІ ШКОЛИ:

1. Ахен /250/; 2. Бравншвайґ /1390/; 3. Гановер /940/.

III. ІНШІ ВИСОКІ ШКОЛИ ТА АКАДЕМІЇ:

1. Гірнича Академія Клявсталь - Целерфельд /199/; 2. Медична Академія Дюсельдорф /700/; 3. Ветиринарійна Висока Школа Гановер /410/.

На кожному з університетів заступлено всі факультети. Спеціяльністю в Ґетінґені є існування побіч агрономічного самостійний лісовий факультет з осідком в Гановерському Мюнденї /200 студентів/.

Українських студентів в англійській зоні небагато. Загальне число 120. Розподіляються вони по таких осередках : Гановер - 40, Ґетінґен - 30, Кіль - 20, Бон-12, Бравншвайґ - 10, Бад Дрібург /українські теологи/- 8.

У згаданих місцевостях містяться українські або мішані табори ДП, що їх допомогою українські студенти можуть користуватись. Останніми часами почала УНРРА основувати для чужинецьких ДП студентів спільні гуртожитки.

До принять на студії в англійській зоні зобов'язують такі самі норми, як і в інших зонах; допускаєме число чужинців не більше

10 % загально студіюючих. З наведеного нами чисельного стану на поодиноких високих школах можна виробити собі думку про можливість студій.

В основному про приняття рішають: для всіх ДП УНРРА, для чужинців не ДП німецькі університетські власті. Слідуючий зимовий семестер почнеться - з огляду на брак топлива - дещо скорше. /Нормальний термін 1.IX./. В Ґетінґенському університеті назначено як початок семестру день 1. жовтня. Із вношенням прохань треба поспішатись, бо речинець вже спізнений. Студенти ДП повинні зголошуватись наперед в УНРРА-х студійного осередку, інші зголошуються безпосередньо до секретаріяту школи. Такі заходи найкраще робити за посередництвом місцевих студентських громад або комендантів українських таборів. Тому, що справа приняття /як вище сказано/ у деяких осередках вже дещо припізнена - охочі студіювати на Високих Школах англійської зони повинні скоро рішатися, підготовити потрібні до впису документи та почати вносити прохання про прийняття.

Українське Студентське Представництво
На Англійську Зону Німеччини.
Студійний Референт.

БОНН

Зимовий семестер на цьому університеті починається 15.X.1946. Згідно з урядовим зарядженням число чужинців обмежене; приймається 10 чужинців на 100 німців. Є правдоподібність, що це число збільшиться і в новому семестрі будуть ще вільні місця для нових кандидатів.

Справу прийняття ДП-студентів регулюють радою УНРРА в якої склад входять: 3 професори поляки, 3 професори балтійці, відпоручник УНРРА і представник університетських властей. Уповноваженим для справ ДП-студентів при університеті в Бонн є проф. Ярослав Пастернак /українець/. До нього найкраще звертатися в справах впису, бо він тут найбільш компетентний.

При складанні прохань про приняття треба виповнити такі друки:

1. Антраґ - 1 примірник
2. Фраґебоґен - [illegible] примірники /нормальний

3. Фраґебоґен - 4 примірники

4. Фраґебоґен - 3 примірники з додатковим виясненням чому не хоче вертатися домів.

Тут українські студенти приняті на студії як польські громадяни, або як бездержавні. Всі ДП-студенти живуть в таборі для студентів /понад 300 осіб/ в Оберкассель біля Бонн. Протягом семестру студенти харчуються в окремих харчівнях /мензах/ біля університету, а в часі ферій в таборовій харчівні /ця ж сама мензе в таборі/. Крім обіду одержують сухі харчі, - всього коло 2 000 кальорій.

Подружені студенти /-тки/ можуть жити із своїми дружинами - мужами й дітьми в цьому ж таборі. Цей табір є під зарядом Англійського Червоного Хреста.

Студенти одержують ще грошеву допомогу.

Таборова адреса Студентської Громади така:

ДП Камп Оберкассель б. Бонн

Бльок IУ/ 15.

--

ВИСОКОШКІЛЬНА ХРОНІКА

Нова консерваторія в Гайдельбергу

Др.Фріц Генн, колишній учень і асистент Вайнґартена має приготувати до 1.жовтня 1946 р. научний плян для плянованої високої музичної школи. До научної праці в консерваторії запрошено таких педагогів: Гайнле Странске, Отто Мацерат і пяністів: Рольф Гартман, Мартін Штайнкрюґер, Ервін Шміде.

Данія допомагає чужинецьким вченим

Підготовна Комісія Організації Виховання, Науки й Культури Об'єднаних Націй приняла данську заяву допомоги для чужинецьких вчених. Данія годилася дати до диспозиції продовж двох літ свої лябораторії і дослідні інститути для тих заграничних вчених, яким війна перервала їхнє образування.

Театр і студенти

У Франкфурті над Майном покликано до життя гурт студентів для "практичного театру". Театральні фахівці показують перед тим об'єднанням театральну практику.

Міжнародний Конгрес студентів

В Празі відбувся другий міжнародний з'їзд студентів, в якім взяли участь представники пятдесять націй. Делегація грецьких студентів не взяла участі в З'їзді. В одній резолюції З'їзд домагався чистки в німецьких університетах, ревізії научних і виховних метод та цензури навчальних книжок в Німеччині. Дальше принято постанову визначити місто Прагу сталим осідком нового міжнародного Об'єднання Студентів.

"Унеско" перенесено до Франції

Згідно з заявою бувшого французького премієра Леона Блюма Організація Виховання Науки і Культури при Об'єднаних Націях /Унеско/ відкриє свій головний осідок в Парижі.

Початок праці в Американськім інституті у Франкфурті.

З початком зимового семестру 1946/47 розпочинає свою діяльність Американський Інститут оснований при університеті ім. Йогана Вольфґанґа у Франкфурті. Інститут розпоряджатиме власною бібльотекою. Перші посилки американської літератури вже наспіли.

--

ОБІЖНИК ч. 5

Збірка на КоДУС.

Комісія Допомоги Українському Студентству в порозумінні і за згодою Центрального Представництва Української Еміграції переводить в місяцях вересні і жовтні одноразову збірку добровільних пожертв на українських студентів. Знаючи собі справу з доцільності і ваги цієї збірки українське зорганізоване студенство включується до збіркової акції і доложить всіх старань і зусиль до її успішного переведення. Цілою акцією керує КоДУС при допомозі своїх Філій і Делегатур опираючись на тісну співпрацю студентських громад.

В зв'язку з цим ЦЕСУС доручує окремим студентським громадам поробити такі заходи:

1. Увійти в контакт з місцевим представником КоДУСу, чи низовими клітинами ЦеПУЕ і порозумітись з ними що до способу переведення збірки.

2. Повести серед нашого громадянства доцільну пропаганду шляхом плякатів, часописних статей, кличів, зборів, особистих розмов тощо.

3. Визначити збірщиків з посеред своїх членів і поставити їх до диспозиції уповноваженим представникам КоДУС-у.

4. Відтягнити Філії КоДУС-у поїздками в терен. Треба з собою збіркові листки, інструкції та відозви і організувати збірки в окремих віддалених таборах. При цьому треба користуватися особистими знайомствами і старатись при цій нагоді організувати на місці станиці КоДУС-у, коли їх там не має.

Близчі інформації відносно цеї справи одержать збірщики і гінці разом з інструкціями і відозвами від Філій і Делегатур КоДУС-у.

Членство в УСГ.

Рівні громадські та наукові установи вимагають від ЦЕСУС-а, як центральної організації студентства докладних статистичних даних про студентські кадри. Виготовлена вами статистика з 20.7.46 показалася незадовільною. Вона оперта на даних окремих УСГромад і її неточність вказує на брак обліку і неясний стан в самих Громадах. Щоби запобігти цьому станові речей просимо !

1. На підставі анкет, які Вам вишлемо перевести облік студентів за фахами й семестрами.

2. Перевірити членства в УСГ.

а/ Усунути "мертві душі", тобто студентів, які фігурують тільки ще з попередніх семестрів./Фактично вони давно затерялися осередок або й студії/.

в/ Перевірити нестудіюючих студентів чому вони не студіюють. Коли не має поважніших причин, треба викреслити їх з членства

с/ Усунути з членів тих студентів, які не платять вкладок, не внісши прохання про звільнення чи знижку, чи не мають належного оправдання.

Всі ці справи є регульовані відповідними параграфами статутів УСГ і ми доручаємо Управам строго додержуватись своїх статутів.

Референтура культ.-суспільних справ.

1. Познайомитись уважно на засіданні Виділу вашої СГ з методичними вказівками до ведення праці культурно-суспільного реферату УСГ, які друкуємо на іншому місці.

2. УСГ уложити негайно календарний план праці культурно-суспільної Референтури до 1.1.1947.

3. Приступити негайно до організації дискусійних вечорів УСГ та Академічних Сенюратів, про які говоримо у згаданих вище "Методичних вказівках".

4. Відносно планування студентських та загально-громадських імпрез рекомендуємо СГ відмітити слідуючі історичні події:

3.IX.1709. Смерть Великого Гетьмана - І.Мазепи.

10.XI.1838. Смерть І.Котляревського.

1.XI.1918. Листопадові Дні.

29.XI.1921. Смерть героїв під Базаром.

5. Звітування.

Просимо до дня 15.I.1947. надіслати звіт з культурно-суспільної праці за таким взором:

а/ Чи мали Ви випрацьований календарний плян праці на останнє чвертьріччя ? Наскільки вдалось його здійснити ?

б/ Які форми праці були у Вас увзгляднені ? /вичислити секції, гуртки мистецької самодіяльности і т.д./. Що зробити ?

в/ Подайте теми рефератів, /на теми загально-освітні, методики праці/, теми дискусій.

г/ Які імпрези Ви зорганізували, коли ?

д/ Чи члени Вашої Громади провадили культурно-освітню працю, де і яку ? .....

е/ Які форми співпраці з іншими українськими громадськими організаціями у Вас практикувалися ?.....

є/ Які акції й імпрези учаштовано спільними силами? .....

ф/ Чи існує на Вашому терені Академічний Сенюрат ? ..... його склад ? /скільки професорів, науковців, громадських діячів, представник в укр.Церкви, студентів ?/. .....

Як часто відбуваються зібрання ? Скільки їх відбулося ? .....

Які теми проробленo ? .....

Скільки осіб було присутніх на окремих зібраннях ? .....

6. Подайте свої думки відносно форми праці, намічених нами в "Методичних вказівках"! Що, на Вашу думку, треба булоб змінити ? Що нового впровадити ? Як ? .....

7. Як представляється у Вас стан активу студентів в галузі культурно-суспільної праці ? На скільки осіб актив цей побільшився за звітний період ?

8. Як представляється у Вас спортове життя ? .....

Подаємо до Вашого відома, що культурно-суспільний референт ЦЕСУС-а прибуде до Громади з програмовим рефератом: "Завдання еміграційної студентської організації в галузі культурно-суспільної праці":

Вересень - Регенсбург,
Жовтень - Ґіршберг,
Листопад - Ерлянген,
Грудень - Аугсбург.

Підреферентура міжнародних звязків.

подає всім референтам звязків при Студентських Громадах, зглядно Управам Студентських Громад, наступні доручення :

1. Повторно пригадується інструкцію референта звязку ЦЕСУС-у з дня 5.VI.46 всі вказівки та методичні зауваги до ведення звязків належить взяти під увагу та ними керуватися надальше в праці. В цій роботі потрібно усвідомити, що справа звязків в академічних центрах між студентськими організаціями, учбовими закладами та науковими інституціями - актуальна та надзвичайно важлива.

2. При кожній громаді належить зорганізувати референтуру міжнародних звязків, повірити, чи обрати її керівником кваліфіковану й активну одиницю та повести належну працю в цьому напрямку.

3. При більших центрах належить зорганізувати бюро звязків з подітом окремих звязків з поодинокими громадами національними, чи інституціями окремими особами.

4. Працю звязкової референтури повести в таких напрямках .

а/ обопільна інформація й пресова співпраця між звязаними одиницями,
б/ пропагандивно-розяснювальна та взаїмопізнавальна діяльність,
в/ культурно-мистецькі міжстудентські виступи,
г/ спільні акції й заходи в інтересі студій та соціяльної допомоги.
Подібний плян та вказівки будуть вислані пізніше.

5. Всі референтури звязку при громадах працюють по певному пляні, виготовленому за зразком інструкцій та взявши під увагу місцеві можливості; утримують постійний контакт з підреферентурою ЦЕСУС-у та свої матеріяли дають для використання централі.

6. Повідомляється, що українське студентство, організоване в ЦЕСУС-і є членом міжнародного Студентського Обєднання, ФСА ; тому на місцях

належить підтримувати всі акції й дії ЮСА та вузько співпрацювати з його органами. На місцях треба інспірувати організацію філій та зайняти відповідне місце в подібній роботі.

7. Письмові і усні звіти складають референти на заздалегідь заповідній конференції звязкових. Найближча така конференція відбудеться 17. жовтня ц.р. в четвер о год. 10-ій в Мюнхені, Дюріхштр.53-II. читальня УСГ. Участь референтів обовязкова, бо на цій конференції обговоряться напрямні звязкової діяльности та накреслятьcя ідеологічні лінії співпраці поміж студентськими організаціями різних національностей.

За переведення розпоряджень в життя відвічальні референти звязку при громадах та Проводи УСГ.

Центральний Еміграційний Союз Українського Студентства.

Вісник

7.6
1947

УКРАЇНСЬКИЙ
Ч. 1678
МУЗЕЙ-АРХІВ

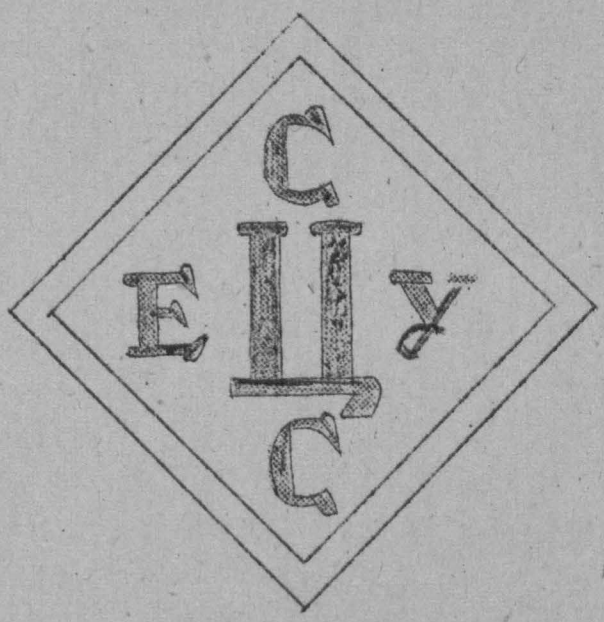

ВІСНИК

4:6

МЮНХЕН

ТРАВЕНЬ 1947

З В І Т

з конференції голів Українських Студентських Громад, об"єднаних в ЦЕСУС-і, що відбулась 16 березня 1947 в Мюнхені.

Конференція голів УСГ, скликана Управою ЦЕСУС-а на день 16 березня 1947, відбулась за участю представників 10 громад в кількости 13 осіб та 11 членів Управи і Контрольної Комісії ЦЕСУС-а. Заступлені були майже всі студ. товариства американської зони та деякі з англійської і Австрії; громади з поза Німеччини з технічних труднощів не могли взяти участи.

Першу частину конференції зайняли обширне звідомлення Голови та окремих референтів ЦЕСУС-а. Потім звітували представники студ. громад. Надісланих звітів тих громад, які не брали участи в конференції, не зачитано. Вони разом з іншими звітами будуть поміщені в туд. пресі. Над звітами зав"язалась жива дискусія, що виявила осяги та недоліки в праці Централі з одного боку та в діяльности окремих громад з другого.

Ділово-організаційну частину конференції виповнило обговорення трьох основних питань:

1. Ліквідація конфлікту двох централь і скликання Всестудентського З"їзду.
2. Питання українського високого шкільництва на еміграції.
3. Справа студій, стипендій і допомогової акції.

До поодиноких питань подавали члени Управи інформації, після чого відбулась ділова дискусія. Висновки її оформлено в резолюціях конференції.

Питання єдиної студ. централі є важливе і його слід розв"язати в найближчому часі. Конференція настоює на тому, щоб в найближчих трьох місяцях скликати З"їзд, на якому делегати обох центральних установ ліквідували б існуючий стан та найшли б спільну організаційну плятформу для професійної студентської співпраці. Виконання цих побажань доручено представникам ЦЕСУС-а у Всестудентській Координаційній Комісії.

Пекучою на сьогодні серед української еміграційної спільности, а зокрема студентства є справа нашого високого

шкільництва на чужині. Конференція однозгідно ствердила, що наявність кількох високих шкіл від"ємно відбивається на організаційно-правній та науково-академічній сторінці цих шкіл. Розпорошення сил навіть на науковому відтинку доведе нашу студійну політику у сліпий кут. Тому над цим питанням слід застановитись не тільки студентським органам, але і громадським, як напри ЦПУЕ. В інтересі українського студентства є зрудукування до мінімум числа високих шкіл і об"єднання існуючих факультетів в один, або два високошкільні центри: - університетський та політехнічний. Ці погляди знайшли свій вияв в окремій резолюції, що її доведено до відома заінтересованих чинників.

Над третім, не менш важливим питанням - студії допомогової акції, конференція застановлялась найдовше. Розглянено всі можливості і джерела допомоги, встановлено напрямні раціональної студійної політики та з"ясовано справу стипендій на зах.-евр. університетах, зокрема в Англії, Голяндії, Бельгії та Еспанії. В сучасній студійній політиці виявлено ряд недоліків, а саме: мала кількість українських студентів студіює гуманістичні науки, практичний підхід до вибору студій у початківців, недоцінювання студентами студій на українських високих школах.

Конференція з признанням оцінила працю КОДУС-а й доручила громадам присвятити більшу увагу збиранню фондів та технічній допомозі КОДУС-ові.

При кінці розглянуто ряд питань внутрішньо-організаційного характеру (звітність, фінансові справи, кольпортаж студ. преси, тощо). та прийнято загальні резолюції конференції.

жжжж

на брак однолінійности та далекосяглої пляновости. В мойому звіті хочу - Вам, Друзі Голови українських студентських Громад, - звернути увагу не тільки на світла, але й тіні загально-студентської роботи, не тільки на успіхи, але й на невдачі, не тільки на правильні потягнення, але й на помилки в усій нашій діяльности.

Вичерпного числового матеріялу не буду тут подавати, бо це не студентський з"їзд, а крім того багато студ. клітин до сьогодні не надіслали докладних статистичних даних та не переслали розісланих до них анкетних листків. В сьогоднішній час ці цифрові дані мають для нас немаловажне значення, не тільки для внутрішнього ужитку, але й для зовнішніх наших потягнень. Не тільки ми самі хочемо й мусимо знати скільки українських студентів на чужині, що, як і де вони студіюють, яке їх матеріяльне й студійне забезпечення, але й увесь український загал, головно ті круги, яким добро нашого студентства лежить на серці, хоче бути поінформованим про це. Мушу теж виразно підкреслити, що докладний статистичний матеріял - це основа для всякої пляновоі і на довшу мету скерованої праці на студентському терені. Хоч би тільки в ділянці допомоговій, щоб її як слід підготовити і наладнати, треба знати на скільки людей, в якій мірі та на як довго треба цю допомогу розчислювати. Подібно в інших галузях загально-студентської роботи.

Сьогодні, вісім місяців від дня, коли Провід ЦЕСУС-а взяв на себе великий тягар праці й відповідальности, хотів би він з вами поділитися вісліддами своєї роботи і в свою чергу почути від вас, представників УСГ, про ваші здобутки, успіхи і евентуальні нквдачі. Це має велике значення зараз при тих немалих технічного характеру труднощах, коли зв"язок слабкий та не стійкий.

Провід ЦЕСУС-а на початку своєї діяльности поставив собі основні заложення, яких додержувався у всіх своїх внутрішніх та зовнішніх чинностях.

Ці заложення такі:

1. Апартійність студентської організації. (Об"єктивний підхід до всіх справ, організацій та осіб без огляду на релігійні, політичні чи світоглядові переконання).
2. Демократичність в теорії й практиці.
3. Сумління, розсудок та переконання членів є основою всіх рішень та потягнень.
4. Спокійне сприймання всяких проявів здорової критики, полеміки чи дискусії.
5. Толерантність та лицарськість до своїх противників.

П л я н п р а ц і.

Не замки на піску чи льоді, не міражі, не далекосяглі стосунки із високопоставленими чинниками чи особами сьогоднішнього світу, ані супремацію студентського чинника в нашому еміграційному житті хотіли ми здобути, тільки поставили ми собі цілком конкретні завдання, які можливі були до сповнення в сьогоднішній емігрантській дійсності.

Вихідним заложенням був факт, що студії це тільки перехід-

ний коротший чи довший час, коли людина дозріває і приготовляється фахово та ідейно перебрати означену стійку в громадсько-суспільному житті. Чим більше вложив студент праці, молодечого вогню, запалу та ідейної жертвенности підчас періоду своїх студій, тим вартіснішу одиницю здобуде в ньому наше громадянство, тим краще буде заступлений пост, який має обняти цей новий повновартісний громадянин.

Думаємо, що ніяк не можна уважати студентство за якусь суспільно окрему клясу чи професію і в зв"язку з цим надавати йому значення якогось рішального чинника в організаційному, суспільно-політичному чи взагалі громадському житті.

Одним із основних завдань було, щоб студенти були дійсними студентами, отже, щоб студіювали у якійсь поважній чужинецькій чи українській високій школі. Тому і студентські товариства повинні бути об"єднаними д і й с н и х студентів. Всяку півінтелігентщину, ніби студентів, або фальшивих студентів виключити поза скобки цих організацій. (Думаю, що коментар хто є, а хто не є правдивим студентом буде тут зайвим, бо кожний з нас мав і має змогу стрічатися з цим явищем у своїх осередках).

Дійсні студенти повинні студіювати в якійсь високій школі і намаганням нашої Централі було, щоб наше студентство одержало відповідну скількість місць в цих школах, які нам зараз доступні.

Клопотання про матеріяльне забезпечення студентів було також одним із найосновніших наших завдань. Треба було помогти студентам забезпечитися мешканням, харчами й одягом та подбати, щоб вони мали до розпорядимости науковий та допоміжний матеріял.

В ідейно-світоглядовій ділянці ми не мали наміру згори накидати якихось тез чи догм, бо хотіли в тому секторі лишити свобідній волі кожної одиниці шукання чи вибір таких чи інших п р а в д . Ми одначе не могли допустити, щоб ці шукання ішли на манівці, або, щоб вибір випав не по інтересам українства та проти наших релігійно-моральних заложень. Тому ми старалися мати вплив на світоглядове, моральне й культурне формування українського студентського покоління при помочі студентської преси, публічних докладів, імпрез та організацій співжиття. Побіч наукової та ідеологічно-виховної сторінки не маловажну ролю відограє для студента т і л о в и х о в а н н я . Нашою ціллю було, щоб ця ділянка була уділом не тільки одиниць чи малих груп, але, щоб спорт увійшов в студентські маси, щоб студентство вийшло на ширшу арену із своїми змагами, отже на змагання з іншими українськими та чужинецькими спортовими організаціями.

Для наладнання і вдержання духового контакту між студентством і Централею ми доклали багато зусиль над розбудовою та поширенням студентської преси, форма і зміст якої стояли б на відповідному рівні.

Поглибити й затіснити зв"язок і співпрацю між студентством та старшим громадянством, із загально громадськими організаціями чи інституціями - було моттом нашої зовнішньої діяльности на українському секторі. Уважаємо, що час студій - - це тільки переходове огниво від юности до ширшої своїм засягом і глибшої своїм змістом роботи у громадській площині.

Щоб в майбутньому не було дисонансів між поколіннями, щоб знову не "зачинати історії від себе", слід заздалегідь наладнати гармонійну співпрацю цих поколінь.

Із найголовніших завдань які має еміграція сповнити на чужині - це наладнання добрих зв"язків із чужинецьким світом. На студентському відтинку воно особливо важне тому, що студентство, яке має більше змоги стрічатися з чужинцями та своєю молодечою безпосередністю легше полонює їх симпатії, може багато дечого корисного навчитись.

У господарсько-фінансовій ділянці хотіли ми мати якнайбільший порядок, бути зовсім незалежними від інших поза студентських установ і бути настільки сильними, щоб могти легко і справно виконувати ті завдання, які ми взяли на себе перед II-им З"їздом ЦЕСУС-а.

Але бодай чи не найважнішою ціллю нашої роботи в цій каденції було ліквідування ненормального стану існування двох студентських об"єднань центрального типу ЦЕСУС-а і ЦЕСУС-а та підготовлення створення замість них одної Всестудентської Централі на еміграції.

В и к о н а н н я пляну праці.

Чи і в якій мірі вдалося нам зреалізувати ці завдання, які ми намітили собі на початку каденції? Про повне здійснення пляну годі говорити сьогодні хоч би тому, що наша каденція ще не скінчилась. Перед нами ще кілька місяців праці, поки зложемо із себе свої обов"язки й передамо їх нашим наслідникам.

Коли йдеться про студентство - воно сьогодні дійсно студіює. Саме життя і вимоги студій переводять здорову селекцію і все, що не доросло до своїх завдань мусіло відпасти. З нашого боку були також пороблені належні заходи та введення контролі кваліфікацій кожного студента УСГ. Щоб студент не фігурував рівночасно в кількох громадах, ми провели акцію анкетних листків, які кожний студент мав виповнити і передати через сьою громаду ЦЕСУС-ові.

Розподіл студентів по високих школах був різний. З нашого боку було намагання, щоб якомога більше студентів вписувались на чужинецькі високі школи, головно в цих випадках, коли йшлося про конкретні фахи як:техніка, природа, медицина і т.п. І дійсно вдалося в більшости випадків здобути більше місць у німецьких високих школах чим це передбачували їхні відсоткові контингент.

На будуче слід було б наладнати зв"язки поодиноких студентських громад із німецькими високошкільними властями, науковими чинниками та студентськими організаціями, щобцей контингент наших студентів не тільки вдержати, але й збільшити. Крім того треба старатись перевести в життя правило, щоб високі школи не принимали студентів українців без поручення УСГ.

Дуже важним відтинком студій є для наа чужинні університети, головно англоеаських країв (Англія, США, Канада) та Франції, Еспанії, Бельгії та Голяндії. В тому напрямку ЦЕСУС робив і дальше робить дуже багато заходів і клопотань. У висліді нам вдалося одержати 29 стипендій в Еспанії, 5 в Голяндії, обіцяно нам біля 80-100 в Англії та останньо 50 стипендій в Бельгії. Це все очевидно замало; нам треба здобути значно більше місць в позанімецьких університетах і то

не тільки у вищевичислених країнах, але в інших головно південно-американських державах.

Студії в українських високих школах як УВУ, УТГІ, УВШ, Богословії і т.д. є потрібні, головно в тих дисциплінах, які зв"язані з українознавством і в тих, яких не можна студіювати в чужих університетах. Наше ставлення до українського високого шкільництва є очевидно позитивне і ми все готові до помочі, якої б від нас наші школи забажали. Це та кузьня української науки, це місце виховання не тільки фахівців, але й громадян, не тільки звичайних абсольвентів, але й нового наукового доросту. Не всі студенти мають і матимуть змогу студіювати в чужинецьких школах; багато їх опиниться в українських школах. Тому то, крім уваги й пошани до українського високого шкільництва, ми ставимо супроти нього й деякі вимоги. Передовсім жадаємо від нього координації функцій та праці (повинен існувати найвищий авторитетний керівний орган для всіх шкіл), усунення боротьби й нездорової конкуренції між ними; подбати про належне наукове вивінування шкіл та про високий дійсно академічний рівень навчання, збільшити вимоги кваліфікацій від вступаючих і від абсольвентів (не фабрикація дипломів, але фахівців та науковців).

Відповідні заходи в цьому напрямку ЦЕСУС робив і дальше робитиме.

Після студій одним із найважніших питань є матеріяльне забезпечення студентства. Більшість його користала дотепер і ще користає з допомоги УНРРА, але вона небаром мбуть закінчиться. Із українських допомогових інституцій монопольне становище має КОДУС, з помочі якого користало майже 400 студентів (виплачувано біля 20-ти тисяч маро місячно). Із допомоги наших братів зза океану дотепер наше студентство майже не користало (поза малими одноразовими посилками в харчах). Клопотання в тому напрямку робив ЦЕСУС і дальше робить. Обіцянки допомоги з США й Канади, але не на більшу міру.

Важкою проблемою в сьогоднішній дійсности є книжки й допоміжний науковий матеріял для самих високих шкіл Німеччини, а що щойно для нашого студентства. Ще попередній провід ЦЕСУС-а намагався сам видавати скрипти і інші друки наукового змісту. Практика не виправдала цих намагань з огляду на великі труднощі, зв"язані з браком паперу, машин до писання, циклостилю та технічного персоналу.

Дуже важним для студентства на чужині є культурно-мистецько розривкові справи. Колись до війни кожний мріяв про те, щоб дістатися на студії за-границю, бо там близько джерел західньої культури, в атмосфері науки й мистецтва хотів набирати знання і формуватися духово. Сьогодні студентство близько цих джерел (хоч відсунутих війною в тінь), але на жаль майже не користає з них. Несмертельні "Гриць" і "Наталка Полтавка" завоювали собі і тут місце. Поза рідні Просвіти ніяк не можемо вирватись на ширші води. Музеї, бібліотеки, галерії образів, опери, театри, концерти, вистави, наукові виклади і т.д. і т.д. все це наче б не для нас. І хоч не все в чужинців добре і варте наслідування, все ж таки є чого поучитися.

Справа тілювиховання за слабо у нас поставлена. Є тільки нечисленні одиниці, що ним цікавляться. На майбутнє слід пи-

тання спорту поставити поза наукою на перше місце і так його спопуляризувати, як в ангосаських країнах.

Особливо клопітливим та важким відтинком нашої роботи була студентська преса давніше виходили три органи ЦЕСУС-а: "Студентський шлях", "Вісник", "Звено", та крім них ще декілька періодиків студентських громад. З огляду на труднощі фінансові, адміністраційні та видавничі, з огляду на брак паперу та редакційних і технічних сил, припинили свою появу два останні з них. Залишився "Студентський шлях", який ледве виходить раз на два місяці. Про рівень преси не мені судити, від цього є посторонні критики. Я хотів би їм тільки одне сказати: якщо б вони знали, що криється за цим, щоб випустити в світ одне тільки число студентського журналу, вони були б дуже обережні й стримані в критиці.

На м а й б у т н є слід було б сценталізувати видавничу справу, створивши одне тільки студентське видавництво з одним або двома журналами, з однією добре поставленою редакційною колегією. Видавництво не повинно бути дефіцитовим підприємством, ЦЕСУС повинен мати вплив на редагування студентських часописів.

Я згадував вже вище, що мало наших студентів користає з культурних надбань Заходу. Тут хочу порушити важливу у нас справу особистої та громадської культури. Від стилю праці, "чесної гри", толеранції для інших переконань, спокійно-речевого тону докладів та дискусій, залежить у великій мірі спокій і лад у студентських товариствах. Культура і такт повинні ціхувати усі прояви студентської роботи. Один з визначніших наших письменників сказав, що нас, українців, ділять не так світоглядово-політичні різниці, як радше брак товариського вироблення. Аристократичних сальонів чи чогось в роді англо-американських клюбів у нас немає. Хай же їх заступлять студентські ширші сходини, зібрання, дискусійні вечори і т.п. Вони мають служити не партійним чи особистим герцям, зчаста в грубих неприличних формах, але виміні думок, вирівнанні різниць в поглядах, місцем шліфу в атаці й обороні.

Зв"язок старих і молодих у нас завжди, отже колись і тепер не допусував. З притиском слід ствердити, що українське старше громадянство є політично, світоглядово й релігійно більше розсварене і розбите ніж наша молодь. І на жаль часто воно намагається свої політичні чи групові порахунки переносити у студентське середовище, вводячи його в цю нездорову атмосферу. Завдяки цьому мають місце такі жалюгідні випадки, як побої представників українського студентства або навіть розбиття студентських організацій.

Природний зв"язок поколінь треба вдержати за всяку ціну, але тільки із здоровою частиною старшого громадянства, в першу чергу з науковими силами, представниками релігійного, господарського, культурно-мистецького та з носіями ідеї правдивого та здорового українства на чужині. В цьому напрямку теперішній Провід ЦЕСУС-а робив і робитиме багато починів і зусиль.

Зв"язок із чужинецьким світом був поставлений у нас слабо. Вже вищезгадуваний нахил до просвітянщини та "рідного загумінку" стояв нам на перешкоді, щоб на ширшу скалю увійти в зв"язок з чужинцями. На міжнародньому форумі бага-

то зроблено зі сторони закордонного відділу Т-ва студентів католиків "Обнова" у з"їздах міжнародного католицького студентського об"єднання "Пакс Романа", на яких брали участь представники Проводу ЦЕСУС-а. Міжнародне студентське об"єднання С І Е не входить тут в рахубу тому, що воно після війни підпало зовсім під впливи більшовиків. Найкращий тип зв"язків з чужинцями це, на мою думку, не так офіційні, як особисто-товариські. В останніх переважає щирість, безпосередність та невимушеність, а це все найбільше людей лучить зі собою. Чужинцям не заімпонує те самореклямою чи пропагандивними брошурами, але працьовитістю, завзяттям і витривалістю в праці над собою, добрими осягами в науці, спорті, мистецтві й інших ділянках праці та особистою культурою.

Фінансова сторінка нашої Централі представлялась дещо від"ємно ізза довгу, який ми перебрали від попереднього проводу, та доволі слабкого впливу вкладок від студентських громад. Також видавнича діяльність, яка все була дефіцитовою, дуже обтяжувала касу ЦЕСУС-а.

На б у д у ч е : слід би відділити видавничі справи від ЦЕСУС-а, студентські товариства повинні точно вив"язуватись зі своїх розрахунків; треба б організувати імпрези в користь ЦЕСУС-а.

Справі ліквідації конфлікту між двома студентськими об"єднаннями, ЦЕСУС-ом і ЦеСУС-ом, та створенні однієї всестудентської централі, присвячував Провід ЦЕСУС-а найбільше уваги. Ця проблема тягнеться червоною ниткою в усіх починаннях та цілій нашій роботі. Резолюції поодиноких УСГ, резолюції Другого З"їзду , початок переговорів ще за попереднього проводу зобов"язував теперішній Провід ЦЕСУС-а. Голова піднявся на II-му З"їзду найдальше до 5-ти місяців довести цю справу до позитивної або негативної розв"язки.

Чому цій справі присвячувано так багато уваги, часу і праці? Цікавіших можна відіслати до статті П.М. в "Студ.Шляху" ч.II 1946 р. під наг. "До єдиної студентської центральної організації"та моє інтерв'ю в органі УСГ - Мюнхен "Вісті" в листопаді 1946 р.

Ніхто - думаю - не оспорюватиме конечности існування одної тільки всестудентської центральної організації на еміграції. Сварні, партійно-політичної боротьби, атомізації організацій та розпорошення сил маємо в українському житті, і то на довшому протязі нашої історії, аж надто багато. Це все принесло нам море болю і нещасть.

Почин до уздоровлення відносин на свойому терені, який дає такий чуткий і вразливий елемент, як студентство може мати далекосягле значення не тільки для нього самого, але й для всієї української суспільності на еміграції.

Наводити більше аргументів для підтвердження правильности наших поєднальних намагань уважаю зайвим. Нашою ціллю було перевести це поєднання якнайскоріше, тому ми запропонували перший реченець всестудентського з"їзду на грудень 1946 р, опісля на кінець січня ц.р., потім на лат.Великдень, лат. Зелені Свята, врешті 28 і слідуючі дні червня.,На жаль ми не стрінулись з таким ставленням справи зі сторони наших контрагентів. Друга сторона нездійсненість скорого поладнання кон-

флікту мотивувала дотепер труднощами технічного характеру, існуванням важких до переходу кордонів, зон, недосконалости пошти і т.п.. Справу поєднання наш Провід поставив в площині відкритій, ясній, чесній та в дуже приємливій формі. Коротко кажучи, ми зробили все, що було тільки можливим до зроблення, щоб конфлікт скоро й основно зліквідувати і створити всі передумови до повстання одної всестудентської централі. Усім заінтересованим можу служити фактами й доказами на основі документів. При кінці цього мойого звідомлення насувається одно тільки побажання, щоб усі наші заходи й труди не пішли на марне і видали конкретний овоч у формі одного українського студентського центрального об"єднання.

Підсумовуючи все дотепер сказане, слід підчеркнути слідуюче: праця ЦЕСУС-а не була розгорнута на дальший плян і не мала характеру однолінійности, а навпаки носила характер тимчасовости і доревочности тому, бо ж вона мала бути тільки етапом одного відтинку всестудентської праці та переходом в стадію нової центральної організації. Голова і всі інші члени Проводу піднялися своїх обов"язків тільки тому, щоб цю справу довести до успішного кінця.

Але помимо все, змогла наша Централя за цей час осягнути деякі поважні успіхи у своїй діяльності, про що вже вище згадувано і про що говоритимуть поодинокі друзі-референти.

Панове Голови Студентських Громад, здаєте собі справу самі, як важко сьогодні вести працю в студентських товариствах. Причиною цього є еміграція із усіми своїми злободневними буднями, та мала активність і слабе громадське вироблення у більшості сьогочасного студентства. Мимо цього, ми, що взяли на свої плечі тягар студентської роботи, несім його дальше з тим моральним вдоволенням, що своїми задумами та своїм трудом прикладаємо теж не одну цеголку до цього твору, який в серцях наших носимо і за який впало дотепер стільки жертв.

жжжжжжжж жжжжжжжжж

жжжж

З В І Т И П О О Д И Н О К И Х

У С Г.

П р и м і т к а.

Нижче подаємо звіти голов УСГ, складені усно на конференції, прислані від управ неприсутніх тоді Громад, а у випадку відсутности цих звітів, інформації орг. реф. та секретаріяту ЦЕСУС-а про деякі осередки.

УСГ - Аугсбург.

Група студентів об"єднан"х в УСГ - Аугсбург займає дещо особл"ве станов"ще і, крім регенсбурзької Громад",не наход"ть паралелі з жодною іншою студ. організацією на еміграції. Ст"нов"ще це в"пл"ває з факту, що всі майже студент" є мешканцям" ДП-табору Сомме-Казерне, та, що вон" студіюють на місці, бо в"клад" й практ"чні заняття відбуваються в цьому ж таборі. Це уможл"влює їм п"льно відвідуват" лекції і вдержуват" тісн"й контакт з професурою, яка у вел"кій своїй част"ні ж"ве на терені Аугсбурга, або його окол"ці.

Сьогодні існує тут дві в"сокі школ", що в"росл" з "універс"тетськ"х курсів", започаткован"х ще в лютому м"нулого року.

1. Філія УВУ в Мюнхені. Це част"на філософічного факультету, тобто два його відділ": істор"чн"й та філософічн"й тільк" 4-"й семестр .

2. Українськ"й Універс"тет з пр"родн"ч"м факультетом, як"й складається з двох відділів: хемічного і біологічного (тільк" 4-"й семестр).

Умов" праці, які до початку цього року бул" дуже добрі, завдяк" наявност" гарн"х пр"міщень, простор"х і ясн"х в"кладов"х заль, та безпосереднього сусідства деяк"х лябаторій, тепер погіршал", бо УНРРА, м"мо всіх інтервенцій університетськ"х властей, поруйнувала ці пр"міщення та замін"ла на гаражі.

Довелось перенос"т"ся з ціл"м устаткуванням на нові, не пр"стосовані до потреб навчання, місця. (Цей пр"клад вказує наглядно байдуже, ч" навіть вороже ставлення унрівської адміністрації до проявів культурного росту українців на цьому терені).

Факт цеї непр"ємної залежност" від х"мор місцевої УНРРА, безнастання загроза в"далення з табору, майже чвертьрічна скрінінгова акція відб"ваються дуже на праці УСГ - як організаційної од"н"ці. Кол" додат" до цього депр"муюч"й стан непорозуміння і неясностей у відношенні філії УВУ до матірної установ", що відб"вається некор"сно на праці студентів, тоді одерж"мо дос"ть невідрадн"й образ ж"ття Громад", яка гро своїх сус"ль зуж"ває на самооборону і самозабезпечення.

М"мо всіх ц"х труднощів Аугсбурзька Громада зуміла розв"нут" скромну, але поз"т"вну діяльність головн"м ч"ном в ділянці підготовк" й в"дачі скр"птів.

До сьогодні появ"л"ся (в ц"клост"левому та фотографічному в"данні) такі з н"х:

1.	Історія філософії	проф. Ч"жевськ"й
2.	Діялектологія	" Рудн"цьк"й
3.	Історіографія Україн"	" Д.Дорошенко
4.	Історія укр. літератур"	" Білецьк"й
5.	Зах. евр. література	доц. Барка
6.	Історія укр. археології	проф. П.Курінн"й
7.	Загальне мовознавство	" В.Державін.

У ділянці культ.-освітній треба відміт"т" ціл"й ряд сход"н з д"скусійн"м" рефератам", святочн"х сход"н та кілька вдал"х імпрез.

Студенство,зайняте працею над собою, не дуже уділяється культ.-освітній праці серед співмешканців-таборян, бо наяьна

та велика чисельно інтелігенція перебирає цей обов"язок на себе.

Зв"язків з чужинецьким студенством Громада не вдержує, бо чужинців-студентів тут немає.

Живу діяльність розвиває спортова секція, яка організаційно входить в склад "Чорногори" та виступає в її красках.

Розподіл студентів за віком, статтю та факультетами виглядає так:

Загальне число членів	86
з того мущин	59
" " жінок	27
Студенти в літах від I8 до 22	I7
" " 22 до 26	36
" " 26 двору	33
З того студіює на УВУ	42
УУ	I8
на інших високих школах	26.

При Громаді існує бібліотека майже зі сотнею книжок, головно в німецькій та англійській мовах. На жаль студенти недоцінюють її і рідко з неї користають.

УСГ співпрацює тісно з місцевою філією КОДУС"у та радо помагає їй в переведінні збірок. З допомоги КОДУС"а користають I9 студентів.

- - - - - - - - - - -

У С Г - Г А Й Д Е Л Ь Б Е Р Г .

Між сімома чужинецькими студентськими товариствами при Гайдельберзькому Університеті є УСГ, третя по кількости членів нів після литовців і лотишів. Всі члени Громади студіюють на різних семестрах окремих факультетів, в тому числі і півдесятка студентів на чужомовному інституті, а декілька вже абсольвує. Частина українських студентів забезпечена УНРРА, а решта утримується з власних джерел.

Культурно-суспільна праця вже від самого початку розвивалась, зокремо замітне оживлення в останньому семестрі.. Зважаючи на те, що члени УСГ майже одинокі українські мешканці Гайдельбергу, то все українське життя гуртувалось в студентському середовищі. Найімпозантнішою українською маніфестацією перед чужинцями був великий концерт бандуристів, зорганізований УСГ. Крім того відбувались в домівці УСГ доповіді місцевих та запрошених прелегентів на різні наукові та громадсько-суспільні теми.

Між проведеними акціями гайдельберзьких студентів слід згадати: учаать п"ятьох членів УСГ в в міжнародньому літньому курсі в Марбурзі, влаштованому американськими окупаційними владами для німецьких студентів, та друга акція - - це гідна постава УСГ проти ненаукових та антиукраїнських трактувань нашої справи проф. Бубковим на тамошньому Університеті.

Зокрема добре поставлена в праці УСГ ділянка міжнародніх зв"язків. Ставлення німецьких та чужинецьких студентів до українців прихильне. Українці беруть участь на спільних засіданнях представників чужинецьких студентських товариств, де вирішаються не тільки питання соціяльно-побутового ха-

рактеру, але теж порушення культурно-інформаційних справ.
УСГ організує реферати для чужинців про сучасне та минуле нашої Батьківщини.

У С Г - БОГОСЛОВІВ - ГІРШБЕРГ.

Студенти Греко-католицької Духовної Семінарії довший час перебували і студіювали на симпатичному замку в Гіршбергу. Вже 31.III.46 60 студентів заложили самостійну Студентську Громаду, яка проявляла доволі живу діяльність головно через хор, нав"язувала сильніші взаємини з католицьким студентством інших народів. В акад. році 1946-47 праця Духовної Семінарії і Студентської Громади розвивалася вповні вдоволяючо. Одначе в наслідок незрозумілого для нас зарядження УНРРА Духовна Семінарія мусіла залишити (і то до 24 год.) Гіршберг. 5 студентів переїхали на зимовий семестр до Бамбергу, інші примістилися тимчасово в таборі Мітенвальд, не студіюючи і не проявляючи діяльности як Громада. Тойно з 15.III.47 почала Духовна Семінарія вести дальше навчання в Гіршбергу. Сподіємося, що Студ. Громада відновить свою діяльність і по реорганізації посиленим темпом змагатиме включитися знову в активні ряди українського студентства.

У С Г - Г І С С Е Н .

В зв"язку з відкриттям Ветеринарної та Агрономічної Високої Школи в Гіссені зібралась в половині минулого року горстка українських студентів, що бажала продовжувати чи закінчити свої студії на вищезгаданих факультетах. Вчасі минулого літнього семестру число українських студентів помітно збільшилось, так що виникла пекуча потреба зорганізуватись в одній студентській клітині, щоб назовні і внутрі стала на сторожі чести та доброго імени українського студента, репрезентувала та боронила інтереси української студентської молоді на вищезгаданому високошкільному осередкові.

Перші організаційні та основуючі збори українських студентів в Гіссені відбулись при кінці літнього семестру (4 серпня 1946 р.), що вирішили оснувати УСГ. Вибрано Тимчасову Управу УСГ в складі: голова т.Гладишевський, заступник т. Телішевський та секретар т. Янцишин. Число членів - 8 студентів.

В зв"язку з близьким закінченням семестру вирішено в часі міжсеместральних ферій дати повідомлення в українській пресі американської зони про можливість студій на ветеринарному та агрономічному факультетах в Гіссені. Доручення це виконав т.П.Телішевський.

Наступні Загальні Збори УСГ - Гіссен відбулись з початком зимового семестру 16.XI.1946 . Вибрано Управу УСГ в складі: голова т.Гладишевський, заступник т.Севицький, сек-

тар т.Луговий. Перед вибором нової Управи УСГ минулій уступаючій Тимчасовій Управі УСГ по зложенні короткого звіту з діяльности уділено абсолюторію.

Від цього часу, по приїзді студентів з ферій до Гіссену, УСГ почала нормально працювати. Нав"язано контакт з представництвом КОДУС-а, позитивно полагоджено справу матеріяльної допомоги для українських студентів, приєднано нових членів до УСГ(головно з агрономії, де 2 укр. студентів заіматрикулювалось на зимовий семестр). Провід Громади повідомив про оснування УСГ Декана ветеринарного факультету, що зі своєї сторони привітав зорганізовану укр. студентську клітину та обіцяв помагати та підтримувати по своїй змозі змагання членів Громади закінчити свої фахові студії. УСГ в Мрбурзі запросила Провід нашої УСГ взяти участь у рецитативному вечорі в цілі нав"язання ближчої співпраці, де використано це запрошення.

УСГ - Гіссен має свій правильник, котрий затвердили Загальні Збори 12.XII.1946 р.

В минулих днях Управа УСГ внесла прохання в цілі її приняття до ЦЕСУС-а.

Кореспонденція: - прибуло письм 7
вислано " 7

Каса (стан II.3.47) - прихід членські вкладки I
10 р.м. місячно
70
розходи 12
залишилось 58

УСГ відбула дотепер 4 зібрання членів Громади та 4 засідання Управи Громади. Всіх членів - 15 в тому ветеринарів - 13; агрономів - 2 .

УСГ - ДІЛЛІНГЕН.

Літом 1946 р. відновив свою діяльність університет в Ділінгені (місточко над Дунаєм, біля Ульму) . Університет має за собою 400-літню традицію і відомий головно богословським факультетом. Протягом століть студіювало тут багато чужинців, головно греків та болгар. Після кільканадцятьлітнього закриття за гітлерівського режиму тут знову почався прийом студентів та читання викладів.

Університет відкрив майже всі факультети, але переважно лише перший та другий сесестри. Чужинців, а головно українців, приймають дуже радо, щоб поважним числом студентів доказати право на існування. Університет розроряджає відносно малими засобами, не має лябараторій ані клінік,і тому медичний та мат.-природничий факультет не проводить покищо вправ і обмежується до самої теорії. На жаль і ця частина не є належно заступлена з причини браку професорів.

На загальне число біля 700 студентів більше, 10 процентів,припадає на українців, понад 70.
Статистичні дані про осередок і Громаду представляються так:

Студенти, які студіють в Діллінгені
і живуть в місцевому таборі 52
Студенти, які тут студіюють, але
живуть поза Діллінгеном 20
(Авгсбург - I4, Новий Ульм - 3, приватно в
Діллінгені - 3).
Студенти інших університетів, які одначе
живуть в Діллінгені Мюнхен - I4,
Авгсбург - 3, і т.д. I8
Разом . . .90

Розподіл за факультетами.
(Відомості тільки про університет в Діллінгені).

Медичний фак.	33
Матем.-природничий	I3
Філософічний	22
Правничий	I
Неозначений	3
Разом .	72.

В зв"язку з цею досить великою концентрацією наших студентів повстала потреба зорганізувати їх в студ. Громаду. Це зроблено на Зборах дня 20 листопада I946 р. Тоді вибрано Управу, зложену з голови - п.Сорн, містоголови, секретаря та скарбника. Цей виділ веде студентські справи до сьогодні.

З причини певної провізоричности існуючого стану та відносно плинкого і недосвіченого студентського елементу не розвинено покищо помітної діяльности. Є одначе надія, що незабаром можна буде її розвинути.

Тут слід згадати про нав"язання співпраці з ЦЕСУС-ом, а за його посередництвом з КОДУС-ом. У двох переведених збірках на стипендійний фонд КОДУС-у, які увінчалися гарним успіхом, студентство брало живу участь.

УСГ - ЕРЛАНГЕН.

Одна з найповажніших, а друга щодо чисельности членів (після Мюнхена) на терені Німеччини Українська Студентська Громада в Ерлангені, уконституована на Загальних Зборах дня I2.XII.45. З 85 ініціяторів Громада розрослася сьогодні до 222 членів, та охоплює майже всіх студентів Ерлангенського Університету.
В зимовому семестрі I946 студіювало там I23 студенти, а саме: медицину - 78, право - 5, філософію - 28, природничі науки - I2.
Із зіставлення бачимо ненормальний наплив наших студентів на медичний факультет. Під оглядом правильного розміщення студентів за фахами краще є положення в літньому семестрі I946 р. і стає зовсім в зимовому семестрі I946-47, як про це свідчить нищеподана статистика.

Літній семестр I946

Теологія	2
Право	III
Філософія	50
Медицина загальна	7I
" зубна	I4
Природничі науки	22
Тіловиховання	2
Разом	I72

Зимовий семестр I946-47

Теологія	8
Право	20
Фідософія:	
філософія	30
історія	4
державні науки	45
музикологія	2
Медицина загальна	78
" зубна	II
Природничі науки:	
хімія	I0
фізіко-мат.	I
фармація	I6
зоологія	I
Тіловиховання	2
Разом	222

Громада, завдяки своїй чисельності, високоякісному студентському складові та ініціятиві і розмахові проводу, зуміла розвинути живу і багату в успіхи діяльність майже у всіх ділянках студентського життя. Підчас однорічної діяльности провід УСГ відбув I7 засідань, які скликував орг. реф. в порозумінні з головою та в яких брали участь члени контрольної комісії і товариського суду. Великий навал праці, головно в періодах нових вписів, змушував до введення щоденного урядування поодиноких референтів та розбудови секретаря.

Основною точкою культ.-освітньої праці стали реферати з дискусіями, які мали на меті:

I. Нав"язати зв"язок з чільними постаттями з нашого громадського та наукового життя.
2. Дискусійний обмін думок якнайбільшого числа слухачів з прелегентом, як вияв академічного та інтелектуального рівня нашого середовища.

В програму праці увійшло також влаштовування імпрез та святочних сходин, зорганізовання читальні та бібліотеки.

До кінця I946 р. відбуто 20 ширших сходин з I2 рефератами, в яких взяли участь 974 присутніх; пересічна фреквенція на сходинах - 50 студентів. Крім того відбуто 4 святочних сходин, зорганізовано 2 концерти та 3 товариські вечори з танцями та концертовою частиною. Вечори мали репрезентативний характер з ціллю нав"язати якнайкращі зв"язки з університетськими властями та чужинецькими групами студентів, включно з німецькими. В імпрезах брав активну участь хор УСГ під дир. студ. Грабовича Павла.

В травні минулого року проводився в домівці Громади курс англійської мови, який покінчили в липні I5 курсантів.

Читальня, яка начислює 435 примірників газет та журналів, дала можність користуватися різноманітною пресою. Крім усієї української еміграційної преси, німецької та англійської містила вона також польську - Варшавську і Лондонську, а також фахові медичні журнали.

Студентська бібліотека начислює зараз 33 наукових та 83

белетристичних томів. Бібліотека містить передовсім українські та німецькі видання.

Відбуто ряд конференцій з університетськими властями в справі легалізації Громади, прийому нових студентів на університет, та переведено багато розмов і інтервенцій з унрівською адміністрацією з метою виєднання підмог для студентів у формі помешкання, одягу і харчів.

Поважне число студентів - біля 70 відсотків - користується повною допомогою УНРРА.

Громада співпрацює тісно з КОДУС-ом і більше 25 відсотків її членів є його стипендистами.

Окремий розділ являє собою співпраця з чужинцями.

На терені Ерлянгену існують такі чужинецькі студентські групи: поляки - біля 130 з жидами, лотиші - 170, естонці - 100, литовці - 70, болгари - 15 і в малій кількості мадяри, білоруси, турки, бельгійці і інші; німців тут понад 4000. Загальне число чужинців приблизно 760, з того 222 українців.

УСГ - Ерланген - це найповажніша група не тільки що до числа членів, але й до інтензивности праці. Нав"язанню тісніших зносин з цими чужонаціональними групами сприяють дуже вищезгадані репрезентативні товариські вечори, в яких брали участь, крім чужинецьких студентів, також ректор, декани і професори університету.

Заходом українців, поляків і балтийців створено "Союз Чужинецьких Студентських Організацій в Ерлангені" - організацію міжнаціональної співпраці, яку очолює інж.Мацьків Володимир.

Студенти-спортовці розгорнули живу діяльність в різних секціях як: відбиванка, кошівка, стук-пук і копаний м"яч - та відбули ряд змагань з українськими та чужинецькими спортовцями.

В рямцях УСГ-Ерлянген працювали автономно дві секції: Ноймаркт і Байройт. З огляду на те, що секція Ноймаркт перестала проявляти свою діяльність, бо її члени перенеслися до Ерлянгену, а ці, які залишилися не мали у відношенні до УСГ жадних зобов"язань, цю секцію розв"язано. Секція Байройт проявляла виразну діяльність. В загальному члени секції Байройт, які студіюють в Університеті Ерланген, стали автоматично членами УСГ-Ерланген. Інші знову, які студіюють в Регенсбурзі або в Мюнхені оформилися організаційно в цих осередках.

Пресова референтура, яка дотепер обмежувалася до дописів до центральних студ. журналів та до мюнхенських "Студ. Вістей", від березня цього року видає самостійно "Сторінку Студента" при тижневику "Час".

Протягом звітового року на університеті в Ерлангені здали кінцеві державні іспити: 2 хіміків, 6 медиків і 5 зубних лікарів.

Загальна характеристика студентів УСГ-Ерланген.

Назагал члени управи є активізовані; кожний вив"язується зі своїх завдань і це без сумніву позитивне явище. Гірше представляється справа з загалом студентства - вони в більшости пасивні. Багато з них витрачає час і енергію в погоні за грошем, розвагою та грою в карти. Управа УСГ поставила собі, як одне з головних завдань - усунути це ненормальне явище. Воно на жаль сьогодні замітне майже в усіх студентських осередках.

На щастя велика частина ерлянгенського студентства без сумніву позитивна і ставиться серйозно до студій так, що залишились би тільки побажання відносно їх слабого заінтересовання суспільними справами. Не зважаючи на сказане, є в Ерлангені все ж таки великий гурт активних студентів, що дає запоруку успіху в праці.

УСГ - МАРБУРГ.

УСГ - Марбург над Ляном начислювала в зимовому семестрі 1946-47 10 звичайних членів, 7 з них є звичайними слухачами Марбурвького університету, 1 - студент УЬУ та 2 абсольвенти високих шкіл.

За фахами та семестрами вони розподіляються так:

		сем.: 3	5	7	8	9
медицина	4	-	-	2	1	1
дентистика . . .	1	державний іспит				
хімія	1	-	-	-	1	-
філологія . . .	1	1	-	-	-	-
журналістика УВУ	1	-	1	-	-	-
абсольвенти . .	2					
Разом	10					

Протекторат над Громадою обняв проф.др. Дмитро Чижевський, професор слявістики на марбурзькому університеті.

Діяльність Громади поділялась слідуючо:

а. організаційна: в часі того семестра вдалося включити в рами Громади всіх студентів і абсольвентів високих шкіл, що находяться на терені Марбурга зглядно околиць, як також нав"язано зв"язок з УСГ-Гіссен. Ми увійшли в контакт з цими нечисленними українцями, які живуть в Марбурзі.

В часі 6 сходин, що відбулися в минулому семестрі, обговорено і передискутовано ряд справ, зв"язаних безпосередньо з життям Громади, як рівно ж переведено дискусії на підставі пресових матеріялів.

Великою перешкодою у відбутті більшого числа сходин був брак приміщення, яке сподіємось одержати в наступному семестрі. Референтура зв"язків нав"язала тісно співпрацю з уповаженим КоДУС-а проф.Чижевським та представником СХС лікарем п.Я.Кокорудзом; члени УСГ допомогли і занялися переведенням збірок, як рівно ж взяли участь у концерті, влаштованому невеликою групою українців, які живуть в таборі УНРРА в Аллендорфі. Дохід з цього концерту призначено на КоДУС і на СХС.

Нав"язано тісний контакт з німецьким Штудентенверком і з університетськими властями.

Ті зі студентів, що мають статус ДП, беруть участь в унрівському студентському комітеті.

Вдержувано зв"язки з усіми чужинецькими студентськими групами, а головно затіснено і осягнено порозуміння в справі дальшої співпраці з Білоруським Студ. Об"єднанням.

Замовлювано й кольпортовано всі видання ЦЕСУС-а та ліцензіовані українські пресові органи в ам. зоні.

Всі члени Громади брали активну участь у всіх працях Громади, що , беручи під увагу велике число членів і взагалі українців в Марбурзі, можна уважати гарним успіхом.

У С Г - М Ю Н Х Е Н .

Українська Студентська Громада в Мюнхені, як перша на терені окупованої Німеччини, основано 29 серпня I945.

Високі школи тоді ще не були відкриті, УСГ була в розгарі приймання членів, які приходили з різних сторін, з різних університетів. З бігом часу члени нашої організації перестають бути мандрівниками, стають дійсними студентами, тому й УСГ зі стадії організаційної переходить в стадію стабільної щоденної праці.

На сьогоднішній день наша Громада об"єднує 875 членів - 654 студенти та 22I студенток - .

Розміщення по університетах:

Український Вільний Університет	I32	I5.09 відс.
Укр.Висока Економічна Школа	I29	I4.6 "
Укр. Техн. Госп. Інститут	90	I0.29 "
Німецький Університет	240	27.I3 "
Німецька Політехніка	70	8 "
Університет УНРРА	I95	22.29 "
Академія Мистецтв та музична	I3	I.49 "
Укр. Прав.Богословська Академія	6	0.8I "
Разом	875	I00. відс.

Розміщення по факультетах:

			старші сем.	нижчі сем.
Економія:	I74	20.98 відс.	I5	I59
Медицина:	I27	I4.6 "	36	9I
Філософія	I00	II.42 "	II	89
Політехніка	94	I0.74 "	34	60
Право	64	7.50 "	I9	45
Фармація	6I	6.97 "	3	58
Ветеринарія	63	7.35 "	5	58
Лісівка	56	6.50 "	I0	46
Агрономія	39	4.56 "	30	9
Дентистика	35	4.I0 "	3	32
Природ. науки	27	3.36 "	II	I6
Державні науки	4	0.59 "	-	4
Теологія	4	0.59 "	2	2
Педагогія	5	0.74 "	-	5
Разом	875	I00. відс.	I87	688

Переглядаючи працю УС Громади в Мюнхені в останньому звітовому часі мусимо ствердити, що ми збагатилися досвідом настільки, що починаємо себе розуміти, та знаходити спільну дорогу.

Громада розгорнула широко працю у всіх ділянках студентського життя. Кожного тижня відбувалися ширші сходини, на яких виголошувано реферати силами місцевої професури та самих студентів. Культурно-суспільна референтура, згідно з пляном зорганізувала різні імпрези, як: Миколаївський Вечір, спільну ялинку, Маланку, Свято Соборности, Річницю Крут, Базару, Річницю Проголошення Самостійности Закарпаття та Шевченківський Концерт. При культурно-суспільній референтурі працює постійно мішаний студентський хор, який брав участь в імпрезах, улаштованих Громадою; крім нього працює ще мужеський церковний хор. В останніх тижнях проводиться підготовку до Франківського Свята. Організаційна референтура зорганізувала, для кращого наладнання праці УСГ, відділ праці, статистики та відділ організаційного зв"язку, в яких працює 32 студентів. Крім цього ця реф. увійшла в контакт з поодинокими референтурами та секціями і поповнила їх співробітниками. Реф. міжнародніх зв"язків репрезентувала УСГ на терені Міжнародного Студ. Об"єднання, та при помочі зорганізованого бюра міжнародніх зв"язків продовжувала співпрацю з поодинокими чужинецькими студ. організаціями. Найбільш товариську співпрацю вдержувано з Білоруським Студ. Об"єднанням. Референтура суспільної опіки нав"язала співпрацю з усіма українськими допомоговими організаціями та поробила заходи для одержання допомоги для загалу студентства. 80 студентів-членів УСГ є стипендистами КоДУС-а.

Головним завданням пресової референтури було видавання "Студентських Вістей" друком; плян виконано, технічну сторінку наладнано, так що "С.В." повинні виходити регулярно.

В останньому часі діяльність УСГ проходить серед специфічних обставин 8 високих шкіл в Мюнхені вже з кінцем минулого року Виділ УСГ старався проаналізувати причини всіх недомагань УСГ і знайти засоби для покращання нашої праці. У висліді довших дискусій ми прийшли до висновку, що в УСГ треба впровадити певні реформи, які зводяться до таких основних точок:

а. зміна організаційної структури УСГ,
б. зміна внутрішнього устрою,
в. введення нових форм діяльности.

В тому напрямі наша Громада перевела зміну статуту, який передбачає:

а. децентралізацію УСГ на автономні високошкільні товариства,
б. творення товариств типу ідеологічного, культурного, теренового і т.д.,
в. покращання внутрішньої справности УСГ через осягнення кращих форм внутрішньої побудови,
г. активізацію більшого числа студентства з огляду на усамостійнення деяких ділянок життя УСГ та через можливість більшої співучасти в керівництві Громадою.

Коли сьогодні праця УСГ не стоїть ще на належному рівні, тоді можна це оправдати труднощами переходового стану реорганізації, коли більшість нашої енергії зводиться до переходу на нові форми, зовсім зрозуміло, що в такому стані не було змоги звернути увагу на повновартісний зміст нашої праці.

Одначе дотеперішній досвід показав, що вложений труд оплачується. Вже сьогодні можна ствердити поважне покращання нашої праці так в ефективних зовнішніх вислідах, як і у внутрішньому змісті.

Після переходу на нові форми організованого нашого життя УСГ поставило собі слідуючі завдання:

1. Студентство повинно використати час для своїх студій і тому справа фахових студій повинна стояти все на першому пляні. Виховання високовартісних фахівців - це перше завдання студентів на еміграції.
2. З огляду на потреби пізнішої участи студентства в суспільному житті, воно повинно до цього всесторонньо підготовитись і тому проблема суспільної активізації студіюючої молоді є другим завданням під теперішню хвилину.
3. Будемо працювати над моральним уздоровленням, ідейним відродженням та високим інтелектуальним виробленням нашого студентського середовища.
4. На відтинку зустрічі з чужинцями будемо дбати про гідну репрезентацію українського студентства та нав"язання якнайтісніших товариських зв"язків із усіма чужинцями, з якими нам доводиться стрічатись.
5. Осягнення широкого товариського співжиття та нав"язання дружніх зв"язків внутрі нашого середовища вважаємо справою сьогодні конечною, бо це передумова для продовжуваної пізніше діяльности в загально українському житті.

У С Г - Р Е Г Е Н С Б У Р Г .

Регензбурзька УСГ існує від листопада 1945 р. Вона зареєстрована та статутово підпорядкована УТГІ.

УСГ начислює сьогодні 122 члени, з того 14 жінок та 108 мужчин, які студіюють по факультетах:

	мужчини	жінки
економічний	12	3
агрономічно-лісовий	41	1
хімічно-будівельний	31	8
геод.-математичний	24	2
Разом	108	14

Студентство володіє чужими мовами:

	добре	слабо
англійською	3	62
французькою	2	2
німецькою	56	60
польською	60	10
російською	30	14
чеською	7	9
румунською	6	3

З допомоги УНРРА користає 92 студентів, а на німецьких харчевих приділах живе 30.

Організовано два гуртожитки, з яких користає частина студентів.

Позитивне відношення громадянства виявляється в пожертвах на КоДУС, датках на студентство, та інших формах матеріяльної і моральної допомоги.

Студентство бере активну участь у громадській діяльності через культ.-освітний реферат, який зорганізував публичну "Крутянську Академію, підготовив спільне святкування Шевченківських Днів, та дискусійні реферати.

Організаційний реферат пильно слідкує за побажаннями студентства та старається позитивно їх полагоджувати. Щоб позбутися паперових членів та т.зв."мертвих душ",перевів останньо перереєстрацію членів, наслідком чого відсіялось біля 60 осіб.

Управа УСГ стоїть на становищі, що з меншим числом якісно кращого студентства можна розгорнути працю інтензивніше.

Тут треба відмітити позитивне явище зменшення числа вільних слухачів з 60 відсотків в минулому році до 15 під сьогоднішню пору. Таке покращання якости студентів дає запоруку посилення не тільки фахової, але й громадсько-суспільної праці.

Між Громадою і КоДУС-ом існує тісна співпраця. Студентство веде успішно збіркову акцію на терені не тільки міста, але й цілої области і підсилює стипендійний фонд поважними сумами. У зв"язку з цим відповідно велике число користає з грошевої допомоги - у формі стипендій та одноразових допомог - Комісії ДУС-а.

Заходами референтури сусп.-опіки відновиться в короткому часі студ. кухню, а через співпрацю з Таборовою Радою цей реферат старається про справедливе матеріяльне забезпечення студентства. Беручи під увагу обставини,серед яких приходиться студіювати і середовище, з якого вийшли теперішні студенти, треба ствердити відрадне явище, що праця в нашому осередку набирає форм стабільности і треба вірити, що в короткому часі студентство вповні себе віднайде і стане на висоті високошкільних завдань.

У С Г - Ф Р А Н К Ф У Р Т .

Початок УСГ датується зараз з відкриттям студій на Йоган Вольфганг Гете - Університеті 15.2.46 р. На першому повоєнному зимовому семестрі студіювало 9 студентів українців, всі з Ашафенбурга, члени студентської секції в Ашафенбурзі. З огляду на мале число членів не зорганізовано окремої Студ.Громади і тільки Секція-Ашафенбург проводила діяльністьна цьому терені.

Ми поставили собі перш за все якнайближчу мету виробити загальне признання перед університетською владою і чужинцями взагалі, вибороти більше місць для наших студентів на слідуючий семестр. Цю справу зреалізовано завдяки позитивному наставленню університетських властей до українців і тому на слідуючому літньому семестрі число наших студентів зросло до 35.

В цьому семестрі не творено ще окремої громади, тому що 95 відсотків студентів жили в таборах Ашафенбурга, де діяла

давніше створена Студентська Секція.

Ця Секція і тепер продовжувала свою працю на терені Франкфурта. Праця ця йшла дальше в напрямі здобуття відповідних позицій для нашого студентства. Уживано всяких можливих засобів, так що в найкоротшому часі осягнуто поставлену мету.

Університетська влада почала приймати українців без жадних застережень.

Дальшою нашою ціллю стало тісне нав"язання зносин з іншими чужинцями, як: балтийці, поляки і т.п. До осягнення цієї мети причинились у великій мірі інтернаціональні конференції студентських представників, що відбулися за ініціативою відпоручниці УНРРА п.Чемберлен. На цих конференціях вирішувано всі справи, які торкались загалу чужинецького студентства. Вони помогли нам нав"язати тісніші зносини з усіми чужинцями.

В зимовому семестрі на університет прийнято більше число наших студентів ніж в попередньому. Помічався нахил заповнити число чужинецьких студентів українцями. На I.X.46 скількість українських студентів зросла до 103 осіб. У з"язку з цим виникла потреба створення окремої студентської організації на терені Франкфурта.

8.X.46 відбулась в приміщенні викладової салі Університету студентська нарада, на якій рішено одноголосно створити окрему студентську громаду. Вибрано статутову комісію, яка мала опрацювати статут УСГ та схвалено скликати загальні студентські збори на день 5.XI.46.

На цих зборах остаточно створено і оформлено Студентську Громаду, затверджено статут, опрацьований на підставі одержаного від ЦЕСУС-а взірця, вибрано Управу, Товариський Суд та Контрольну Комісію.

Вже на цих зборах намічено плян праці УСГ: залегалізувати Громаду перед університетською владою, увійти в тісний контакт з чужинецькими організаціями та українськими установами.

На підставі обчислень Громади з дня 21.XII.46 наше студентство студіювало такі факультети:

медицину	44	філософію	21
дентистику	5	економію	8
фармацію	3	право	8
природничий	14		

З днем 21.XII.46 закінчився зимовий семестр. За цей час Громада відбула 3 сходини, з того 2 з доповідями (др. Шандор: "Студент і життя", проф.Січинський: "Чужинці про Україну"). Влаштовано товариський вечір з запрошеними чужинцями, на якому показано ряд мистецьких точок. Вечір пройшов з успіхом.

В цьому семестрі з допомоги КоДУС-а користало 9 студентів, а з допомоги УНРРА 11 студентів, з яких 6 мешкало в гуртожитку УНРРА. В зв"язку з довгими зимовими феріями припинено діяльність УСГ на терені Франкфурта і перенесено її на терен Ашафенбурга. В таборах Ашафенбурга живе 8000 українців, в тому 76 студентів, а 57 членів УСГ - Франкфурт.

З огляду на це, що на терені Ашафенбурга живе багато науковців, Управа Громади рішила створити Академічний Сеньйорат. Його створено 28.XII.46 та запрошено до співпраці

вісьмох визначних науковців.

За час від 21.XII.46 по 15.III.47 влаштовано такі доповіді для студентів і таборового загалу:

проф. Глобенко - Нові явища в українській літературі.
проф. Животко - Українська студентська преса.
проф. Орелицький - Українське студентство на міжнародньому форумі.
проф. Битинський - Українське студентство в таборах інтернованих першої еміграції.
проф. Попівський - Шевченко - християнин.
проф. Глобенко - Живий Шевченко.

Крім звичайних доповідей влаштовано літературний вечір, присвячений 50-ій річниці смерти П.Куліша. Влаштовано святочні сходини, присвячені 22-му Січня, Академію в честь героїв Крут та Академію, присвячену пам"яті Ольги Бесарабової.

Спортова ділянка в нас дещо занедбана. Ті студенти, які виявляли заінтересовання спортом, брали участь в загальноспортових організаціях.

Що торкається співпраці Громади з КоДУС-ом, треба ствердити, що вона задовільна. За участю членів Громади переведено ряд збірок на цілі КоДУС-а і вислано до Фюрту 123318 марок. Тепер на терені Ашафенбурга, за почином Громади організується філія КоДУС-а. Коли йдеться про склад нашого студентства, він у 80 відсотках складається з елементу молодого, в більшій частині абсольвентів таборових гімназій, які не брали ще участи в нашому національно-громадському житті, яких треба щойно заохочувати до праці, а багатьох випадках навіть освідомляти.

УСГ - ШТУТГАРТ.

Українська Студентська Громада в Штутгарті була заснована на Загальних Зборах 19 січня 1947. Це відносно молоде студентське товариство - має всього 11 членів - студентів Політехніки. Ця школа, відновлена з початком минулого року, сьогодні переповнена, так що можливостей впису на 1948 рік немає. З чужинців кількісно сильні зокрема балтійські народи, поляки та болгари. З чужинецькими студентами наші члени є в тісному контакті, однак у зв"язку з недіяльністю Ліги ДП Студентів, міжнародня співпраця не розгортається вповні.

Члени УСГ мешкають частинно в місті, частинно в близькому українському таборі в Людвігсбургу. Вони не користуються окремими допомогами КоДУС-а, і тільки спорадично одержують грошеву підтримку від СХС та Управи Табору - Людвігсбург.

З огляду на малу кількість членів та коротке існування, Громада не розвинула суспільно-громадської праці. Зате студійним справам присвячено багато уваги.

УСГ - КАРЛЬСРУЕ.

На Політехніці в Карльсруе урухомлені слідуючі факультети: машинобудівельний, інженерно-будівельний, архітектурний, хімічний, фармацевтичний, фізико-математичний, біологічний та частинно економічний. Крім них урухомлена певна кількість т.зв. дослідних інститутів. Взагальному всі нижчі семестри переповнені і на літній семестр чужинці мали зарезервованих лишень 80 місць. Українців в Карльсруе 50. Вони студіюють на факультетах: електро-технічному, машино-будівельному, архітектурному та інженерному. З харчевої допомоги УНРРА користало досі лише 8 студентів, всі інші живуть на німецьких картках. Студентський дім переповнений і в ньому мешкає тільки чотирьох українців. Всі інші мешкають приватно в місті.

Матеріяльний стан наших студентів дуже різний; вони здебільша не забезпечені. Велика частина користала з допомоги КоДУС-а. В зимовому семестрі студенти одержали 4.500 марок допомоги.

УСГ має авторитет у своїх і чужих, не зважаючи на короткий час свого існування. Вона залегалізована у всіх місцевих чинників і у Військовому Дистриктовому Уряді в Штутгарті. Вона є членом ЦеСУС-а. Всі студенти ставляться поважно до студій, а в зимовому семестрі майже всі брали участь в сходинах і відчитах Громади.

УСГ - ВЮРЦБУРГ.

Університетський осередок Вюрцбург сильно війною знищений, а відбудова поступає повільно. До того часу відкрито медицину з клінічними і передклінічними семестрами, дентистику, природничі науки й право. Наших студентів зголосилось в зимовому семестрі вісьмох. З причини браку опалу виклади відбувались нерегулярно і тому студенти не перебували в осередку.

Студентської громади, як організованої клітини немає, є тільки заступник укр. студентів перед університетською владою.

Сподіємось, що з напливом нових студентів, бо ж існують можливості прийняття, повстане і тут самостійна громада і розвине свою діяльність.

Матеріяльне забезпечення студентів і мешканеві умовини у Вюрцбурзі доволі важкі.

А Н Г Л І Й С Ь К А З О Н А .

У С Г - Б О Н Н .

УСГ - Бонн заснована заходом ініціятивної групи студентів дня 20 червня 1946 р. В літньому семестрі цього ж року Громада об"єднувала 12 членів, в цьому числі 7 студентів і 5 студенток. В зимовому семестрі прибуло 14 нових студентів. В міжчасі двох з них залишили Бонн і виїхали з Німеччини. Під кінець семестра Громада об"єднувала 24 членів, в цьому числі 17 студентів і 7 студенток. Вони розміщені по таких факультетах:

Медицина	II	геодезія	I
хімія	7	фізика	I
економія	2	дентистика	I
математика	I		

14 з них - це початкуючі студенти до II-го сем., 9 заавансованих до IУ-го сем. та один на IX-му семестрі.

Осідком Громади є табір студентів-чужинців в Оберкассель б.Бонн. Мешканцями табору опікується УНРРА за посередництвом англійського Червоного Хреста. Крім мешкання і харчів, студенти одержують ще місячну грошеву допомогу за посередництвом Університету.

Всі члени УСГ студіюють на Університеті в Бонн і правно підпадають під групу бездержавних. Одначе фактично українські студенти виступають все як окрема національна одиниця та стараються гідно репрезентувати добре ім"я українців в цьому, далеко на північний захід висуненому, закутку Німеччини.

Громада є членом місцевого Міжнародного Союзу ДП - студентів при Університеті в Бонн, в склад якого входять 6 студентських товариств різних національностей. В рамах цього Союзу українці співпрацюють тісно з іншими його членами, обстоюючи свої права та інтереси перед університетськими та унрівськими властями, та беручи живу участь в загально-студентських імпрезах.

Дуже сердечні й дружні відносини вдержує Громада зі студентами балтийцями. Доказом цієї дружби є солідарна постава наших студентів, які в перший день московської конференції 10.III.47 прилучилися до робочого страйку і голодівки, яку проголосили балтийці на знак протесту проти існуючого політичного положення.

Культурно-освітньої діяльности Громада не змогла на жаль в належній мірі розвинути. На перешкоді стояло тут мале число студентів, їх заабсорбованість студіями, та велика віддаль табору від Університету.

УСГ співпрацює взірцево з ЦЕСУС-ом та УСПАЗ-ом і старається вдержати контакт з цими університетськими осередками західньої Німеччини, які ще не мають зорганізованих студентських товариств (Кельн, Аахен і Дюссельдорф).

Опіку над членами УСГ перебрав урядовий відпоручник для справ чужинецьких студентів при Університеті в Бонн проф.Пастернак, який за час існування Громади вклав багато праці і зу-

силь, помагаючи нашим студентам одержати дозвіл на студії та заступаючись за них перед окупаційною владою.

У С Г - Г А Н Н О В Е Р.

УСГ в Ганновері, другу що до чисельности (після Геттінген) в анг. зоні, засновано в лютому 1946 р. Тоді вона начислювала 30 членів. Сьогодні студіює тут 36 студентів (плюс 3 докторів-ветеринарії, які є також членами УСГ).

Студенти ці розподіляються за фахами так:

Т Е Х Н І К А - 19		В Е Т Е Р И Н А Р І Я - 19	
маш.-будівельний	4	нижчі сем.	6
електро-техн.	7	вищі сем.	3
архітектура	6	абсольвенти	2
хімія	I	докторанти	5
мірництво	I	др.вет.	3
філософія (Мюнстер)	I (I сем)		

В зимовому семестрі 1946-47 Громада збиралася двічі на ширші сходини з рефератами за студ. Шляхом, після яких влаштовувано дискусію про зачитуваний матеріял. Статті були заздалегідь оголошені, так що "сильніщі" споміж присутніх забирали слово і річево роз"яснювали подані в рефераті проблеми. Оба рази ми читали філософічно-наукові статті Лерша про релігію в світлі історичного матеріялізму.

Управа Громади збиралась також двічі. Предметом нарад були внутрішньо-організаційні справи, справи імпрез, коляди, внутрішньої дисципліни, вкладок тощо і зовнішнього характеру, як репрезентація Громади назовні, зв"язок з чужинцями, відношення Громади до специфічних обставин у таборі ім. Лисенка в Ганновері, а дальше і справа приналежности до ЦЕСУС-а.*

Громада організувала Свят-Вечір і Маланку для своїх і запрошених гостей самостійно, а Свято Крут і Шевченківський концерт до спілки з другими організаціями табору.

Громада, майже одинока в зоні, взяла участь в коляді, дохід з якої біля 4.000 марок передала місцевому КоДУС-ові.

Фактично найповажнішу роботу на терені Громади треба визнати за студ. хором, який систематично вправляє і при всяких нагодах співає.

На рахунок плекання добрих сусідських відносин представники Громади брали тричі участь в чужинецьких імпрезах і з великим успіхом презентували українську пісню.

Існуючу федерацію студентів-чужинців, покищо теоретичну, помимо великих зусиль із нашого боку, не вдалось ще оживити. Головною перешкодою була і є гостра зима. З весною сподіємось на тому відтинку багато доброго осягнути.

---

* Ганноверська Громада виявляє певну нервозність і нетерпеливість в справі скликання Всестудентського З"їзду і добачає чомусь вину у проволіканні справи в"недбальстві" ЦЕСУС-а. Такий погляд зовсім неправильний, що зрештою виясниться на черговому Всестудентському З"їзді.

Редакція.

Специфічні умови у Ганноверському таборі відбиваються шкідливо на перебігу і організуванні праці на терені Громади, а навіть деморалізують поодиноких її членів. Бо ж є між ними люди індеферентні до наших спільних, національних справ, мало національно свідомі, а є й зовсім нам чужі. Середовище сприяє порушникам дисципліни, необов"язковости і т.п. Політичні, зглядно партійні переконання поодиноких членів вносять на жаль багато непотрібного тертя і недовір"я та шкодять всім добрим починанням у користь Громади як цілости.

Провід Громади вважає, що від Студентських Проводів також у великій мірі залежить справа порядку і пошанування авторитету на терені Громади й поза нею, а з цим пригожі умови для плекання добрих чеснот і характерів молодих людей.

УСГ - ГЕТТІНГЕН.

Найбільший та найповажніший осередок англійської зони, Геттінген, оформився організаційно вже осінню 1945 р. Громада, хоча тоді ще невелика числом (14 членів), завдяки фактові, що об"єднувала гурт старших студентів-берлінців, опираючись на "берлінські" традиції, розгорнула живу ліяльність. (Про працю в зимовому семестрі гляди Стежи ч.I).

В літньому семестрі 1946 р. Громада начислювала вже 31 членів (медицина - 10, Філософія - 8, дентистика - 4, економія - 3, математика - 3, право - 1, агрономія - 1, гірництво - 1), а в зимовому 1946-47 - 46, які за фахами і семестрами розподіляються так:

медицина	II	(2)	агрономія	3	(1)
дентистика	8	-	лісництво	2	-
філософія	8	(3)	фізика	3	-
економія	5	(4)	хімія	2	-
математика	3	(2)	право	1	-

В скобках подано число докторантів.

Як видно з цього зіставлення студентство Геттінгену ділиться на дві виразні групи: на старших - дипломантів і докторантів, які мають за собою кількарічні студії і велику практику в перед- і воєнних студ. організаціях, та велику чисельну групу молодих (студіями) студентів, які відносно недавно знайшлися заграницею і дихають ще атмосферою воєнного Львова. Ці дві групи не все знаходять спільну мову, але цей факт не впливає помітно на безсумніву позитивну працю Громади.

Що до праці УСГ в літньому семестрі - Управа Громади старалася вести її по лінії, наміченій в попередньому семестрі. Вона старалася виробляти активну духову поставу студента до життя, хотіла поширити його знання у всіх ділянках, розбудити в ньому заінтересування суспільними проблемами, та виробити в нього критичну думку і самостійний погляд на світ. У внітрішній праці Громади зверталось увагу на це, щоб виховати молодого студента на характерного, чесного і обов"язкового та солідного члена нації, вщіпити в нього любов до свойого народу й почуття конечности праці для нього та

впоіти в нього почуття толерантности супроти своїх товаришів, чи других людей - українців, що мають інші погляди.

Щоб виховати студента на суспільну одиницю Управа УСГ старалася притягати і заправляти студентів до праці так в Громаді, як і поза нею - в укр. таборі. Поодинокі члени Т-ва брали участь в праці таборового аматорського гуртка, хору, спортової секції, допомагали організації молоді та виголошували доклади.

Сходини УСГ відбувалися що два тижні; прочитано такі реферати:

мгр.Шкудор - Кілька думок на тему виховання укр. студента.
мгр.Цимбалістий - До проблеми сучасної молоді.
др.Мірчук - Про діяльність ЦЕСУС-а.
п оф.Лисянський - Зміна поколінь.
др.Лисяк - Економічні проблеми сучасности.
проф.Петренко - Трагедія Миколи Хвильового.

В зимовому семестрі цього року праця йшла головно в імпрезовому характері і доповідей майже не було. Уряджено одначе одну забаву з танцями, зорганізовано Андріївський вечір та відсвятковано річницю Крут.

Крім цеї внутрішньої праці багато уваги присвячено вдержанню та затісненню дружніх відносин зі студентами-чужинцями. Їх тут відносно багато - біля 350, головно балтийців (біля 250 на всіх 4.500 студентів геттінгенського Університету). Число поляків зменшилося зі сотні на приблизно 50 студентів. З інших національностей тут ледве по кілька представників.

За ініціятивою наших студентів створено Союз Чужинецьких Студентів (Ворльд енд Юд). В рямцях цієї організації влаштовано ряд вечорів, на яких представники поодиноких народів інформували своїх товаришів про історію і культуру власного народу. Роблено це у формі доповідей, концертів та інших мистецьких виступів. Один з таких концертів уряджено 18.УІІ.46 і запрошено на нього не тільки чужинецьких, але й німецьких студентів, представників влади і професури. Вечори ці зустрілися з великим признанням зі сторони гостей і причинилися без сумніву до популяризації нашої справи.

Життєві умови студентів Геттінгену не найкращі, хоч впорядковані. Майже всі студенти живуть в унрівському гуртожитку і там безплатно харчуються. Крім того вони одержують грошеву допомогу в сумі 100 марок в місяць. За навчання вони не платять.

В зимовому семестрі 25 студентів користали зі стипендій КоДУС-а, але у зв"язку з унрівською допомогою, це число правдоподібно зменшиться.

Літній семестр починається тут з днем 22 квітня. З причини переповнення Університету можливості прийому дуже обмежені. (Неофіційно говориться, що тільки 8 відс. з загального числа новоприйнятих припадатиме на чужинців).

УСГ - МЮНСТЕР

Існування УСГ в Мюнстері датується від дня 15.XII.46. Перед тим студіююча молодь в числі 5 осіб рішила нав"язати зв"язки з ЦЕСУС-ом і доручила цю справу студ.М.Ковальському. На нього покладено також обов"язок наладнання праці внутрі і назовні Громади.Українські студенти,як група бездержавних, є членом Союзу Чужинецьких Студентів - БАС і має в управі цього Союзу свойого представника.

Загально студентські справи полагоджується через окремі референтури БАС-а.Кожний член Управи є рівночасно референтом даних справ,через що він не тільки представник своєї групи,але й відповідальний керівник даного реферату.

Жодна з груп не полагоджує своїх справ індивідуально, а через це й українці не виступають назовні як самостійна студ. Громада.Бажаючи розбудувати життя внутрі Громади,введено вечірні гутірки на різні теми,де кожний учасник мав змогу виявити свої думки і погляди.Гутірки ці мали безсумніву конструктивний характер,на жаль зимові ферії,а відтак підготовка до іспитів пильности унеможливили дальше розгорнення праці.

Підчас зимових ферій поодинокі студенти вклали багато праці в сусідньому укр.таборі,Райне,в якому живе 2300 осіб, головно при організації та активізації праці в СУМ-і.Тамже організовано:"Свят Вечір","Вечір колядок та щедрівок",дано два реферати.Відсвятковано в цьомуж таборі два національні свята:22 січня і Крути,з рефератами,виготовленими студентами. Шевченківський концерт влаштовано при співучасти чужинців - студентів інших національностей.Спільна товариська зустріч -після концерту - ,де кожна група співала свої рідні пісні, лишила милий спомин у всіх присутніх.

На святочному закінченні зимового сем.,дня 8.III.47, в студ.гуртожитку для чужинців в Гревен поміж іншими національностями і українська група своїми 4 хоровими і сольовими точками викликала зацікавлення і здобула признання чужинців.

Група українських студентів невелика.На 3000 студентів Вестфальського Краєвого Університету студіює 180 чужинців, з того 160 прибалтійців,8 поляків,7 югослов"ян,6 українців. Українці студіюють:

медицину	I	філософію	2
економію	I	журналістику	I
хімію	I		

Крім того позаочно на УТГІ 2 студіює журналістику,6 не студіюють.Загальне число - 14,в тому 6 жінок.5 з них живуть в гуртожитку для чужинців в Гревен - 18 км. від Мюнстеру, по 2-3 в кімнаті;харч - як і в інших таборах.Через доїзд на студії і невідповідну залізничну сполуку є доволі великі труднощі в студіях,але студенти переборюють їх і при іспитах пильности ніхто не перепав.При університеті є доволі велика бібліотека,доступна для всіх студентів.

УСГ - БРАВНШВАЙГ.

Невелика числом Студ. Громада в Бравншвайгу об"єднує 10 студентів Високої Технічної Школи і 4-ох студентів Гірничої Академії в Клявсталь-Целлерфельді. Це переважно студенти нижчих семестрів. В Бравншвайгу вони користають з допомоги УНРРА і живуть в таборі. Студенти в Клявсталь живуть приватно і ніякої допомоги не мають. Невелика скількість членів і студії не дозволяють Громаді вести широку організовану роботу, але їх участь в громадській роботі в таборі - задовільна. Громада легалізована університетською владою, стоїть в контакті з Укр. Студ. Представництвом англійської зони, філією КоДУС-а в Ганновері, та ЦЕСУС-ом, хоч формально не є його членом.

ФРАНЦУЗЬКА ЗОНА.

УСГ - ФРАЙБУРГ.

Зараз після відкриття Університету в Фрайбурзі, прибули з околиці і з Австрії українські студенти і вже 7.6.46 заложили самостійну студ. Громаду, що успішно веде свою роботу внутрі і поміж чужинцями. На щотижневих сходинах побіч реферату обговорюються актуальні студійні новини й оповістки. Відсвятковано рівнож деякі національні свята.

Члени Громади нав"язують живі зв"язки зі студентами інших національностей, приймають участь в праці Союзу Чужинецьких Студентів.

Навчання на Університеті безплатне, а у Високій Музичній Школі з рівними Університетові правами, платна. Студенти дістають допомогу УНРРА, харчуються дома, живуть приватно або в унрівському гуртожитку. Через далеку віддаль від централі КоДУС-а, з його стипендій ніхто не користав і тому в 1946 р. Громада уділювала членам в наглих випадках одноразові допомоги з власних фондів.

Громада від початку свойого існування є в постійному контакті з ЦЕСУС-ом і є його членом.

УСГ - ТЮБІНГЕН - "ЗАГРАВА".

Першою організованою Студ. Громадою у французькій зоні Німеччини була УСГ-ТЮБІНГЕН. Вже 22.XII.45 невелика група укр. студентів на Загальних Зборах оформилася в Громаду і залегалізувала її перед університетською владою. Сьогодні начислює вона 16 активних та 4 неактивних членів, які студіюють: медицину, дентистику, право і філософію. При Університеті є багата бібліотека.

Плян праці, який намітила нововибрана Управа, переводився, оскільки не заходили непередбачені перешкоди, в життя.

Внутрішня праця - в рямцях Громади:

а. від 24.X-15.III.47 відбуто п"ять ширших сходин з рефератами, доповідями, та дискусійними вечорами.
б. Відсвятковано такі національні свята: річницю Листопада, Крут і вшановано ширшими святочними сходинами пам"ять Т.Шевченка.
в. Управа відбула три засідання для полагодження актуальних справ.

Зовнішня праця Громади полягає на зв"язках з іншими чужинецькими студентськими організаціями в Тюбінгені. Також в українському суспільному житті округи Тюбінген члени Громади беруть живу участь та виказують велику активність.

Студенти живуть приватно, а від УНРРА одержують допомогу в харчах і одежі. Зі стипендій КоДУС-а дотепер ніхто не користав.

З А Г Р А Н И Ц Я.

УСТ - ПАРИЖ.

Українське Студентське Товариство в Парижі є автономною секцією при Українській Службі Опіки у Франції - УСОФ. Воно розпочало свою діяльність в листопаді 1945 р. 19 його членів студіюють: фізику, хімію, математику - 3, філософію, філологію - 7, медицину - 2, право - 2, ветеринарію - 1, вищі музичні студії - 3 та артистичну школу - 1.

Товариство відбуває систематично сходини членів з рефератами. Крім того влаштовано 6 товариських вечорів, на яких поодинокі члени в товариській атмосфері попрсувалися мистецькою самодіяльністю в ділянці літератури та музики. Ціллю цих вечорів було перш за все створення української товариської атмосфери для наших родженців, вихованих у Франції, і тих, що недавно приїхали з краю. Товариство організувало також прогульки до цікавих місць в Парижі та околиць.

Товариство створило позичкову касу на кооперативних засадах, метою якої є несення матеріяльної помочі студентам. Членом цеї каси може бути кожний член Товариства, який вніс відповідний пайок.

Т-во започаткувало творення підручної наукової бібліотеки для своїх членів. На ту ціль та на іншу наукову поміч зложив інж. С.Бозонтів 25.000 франків; він позичив також позичковій касі других 25.000 фр.

Т-во заініціювало та причинилось у великій мірі до зорганізовання виробничої кооперативи Електро-Радіо, надіючись дати змогу заробітку студіюючій молоді. Мимо великих труднощів формального характеру, ідею цю вдалося зреалізувати. З ініціятиви Т-во та при належному зрозумінні й підтримці українських професорів та громадян Парижа повстало Українське Академічне Допомогове Т-во, яке , крім інших завдань, займатиметься на будуче матеріяльною допомогою студентству.

НАСУС - ЛЮВЕН.

Національний Союз Українських Студентів у Бельгії існує від 1928 р. Можна вписати багато рядків про славне минуле Союзу на цей час, та вистарчить тільки згадати, що на Лювенському Університеті покінчили студії 36 українців. Союз об"єднує всіх українських студентів в Бельгії, а навіть за статутом всіх абсольвентів високих шкіл. Вони можуть залишатись дальше членами Союзу. - До війни 1939-45 Союз вдержував через Студ. Централю живий зв"язок з іншими студ. осередками.

Під цю пору Союз начислює 26 членів, які студіюють: теологію - 1, вищі торг. і економ. науки - 3, політ. і сусп. науки - 2, педагогію - 1, романську філологію - 2, історію-1, медицину - 6, хімію - 1, агрономію -2, техніку - 3, акад. мистецтва - 1, мед.-сестр. школу - 2. Більшість студентів на початкових семестрах.

Студенти забезпечені стипендіями, раніше з фонду, створеного укр. заокеанською еміграцією, а зараз з фондів Бельгійського Комітету Допомоги Слов"янським Студентам Східньої Европи під високим патронатом Кардинала Е. ван Ройя, Примаса Бельгії.

Українські студенти в Бельгії своєю поставою і зорганізованою працею назовні, а особливо імпрезами й концертами, виробили собі добру опінію в університетських кругах та поза ними. Тижневик "Вісті" присвячує багато місця для обговорення студ. справ.

УГА - БЕРН.

Після закінчення війни невелике число укр. студентів, які опинилися в Швайцарії, заснували 29.IX.45 УСТ "Сокіл". Завдання, які лежали перед цим Т-вом в Швайцарії, як легалізація його, матеріяльне забезпечення студентів тощо - частинно виконано. Про заснування Т-ва повідомлено університетські власті; від жовтня 1945 р. вісьмох студентів одержували стипендії від Українського Американського Допомогового Комітету у Філядельфії.

Одначе нездорові відносини внутрі Громади протягом 1946 р. як політичні спори, фінансові справи, взаїмні обвинувачування членів між собою довели до інтервенції влади і завішення діяльности Т-ва.

На припоручення ЦЕСУС-а студенти відбули дня 24.XI.46 р. чергові Загальні Збори, на яких широко обговорили свої внутрішні справи, прийняли статут і покликали до життя Українську Академічну Громаду в Берн, яка щойно в лютому 1947 р. була залегалізована швайцарською владою. З 10 студентів в Швайцарії 5 мусіли ізза браку матеріяльних засобів на деякий час перервати студіїі. Інші продовжують студії на таких факультетах: ветеринарії - 2, праві - 1, політ. наук -1, дентист.-1.

Провід УАГ Берн робить наполегливі старання, щоби праця Громади була поставлена на належній висоті так між українцями, як також іншими студентськими Т-вами в Швайцарії.

Через труднощі при легалізації праця Громади була на довший час перервана. Є надія, що випадки з 1946 р. більше не повторяться, а праця студентів позитивна й конструктивна для них самих і українства в Швайцарії, набере розмаху і доцільности.

УСГ - РІМІНІ.

У великому таборі полонених в Ріміні--Італії - що нараховує біля 3.000 бувших вояків, знайшлась поважна група укр. студентів, які покищо не мають змоги студіювати.

Однак наші друзі не сплять навіть за дротами. Українські студенти перші взялись до організації культурно-суспільного життя в таборі, хоч ще грозила небезпека репатріяції. 7 серпня 1945 р. заснувалась Українська Студентська Громада в Ріміні. Молодих людей тягнула праця й книжка, хоч доступ до неї був надзвичайно трудний. В перших тижнях її існування появляється двотижневик "Життя в таборі", що згодом стає загально таборовим часописом.

Виділ УСГ під проводом професорів-полонених організує різні курси, найважніші з яких: торговельно-адміністративний, що випустив 60 абсольвентів, мірничий та курс вищої математики для студентів-техніків. Курси чужих мов та фахові гуртки доповнюють знання наших студентів, а студ. бібліотека, куплена із субвенції англійських окупаційних чинників та Українського Допомогового Комітету вв Римі, дала змогу поширити загальну освіту, коли вже не займатись науково.

Управа УСГ робила декілька заходів і вислала делегації до відповідних англійських та італійських чинників та до Екс.Бучка в справі умржлвлення студій її членам. Хоч ці акції не увінчались успіхом, студенти-полонені не попадають в зневіру і працюють над собою, вивчаючи чужі мови та засвоюючи різні фахові знання.

Студентській Громаді все ж таки вдалось вислати деяких своїх членів на студії "поза дроти", в тому числі і кільканадцять людей до Еспанії.

Деякі числові дані в одному звіті УСГ-Ріміні поміщуємо тут: "Наша Громада об"єднує 218 членів, відбула до сьогодні 2 Заг. Збори, одні Надзвичайні Заг.Збори, 24 засідань Виділу, 28 ширших сходин з рефератами. Наша бібліотека нараховує 506 томів і з неї користає 600 читачів. Заходом Громади влаштовано 5 академій та 4 імпрези. Таборове шкільництво опирається головно на студентах, як учительських силах. Крім того члени УСГ беруть активну участь в культ.-освітніх організаціях табору, головно в Т-ві "Просвіта".

Громада находилась в постійному зв"язку з життям українських студентів Німеччини та жваво цікавилась працею Студ. Централі. Від самого створення організованого студентського життя і спроб його централізації, цебто від З"їзду ТВІК-у, УСГ-Ріміні прихильно ставилось до організаційних прагнень своїх друзів "на волі". Тепер Студ. Громада в Ріміні є членом ЦЕСУСа.

Праця наших товаришів-полонених доказує недвозначно, що

ті, які в свій час служ"л" Батьківщ"ні з крісом в руках, не забул" й про науку та з хвил"ною, кол" зат"хл" гармат", беруть знову кн"жку, щоб на цьому полі продовжуват" свою працю.

ІНШІ ОСЕРЕДКИ.

В січні 1947 р. основано УСГ "Обнова" в МАДРИДІ. 29 студентів, які пр"бул" до Еспанії з Ріміні й Бельгії, завдяк" старанням Їх Екселенції Еп"скопа Бучка, Інж.Кішк" і Катол"цького Допомогового Комітету, відбул" Збор" і в"брал" Управу. Організован"й хор, вдал"м" концертам" , нав"язує зв"язок з еспанцям". Слід відміт"т", що наші студент" є од"нок"м" українцям" в Еспанії і тому їхня праця т"м важча і дуже відповідальна. УСГ "Обнова" нав"язала контакт з ЦЕС УС-ом і з Централею "Обнова" в Мюнхені.

УСГ-Р"м, що існує від 1985 р. , гуртує українськ"х студентів в Італії. В дні 20.X.46 відбул"ся Загальні Збор" Громад", на як"х в"слухано доповіді представн"ка Доп.Комітету для українськ"х біженців в Італії, проф.Е.Онацького, про станов"ще Комітету в справі допомог" студентству, в"слухано звіт з діяльност" Управ" за м"нул"й академічн"й рік, переведено д"скусію над н"м, в"значено напрямні дальшої діяльност", ухвалено резолюції загального характеру та в"брано нову Управу.

УСГ в Інсбруці, УСТ в Грацу, УСГ - Кіль своїх звітів не надіслал".

жжжжжжжжжжжжжж жжжжжжжжжжжж

жжжжжжжжжжж

В останній хвилині перед появою цього числа надійшли до нас ще два звіти, які нижче подаємо.

УСГ - ЗАЛЬЦБУРГ.

Українські студенти в Зальцбурзі були спочатку зорганізовані, як філія Укр. Студ. Об"єднання - Інсбрук. Щойно в листопаді 1946, коли число студентів збільшилося, організовано самостійну Громаду. Громада залегалізована перед австрійською владою і Університетом. Українські студенти студіюють: теологію - 3, мистецтво - 5, філософію - 42. Вони живуть в таборах на таборових харчах, всі оплати платять з власних засобів. Відчувається великий брак допомогової інституції, як напр. КоДУС - на австрійському терені. Через те Громада з власних фондів заплатила 15 студентам семестральні оплати. Потрібні гроші здобула з уладжених чайних вечорів і забави.

Студенти працюють в Пласті і культ.-освітному рефераті табору. Спільно з громадянством уладжено Академію в честь Т.Шевченка. Організується представництво всіх чужинецьких студентів, в якому і наші студенти беруть участь. Через цю організацію Громада матиме змогу нав"язати й поширити товариські зв"язки зі студентами інших народів.

УСГ - КІЛЬ.

Найдальше на північ Німеччини висунутий університетський осередок - це Кіль. Там студіює 28 українців. Мешкають приватно в таборі Гайкендорф. Матеріяльне забезпечення лишає багато до побажання, але студенти поборюють всі труднощі і продовжують студії.

Секцією Кілю є Гамбург з 34 студентами. В Гамбурзі є сильний філософічний факультет і слабший мат.-природничий. Інститути хімічний і ботанічний сильно пошкоджені, тому важко дістати місце на практику.

Студенти живуть в таборі УНРРА - недалеко Університету. Цеї зими часто бракувало світла й опалення так на університетах, як і в мешкальних бараках.

З інших національностей тут найкраще зорганізовані естонці.

Вже іматрикульовані студенти можуть продовжувати студії, зате прийняття нових переводиться через УНРРА і тільки 2 відс. загального числа припадає на чужинців.

Р Е З О Л Ю Ц І І.

Конференція Голов Українських Студентських Громад, зорганізованих в Центральному Еміграційному Союзі Українського Студентства, що відбулась 16 березня 1947 в Мюнхені, виносить наступні резодюції:

І. В загальностудентських справах.

Спираючись на резолюції ІІ-го Загального З"їзду з дня 20 на 21 липня 1946 в справі негайної ліквідації існування двох організацій центрального характеру та на Комунікат представників обох Централь про спільні заходи об"єднання ЦЕСУС-а і ЦеСУС-а з дня 3 жовтня 1946, Конференція висловлює побажання до Всестудентської Координаційної Комісії:

1. Скликати в найближчому часі Всестудентський З"їзд всього українського студентства на чужині з метою встановлення порядку та створення єдиної студентської центральної організації.

2. Виготовити негайно виборчий правильник, даючи найширші можливості заінтересованим середовищам у виявленні поглядів та у виборі своїх делегатів на Всестудентський З"їзд.

3. Вплинути на студентські середовища в напрямку витворення гідної атмосфери перед Всестудентським З"їздом, зокрема поборювати всякі намагання нездорового суперництва на студентському грунті.

ІІ. У високошкільних справах.

Конференція уважає позитивним явищем існування українського високого шкільництва, тому звертається до компетентних наукових і громадських чинників та до українського студентства:

1. Всесторонньо підтримати українське високе шкільництво на еміграції, як вогнище української вільної науки й культури.

2. Всіми засобами змагати до осягнення найвищого наукового рівня, стабілізації програм та збереження дійсно високого традиційного стилю академічної праці.

Натомість, розцінюючи в наших умовах існування шістьох самостійних українських високих шкіл, як явище ненормальне, а навіть, з огляду на матеріяльне забезпечення, обсадження висококваліфікованими викладачами та репрезентацію нашого високого шкільництва перед чужинецьким світом - як шкідливе, Конференція домагається від Центрального Представництва Української Еміграції, Ректорів поодиноких високих шкіл та інших компетентних чинників:

1. Зайняте ясне становище супроти цього факту, зглядно ліквідувати нездоровий стан розпорошення українського високого шкільництва.

2. Створити один високошкільний центр з університетським та один з політехнічним напрямками, даючи змогу включитись в ці центри реально існуючим факультетам та відділам і їхньому студентству.

III. В справах матеріяльної допомоги студентству:

1. В зв"язку з загальним погіршенням матеріяльного стану нашого студентства, Конференція звертається до всіх українських громадських установ, а зокрема до ЦПУЕ, щоб в межах загально-громадської допомогової акції звернули належну увагу на великі потреби української студіюючої молоді.

2. Конференція висловлює щиру подяку українському громадянству, що виявило глибоке зрозуміння до потреб нашого студентства і щедрими пожертвами уможливила КоДУС-ові провадити корисні акції допомоги високошкільній молоді.

3. Представники українського студентства вірять, що українська суспільність і надалі підтримуватиме матеріяльно і морально українську студіюючу молодь і таким чином уможливить їй здобуття знання і підготовку до наукової та сусп.-громадської праці.

xxxxxx xxxxxx

xxx

Всестудентська Координаційна Комісія
Мюнхен, Фюріхштр. 52
Інсбрук, Теттінгерштр. 2.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я.

До всіх українських студентських товариств та об"єднань:

Всестудентська Координаційна Комісія згідно зі своїм комунікатом з дня 20.III.47, скликає до Мюнхену дня 29 - 30 червня 1947

З А Г А Л Ь Н И Й С Т У Д Е Н Т С Ь К И Й З" І З Д.

представників усіх українських студентських еміграційних товариств та об"єднань.

На передодні Загального З"їзду відбудуть обидва центральні об"єднання - ЦЕСУС і ЦеСУС - свої окремі наради, про що повідомляють вони своїх членів окремими письмами.

Інсбрук-Мюнхен, дня 27 травня 1947.

За Всестудентську Координаційну Комісію:

Клявдій Білинський
Голова ЦеСУС-а

др. Петро Мельник
Голова ЦЕСУС-а

х х х х х х

Центральний Еміграційний Союз
Українського Студентства

П о в і д о м л е н н я

для всіх Українських Студентських Громад - членів ЦЕСУС-а

Повідомляємо, що III-й Звичайний З"їзд ЦЕСУС-а відбудеться дня 28 - 30 червня 1947 в Мюнхені. Початок нарад дня 28.VI. 1947 год. 9 ранку.

Прохимо подбати, щоби Ваша Громада була заступлена уповноваженим делегатом.

Пригадуємо постанови статута ЦЕСУС-а т.15:

"З"їзд складається з делегатів дійсних членів. Делегатами обирається на кожних 25 членів - один, на основі рівного, таємного, безпосереднього, загального та пропорційного голосування. Лишки понад 10 членів обирають також одного делегата. . . . "

Про зв"язані зі З"їздом справи та про порядок нарад секретаріят ЦЕСУС-а вислав окремі повідомлення.

За Управу ЦЕСУС-а

Голова:
Др. Мельник Петро

Секретар:
Яремко Михайло

Центральний Еміґраційний Союз
Українського Студентства.

Вісник

Ч: 7

1946

ВІСНИК

Ч: 7

УКРАЇНСЬКИЙ
Ь. 1766
МУЗЕЙ-АРХІВ

МЮНХЕН ЧЕРВЕНЬ 1947

З М І С Т

I.III-ій З"їзд ЦЕСУС-у. - Звіт. I
2.Звіт Голови ЦЕСУС-у. II
3.Комунікат. VIII
4.Звіт орг.реф. I
5. " реф.міжнародніх зв"язків. 7
6. " підреф. " " I0
7. " реф.студій. I3
8. " культ.-сусп.реф. I5
9. " секретаріяту ЦЕСУС-у. 2I
I0. " пресової реф. 25
II. " Фінансово.-госп.реф. 27
I3.Реферат д-ра Мельника. 30
I4.Резолюції III-ого З"їзду ЦЕСУС-у. 33

----- o O o -----

Від Редакції.

Частина матерялів цього Вісника появилася вже на III-му З"їзді ЦЕСУС-у як "ЗВІТИ УПРАВИ".Факт додання нових матерялів до вже надрукованих примушував насвміщувати нові статті не все в річевому порядку,бо треба було якнайекономічніше використати папір.За це та за помилки машиністки прохаємо ВП.Читачів вибачення.

В статистичних таблицях зроблено такі похибки:
На першій стор.помилено Зальцбург з 50-ти студентами.Число студентів в Граці не 50,але 200.
На слідуючих сторінках,при розподілі по фахам,пропущено загальне число студ.Гіршбергу й тому статистика пересунена на одну лінійку в гору.Просимо при користанні цими таблицями узглядняти ці поправки.

Редакція.

III-ій З"ЇЗД
ЦЕНТРАЛЬНОГО ЕМІГРАЦІЙНОГО
СОЮЗУ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА - ЦЕСУС-у.
З в і т.

У дні 28 червня 1947р.відбувся в Мюнхені у таборі на Фраймані III-ій З"їзд Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства - ЦЕСУС-у.Поважну,ділову атмосферу З"їзду влучно окреслював напис у залі студентської читальні табору: "Єдина станова організація - це справа чести українського студентства".Під цим кутом бачення велися всі наради,западали рішення,ухвалювалися резолюції.Всі делегати були свідомі тих "наук на дорогу",що їм їх дали їхні громади:"Єдність за всяку ціну!" І якщо інколи в розгоряченості падали терпкі вислови,то їх завжди оговтувала зрівноважена думка,що ж прецінь ідеться тут про мощення грунту під завтрішній Загальний Студентський З"їзд,що має привести до події неабиякого значення в українському еміграційнрму житті - до осягнення єдности на студентському відтинку.Ця атмосфера відповідальности за долю завтрішнього дня (а там і найближчого майбутнього укр.емігрантського студентства)позначилася на всіх майже дискутантах.

З"їзд був подуманий Координаційною Комісією (куди входили представники обох централь ЦЕСУС-у і ЦеСУС-у) як підготовний етап до об"єднання.І рівночасно зі З"їздом ЦЕСУС-у на Фраймані відбувався при Розенгаймер-вул.З"їзд делегатів ЦеСУС-у і - як було подумано - оба З"їзди мали винести резолюцію про злиття обидвох централь та на основі цих рішень мав відбутися на другий день на Фраймані спільний З"їзд делегатів обох централь - Загальний Студентський З"їзд.

З"їзд відкрив Голова др.Петро Мельник в год.10.30.Одно-хвилинною мовчанкою вшанували учасники пам"ять поляглих у боях студентів - бійців УПАрмії.Вибрано Президію З"їзду:предсідником - м-ра Мацькова Володимира (Ерлянген),І-им заступником Прокопа Романа (Берн - Швайцарія), 2-им заст.Козака Михайла (Франкфурт),І-им секретарем Л.Пищуківну (Мюнхен),2-им секр.О. Горбача (Мюнхен).Устійнено порядок нарад,передано Провірочній Комісії (Штокалко,Борковський,Кузьма)переглянути протокол із попереднього II-ого З"їзду ЦЕСУС-у,затверджено одноголосною згодою прийнятих Управою нових членів ЦЕСУС-у (УСГ:Ганновер, Франкфурт,Ріміні,Штуттгарт,Гіссен,Геттінген,Діллінген,Німвеген - Голяндія)та перейдено до звітів уступаючої Управи.- Усі ці звіти подано на іншому місці цього Вісника. - Після звітів вив"язалася дискусія над ними.Закиди поодиноких дискутантів зверталися в першу чергу проти окремих референтур,відмічали зате однозгідно признання Голові,секретарові і ред.М.Калитовській. На окремі закиди відповідали заторкнені референти коротко і речево.- На внесок Контрольної Комісії уступаючій Управі уділено абсолюторії із окремим признанням Голові д-рові П.Мельникові. Згодом Резолюційна Комісія в складі:Борковський Р.,Кісь Р.,Перейма Е. - предклала З"їздові проєкт резолюцій,визнаючи протокол ВКК про об"єднання обох централь"базою для полагодження непорозуміння в студ.середовищі." - На тому,після вичерпання всіх точок порядку нарад,З"їзд закрито в год.22.45. - У З"їзді брали участь 16 громад через своїх 60 делегатів із 63 голосами.

З В І Т
Г О Л О В И Ц Е С У С-у
за час від 22.7.46 до 28.6.1947

Перебераючи головство на II-ому З"їзді ЦЕСУС-у, я взяв на себе обов"язки, які випливають зі статуту нашої організації та постанов студентства, згуртованого в нашій Централі. Іншими словами слід було вести і розгортати роботу на студентскому терені, започатковану нашими попередниками, узгляднюючи вимоги життя та доцільність наших потягнень. Але основою і вихідною точкою усіх починань і заходів Проводу ЦЕСУС-у було добро українського студентства.

Наше еміграційне студентство - як одне звено в ланцюгу студентських поколінь - було продовжувачем українських студентських традицій своїх попередників. Та не було воно сліпим наслідувачем таких, або інших форм чи виявів організованого життя, бо й не могло ним бути; заразже інші умови, серед яких живемо та інші вимоги і завдання, які ставить нам наша еміграція.

Наші попередники у двох світових війнах і в часах до них та між ними творили авангард визвольної боротьби і в самій боротьбі безсумнівно зложили найбільші жертви із усіх прошарків української суспільности. Ідея, за яку йшла боротьба і жертви боротьби нас зобов"язують і ми ведемо і мусітимемо вести цю боротьбу дальше в інших умовинах і зміненими методами.

Остання світова війна дає нам наглядний приклад, що значить поняття "війни" і що за нею криється. Це вже не розграмі між збройними арміями; ні, це тотальне напруження й згромадження усіх чинників, які тільки стоять до розпорядимости і які тільки нація може з себе видобути.

У боротьбі народів за свої права чи існування, чи за експанзію в таких чи інших формах першорядну ролю відограє наука. І сьогодні доля народів і світу рішається в більшій мірі у кабінетах чи лябараторіях учених чим у військових генеральних штабах.

Це, що в останніх реченнях сказано - це тільки маленька дегресія для прикладу, як змінядися форми боротьби у великих вимірах. Це ж і не без впливу на менші і на цілком малі форми боротьби на відтинках меншого значення.

Ми зупинилися довше на цьому прикладі, щоб звернути увагу студентства на проблеми науки в теперішню пору. Саме на цьому відтинку мусить теперішнє студентство найбільш зупинитися і сконцентрувати на ньому всю свою увагу. За ніяку ціну не сміємо справи науки, а в зв"язку з цим студій трактувати поверховно, як джерело здобуття знання чи диплому, щоб стати меншим чи більшим фахівцем на цьому чи іншому полі пізнішої діяльности. Таке ставлення справи - це чисто матеріялістичне трактування студій і жахливе спрощування проблеми науки. Відібрати молодій людині романтику творчих шукань, дослідів, вглиблювань - це те саме, що відібрати істоту і зміст студій.

Тому ми за найбільш солідне й поважне трактування студій і науки. І цей відтинок праці українського студентства ставимо на перше місце й йому підпорядковуємо всі інші.

Колись до війни — висувався на перший плян у студентства громадсько-політичний чинник; від студента вимагалося в тому напрямку максимум активности, навіть із занедбанням його студій чи наукової праці. Та доба викликала тип студента-громадянина, активного в першій мірі в суспільно-політичному житті. Сьогодні цей напрямок у вихованні студентського покоління хвалити чи ганити годі і може передчасно; - це продукт доби, яка її породила. Зараз обставини і вимоги життя зовсім інші і тому інший мусить бути напрямок виховання теперішнього студентства.

Безперечно, що не можна вимагати від сьогоднішнього студента деякої активности в суспільно-громадському житті. Напрямок виховання науковців був би надто однобічним. Кожний український студент побіч здобуття фаху і знання мусить бути в першу чергу українцем суспільником і здобуте віддати цілковито своїй суспільності. Це все не тільки під аспектом майбутнього - ні. Ми сьогодні вимагаємо, щоб кожний студент включився в громадсько-суспільний процес українства на вигнанщині. Конкретно: кожний студент обов"язаний брати участь в житті в першій мірі своєї студенської організації, в дальшому співпрацювати в інших загально-громадських установах, які існують на еміграції і які є чудовою школою громадського й товариського вироблення. З цією справою тісно в"яжеться національне й моральне обличчя українського студентства, яке найкраще дасться розвинути при поважному ставленні до своїх студійних обов"язків та включенні себе в суспільно-громадський сектор принайменше на студентському професійному відтинку.

За цими двома справами йде проблема культурно освітня, якої також не вільно заседбати, бо вона заокруглює гармонійне формування молодої інтелігентної людини. Ця ділянка була і є дальше найбільш занедбаною і факт цей мститься дуже в пізнішому житті одиниць і цілої інтелігентської групи. - Немаловажною річчю є світоглядово-етичне обличчя нашого студентства, яке все ж таки мимо демократичних свобід повинне коренем сягати здорових традицій українства і християнської етики.

Заторкнені у повищому вступі справи були провідною лінією, по якій ішла діяльність Проводу ЦЕСУС-у.

В дальшому хочу торкнутись більш конкретних справ нашої роботи.

I.

У своїй праці Провід ЦЕСУС-у на самому початку своєї каденції поставив слідуючі постулати (гл. Вісник ч.4.1946).

I. Перестерігати у своїй діяльності строго принципу повної непартійности студентської організації. Тим самим і Провід залежав у своїх рішеннях виключно від розсудку й сумління своїх членів.

II. Стояти на плятформі єдиної, устроєво й світоглядово демократичної студентської організації, що об"єднуватиме всіх українських студентів еміграції, без огляду на їхні ідеологічні, політичні та релігійні переконання.

3. Підходити до різних думок чи поглядів, що жевріють у різних групах чи осередках студентської молоді однаково об"єктивно та безпристрасно; культивувати пошану для кожної глибокої, свобідної й творчої думки.

4. Піддержувати всі прояви конструктивної критики, полеміки чи дискусії, що причиняться до виправлення похибок, а тим самим до росту та кріпшання студентської організації.

II.

Плян праці:

Виходячи із заложення нашої емігрантської дійсности, з її злободневними буднями, ми поставили собі цілком реальні завдання до виконання.

В першій мірі йшлося нам про здорове студентське середовище. Щоб його мати, треба було очистити його ряди від т.зв. фальшивих студентів, які не мали передумов до високошкільних студій і спекулятивним шляхом туди просякли, та подбати, щоб дійсні студенти солідно студіювали.

Для цих дійсних студентів треба було створити пригожі умови студій, подбати про їх матеріяльне забезпечення та здобуття місця у високих школах, підпомагати їх науковими матеріялами, а для вдержання духового контакту між ними й Централею - розбудувати, поширити й піднести рівень студентської преси.

Світоглядово-політичних переконань, законів чи догм ми не хотіли нікому накидати. Ці речі лишали ми вільному виборові кождої одиниці із однім застереженням, щоб шукання чи пропагування поглядів не суперечило інтересам усього українства та було згідне з прийнятою усіми нами етикою.

Щоб в своїх рішення бути незалежними, ми хотіли бути незалежними у фінансово-господарській ділянці від поза студентських організацій чи установ і свої приходи базували на вкладках наших членів, збірках, імпрезах та інших джерелах допомоги, які не в"язали б нічим нашої роботи.

Моттом нашої зовнішньої діяльности ми вважали затіснення і поглиблення зв"язку і співпраці з українським громадянством та його найповажнішими організаціями й установами. На відтинку українського високого шкільництва - співпрацювати й попирати ці наші школи, які своєю науковою традицією, своїм академічним рівнем та своїм поважним наставленням до науки й виховання наукового доросту, були дійсними носіями духа "альма матер".

Чи не одним з найважніших завдань, які має перед собою еміграція - це наладнання добрих зв"язків з чужинецьким світом. Особливо студентство може в цьому напрямку богато зробити, з огляду на це, що має до цього більше можливостей та своєю молодістю і безпосередністю легше полонює симпатії чужинців.

Основним питанням для нашого Проводу була неясна і клопітлива ситуація існування двох студентських об"єднань центрального типу з майже тією самою назвою і подібним статутом. Ми поставили собі за ціль зліквідувати яко мога швидше цей конфлікт і створити передумови до переведення об"єднання.

III.

Як далеко вдалося нам виконати плян праці - про це говорять звіти референтів і я хочу подати тут також Світлому Зборові до відома. Одною із справ кардинальної ваги була: наука і студії. Фактом є, що теперішнє студентство у своїй переважній масі дійсно студіює. Само життя і студійні вимоги перевели здорову селекцію і все, що не відповідає званню студента, мусіло

відпасти.Безперечно є виїмки.Ми робили заходи для ведення контролі кваліфікацій кожного студента.Щоб студент не був вписаний рівночасно в кількох громадах,ми провели акцію анкетних листків,які кожний студент мав виповнити і через свою Громаду передати Централі.Це зарядження виконано тільки частинно,щой відбилося негативно на нашій праці в ділянці студ.статистики.

Розподіл студентства по високих школах був різний.З нашого боку були намагання з одної сторони піддержати українські високі школи належним контенгентом слухачів та здобуття місць у чужинецьких високих школах,головно для фахів,які не були заступлені як слід у нашому шкільництві.

Дуже важним відтинком студій є для нас чужинні позанімецькі університети,головно в англо-саських країнах.В цьому напрямку ми поробили багато старань і заходів. У висліді спільних з Т-вом "Обнова" клопотань ми одержали 29 стипендій в Еспанії,5 в Голяндії;крім цього обіцяно нам 50 стипендій в Бельгії;з обіцяних 80-100 стипендій в Англії не вийшло нічого з огляду на строгі приписи що до студій в цій країні та візові трудноші.Все це очевидна річ надто мало,щоб нас задоволити; нам треба мати значно більше місць в чужинних позанімецьких університетах,але початок зроблений,- за ним повинні піти дальші дії в цьому напрямку.

Наше відношення до українського високого шкільництва,як вже в горі було згадано,було і є наскрізь позитивне.Вважаємо, що існування й розвиток таких шкіл,як УВУ,УТГІ і Богословські Академії,є не тільки потрібні,але й конечні для дальшого ведення і розроблювання української науки,культури і духового життя.Але нонсенсом є факт існування більшого числа різних не високих шкіл з паралельними до,існуючих вже на інших високих школах,факультетами.Явище розбиття і атомізації українського високого шкільництва,зниження академічного рівня,нездорової взаїмної конкуренції та іншими проявами,які ніяк не лицюють гідності академічних установ - якнайстрогіше нап"ятновуємо і з ними будемо боротися.Українська Висока Школа,Українська Наука має важніші завдання до сповнення на чужині,ніж бути ареною партійних розгривок чи особистих амбіцій.Для вияснень і направи відносин ми вотр"явали в ці справи,зверталися урядово до керівництв шкіл,писали публично в пресі,говорили на наших зібраннях,зверталися до ЦПУЕ і особисто до деяких рпофесорів і громадських діячів.Покищо без видимого успіху.Надіюся, що сьогоднішний III-ий З"їзд ЦЕСУС-у та Загальний Студентський З"їзд займе своє становище в цій справі.

Головною турботою сьогоднішнього студентства є матеріяльне забезпечення.Дотеперішня допомога УНРРА,з якої користала більшість студентства,стане небаром енактуальною.З українських допомогових інституцій монопольне становище занимав КоДУС (400 стипендій на загальну суму 20-35000 марок в місяць). Допомоги зза океану майже не було.В останніх часах прийшли були посилки харчів і уживаних одягів з США до Мюнхену призначені для студентства.В цьому напрямку ЦЕСУС робив богато заходів у формі листів до відповідних кругів Америки,у всяких зустрічах з пердставниками українських організацій Америки, які приїздили до Европи.Голова особисто відбув 6 розмов в цих справах і одержав обіцянку допомоги,хотяй докладно не окреслену і не постійного характеру.

Богато клопоту і праці спричинила нам студентська преса.

Давніше виходили 3 органи ЦЕСУС-у: "Студентський Шлях", "Вісник" та "Звено". Редагування та видавання трьох журналів переростало наші фізичні і матеріяльні спроможності, тому ми обмежилися до одного періодика, яким став "Студентський Шлях", що зміг появлятися ледви раз на два місяці. На майбутнє слід булоб зцентралізувати видавничу справу, створивши одне тільки студентське видавництво з одним або двома журналами, з однією добре поставленою редакційною колегією. Студентська централя повинна мати вплив на зміст студентської преси.

На відтинку зв"язків зі старшим громадянством ми робили богато заходів. На жаль слід з притиском ствердити, що наше старше покоління є політично-світоглядово, релігійно і товариськи більш розсварене і розбите, чим молодь. Нераз були намагання перенести свої партійні чи особисті порахунки на студентський грунт, вносячи туди свою нездорову атмосферу. У висліді доходило до жалюгідних випадків, як побиття студентських представників на з"їзді одної громадської інституції, чи розбиття існуючих студентських товариств. Природній зв"язок поколінь слід конечно вдержати, але з цією частиною громадянства, яка є носієм ідеї здорового українства на чужині і ціллю, якого є не особисте чи групове добро, але добро всього українства.

Відтинок зв"язків з чужинцями хоч не був у нас занедбаний, всежтаки не був поставлений на належній височині. Причини? Наш всеукраїнський нахил до творення рідних загумінків (гетт) та просвітянщина у найбільш примітивних формах існування. Друга причина лежить у наших слабих матеріяльних спроможностях. Третя - у відвазі і смілому виступі, яких нам недостає в зустрічі з чужинцями. Не зважаючи на це, зв"язок із чужинецьким світом ми старалися вдержати і розбудувати. Більше можливостей мали місцеві чи особисті починання, ніж згори пляновані та організовані. Всежтаки, завдяки дотеперішнім заходам вдалося нам виєднати деяке число стипендій і здобути прихильників української національної справи.

Невдалося нам зреалізувати нашого фінансового пляну ізза браку піддержки наших намагань із боку студентських громад - наших членів.

Найбільше уваги, часу і праці присв"ятив Провід ЦЕСУС-у справі усунення розбиття у студентському середовищі та уможливлення створення одної всестудентської централі на еміграції. Ця проблема тягнеться червоною ниткою в усіх починаннях та цілій роботі Проводу. Резолюції ІІ-ого З"їзду, резолюції поодиноких студ. громад та започаткування переговорів ще нашими попередниками зобов"язували нас до цього. Голова піднявся на ІІ-ому З"їзді найдальше до 5-ти місяців довести цю справу до позитивної або негативної розв"язки. Хоча як дуже Голова був заінтересований у скорій ліквідації конфлікту, всежтаки зобов"язання виконати в реченці не вдалося, мимо найкращих інтенцій і найбільших зусиль з нашого боку. До назначеного З"їздом терміну вдалося нам дійти до порозуміння в справах конечности усунення роз"єднання і в справі створення всестудентської централі. Про це повідомлено студентство Комунікатом з дня 3 жовтня 1946, та в цій цілі повстала Всестудентська Координаційна Комісія в складі 6 осіб.

Лаконічні слова Комунікату богатьох не вдоволили; більшість хотіла знати, хто і що за цим всім криється і в цій справі зверталися до нас багато осіб приватно і як представники своїх осередків за коментарями, на що ми давали доволі вичерпні вияснення

і з"ясування нашого становища усно, в листах і в пресі. Нашою ціллю було перевести об"єднання якнайскоріше, тому ми запропонували перший речинець всестудентського з"їзду на грудень 1946 р., опісля на кінець січня, на початок березня, на латинський Великдень, на лат. Зелені Свята, та вкінці вдалося нам узгіднити час з"їзду на 29.6.ц.р.

Друга сторона не виявляла цього поспіху для закінчення розпочатого діла, мотивуючи своє становище труднощами організаційного, технічного характеру і ще деякими дрібними причинами.

Справу поєднання наш Провід поставив у відкритій, ясній та чесній площині та в дуже сприємливій формі. Коротко кажучи, ми зробили усе можливе, щоб конфлікт скоро зліквідувати і створити всі передумови до створення одної всестудентської централі. До цих справ ми ще повернемо в призначеній до цього точці програми нарад, де обширніше над цим зупинимося.

Тепер ще декілька слів про внутрішньо-організаційні справи нашої Централі. - Від наших попередників ми перебрали об"єднаних з нами 12 УСГ з 1708 студентами. За округло рік праці число наших членів зросло до 20 (66 відс. приросту) з 2253 студентами (32 відс. рпросту) - як на це вказує наша провізорична статистика, вміщена на кінці цих звітів. Поза нами остались 16 студ. товариств, богато з них щойно недавно оформились, з загальним числом 265 студентів. Богато з них зайняли вичікуюче становище аж до скликання Заг. Студ. З"їзду.

Для координації праці, для виготовлення плянів праці й перегляду та контролі діяльности відбувалися регулярні засідання Проводу - звичайно раз на два тижні; в сумі відбули ми 22 засідань та один з"їзд голов УСГ - 16.3:1947.

Перешкодженого Голову заступав від дня 4.8.46 до 24.8.46 інж. М. Корчинський.

Підсумовуючи все дотепер сказане, слід підчеркнути слідуюче: Праця Проводу не була розгорнута в повну ширину і глибину, - вона носила характер тимчасовости і доривочности, тому, бо вона мала бути тільки етапом одного відтинку студентської праці та переходом у стадію нової студ. організації. Не зважаючи на всі труднощі та перешкоди ми зуміли здобути значні осяги у всіх ділянках своєї діяльности, про що була вже мова і про що звітуватимуть в подробицях інші члени Проводу.

Світлі Збори - Панове Делегати УСГ! Ви всі свідомі труднощів і перешкод в праці у студ. т-вах в сьогоднішній час і тому звітуючи перед вами сподіємося від вас повного зрозуміння нашої праці. До вас належить оцінка, критика, нагана чи одобрення нашої дотеперішньої діяльности.

Мюнхен, дня 28.6.1947

Др. Петро Мельник
Голова ЦЕС УС-у

К О М У Н І К А Т

Сповіщаємо наше громадянство, що українське студентство на еміграції, в розумінні ваги хвилини і в почутті відповідальности, вирішило об"єднатися в одну станову організацію, щоб таким чином використати всі свої сили на спільні змагання до спільної мети.

ІУ-ий Надзвичайний З"їзд Центрального Союзу Українського Студентства і ІІІ-ій Звичайний З"їзд Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства, що відбулися рівночасно дня 28 червня ц.р. винесли таку спільну постанову:

"Оба дотеперішні центральні Об"єднання: Центральний Союз Українського Студентства і Центральний Еміграційний Союз Українського Студентства зливаються в одну центральну організацію під назвою Центральний Союз Українського Студентства - ЦЕСУС.

Цей факт злиття має за ціль підкреслити, що Центральний Союз Укрвінського Студентства не є новою організацією, але є легальним наслідником обох організацій, зокрема, що є він переємником світлої 25-літної традиції Центрального Союзу Українського студентства і тому вдержує його назву, з другого, що він є також переємником півторарічних зусиль та відданої праці Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства на студентськім закордоннім відтинку."

Загальний Студентський З"їзд, що відбувся в днях 29 і 30 червня ц.р., прийняв цю постанову до відома й одобрив її. Від цієї хвилини нема більше двох студентських централь, а є одна станова центральна організація:

ЦЕНТРАЛЬНИЙ СОЮЗ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА - (ЦЕСУС).

Подаючи до широкого відома цю радісну вістку, висловлюємо надію, що не промине вона без відгуку, і що об"єднання на студентському відтинку започаткує процес творчої консолідації цілого нашого громадського життя.

Мюнхен, дня 30 червня 1947.

Д-р Володимир Янів (вр)
предсідник Загального Студентського З"їзду.

Д-р Петро Мельник (вр),
б. голова Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС-у) і Всестудентської Координаційної Комісії.

Клявдій Білинський (вр)
б. голова Центрального Союзу Українського Студентства (ЦеСУС-у) і Всестудентської Координаційної Комісії.

Д-р Роман Залуцький (вр)
голова Центрального Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС-у).

З В І Т
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО
РЕФЕРЕНТА.

Організаційна референтура ЦЕСУС-а стояла в минулому звітовому році перед важкими завданнями. Хоч ми могли опертися на пророблений досі поважній праці попередньої Управи та на її досвіді, все ж таки ми стояли ледве на початку свойого росту. Організація студентського життя на терені Німеччини та поза її межами була далеко незакінченою і, зв"язане з поступовим відкриттям нових шкіл, безнастанне зростання числа дальших студ. осередків змушувало нас до постійної готовости перейняти піклування над ними.

Цей динамізм розвитку студентських організацій та велика різноманітність обставин, в яких вони повставали, утруднювала дуже і майже унеможливлювала творення якихось стандартних форм організації чи твердих, накинених згори, організаційних схем. Організація кожної нової студентської групи вимагала окремого підходу в залежности від місця перебування, типу високої школи та від віку і "академічного стажу" самих студентів. Ця трудність, яка виникала з прийнятого ЦЕСУС-ом прінціпу двостепенности, мала одначе цю незвичайно додатню сторінку, що дозволяла Централі вдержувати безпосередній й тісний зв"язок з окремими осередками і запевняла негайне полагодження справ, принайменше зі сторони Централі. Цей зв"язок давав Управі ЦЕСУС-а змогу безпосереднього вгляду в життя цих осередків, пізнання якости й вартости студентів, їх постави до студій, до громадської праці та до життя у всіх його многогранних проявах.

Опираючись на цьому безпосередньому зутику з широким студентським загалом, ми вели нашу працю, про яку нам сьогодні доводиться звітувати.

ж

ж ж

Організаційна референтура вела свою діяльність у двох головних напрямках: внутрішньому та зовнішньому. На в н у т р і ш н ь о м у відтинку її праця зводилася до добору кадрів, координації праці інших референтур та видавання органу Управи - Вісника. - Закроєна на велику скалю діяльність нашої Централі не дозволяла обмежуватися тільки до вибраних З"їздом референтів і вимагала конечного доповнення Управи новими співробітниками. Треба було перевести ряд кооптацій (підреферентура міжнародніх зв"язків, підреф. студій), підшукати представників для таких центральних установ, як КоДУС та відпоручників для осередків поза межами Німеччини. І хоч цей добір співробітників (а нам же ішлося про високоякісних працівників,

людей з деяким стажем в суспільно-громадській роботі натрапляв на великі труднощі, при відомому сьогодні страху та нехиті до громадської роботи, нам все ж таки вдалося його перевести і обсадити частинно вакантні місця.

Далеко гірше представлялася справа з технічним персоналом. Невеликі фінансові засоби ЦЕСУС-а, мала вартість гроша та можливість легкого заробітку деінде, унеможливлювали нам звербовання необхідних технічних працівників і факт цей відбився дуже на обмеженні пресової діяльности. У зв"язку з цими труднощами фінансового і технічного порядку організаційна референтура обмежилася у видавничій діяльності тільки до видання тьох чисел Вісника, стараючись вмістити решту конечного до публікації матеріялу в Студентському Шляху.

З о в н і ш н я діяльність нашої референтури ішла трьома шляхами: шляхом поїздок до студ. осередків, листування зі студентським активом та особистого і кореспонденційного зв"язку з інституціями чи особами, зацікавленими нашими справами, веденого в порозумінні і співпраці з референтом міжнародніх зв"язків ЦЕСУС-а та його заступником на терені Німеччини.

Стоячи перед фактом відкривання щораз то нових шкіл та повставання нових студентських осередків, ми залишили справу зв"язку зі старшими громадами секретаріятові і присвятили найбільшу увагу цим новоповсталим товариствам і цим, яких відношення до нашої Централі залишало багато до побажання. До цих власне осередків виїжджав орг. референт.

У звітовому періоді відбуто 8 поїздок, з цього дві більші - до англійської зони. Метою цих двох поїздок, відбутих осінню минулого року, було осягнення порозуміння і нав"язання співпраці студентства англійської зони з нашою Централею. В обох цих поїздках відвідано (часом кількакратно) такі осередки: Бонн (один раз), Ганновер (2 р.), Геттінген (3 р.), Кіль. З представниками Брауншвайгу орг. реф. мав змогу зустрінутися на З"їзді в Кілю. - Зустріч з представниками цих осередків, їх активом і рядовим студентством дала нам змогу зорієнтуватися в поглядах і настроях, які там панують, в поставі студентства до власних організаційних, студійних і суспільно-громадських справ. Безпосередні, щирі й відкриті розмови з людьми різних поглядів дали змогу усунути багато неясностей, недоговорень і неоправданого недовір"я. Ведена в дружній атмосфері взаїмна позитивна критика довела до усунення багатьох недоліків в організаційному відношенні між осередками англійської зони та ЦЕСУС-ом. Докладна й вірна інформація про становище, завдання і методи праці нашої Централі ввела повне заспокоєння серед студентства англійської зони; дотеперішня напруженість відносин між прихильниками обох Централь уступила місце позитивній співпраці внутрі громад.

Це гашення темпераментів і пристрастей в ім"я ідеї єдности й спільности зусиль довело до безсумнівного покращання співжиття студентів та усунення льокальне, часто особистих, анімозій на зовсім далекий плян.

Про це покращання і урегульовання наших взаємовідносин свідчать резолюції З"їзду Представників Українських Студентських Громад англійської зони.

При цій нагоді орг. реф провів обширну інформаційну роботу про правне становище студентів в інших зонах та поза Німеччиною, про дотеперішню допомогову акцію та про дальші вигляди та можливості матеріяльного забезпечення. Подано ряд вказівок про методи праці КоДУС-а, про організацію філій, представництв і станиць та про спосіб співпраці студенства з цією інституцією. З новооснованою тоді Ганноверською Філією він обмінявся вже більш чим однорічним досвідом збіркової акції КоДУС-а в американській зоні. Зібрані в англійській зоні інформації про стан матеріяльного забезпечення студентства та життєві умовини решти нашої еміграції і в зв"язку з цим про деякі особливості допомогової акції передано пізніше Президії КоДУС-у.

Ще восени цього року орг.реф. відвідав новозасновану громаду у Франкфурті і відбув конференцію з п.Голова, а відтак з цілою Управою громади. Узгляднивши всі особливости життя і побуту в цьому осередку, намічено найдоцільніші форми організації праці на внутрішньому відтинку, співпраці із зв"язків з високошкільними властями та з чужонаціональними студентськими групами на терені Франкфурта. Обговорено дальшу співпрацю з КлДУС-ом та намічено організацію Академічного Сенйорату.

Подібний характер мала поїздка до Діллінгену, відбута зимою цього року.

Дві поїздки до Ерлангену обмежувалися до довших конференцій з головою УСГ та членами Управи. Предметом розмов було організаційне оформдення американської зони, вміщення евентуального зонального представництва в схему ЦЕСУС-а, проблема студентської преси і затіснення контакту між Централею та її членами.

Травнева поїздка до Регенсбургу мала на меті, крім участи у З"їзді ЦПУЕ, унормовання відношення студентів різних високих шкіл в одній спільній громаді. Відбуті розмови з Управою УСГ, студентами та зацікавленими високошкільними чинниками вияснили можливості й шляхи розв"язки дещо складної проблеми.

Орг.реф. виїжджав декілька разів до Фюрту, щоб відбути розмови з членами Президії КоДУС-у та нашими заступниками в КоДУС-і. Ці поїздки і частий побут нашого референта студій у Фюрті запевняли тісний контакт і успішну співпрацю обох Централь.

ж

ж ж

Всі ці вищенаведені відвідини в терені дозволили нам запізнатися не тільки зі станом осередків, студентськими кадрами, студійними справами та матеріяльним забезпеченням, але, що для нас найважніще, зі студентським активом. Цей актив, якого якість і кількість характеризує товариство, і який веде працю, і надає тон рядовому студентству, має очевидно найбільше до сказання в загальностудентських справах. Будучи виразником побажань і заступником інтересів місцевої студентської групи, вони думають всестудентськими і всенаціональними категріями і до цих їх думок треба було нам прислухуватись, а з їх поглядами числитись.

Орг.референтура старалася нав"язані в цих поїздках зв"язки не тільки не втрачати, але затіснити їх і поглибити кореспонденційним шляхом. Тоді, коли листування секретаріяту ЦЕСУС-а мало в загальному неособовий характер і відносилося до осередків як організаційних клітин, наше листування було звернене все до окремих осіб і рідко відносилося до адміністраційних справ, охоплюючи одначе проблеми змісту праці студ. товариств, внутрішніх і зовнішніх зв"язків, проблему студентської преси та організаційні справи. В загальному за звітовий період вислано більше 70-ти листів та одержано біля 40 відповідей. Ця форма праці виправдала себе вповні і в майбутньому дозволить ще більше обмежити поїздки в терен (вони зв"язані з поважними грошевими видатками і великою втратою часу).

ж

ж ж

Так як студентський сектор безсумніву важний в суспільному життї і займає в ньому свою окрему позицію, його виразник і представник, Студентська Централя, займала належне їй місце в організаційній структурі української еміграції. Як один з найстарших і найскоріше оформлених членів ЦПУЕ, ЦЕСУС брав участь в II-му З"їзді Української Еміграції в травні ц. р., делегуючи туди організаційного референта (з правом рішаючого голосу) і підреф. зв"язку - як гостя. На цьому З"їзді нам доводилося кількакратно заступати і боронити інтереси студентства так на комісіях, як і на пленумі. Треба зазначити, що всі інтервенції увінчалися успіхом.

Очевидно, що наша співпраця з ЦПУЕ не обмежувалася тільки до участи в цьому З"їзді. Ми вдержували тісний контакт з орг. референтурою ЦПУЕ та з культ.-освітним відділом. Ми інформували їх про стан наших справ, про студійну політику, передавали статистичні дані, та обміркували спільно заходи регуляції руху студентства, їх матеріяльне забезпечення та джерела фондів. Уділені нам цінні поради, ми часто використовували в нашій діяльності. Завдяки цій співпраці ЦЕСУС візьме посередньо участь у IУ-ій Конференції Українських Допомогових Комітетів Европи і позаевропейських країв (Краєвих Централь), яка відбудеться в Парижі в днях від I-10 серпня 1947 р. Щоб уможливити з"ясовання органічно узгідненої думки і становища цілости нашої еміграції, ми включаємося до реферату "Виховання і молодь", випрацьовуючи відповідні дезідерати, які будуть узгляднені на Паризькій Конференції.

Зв"язок з Українською Вільною Академією Наук обмежувався до виміни періодичних видань та частої участи орг. референта на конференціях УВАН в Авгсбурзі. Тіснішого контакту з Науковим Т-ом ім.Шевченка ще не нав"язано з огляду на відносно пізне відновлення його діяльности.

Ненормальне явище роздріблення й розпорошення нашого високого шкільництва змусило нас зайняти становище до цього стану. Наш погляд оформлений в резолюціях Конференції Голов УСГ - членів ЦЕСУС-а. - Для вияснення причин існуючого стану речей та встановлення можливостей санації відносин на цьому відтинку орг.реф. доводилося брати участь в цілому ряді конференцій і нарад в Авгсбурзі та переводити ряд розмов з пп.Ректорами УВУ і УУ, п.Директором Філії УВУ в Авгсбурзі та з деякими

і науковцями. Тут треба відмітити останню розмову з проф. В. Кубійовичем, яка напевно матиме свої наслідки на дальшу успішну співпрацю науковців зі студентством для уздоровлення відносин на полі українського високого шкільництва.

Здаючи собі справу з конечности "гармонії поколінь", тобто успішної співпраці інтелектуальних кругів старшого громадянства з академічною молоддю, ЦЕСУС заініцював створення Академічних Сенйоратів та розробив плян їхньої діяльности. Такі Сенйорати вдалося створити в Мюнхені та Франкфурті; - про них звітує на іншому місці культ.-освітній референт. Орг. референт доложив одначе всіх старань, щоб звербувати серед наших чільних громадян - приятелів академічної молоді - для ідеологічно виховної співпраці в студентській пресі. Ці заходи мали тільки частковий успіх, бо не всі люди, до яких ми зверталися, спромоглися переступити політично-партійні кордони та зробити шляхотний жест в сторону цеї молоді, яка сьогодні на світоглядовому роздоріжжі, шукає в цих старших "пункту зачепу". Ми сподіємося одначе, що й на цьому відтинку справи небаром покращають.

ж

ж ж

Окремий розділ праці організаційної референтури являє собою плянування помочі нашим студентам на випадок дальшої еміграції та пов"язана з цим організація публичної опінії загалу української заокеанської еміграції в користь нашого студентства. Залишаючи справу виєднування фінансової піддержки КоДУС-ові, ми звернули наші намагання в дещо іншу площину. Ми повели акцію шукання зв"язків з науковими інституціями, науковцями і окремими громадянами - симпатиками молоді та інформували їх про духові стремління нашого студентства, про його бажання, заміри та ідеали, про його осяги й недоліки та про пляни на майбутнє. В тій цілі ми вислали ряд листів та обширних інформацій до чільних представників нашої заокеанської еміграції та наукового світу. В науковців ми просили інформацій про можливість дальших студій, про стан американського високого шкільництва та його особливості й звертали увагу на можливість великого вибору співробітників для наукової праці серед чисельної громади наших студентів-емігрантів.

Ми одначе не хотіли обмежуватися до цих інформацій і статистик. Ми прагнули до цього, щоб закордонне і заокеанське українство в свою чергу мало вплив на формування світогляду нашого молодого інтелегентського покоління і співпрацею в нашій пресі дало доказ існування єдности в змаганнях укр. еміграції. Ця акція, започаткована відносно пізно, не дала покищо конкретних вислідів, але сподіємося, що з бігом часу ці заходи принесуть сподівані овочі.

Ми присвятили багато уваги нашим поза Німеччиною, які мають для нас велику питому вагу, бо, хоч вони сьогодні нечисельні й не є в стані розгорнути ширшу діяльність, то з бігом часу цей стан зміниться. З дальшим розвитком подій та в міру виїзду нашої еміграції, і зі зростом можливостей виїзду частини наших студентів на студії до Західньої Европи, громади ці зростуть без сумніву чисельно і то найактивнішим

чи найкращим - це ще питання) та найрухливішим елементом. Дуже можливо, що в міру поступу цього процесу, Студ.Централя вважатиме доцільним перенести місце осідку до Швайцарії чи Франції. Покищо такої потреби не бачимо, але тим не менше цікавимося цими осередками, бо вони являються "амбасадорами" нашої справи в західньо-европейських країнах і поповнення їх новим вартісним студентським елементом для всіх нас дуже важне. На жаль зв"язок з цими товариствами дуже незадовільний і залишає багато до побажання. Сподіємося, що з часом співпраця наладнається.

Заключення.

Момент тимчасовости, про який згадує у свойому звіті п. Голова, витиснув своє п"ятно на цілості праці орг. референтури. Це вичікування З"їзду, реченець якого відсувався з місяця на місяць, та який мав принести поважні зміни організаційної структури, не дозволяло на розчислені на довшу мету потягнення та на, зв"язану з довшим часом і повною підтримкою студентства, перебудову цілої організаційної системи. А на таку перебудову прийшов вже час.

Система двостепенности виправдала себе вповні в першому, організаційному періоді, про що говориться на початку цього звіту. Вона одначе вимагала від нашої Централі надто великих зусиль та важкої праці, забираючи членам Управи та співробітникам весь їх, такий дорогий сьогодні, час. Наше становище до цієї справи ми вияснили ще на початку нашої каденції на сторінках Вісника ч.5, де говориться: "...дотеперішню форму діяння Студ.Централі уважаємо за найвідповіднішу для її організаційного періоду. Рівночасно підчеркуємо факт, що ЦЕСУС, як жива організація, що живе, розвивається та досконалиться, не може бути надто консервативною і прибере таку форму діяння, яка на даний період покажеться найвідповіднішою." Ми вважаємо отже, що на будуче доведеться відтяжити керівні органи студентської Централі, вводячи необхідний під цю пору прінціп трьохстепенности. Виведене раз на прямий шлях організаційної побудови студентство не втратить вже контакту зі своєю Централею, а зональні й краєві представництва, які переберуть на себе велику частину праці й відповідальности, не тільки не стануть на перешкоді цьому контактові, але зміцнять його і затіснять, стаючи споюючим звеном між рядовим студентством та його Проводом.

Роблячи загальний перегляд нашої діяльности і глянувши на пройдений нами шлях та на вміщену на кінці цих звітів статистику, можемо з гордістю ствердити, що протягом цих півтора років нам вдалося охопити організаційно майже все наше еміграційне студентство та уможливити йому цим стати поважним фактором так перед власним суспільством, як й перед академічною молоддю та високошкільними властями, наших господарів. Ми віримо, що пророблена нами праця дасть тривку основу до дальшого розвитку організованого життя нашого студентства й стане фундаментом, на якому майбутній Провід, може в кращих за наші умовинах, зможе реалізувати намічені нами, та нові, висунені потребою хвилини пляни та завдання.

Авгсбург, дня 15.УІ.47

інж.В.Балабан
орг.реф.ЦЕСУС-а.

З В І Т

РЕФЕРЕНТА МІЖНАРОДНІХ ЗВ"ЯЗКІВ.

В першому періоді своєї діяльности, в періоді повстання і організаційного оформлення студентських товариств, ЦЕСУС обмежував свою акцію контакту з чужонаціональним світом до зв"язків з емігрантськими чужинецькими групами студентів. До цього змушували його труднощі технічного характеру, як: брак фінансових засобів, обмежена діяльність пошти, існування безлічі кордонів, труднощі переїзду поїздами і т.д., незручність нашого політичного положення, сильні впливи і всевладність наших "опікунів" та вкінці брак давніших зв"язків. В міжчасі одначе положення значно покращало(за виїмком фінансів) і ЦЕСУС перейшов до здійснювання намічених ним плянів і в цій ділянці.

Щоб перенести центр діяльности референтури на терен суверенної держави і цим самим вможливити вільний контакт представника ЦЕСУС-а з іншими европейськими країнами та Америкою, на II-ому З"їзді ЦЕСУС-а вибрано референтом міжнародніх зв"язків п.інж.А.Кішку, який постійно перебуває в Бельгії. Така постанова справи, тобто перенесення цієї референтури поза границі окупованої Німеччини, показалася зовсім правильною, бо дала референтові великі можливості розвинути свою діяльність.

Факт постійного перебування інж.А.Кішки поза місцем осідку Централі змушував організаційного референта до тісного контакту з ним, а Управу ЦЕСУС-а до кооптування підреферента зв"язку на терен Німеччини. В цьому секторі співпрацював дуже успішно І-ий містоголова, про що він звітуватиме особисто.

Безупинні поїздки, часті конференції, а останньо наглий виїзд референта зв"язків до Канади унеможливили йому участь в сьогоднішньому З"їзді і він уповажнив лишень організаційного референта до зложення спільного звіту. Завдяки тісній співпраці і доповняючим себе акціям обох референтур таке спільне звітування віддзеркалить до деякої міри роботу і осяги в ділянці міжнародніх зв"язків.

Роботу цю ведено в двох напрямках: репрезентації на міжнародньому терені та вишукування джерел матеріяльної допомоги та правної охорони у компетентних чужонаціональних чинників. Про осяги та успіхи в ділянці репрезентації свідчить участь наших представників на конгресах Пакс Романа, про що звітуватиме в іншому місці Інший містоголова.

Щоб могти успішно розвинути акцію в допомоговій ділянці, треба було прослідити міжнародне положення, зорієнтуватися в історії міжнародніх студентських організацій передвоєнного й воєнного періоду та в пануючому сьогодні укладі сил. Треба було роздобути вичерпні інформації про те, що сталося з передвоєнними студ. централями та чи доцільно й можливо співпрацювати з існуючими сьогодні організаціями. Нас цікавив факт, які з цих організацій і до якої міри можуть бути нам помічні та

якими шляхами і методами можна їх до цієї помочі спонукати.

Що діяльність в цьому напрямі дуже складна і делікатна про це свідчить саме складне положення на міжнародньому студентському терені.

Передвоєнний ЦеСУС був членом Міжнародньої Студентської Конфедерації (Конфедерасіон Інтернасіональ де-Зетюд"ян), яка зараз не існує. На її місці діє новооснована (в Лондоні - серпень 1945 р. і в Празі - серпень 1946 р.) Світовий Студ. Союз (Юніон Мондяль де-Зетюд"ян), який стоїть під цілковитим комуністичним впливом. Це його наставлення спричинило відсунення багатьох студентських організацій під цього Союзу та переходу їх до покищо пасивної опозиції.

З такою скомунізованою Централею нам очевидно не по-дорозі; але навіть, коли б ми хотіли туди ввійти, нас не приймуть, бо ж Україна там заступлена. Треба було шукати можливостей співпраці з іншими, прихильними нам елементами.

Таким відповідним середовищем виявилися католицькі організації, головним чином Пакс Романа. Ця міжнародня студентська федерація є сьогодні одинокою трибуною міжнародного характеру, де українські студенти можуть свобідно й корисно працювати, маючи ці самі права, що й другі народи. Пакс Романа співпрацює зі Світовою Організацією Допомоги Студентам (Верлд Стюдентс Релієф), яка централізує всю допомогову акцію студентам в цілому світі. Організація ця має своє представництво на Европу в Женеві. Вона розділила в минулому році понад 6 мілiонів швайц.франків для допомоги студентам різних національностей. На жаль нам не відомо, в якій мірі користали з цих фондів наші студенти поза Швайцарією (бо швайцарські укр. студенти одержували свого часу місячні допомоги з цих фондів). На дальше треба буде посилити акцію в цьому напрямі використання таких джерел матеріяльної допомоги.

В тісному контакті з цією міжнародньою допомоговою централею стоїть Світовий Християнський Студентський Союз, який навіть перейняв на себе обов"язок заступати наші справи перед Верлд Стюдентс Релієф. Представники В.С.Р. прийдуть небаром до Німеччини (в першу чергу до Гайдельбергу), щоб на місці запізнатися з положенням студентів з особливим узглядненням студентів ДП. Нас впевняють, що В.С.Р. розгорне свою широку діяльність на терені Німеччини з кінцем цього та протягом наступного року. Українські студенти користатимуть з цієї допомоги, так як всі інші студенти ДП. - Світовий Христ. Студ. Союз запропонував нам обмін студентською пресою, який небаром почнемо. (Органом цього Союзу є - Дзе Стюдент Верлд).

Найповажнішою покищо та найреальнішою допомоговою інституцією є, заснований за ініціативою інж.А.Кішки, Бельгійський Комітет Допомоги Східнім Слов"янам, який вже від ряду місяців виплачує стипендії нашим студентам в Лювені. Цей Комітет, якого почесним головою є Кардинал Рой - примас Бельгії, та в склад якого входять визначні вчені, що дає запоруку його реального існування, призначив на зимовий семестр 1947-48 50 стипендій для українських студентів в Бельгії та Голяндії (для нових студентів, які туди виїдуть).

Щоб запевнити правильний добір стипендіятів, генеральний секретар цього Комітету, інж.А.Кішка, зв"язався з КоДУС-ом

та просив його разом з ЦЕСУС-ом та Обновою підібрати якнайкращих кандидатів. Цей плянований виїзд нових 50 студентів на західньо-европейські високі школи - це новий крок вперед в готуванні кадрів високо кваліфікованої української інтелігенції. Коли дочислити до цього числа ще 29 українських студентів в Мадриді та 5 в Німвегені (Голяндія), тоді матимемо образ наших дотеперішніх успіхів в тій ділянці.

Щоб так гарну започатковану та успішну працю на терені міжнародніх зв"язків вести дальше та добиватися нових осягів, доведеться розбудувати поза межами Німеччини секретаріят міжнародніх зв"язків ЦЕСУС-а. Секретаріят цей повинен очолювати вибраний З"їздом референт, який мусітиме дібрати собі до помочі відповідний штаб людей в кількох позанімецьких академічних осередках. Опираючись на християнські, головно католицькі, круги та організації, цей секретаріят матиме значну автономію у веденні своєї діяльности, хоч не може втрачати зв"язку з Президією та з тереном Німеччини.

Вкінці треба відмітити, що референт міжнародніх зв"язків ЦЕСУС-а, інж.А.Кішка, заступав також Обнову та діяв виключно, маючи на меті добро ділости українського студенства.

Авгсбург, 15.VI.47.

інж.В.Балабан
за реф.міжн.зв"язків
інж.А.Кішку.

З В І Т

з діяльности ПІДРЕФЕРЕНТУРИ МІЖНАРОДНІХ ЗВ"ЯЗКІВ від І вересня 1946 до 15.УІ.1947.

На другому З"їзді ЦЕСУС-а до складу Управи на пост референта міжнародніх зв"язків обрано інж.А.Кішку. З цеі причини, що інж.Кішка постійно перебував в Бельгіі, а ядро українського студентства та студентських товариств находилось на терені Німеччини, Управа ЦЕСУС-а на свойому засіданні дня 31 серпня 1946 кооптувала Василя Маркуся в ролі підреферента міжнародніх зв"язків та доручила йому утримувати зв"язки з чужинецькими товариствами в Німеччині.

Вихідним положенням у міжнародніх зв"язках ЦЕСУС-а було ствердження, з"ясоване вже на самих початках існування організованого студентського життя, та виявлене в обіжнику ч.2 попереднього реф.міжн. зв"язків: "Справа нав"язання контакту із чужонаціональними та міжнародніми студентськими організаціями є для нас зокрема сьогодні проблемою першорядного значення. Свій побут поза межами Батьківщини хочемо використати не тільки для набуття високих кваліфікацій, але теж для гідного репрезентування українства закордоном."

Це й було ідейною основою нашоі діяльности на міжнародньому полі. В цьому дусі на протязі звітового часу підреферентура вислала дві інструкціі до поодиноких громад у справі організаціі зв"язковоі праці.

На початку своєі діяльности підреферент виготовив обширний рямовий плян праці, який тільки частково виконано. Причиною цього був брак співпрацівників, так що цією ділянкою на терені ЦЕСУС-а та довгий час в Мюнхені взагалі керував сам підреферент.

Праця підреферента проходила в таких напрямках:

а. репрезентація українського студентства в організаціях міжнаціонального характеру. Такою була Інтернешіонел Студентс Есосійшен., як продовження колишнього Форейн Студентс Есосейшен. На II-их Загальних Зборах ФСА членом його став ЦЕСУС, який своє членство відкликав в січні 1947 з огляду на місцеве значення теперішнього ІСА. На протязі чотирьох місяців підреферент брав участь на засіданнях Ради Національностей ІСА, як представник ЦЕСУС-а, а пізніше як реф. зв"язку УСГ - Мюнхен. З рамени ЦЕСУС-а він брав також участь в українському студ. представництві, що займалось підготовчими працями при організаціі Міжнародньоі Студентськоі Католицькоі Федераціі "Унітас", членом якоі з українського боку є "Обнова". Підреферент заступав рівнож українське студентство перед чужинецькими товариствами Мюнхена: Білоруським Студентським Згуртованням, Литовським, Польським,

Естонським та Мадярським Студентськими Товариствами.

Б. Керівництво зв"язковоі співпраці в поодиноких товариствах. На цьому відтинку передбачалось багато зробити, однак хитрий внутрішній зв"язок перешкоджав поширенню зовнішніх зв"язків. З метою координації дій скликано на місяць жовтень конференцію референтів зв"язку, яка однак не відбулась з причини неприбуття абсолютноі більшости зацікавлених. Контактування з референтами відбувалося особисто (Бонн, Ерлянген, Діллінген, Мюнхенські Теренові Секції) та письмово. Особливо слід відмітити правильний і послідовний зв"язок з Гайдельбергом. Анкетні листки надіслано громадами в 75 відс. Безпосереднє керівництво працею відбувалось на терені Мюнхена, де підреферент контактувався з референтом зв"язку УСГ та пізнішим делегатом до ІСА.

в. Внутрішньо-український зв"язок. На засіданні Управи дня 14 лютого 1947 підреферент вніс заяву про свою резиг-націю з дотеперішнього посту. Управа звільнила його з обов"язків організації та керування чужинецькими зв"язками та приділила його до помочі організаційному референтові для внутрішньо-українських зв"язків. В ролі такого - підреферент заступав українське студентство, як делегат ЦЕСУС-а на зборах ОПУЕ, ППУЕ в Мюнхені та, як другий делегат на З"їзді ЦПУЕ в Регенсбурзі. Крім того утримував також зв"язки з референтурами зв"язку СХС та ЛУПВ.

Праця ЦЕСУС-а на міжнародньому відтинку складається з діяльности окремих товариств. Тому кілька слів в загальному про зв"язки деяких громад. Слід згадати, що окремого звіту ніхто з референтів не надіслав, тому ми користуємось лишень даними з анкетних листків та загальними звітами з діяльности громад.

Тереном міжнародньоі співпраці громад були міжнаціональні товариства, союзи, комітети, уніі тощо. В організації цих товариств та союзів, які ставили собі завдання вести міжнаціональну співпрацю та спільні акціі перед властями, важливу ролю відограли наші громади, як ініціятори та організатори. Багато з них очолюють українці. Зі згаданих товариств слід назвати: УНРРА Юніверзіті Студентс Юнійон - Мюнхен, ІКСФ "Унітас" - Мюнхен, ІСА, Союз Чужинецьких Студ.Організацій - Ерлянген, Міжнар.Студ. Об"єднання - Бонн, Об"єднання Чужинецьких Студентів - Ганновер, Об"єднання Чужин. Студ. - Тюбінген, Представництво Чужин. Студ. - Фрайбург, Студентський Комітет при УНРРА - Марбург, Ліга Студентів ДП - Штуттгарт, Верлд енд Ют - Геттінген та інші.

Міжнаціональна співпраця зводилась до влаштовання спільних імпрез, репрезентаційних концертів, розривкових імпрез та інформативних доповідей. Такі імпрези за звітами відбуваються в таких осередках: Бонн, Гайдельберг, Ерланген, Мюнхен, Регенсбург та інших.

Між поодинокими національностями нав"язано тісну культурно-інформативну співпрацю. Така співпраця існує між українським студентством з одного боку та білоруськими, литовським, польським, мадярським та естонськими з другого. Прикладом добре зорганізованоі співпраці може служити Білорусько-Український Міжстудентський Комітет Співпраці в Мюнхені, який в останньому часі з огляду на зменшену кількість білорусинів на мюнхенському терені перестав діяти. На цьому місці

слід одночасно згадати про ставлення поодиноких національних груп до українських студентів. Відносини дуже не однакові в окремих місцевостях, але назагал можна ствердити прихильне ставлення до нас у балтийців, декуди поляків та представників народів Середньої та Південної Европи. Поруч з цим маємо до діла з неприхильним ставленням російської студентської групи, а подекуди жидів. Польські студенти скорше з чемности формально співпрацюють і вдають "друзів", бо годі повірити в їхню щирість.

Інтересним буде визначити відносини з новим "демократичним" німецьким студентством, високошкільною владою та академічною організацією АСТА. Назагал німці не проявляють ворожого ставлення, але й в ніякому разі - прихильного. В деяких, зокрема менших осередках вдалося нав"язати співпрацю з німецьким студентством, а в окремих випадках українці ввійшли до АСТА (Ерлянген). Важливо ствердити, що постава німців супроти чужинців регулюється фактом - наскільки чужинецькі студенти перешкоджають студійним інтересам німців, напр. в Мюнхені досить важко нав"язати якусь співпрацю, хоч були спроби включення німців до ІСА.

З важливіших подій на міжнародньому студентському відтинку заслуговують на увагу ще такі: участь українських студентів на міжнародньому літньому курсі в Марбурзі в днях від 2 до I4 вересня I946 (УСГ-Гайдельберг - 5 учасників). Подібні курси відбулись в Зальцбурзі, де наші студенти також багато зробили в напрямку нав"язання добрих відносин з чужинцями.

Підреферентура неконтактувалася з закордонними чужинецькими чинниками. Цю ділянку вів сам реф.Інж.Кішка, якого підреферент тільки інформував про стан в Німеччині. Постійний зв"язок з ним утримував орг.референт. Тому закордонні зв"язки будуть освітлені в іншому звіті.

Коли мова про особисту діяльність підреферента, то ще можна згадати зорганізований ним спорадичний обмін пресою, кореспонденцію й інформацію чужинців та пресову співпрацю взагалі. - Причиною того, що діяльности підреферентури не можна було поширити на всі громади Німеччини є обмеження обов"язків до мюнхенського терену. В місяці лютому підреферент отримав звільнення від обов"язків ведення справ міжнародніх зв"язків, так що він фактично здійснював обов"язки підреферента міжнародніх зв"язків ЦЕС УС-а всього чотири місяці.

В тракті роботи підреферент зауважив багато недоліків, недомагань, які одначе не слід мовчки поминути. Їх треба мати на увазі в дальшій роботі. Брак кваліфікованих співробітників в референтурі завжди буде причиною цих недомагань. Спроба заснування в Мюнхені бюра міжнародніх зв"язків невдалась також через брак відповідних людей. Надальше необхідно подумати, щоб цілістю зв"язкової роботи керував не один референт, а цілий діловий комітет.

А для всіх нас збурне завдання: підготовити українське студентство до належного сприймання міжнаціональної співпраці та поглиблення духа міжнародньої солідарности. На цю тему повинні появлятися статті в нашій студентській пресі.

Мюнхен, дня I5.VI.47.

Василь Маркусь
підреф.міжнар.зв.ЦЕС УС-а.

З В І Т

Р Е Ф Е Р Е Н Т У Р И С Т У Д І Й

за час від 22.УІІ.1946 до 28.УІ.47.

Коли ми перебрали агенди референтури студій при ЦЕСУС-і, повстало перед нами питання, що має належати до її компетенцій. Відповіді на це, здавалося б дивне - питання не можна було знайти ані в статуті ЦЕСУС-а, ані у внутрішньому правильнику діловодства. Звичайно буває так, що уступаюча Управа передає наступникам не тільки практику праці, але й розподіл функцій між поодинокими рефератами установи.

Референтура студій, яку ми провадили носить офіційну назву в статуті ЦЕСУС-а "Референтура Фахової Освіти". Попередній її керівник у своїх плянах і в праці поставив сильний акцент саме на фахову освіту студентства, тобто на плекання й підношення шкільного знання. Звітуюча Управа була переконана, що треба було зреформувати працю і цілі референтури. З багатьох завдань, які могли входити в обсяг діяльности, треба було вибрати тільки найважніші, залишаючи другорядні іншим установам і студентським товариствам.

У висліді роботи, яка відбулася на основі виготовленого пляну, ми постановили вести працю референтури в трьох напрямках:

1. Улегшити нашим студентам вступ до високих шкіл в Німеччині й поза нею.

2. Поробити заходи для раціонального розміщення студентів по осередках і факультетах.

3. На дальшому пляні допущено "організування доповняючих курсів, циклів викладів для підвищення фахового знання."

З огляду на те, що після уступлення попереднього референта ще перед закінченням каденції, референтура студій була кілька місяців нечинна, а подруге, з огляду на те, що початки організаторської діяльности першої Управи ЦЕСУС-а натрапляли на різного роду перешкоди треба було зачинати працю від початку.

Першим кроком було нав"язання контакту з референтами студій поодиноких студентських товариств. Нашою метою було пізнати студійні потреби студентства й довідатися про можливості прийняття та повідомити про це зацікавлених. Після двох місяців переписки і ургенсів нам вдалося одержати не зовсім повний матеріял. На основі того матеріялу ми змогли зредагувати "Короткий Інформатор про студії" і видати його на циклостилі як публікацію ЦЕСУС-а. Нашою метою було поінформувати наше студенство про умови прийняття і побутові справи в окремих університетських осередках. Особливу увагу ми звернули на українські високі школи й присвятили їм більше уваги. Цей Інформатор (накладом 120 прим.) ми розіслали громадам, гімназіям і архівам. Про те, яку службу сповнив він серед нашого студентства, не маємо даних.

Крім цього ми звертались кількакратно до наших товаришів поза Німеччиною і до Управ студентських товариств в Римі, Берні, Парижі, Лювені, Штокгольмі і Канаді за інформаціями про студії, прийняття й евентуальні стипендії для наших студентів. З перших трьох ми взагалі не одержали відповіді, зі Штокгольму дістали ми відповідь після вісьмох місяців. Також не дістали ми вістки від заснованого в Парижі Т-ва Допомоги Академічній Молоді. Наш центр в Лювені від самого початку робив енергійні заходи для осягнення стипендій. Ці старання увінчалися успіхом у формі кількадесяти стипендій в Лювені, Мадриді і Голяндії. На жаль наш контакт з лювенським осередком не з нашої вини був досить не тісний.

Важною проблемою було улегшення доступу до шкіл в Німеччині. Після вичерпання десятивідсоткового контингенту для чужинецьких студентів трудно було дістатися до німацьких високих шкіл, особливо в Мюнхені та Ерлянгені. Ми стояли в тісному зв"язку з Президією КоДУС-а в справі нових прийнять. КоДУС своїм авторитетом і зв"язками улегшував прийняття до Ерлянгену і Гіссену. В персональному контакті були ми також з деякими нашими професорами в Мюнхені, які своїм впливом і повними посвяти зусиллями інтервенювали в баварських установах і мюнхенських високих школах, що було особливо актуальне після розв"язання університету УНРРА.

Справа українських шкіл живо нас цікавила і ми до неї ще вернемось. Управа ЦЕСУС-а стояла на становищі високого рівня й поваги наших шкіл.

Друга наша мета - вплинути на переведення раціонального розподілу по університетах і факультетах - могла бути тільки тоді здійснена, коли ми здобули числові дані про наше студенство. Ті числа, які ми одержали від попередньої Управи, були перестарілі з огляду на нові прийняття і зміну місця студій. Тому ми постановили перевести новий спис студентства. Як засіб для цього вжито форми анкетного листка. Нам залежало на цьому, щоб пізнати різні сторони студентського життя. Двадцять кілька питань анкетного листка торкалися персональних, студійних і побутових справ. Анкетні листки вислано всім студентським товариствам, без огляду на їх приналежність до ЦЕСУС-а, у вересні 1946 р. Ми сподівалися, що анкетні матеріяли наспіють до кінця 1946 р. Однак справа протягнулася до кінця березня 1947 р., а в одному випадку ми одержали відповідь щойно 1 червня 1947 р. Не зважаючи на це, ми взялися до опрацьовання анкетного матеріялу і у висліді зладили відповідну статистику. Хибою цієї "анкетної справи" є неповність даних, бо не всі студенти виповнили ці листки. Здобуті дані ми вже частинно використали в статтях, поміщених в Студентському Збірнику, де трактується різні сторони студентського життя. Сподіємося, що після докладного розроблення статистичних матеріялів ми зможемо вглянути у фаховий розподіл студентства та, що в майбутньому спільними зусиллями ЦЕСУС-а й КоДУС-а можна буде вплинути на зміну студійної структури. Думаємо, що висилка студентів на заграничні стипендії буде відбуватися під кутом відповідної студійної політики.

Рівночасно ми старалися зацікавити управи студентських товариств студійними справами. З цією метою ми пропонували оснувати при більших студ. громадах установу "Порадництва студій". Ця установа мала базуватись не на організаційному формалізмі, але на дружній допомозі, пораді й співпраці між до-

свідченими і заавансованими та початківцями. Ми надіялися, що це улегшить поступи молодших студентів. Мабуть що ця думка не прийнялася, бо на сімнадцять листів ми отримали тільки 3 вимнаючі відповіді.

В останньому часі стали актуальними справи заграничних стипендій. Референтурі студій доручено завідувати цими справами. Виявилося одначе, що розміри праці й обсяг діяння такі великі і різнородні, що нам невдається повністю з них вив"язатись. Тому з огляду на брак власного апарату й співробітників, треба було передати полагодження англійських стипендій КоДУС-ові. ЦЕСУС має вплив на розподіл стипендії тим, що його делегат засідає з рішаючим голосом в Президії КоДУС-а. Це одначе не означає, що ЦЕСУС не цікавиться справою виєднування стипендій. Цим питанням займаються практично й безпосередньо референт міжнародніх зв"язків і кожночасний відпоручник ЦЕСУС-а поза Німеччиною.

В справі українського високого шкільництва ЦЕСУС виявив кілька разів своє становище. Конкретно нам залежало на цьому, щоб довести до впорядковання відносин на цьому секторі в змислі об"єднання інтересів поодиноких наших високих шкіл. Про це були зформульовані окремі резолюції дня 16 березня 1947 р.

До актуальних студійних справ ми висловлювали свою думку в офіційних виданнях ЦЕСУС-а.

Щоб зацікавити наші громадські й шкільні установи нашими студійними проблемами і щоб поставити їх перед очі студентства, видання "Студентський Збірник". Його призначення не тільки для будучности як архівний матеріял, але також для теперішности як інформатор і підстава для дискусій. Коли ця ініціятива буде продовжувана наступниками, то наші надії, які ми висловили в передмові до "Збірника" будуть здійснені.

Реєстр абсольвентів високих шкіл, який ми розпочали вести при архіві ЦЕСУС-а, має на цілі не тільки сповняти контрольну функцію для охорони академічного стану перед підприємчивими недовченими інтрузами, але також давати нашим установам перегляд наших дійсних осягів і можливостей. На жаль і тут ми не завжди находимо підтримку й співпрацю управ студ. товариств.

Коли, замикаючи наш звіт, хотіли б ми подати перспективи праці нашої референтури на майбутнє, тоді на нашу думку перед наступною Управою стоятимуть такі завдання:

1. Уможливити приміщення наших студентів поза Німеччиною.
2. При допомозі стипендійної політики впливати на поправу нашої студійної структури.

Відносно першого завдання: дати нашим закордонним представникам під керівництвом референта зв"язків всі можливі засоби, щоб вони осягнули в цьому напрямі якнайбільше. Крім цього, на нашу думку, реф. студій повинен перебувати поза Німеччиною.

Ще кілька слів про труднощі, на які ми натрапляли:

1. Слабий організаційний і кореспонденційний зв"язок між референтурою і студ. товариствами. Слаба співпраця цих останніх.
2. Утруднений звязок з закордоном.
3. Брак співробітників у виконанні технічних праць.
4. Брак виразного відмежування функцій між поодинокими референтурами.

Мюнхен, дня 12.VI.47.

мгр. Перейма Евген
реф.студій ЦЕСУС-а.

З В І Т

Культурно-суспільного референта ЦЕСУС-а.

Як ствердив другий З'їзд ЦЕСУС-а, праця більшости УСГ, особливо в культурно-суспільній ділянці, була незадовільною. Стан цей випливав передусім з того, що брак було відповідної програми праці та відповідних методичних вказівок, як дану працю в умовинах кожної УСГ провадити.

Тому перед культурно-суспільним референтом нової управи ЦЕСУС-а стояло передусім завдання опрацювати таку програму праці враз з методичними вказівками для ведення Культурно-Суспільного Реферату при УСГ, що й було виконане та надіслане всім УСГ у змісті "Вісника" ч.5.

Які тези та завдання поставили ми у даній галузі перед організаціями нашого Студентства? Передусім ми підкреслили, що в умовинах нашого побуту на еміґрації культурно-суспільна праця відограє особливо важну ролю, що при помочі цієї праці, при помочі вироблених завдяки ній певних культурно-суспільних навичок у загалу нашого студентства дасться нам вповні зберегти на чужині свою організованість, динамічність наших організацій, високий моральний стан нашого членства та в цей спосіб якнайкраще підготовитись до майбутньої праці серед широких мас нашого народу на Батьківщині. Тому і звернули ми увагу, що для осягнення цієї основної цілі культурно-суспільна праця кожної УСГ повинна систематично та пляново розвиватися у 2-ох основних напрямках:

а/ в напрямку внутрішнього життя УСГ - через поглиблення доброякісного ставлення до своїх, в першу чергу українських шкіл, до фахових студій, до солідного оволодіння знаннями, які для дальшого розвою нашого народу є необхідними т.є передусім з галузі філософії, історії, педагогіки, психології, техніки, тощо. Далі - через підношення внутрішнього життя УСГ на щораз вищий рівень шляхом поглиблювання загально-освітньої праці, вироблювання у загалу студентів необхідного нам в умовинах чужини активного ставлення до культурно-суспільних справ студентства і цілої нашої еміґрації та систематичного вироблювання у студентів відповідних для того сталих культурно-суспільних звичок. Це в напрямку внутрішньому.

б/ В напрямку зовнішньому: поручали ми трактувати цілість праці нашої еміґрації взагалі шляхом нав'язування стислого та систематичного контакту з іншими нашими громадськими організаціями, узгіднювання з ними загальних напрямних праці та сталої співпраці в реалізації наших спільних завдань, особливо в культурно суспільній ділянці.

Щоб та праця могла відповідно розвиватися, в методичних вказівках наших було вказано на необхідність її диференціяції на такі відділи, як: бібліотека, читальня, гуртки мистецької самодіяльности, секція літературна, секція українознавча, секція рефератів, секція імпрезова, дискусійний гурток і т.ін.

Кожен з тих відділів культурно-суспільної праці мав би працювати за календарним пляном праці, затвердженим культурно-суспільним референтом УСГ, в склад якого входять: культурно-суспільний референт Громади, керівники всіх секцій та гуртків відносної референтури, Далі ми подали детально програму праці кожного відділу. Особливо була нами підкреслена важність праці в секції рефератів та дискусійному гуртку. В пропонованій нами програмі рефератів, що мали б бути виголошувані на загальних студентських сходинах, на першому місці були поставлені теми світоглядового характеру, при чому ми звертали увагу на необхідність нав'язування тих тем до актуальних питань нашого життя та до наших національно-релігійних традицій, як основної бази нашого виховання і самовиховання. А це тому, що при сучасному світоглядовому розгубленні, що його переживає увесь світ, першим завданням нашим є скристалізувати наш національний світогляд, на базі якого щойно можна побудувати відповідну програму праці та успішно цю програму реалізувати. Ясним при цьому є, що вповні завершеним може бути наш світогляд тоді, коли в його основі буде лежати християнське сприймання життя, що так згідне з нашими віковічними психічними властивостями та так будуючо позначилося в кожній галузі нашого життя в минувшині. При цьому ми підкреслили важність методичности в праці.

Влаштування дискусійних вечорів, побіч чисто конкретної праці в УСГ, було й є у нас пекучою необхідністю. А це тому, що, як ми можемо і з нашої преси довідатися, існує між нами велика розбіжність в розумінні тих самих питань нашого громадянства, політичного а навіть щоденного життя. Та розбіжність у миоленні та інтерпретації тих самих житьових проблем, незнання і випливаюча з нього непошана до думок іншого, робить часто враження цілковитої анархії мислення та причинюється до того, що повстають непотрібні суперечки, взаємне знецінювання себе, нові орієнтації та групки, які часто, хоч досить рухливі, позбавлені глибшої думки та державницького сенсу в свому існуванні. Виходячи з цього заложення, що основна причина цього стану речей лежить в нашій думці, ми й закликали всі УСГ, щоб цю нашу думку при помочі спільних дискусій систематично розвивати та поглиблювати, об'єднуючи її з думками інших довкола принципових проблем, актуальних та найвищих наших завдань, що мають мобілізувати наші сили для осягнення конкретних цілей, які стоять перед нами, як народом і як еміграцією.

Врешті ми закликали всі УСГ до організації академічних сеньйоратів, як нових форм праці на чужині. Згідно з рішенням Управи ЦЕСУС-а з дня Іо.8.м.р., уміщеному у "Віснику" ч.4., мали ми за завдання "оживити і затіснити співпрацю між студентськими осередками і старшим громадянством, особливо представниками нашого наукового світу для успішної взаємодії між поколіннями". Найкращою формою праці для осягнення згаданої цілі є пропоновані нами Академічні Сеньйорати, а в їх межах академ. вечори, що їх велике значення кожний доцінював у краю. Сеньйорати ці мали повставати з ініціятиви окремих УСГ

та діяти як окремі громадські організації, що представляли б собою перехідний поміст для студентів УСГ до організацій старшого громадянства. Завданням їх було:

1/ дбати про інтелектуальний, світоглядовий та суспільно-громадський ріст українського студенства.

2/ Допомагати українським студентам основно і всебічно оволодіти фаховим знанням.

3/ Причинятися до покращання матеріяльних умовин наших студентів.

Систематична співпраця наша зі старшим поколінням в межах Академ.Сеньйоратів мала уможливити нашим молодим кадрам якнайповніше засвоїти досвід батьків, дати змогу пізнати об'єктивно ясні і темні сторінки нашого минулого, привчити молоде покоління до систематичної співпраці над осягненням спільних, загальних цілей. В цей спосіб Академічні Сеньйорати мали бути останньою стадією духового та громадського росту нашого студентства на шляху його підготовки до майбутніх завдань серед широких верств нашого народу.

Такі горизонти та завдання ставила культурно-суспільна Референтура ЦЕСУС-а зглядом всіх УСГ в культурно суспільній ділянці.

II.

Що і в якій мірі вдалося нам в даній галузі осягнути?

Тут в першу чергу мушу з жалем підкреслити, що з причин дуже загальникових звітів одних УСГ та цілковитої відсутности звітів від других УСГ - я не може представити Хвальному З'їздові цілком повного образу переведеної праці. Однак на основі тих даних, що їх одержала канцелярія ЦЕСУС-а до дня писання даного звіту, можемо відтворити слідуючий образ:

1/ Культурно-суспільну працю провадили Громади: Авґсбурґ, Ділінґен, Ерлянґен, Гайдельберґ, Реґенсбурґ, Рімінь, Зальцбурґ, Ґетінґен та Ґісен.

2/ В основному праця та ограничувалася тільки до улаштовування академій в честь наших героїв і визначних письменників та товариських вечірок.

3/ Поглиблений характер згідно з нашими програмовими та методичними вказівками, мала праця Громад: Франкфурт, Ділінґен, Ерлянґен, Авґсбурґ, Ґетінґен та Ґісен.

4/ Але нову співпрацю зі старшим громадянством провадили Громади: Франкфурт, Реґенсбурґ, Ґетінґен і Ґісен.

5/ Академічні Сеньйорати існували тільки у Франкфурті та Мюнхені.

6/ Дискусійні вечори були організовані тільки в УСГ Мюнхен.

7/ Академічні вечори були організовані тільки в Авґсбурзі та Мюнхені.

8/ Систематичні Академічні вечори були улаштовані тільки в Мюнхені, де вони прпходили при безпосередній співпраці культурно-суспільної Референтури ЦЕСУС-а з Українським Науковим Товариством та Укр.Кат.Академічним Сеньйоратом ім.Митр.А.Шептицького, що були запрошені до спільного їх фірмовання.

Програма Академічних Вечорів ділилася на три цикли: філософічно-світоглядовий, історично-суспільний та літературно-мистецький. Кожний цикль мав свого керманича, спеціяліста-вченого в даній галузі. Програмові деталі знаходяться в спеціяльно виданому проспекті, що його можна одержати при вході на залю З'їзду.

З намічених в програмі тем, та з тем передбачених, але не вміщених в проспекті з технічних причин, відбулися:

а/ З циклю філософсько-світоглядового:
I/ Проф.Д-р Кульчицький :"Психологічна проблематика світогляду сучасности".
2/ Цей самий прелегент: "Психологія на порозі нової доби".
3/ Проф.Д-р Ів.Мірчук: "Добро і зло у світовідчуванні українців та москалів".
4/ Проф. Г.Ващенко: "Традиції і поступ".
5/ Д-р М.Шлемкевич: "Моральна криза українства".
6/ Проф.Д-р І.Розгін: "Нові аспекти в біологічній проблематиці життя".
7/ Проф.Д-р З.Храпливий: "Світ атомів" та "Нова доба - вік атомової енергії".
8/ Проф.Д-р.Інж.М.Єфремов: "Новий природничий світогляд".

б/ З циклю історично-суспільного:
I/ Проф.В.Гришко: "Державницькі ідеї в українській народницькій історіографії".
2/ Д-р С.Баран: "Минуле і сучасне української еміграції".
3/ Проф.Повстенко: "Золотоверхий Київ".
4/ Д-р А.Шапога /литовець/: "Відносини між Литвою і Польщею після Люблинської Унії"./ХУІ-ХУІІІ ст./

в/ З циклю літературно-мовного:
I/ Д-р В.Янів: "Поезія у в'язниці".
2/ Д-р В.Витвицький: "М.Лисенко та його наслідця".
3/ Письм.Юрій Косач: "Про модерну французьку літературу".
4/ Проф.Д-р О.Кульчицький, Д-р В.Янів та Проф.Ю. Шерех: "Психологічна проблематика "Ворога" Ю. Косача.
5/ Проф.П.Ковалів: "Соборність української літературної мови".
6/ Проф.Сьанкевіч /білорус/: "Кривиччина в словнику Даля".

Разом до часу звіту відбулося I8 відчитів. Пересічна фреквенція - 7о осіб. Дохід, що його осягнуто з добровільних датків при вході на залю "Академічних Вечорів", перебрав Укр.Кат.Акад.Сеньйорат на загально-студентські цілі.

III.

Так ось в загальних рисах представляється образ праці, що її провела культурно-суспільна Референтура ЦЕСУС-а.

Висліди ці невеликі. Невеликі передусім з причини малої активности загалу нашого студенства, про що писали нам майже всі УСГ. Невеликі й тому, що я, як культурно-суспільний референт ЦеСУС-а, будучи переобтяжений працею в кількох громадських організаціях в Мюнхені, не міг відвідати більшости УСГ та на місці, поділившись своїм досвідом, допомогти їм відповідно дану працю зорганізувати. Я ледве міг відвідати студентські осередки в Міттенвальді, Авґсбурзі та Гіршберґу, де виголосив реферат на тему: "Завдання еміґраційної студентської організації в галузі культурно-суспільної праці". На основі дискусії над цим рефератом, що виказала зрозуміння загалу студентства до накреслених мною напрямних праці нашої студентської організації в умовинах чужини, я звертаюсь з гарячим апелем до Хвального З'їзду, щоб він, уникаючи при дискусії над звітами дрібних та формальних питань, сконцентрував свою увагу на найбільш істотних, ключевих моментах завдань студентської організації на чужині, що будуть напрямними у її дальшій праці, а саме:

1/ Основним завданням культурно-суспільної референтури на чужині є плекати державницький світогляд загалу студентства, спертий на ідеї християнізму та суспільної активности.

2/ Вся праця у відносній галузі має провадитися за згори опрацьованою програмою та календарним пляном, при стислій співпраці зі старшим громадянством та згідно з "Методичними вказівками", що про них була мова вище.

3/ Обов'язком кожного члена УСГ є, опріч праці у фаховій секції, виконувати певне мінімум праці культурно-суспільного характеру, щоб в цей спосіб практично готувати себе до майбутніх завдань серед нашого суспільства.

—.—

Мюнхен, дня 15.VI.47

В.Іващук
культ-освітній
реф.ЦЕСУС-а

З в і т
секретаріяту ЦЕСУС-а за час від 22.липня 1946 до 30.червня 1947.

Старим звичаєм повинен би я у цьому звіті вичислити цифрами все те, що за один рік зроблено, подати тільки ряд фактів під увагу і осуд присутних делегатів УСГ. Але, здається мені, що не можна правильно оцінити ні одної дії без уваги на ті зовнішньо-політичні і внутрішньо-українські сили, що кождочасно мають вплив не то на працю, а навіть на духове наставлення, охоту до праці одиниць, а то й цілих колєктивів, організацій і установ. Тому, коли в дальшому відкликатися буду до "об'єктивних причин"-це не виправдування, а тільки насвітлення причин, що їх посереднім чи безпосереднім наслідком були дії секретаріяту.

В діловому році найшла канцелярія приміщення, як і давніше, на "Фюріхшуле". В малому куточку, відступленому Управою Оселі ЛУПВ і УСГ даром, без ніякого в л а с н о г о устаткування, як стіл, шафа, чорнильні прибори і т.п., серед постійного гамору, запитів, інтервенцій, стукоту машин, шелесту паперу/експедиція часописів і книжок/, при постійній присутності якихсь інтересентів до Трибуни, Політв'язня, УСГ, УТГІ, Оселі та Філії ЛУПВ /найменше до секретаріяту ЦЕСУС-а/, /Примітка: сім канцелярій приміщуються, як і інші мешканці, спільно в одній кімнаті/, мимо засідань, нарад, конференцій, дискусій в тійже кімнаті, при температурі рівній, як літом так зимою тійже, що на дворі, при частому грюкоті дверей, що хоч одинокі, але при постійному протягові ізза браку шиб у вікнах, енергічності інтересентів, і відомому їхньому "звичаєві" поводитися свобідно, ніколи не мали звички замикатися лагідно, і ще деяких інших обставинах, можна було бачити когось, що "порпався в паперах" або стукав на машині. І уживання цего куточка не таке ще давне, то всеж таки Управа Оселі не могла свойого рішення з квітня ц.р. про "ексмісію" ЦЕСУС-а до іншого куточка перевести в діло.

Управа ЦЕСУС-а мусіла погодитися з цею провізорією; бо коли старання попередньої Управи придбати приватну кватиру у місті не дали позитивних вислідів, а мешканева справа у Мюнхені робила такі надії вже згори безвиглядними, та коли навіть ОПУЕ Мюнхен у відповідь на нашого конкретного листа "ніяких вільних приміщень не мало"/лист з 25.9.46./, коли вже на ДАхаверштр. "не було вільного місця" для ЦЕСУС-а, не оставало остаточно нічого іншого. Одним словом центральна студентська організація мала приміщення гірше від якоїбуть із своїх клітин, студентських громад.

В преліміноваиому буджеті ЦЕСУС-а творять вкладки 44 %, 30 % допомога, 26 % інші джерела надходження. Одержано від КоДУС-у преліміновану на допомогу квоту, але як позичку на поширення видавництва, що й було в тому напрямі використане. Членських вкладок вплачено фактично тільки 56 % преліміновано ї суми, або 4100 марок. У видатковій частині преліміновано для секретаріяту 3.300, на канцелярійні видатки 1.500, для технічного персоналу 3.900 - разом 8.700 марок. Тому, що преліміар по прибутковій частині виконувався тільки на 50 %, треба було і видатки ограничувати до 50 %. У висліді того видано: секретареві 2.000, іншим працівникам 230, на канцелярійні видатки 730, -разом 2.960 марок.

За цілий звітний час виконували всю працю секретаріяту вибрані II-им З'їздом ЦЕСУС-а секретарі з таким розподілом праці:

Перший секретар, платний до 1.4.47, провадив книгу протоколів засідань Управи і списав 21 протоколів засідань Управи, 1 спільного засідання цеї і попередньої Управи, 1 протокол наради голов УСГ, полагоджував ділову кореспонденцію, працював щоденно без точно означених урядових годин.

Другий секретар, працював гонорово, провадив подавчий протокол, тобто реєстр прихідних і вихідних письм і їх полагоджування, сповняв функції машиністки, збирав і упорядковував архів; працю виконував у вільних від студій хвилинах, головно пізними вечорами.

Від 20.XI. до 31.XII.46 була заангажована машиністка для секретаріяту і референтури преси п.Ір.З., праця три год. денно, яка одначе через неможливі побутові умови /холод/ з 1.січня 47 від дальшої праці відмовилася.

В діловому роді ставив собі секретаріят такі конкретні завдання до виконання:

а/розділити компетенції І-го і ІІ-го секретарів і практично перевести це в дію.

б/наладнати функціоновання внутрішнього апарату ЦЕСУС-а.

в/зміцнити контакт з усіма УСГ так, щоб не входячи у надмірну формалістику всі справи д в о с т о р о н н ь о були полагоджені.

г/бути функцією вмагань Управи ЦЕСУС-а і Управ поодиноких Громад.

ґ/бути звеном між всіма референтурами ЦЕСУС-а з одного боку, та відповідними референтурами УСГ і ЦЕСУС-а з другого.

д/розбудувати канцелярію технічно новими платними силами, що працювалиби для всіх референтур, головно преси.

е/кермувати, служити інструкціями і радою для наладнання внутрішньо-технічного апарату по УСГ.

а/ і б/ виконано. в/ виконано односторонньо, лише з боку секретаріяту ЦЕСУС-а; ряд Громад на листи мимо урґенсів не відповідав, а щонайменше з великим опізненням, через що порушувана справа часом деактуалізувалася, або проволікалася так, що не можна було зреалізувати задуму.

ґ/ і г/. Секретаріят ЦЕСУС-а силою обставин став тільки виконним органом Управи ЦЕСУС-а. Ізза слабого письмового контакту УСГ-цілого завдання виконати не був в стані.

д/не виконано з причин: брак вистарчаючих фондів, усуненняся від праці ІІ-го М-голови, брак настирливої ініціятиви референтів, головно пресової, що давалоби було запоруку, що технічне бюро матеріяльно і фактично своє існування виправдає.

е/полагоджувано всі прохання, на жаль, з інтрукцій про звітування; фінансові справи і інше, друкованих в Вісниках мало хто з Управ УСГ практично користав.

Деякі справи, що по суті належали до секретаріяту, з оглядів кращого зв'язку або більших можливостей успіху полагоджували:

1. др.Вол.Білинський, І-ий м-голова, Інсбрук, як: переписка з Голяндією, Еспанією, частинно Швайцарією, Швецією.
2. п.Стахів Евген, член Контр.Комісії, як переписка з Голяндським і Шведським Студентськими Союзами.
3. др.Мельник Петро, голова ЦЕСУС-а.
4. інж.Балабан Василь, орг.референт.

Секретаріят приняв 400 письм,вислав 710,в тому числі: 30 посвідок і уповноважнень,62 святочних побажань,465 до УСГ, 153 до інших організацій,установ і осіб.

Одержувано листи:від 38 студентських осередків,членів і нечленів ЦЕСУС-а,поодиноких студентів,від українських громадських установ як:ЦПУЕ,КоДУС,Греко-катол.і Православна Церкви, УТГІ,УВУ,СУМ,СУШЕ,ОПУЕ Мюнхен і Реґенсбурґ,ГУПР,СХС,КУК,ТУПВ, ОУА,УСПАЗ,УЦДБ Лондон,УДК Філядельфія,КОС і інші,від інших студентських Союзів як:ФСА,Шведський Національний Союз,Світовий Союз Християнських Студентів-Швайцарія,БУМКС,Голяндський Конзулят,о.Війнговен-Голяндія,від українських науковців як: проф.Кузеля,проф.Кубійович,ректор о.др.Лаба, і інші,врешті від членів і співробітників Управи як:др.Білинський,інж.Кішка, пп.Стахів,Мацьків,Прокоп,Цимбалістий,Качор-Арґентина,інж.Балабан,інж.Корчинський.

Висилано листи:до всіх студентських осередків,до референтів і представників як:інж.Кішка,п.Наконечний-Бельгія,др.Мостович-Франція,пп.Околот і Кентржинський-Швеція,п.Поліщук-Італія,п.Глібчук-Канада,п.Качар-Арґентина,п.Баранецький-США, п.Прокоп-Швайцарія,др.Білинський -Австрія,пп.Балабан,Мацьків, Стець,Цимбалістий-Німеччина,до укр.громадян як:проф.Кузеля, проф.Орелецький,проф.Кубійович,проф.Мірчук,др.Лончина,п.Павликовська,-Німеччина,проф.Чубатий,о.Дирда - Ню Йорк,посол о. Глинка,Преосв.Бучко,до укр.установ як:ЦПУЕ,ОПУЕ,КоДУС,УАДТ-во Париж,СУМ,СУШЕ,СХС,Укр.Високі Школи,редакції укр.часописів, до Голяндського Студентського Союзу, до поодиноких студентів.

На окрему згадку заслуговує переписка з УСГ.Не хочу шукати причин такого стану,згадаю тільки,що загальні інформації про студії деякі осередки надіслали аж по урґенсах і то неповно,через що і "Інформатор про студії" виданий референтурою студій був неточний,загальний, та не сповнив свойого призначення.Статистичних відомостей,повних і точних,так і годі було дочекатися,а листи і урґенси в тій справі стрічалися тут і там з недовірям і неоправданим упередженням деяких Управ. Секретаріят не вимагав забагато,але коли навіть пильна справа списків про допомогу не найшла скорого полагодження в УСГ, то мусимо помиритися з тим,що секретаріят деяких задумів Управи не міг вповні перевести в дію.

Секретаріят старався співпрацювати з всіма референтурами ЦЕСУС-а і в своїх листах порушував справи поодиноких референтів,які крім того висилали свої листи через секретаріят.

В архіві,обнятому реєстром,містяться:акти і матеріяли,передані ТВІК-ом,акти ЦЕСУС-а,видання ЦЕСУС-а,видання деяких Громад,часописи з замітками про студентське життя,німецькі журнали,закуплені для референтури преси.Архів ще дуже неповний.Заклик,присилати до ЦЕСУС-а все те,що своїм змістом і формою надається до студентського архіву,не найшов серед студентства відгуку.

Слід згадати,що акція"закріпити память поляглих в рр.1939--1945 товаришів-студентів" дала відомости тільки про 85 студентів /!/,мимо двократної розсилки анкетних листків в тій справі.

Для кращого наладнання праці ЦЕСУС-а поза Німеччиною іменувала Управа своїх представників в таких краях:Австрія,Італія,Франція,Бельгія,Швеція,Арґентина,ЗДА,Постійним представником до ЦПУЕ був орг,референт,до КоДУС-у п.Мацьків В.,до Кур. Стип.Фонду ім.Шухевича п.Утриско Евген,для допомогової акції а Америці - о.Дирда.

ЦЕСУС відвідали і відбули розмови в канцелярії:інж.Кішка, п.Пахолків-член НаСУС-у,майже всі голови УСГ амер.зони,голова УСГ Берн,представник Світового Християнського Союзу з Швайцарії,при нагоді відвідин Оселі о.Вояковський,о.Стах,о.Савчук.

Зробити підрахунок про працю ЦЕСУС-а,а секретаріяту зокрема зможуть самі Шановні Делеґати.В грудні 1945 почато з нічого,за півтора року поборено неодну перешкоду і сьогодні майбутній Управі можемо сказати:ми все ж таки хоч невеликі надбання Вам передаємо.

М.Яремко в.р.
секретар ЦЕСУС-а.

(Dokinczennia z 36 storinky - zwit Pres.Kolehiji)

На мою думку майбутня пресова діяльність нашої нової Централі потребує багато нових людей для пресової ~~діяльності~~ видавничої праці, а це зможе вдатися найкраще при заснованні Спілки Студентів-Журналістів, або подібного тіла при новій Всестудентській Централі.

x-x-x-x-x-x-x-x-x

З в і т Пресової Колегії ЦЕСУС-а
за час від 30 липня 1946 - 30 червня 47 р.

II-гий З'їзд ЦЕСУС-а перевів реформу в праці дотеперішньої референтури в тому напрямі, що пресову діяльність ЦЕСУС-а в майбутньому мав оформлювати не тільки сам пресовий референт, але Пресова Колегія зложена з 5-ьох осіб. На особі пресового референта лежало завдання координувати працю поодиноких членів Колегії і нести відповідальність за ділість праці референтури.
В склад Пресової Колегії ввійшли слідуючі товариші: п.Кримський, п. Прокіп, п.Сотник, п.Калитовська і п.Салій.
Пресова Колегія була підпорядкована безпосередньо містоголові ЦЕСУС-а і мала бути оформлена самостійно під фінансовим оглядом.
Пресова Колегія змогла відбути одно комплетне засїдання в зв'язку із перебуванням 3-ьох членів Колегії поза осідком Централі /двох в Австрії, один у Швайцарії/,На цьому засіданні винесено слідуючі рішення:

1. Центр пресової діяльности ЦЕСУС-а переноситься до американської зони Німеччини, а саме Мюнхену.
2. Пресова Колегія оформлює Ред. Колегію студентського періодика "Студентський Шлях" в Мюнхені.
3. Оформлює технічно-видавничу діяльність Централі в місті осідку ЦЕСУС-а із видаванням "Вісника" органу розпорядків і доручень ЦЕСУС-а.
4. Координує пресову діяльність низових клітин ЦЕСУС-а.

До 1/ В місяці серпні 46 р. переведено всі технічні заходи в цілі дальшої праці так, що з кінцем серпня після З'їзду могло появитися слідуюче число "Вісника".
Для безперебійної праці Колегії було конечним утворення технічного органу, який мусів перебрати технічні заходи видавництва.В зв'язку із великим нагруженням працею технічної частини, вирішено проводом ЦЕСУС-а оформити при Пресовій Референтурі технічного керівника.
Цей платний пост в пресовій колегії обняв т. Романишин.
Пресова Колегія видавала періодичний журнал-місячник "Студентський Шлях" і видала три числа органу розпорядків і доручень ЦЕСУС-а "Вісник".Крім того зібрано деякі матеріяли для "Студентського Альманаху".Не виконано натомість запланованого видавання Бюлетеня ЦЕСУС-а в чужих мовах.
До 2/ Редакцію "Студентського Шляху"а з тим і основний тягар праці взяла на себе п. Калитовська.

Звіт Ред.Колегії "Студентський Шлях"
за час від липня 1946 - червня 1947 р.

До липня 1946 р. "Студентський Шлях" виходив в Австрії під ред. В.Кримського. З огляду на технічні та матеріяльні труднощі які мав журнал в Австрії, рішено перенести його видавання до Мюнхену.Вже в серпні 1946 р. зроблено відповідну підготовку в тому напрямі: містоголова інж. Корчинський розробив плян тематики журналу, плян притягнення ширшого круга співробітників та подав докладні напрямні праці на ширшому пресовому засіданні.

Перше подвійне число після 2-го З'їзду появилося у вересні 46 р. Нажаль, вже після його появи на новому мюнхенському терені, виявилися деякі труднощі у видаванні журналу. Ті труднощі лежали в першу чергу в браку до співпраці відповідних людей. Ред. Кол. якої члени находилися в трьох різних державах/, Австрія, Німеччина, Швайцарія/ не мала змоги тісної співпраці і через те тягар праці мусів впасти в першу чергу на осередок в якому виходив "Студентський Шлях". Найти відповідних людей на терені мюнхенської громади було остільки важко, що тут появлявся тоді двотижневик "Студентські Вісті" що використовував для себе людей із журналістичним зацікавленням. Шукання людей по інших студійних осередках не давало майже ніяких вислідів, тому безпосередніми співробітниками в першу чергу були члени управи, але їхня співпраця могла бути тільки доривочною.
Ці всі труднощі можуть частинно оправдати неточну появу "Студентського Шляху", який в останньому часі появлявся тільки як двомісячник. Від вересня 46 р. до червня 47 р. вийшло 5 чисел, з того 3 числа подвійні.
Тематика "Студентського Шляху" була складена за відповідним пляном. Основно можна було вирізнити тут три діли: Студентську проблематику, теми із наукового та суспільного життя і хроніку. Несистематично появлялася літературна сторінка для якої пляновано в першу чергу добрі переклади сучасної світової літератури. Найбільші труднощі справляли статті на студентські теми, бо мимо всього що студентське середовище полемізувало між собою та висловлювало ті чи інші думки, рідко находився хтось, хто хотівби опрацювати порушені проблеми у формі статті. Немалі труднощі приносила сторінка хроніки для якої постійно бракувало актуальних матеріялів із студентського життя.
Нічого дивного, що "Студентський Шлях" не міг стати на висоті своїх завдань.

До 3/ Технічно-видавниче звено пресової Колегії змогло розвинути доволі вдалу роботу, так що справа технічного оформлення була в певному періоді праці Колегії краще поставлена як справа роздобуття матеріялів. Нажаль в зв'язку з фінансовими труднощами Централі видавничо-технічну діяльність припинено з днем 15.12.46 р.

до 4/ Пресова діяльність низових клітин ЦЕСУС-а в часі між 2-гим, а 3-тім З'їздом ЦЕСУС-а виразно послаблюється. Тут треба відмітити факт появи багатої друкованої преси, яка випирає із ринку пикльостилеві видання, а дальше брак заінтересування студентства суспільними та ідеологічними проблемами. Сама виключно професійна проблематика ніколи не зможе оживити нашої студентської преси.

<u>Загальні завваження</u>: Пресова діяльність ЦЕСУС-а одна із найбільш скомплукованих та найважчих ділянок праці. Прориви в роботі змушували неоднократно інших референтів, включно з головою спішити з допомогою. Притому вдаряла повна байдужість та незаінтересованість низових клітин до пресових справ Централі. Та сама байдужість була і до фінансово-видавничої діяльности Пресової Референтури. Не всі члени Колегії можуть відійти із внутрішним переконанням і вдоволенням, що виконали свій обов'язок.

З в і т

фінансово-господарського референта ЦЕСУС-а
від 22. 7. до 20. 6. 1947.

Є загальне переконання серед еміграції, що зробити гроші сьогодні тут в Німеччині доволі легка справа. Може дехто з присутніх делегатів не погодиться зі мною, я одначе на основі однорічної "практики" в ЦЕСУС-і стверджую, що вести фінансову господарку громадської інституції, а ще тим більше студентської, не така проста і легка справа. Можна це ствердження довести богатьома примірами з практики фінансового референта ЦЕСУС-а, але залишаються, ограничуюся тільки загальним ствердженням.

Для фінансових справ ведено: книгу касову та головну зокрема для преси картотеку, для загальної господарки не ведено книг.

З а г а л ь н и й б ю д ж е т та його виконання.

Прийнятий Управою ЦЕСУС-а бюджет на пів року /виходячи з заложення, що Загальний Зїзд відбудеться в грудні 1946 р./ продовжений управою до 30.6.47. та його виконання представляється слідуючо:

Приходи:

Назва статті	бюджет	викон.	%
1. членські вкладки	6.726.-	3.603.-	53
2. залеглі вкладки	1.500.-	1.500.-	100
3. імпрези	4.500.-	328.-	7
4. субвенції	4.000.-	5.000.-	125
5. преса	500.-	-	-
6. надзвич.доходи	1.500.-	974.-	66
7. готівка на 22.7.	1.174.-	1.174.-	
Разом	19.900.-		
8. Видання	-	7.032.-	
9. Інші	-	550.-	
		20.161.-	

Розходи:

Назва статті	бюджет	викон.	%
1. Секретаріят	3.300.-	2.000.-	60
2. Інший персонал	3.900.-	1.630.-	42
3. Поїздки	1.700.-	1.041.-	61
4. Машина до писання	5.000.-	-	
5. Канцелярія	1.500.-	730.-	48
6. Надзвич. видатки	2.500.-	1.482.-	59
7. Готівка на 20.6.47.	-	1.190.-	
8. Залізний капітал	2.000.-	2.000.-	100
Разом	19.900.-		
9. Видання	-	10.033.-	
		20.161.-	

Аналіза.

Членська вкладка		вплати	довжники
Мюнхен до	28.2.47.	1.621.60	1.500.-
Регенсбург	до 31.3.46.	-	1.500.-
Ерланген	до 30.8.46.	1.419.90	1.500.-
Гіршберг	до 31.3.47.	304.80	30.-
Гайделберг	до 31.8.46.	169.65	150.-

Авгсбург до I. 4.47.	435.87		70.-
Бонн -	I00.-		50.-
Фрайбург до 3I.I2.46.	I32.50		500.-
Тібінґен -	-		-
Інсбрук до 3I.I0.46.		I.56I.86	I.000.-
Париж -	-		300.-
Лювен -	300.-		200.-
Ріміні -	-		-
Франкфурт -	-		500.-
Геттінґен -	-		I00.-
Ганновер -	-		I50.-
Штуттгарт -	-		30.-
Берн -	-		-
Ділінґен до 3I. 4.47.	6I8.-		I00.-
Разом	5.I03.23		6.230.-

Бонн: прислано I00.- НМ без касового звіту не можна встановити, до якого часу.
Інсбрук: Вплачено в Інсбруку, зужито на видатки містоголови ЦЕСУС-а і вирівнання на рахунок Звена.
Фрайбург: Вплачено I0% сальда за рік I946. Касового звіту не прислано.
Тібінґен: Громада мала, видатки не співмірні з приходами, але формального прохання про звільнення не надіслано.
Париж: Касовий звіт до 30. 6. 46. вкладку в сумі 39I.- франків припоручено виплатити до рук представника на Францію, п. Мостовича.
Ріміні: Звільнені від фінансових обовязків.
Франкфурт: Не подано касового звіту, ані не вплачено вкладки.
Геттінґен: Член від I5.5.47.
Ганновер: На письма в справі вкладки не відзивався.
Берн: З огляду на особливі умови звільнений.
Гіссен: Член від 30.3.47. р. Касового звіту та вкладки ще не прислано.

Ідреси: Дохід з концерту на II. Зїзді ЦЕСУС-а.

Субвенції: Від КоДУС-а в формі позички на пресове видавництво.

Надзвичайні доходи: 500.- від хору УСГ Мюнхен, 474.- від табору в Штуттгарті.

Інші: Зворот авансу.

Р о з х о д и :

Секретар Яремко М.		2.000.-
Адміністратор преси		I.400.-
Машиністка І. Заяць		230.-
Поїздки організ. реф. і членів ВКК		I.04I.-
Канцелярія:		
папір	35.-	
переклади	200.-	
порта	280.-	
друкарня	57.-	
машина	96.-	
інші	I2.-	730.-
Надзвичайні видатки:		
Допомоги	700.-	
реф.студій	230.-	
направа циклостилю	67.-	
даток на фонд вдів і сиріт	I00.-	
інші	265.-	I.482.-

Машина: машина українська 2.000.- , машина латинка 2,000.-
циклостиль 700.-, 75,000 шпиру і кнутів 1,000.-
Разом: 6,000.-

Преса:

Вісник ч. 4. /наклад 250 прим./	видано 388.-		
Вісник ч. 5. /наклад 300 прим./	" 309.-		
Вісник ч. 6. /наклад 150 прим./	" 262.-	одержано	1.549.-
	959.-		1.549.-

Студентський Шлях ч.9-10/наклад 1500 прим./	видано 1453.-		
" " ч. 11 / " 500 " /	" 1.473.-		
" " ч. 12 / " 500 " /	" 1.525.-		
		одержано	3.414.-
	4.451.-		3.414.-

Тут не вчислено видатків на папір,який закуплено разом для Вісника, Студентського Шляху і інших видань 240.000 Дін а 5, 1.500 картону, 200 арк. пакункового паперу на суму 4.072.-

З в е д е н н я:

Вісник	одержано	1.549.-	видано	959.-
Студ. Шлях	"	3.414.-	"	4.451.-
Папір			"	4.072.-
Запас паперу	"	1.300		
		6.263.-		9.482.-

Виплачено на рахунок залеглости за "Звено"	520.-
За чужу пресу для реф. преси	86.-
	10.088.-

Одержано з Інсбрука 217 прим."Звена" на суму 2.538.-
Розпродано "Звена" на суму 2.308.-

Довжники /за пресу/:

Реґенсбурґ	396.-	Ерлянґен	600.-
Гіршберґ	97.-	Гайдельберґ	108.-
Авґсбурґ	260.80	Фрайбурґ	29.20
Тюбінґен	156.80	Бонн	24.-
Париж	341.60	Франкфурт	612.-
Ґеттінґен	191.20	Ганновер	60.-
Бравншвайґ	75.-	Гамбурґ	182.-
Кіль	44.80	Марбурґ	72.-
Лювен	78.80		
Разом			3.379.20

Вірителі:

КОДУС	5.000.-
За "Звено"	4.000.- /з попередньої каденції 2.500 /

Згідно з резолюціями II. З'їзду ЦЕСУС-у в фінансових справах,кожна Громада мала обов'язок. улаштувати одну імпрезу з доходом на ЦЕСУС для розбудови фінансів Централі. Прикро ствердити,що не то не виконано цього побажання,але не видно було ніякої ініціятиви Громад в тій справі, а наші пригадки осталися без відповіді.

Загально треба признати,що фінансова референтура,не находячи належного зрозуміння серед студентства,не могла вповні виконати свого завдання. Залеглості за одержану пресу і членські вкладки дають підставу думати,що студентство байдуже ставилося до справи фінансової бази Централі,яка будувала свій бюджет тільки на вкладках і тому її діяльність була до деякої міри паралізована.

Фінансово-господ. референт ЦЕСУС-у

Ляшевич Ярослав

Р Е Ф Е Р А Т

Голови ЦЕСУС-у др.П.Мельника
про об"єднання ЦЕСУС-у і ЦеСУС-у.

Кожна здорова організація натрапляє у свойому рості часто у початковій стадії на дивовижний момент,що витручає її з рівноваги і спричинює роздвоєння,або й розщеплення на кілька відламків.Це явище цілком здорове і корисне,коли це розщеплення проходить в цей спосіб,що части не затрачують зв"язку зі своїм "материком",є його дальшим продовженням тільки не в одному а в богатьох напрямках,творячи деференціяцію і спеціялізацію даного тіла.Організація набирає тоді прикмет всесторонности,обнимає щораз то нові ділянки життя чи праці,організує їх,формує та об"єднує вколо себе.Тоді говоримо,що відносна інституція живе,росте і міцніє та до неї належить майбутнє.

Інакше представляється справа,коли момент витручення з рівноваги розчленовує організацію на два,або й більше новотворів,які не тільки не мають ніякого зв"язку з собою,але навпаки - поборюють себе завзято.Тоді велика частина,або й вся енергія спрямована не в позитивному,а в негативному напрямку взаїмного недовірія і ворожнечі.Чим більше тієї енергії скермовується в бік обопільної боротьби,тим менше її остає на розвиток, здобування нових позицій,міцніння.В тому випадку можемо очеркнути дану організацію як мало,або й зовсім не творчу.

З історії таких криз у різних організаціях,інституціях, ба,навіть народах і державах,знаємо,що рідко коли вони були творчим моментом,зворотною точкою росту і сили,але навпаки - спричиняли богато шуму,крику і вели до розкладу і упадку.

Викликують ці кризи не намагання оздоровити чи краще поставити працю,але найчастіше є вони наслідком особистих амбіцій,групових інтересів,нераз свідомого шкідництва.Часто вже у вдачі даного народу беруть верх відосередочні тенденції у всіх його починаннях.Оці відосередні струї називаємо балканізацією чи мексиканізацією відносин.

ж

ж ж

З таким нещасливим роздвоєнням мали ми до діла у випадку існування двох студентських централь з подібною назвою і статутом.Вже на самому початку заіснування цього конфлікту всім стало ясно,що його в якнайкоротшому часі треба зліквідувати, щоб спосіб уможливити санацію відносин на студ.терені.

У свойому звіті я коротко подав хроніку наших поєднавчих заходів.Їх було доволі богато і вони коштували нам богато часу, енергії та праці; їх вислід - це скликання сьогоднішнього З"їзду.Ідея об"єднання,яка мала спочатку досить мряковинний характер,змінялася,еволюціонувала і остаточно прибрала цю форму, яку за хвилину подам Вам,Світлі Збори,під розгляд.

Спочатку одначе я хотівби кинути жмуток думок до генези і причин конфлікту,по можності "сіне іра ет студійо".

Почну від самочинного організування українського студентства на еміграції.Особливо сильно прявлялося воно в Інсбруці та Мюнхені,тому,що тут і там було найбільше скупчення студент-

ського елементу, який для реалізації своїх цілей, себто можности студій - творив собі заздалегідь організаційні рямці. Фактом є, що дотогочасні студентські організації - НОУС, ОПУС - не могли дальше існувати тому, що їх ідея і форми організації не відповідали зміненим умовам. У висліді повстали нові форми організацій нашого студентства на еміграції - повстав ТВІК як переходове тіло для підготовки нової стадії організації студентського життя. Згідно з постановами З"їзду ТВІК-у, опублікованими в "підсумках нарад ТВІК-у", він мусів до означеного реченця скликати Всестудентський З"їзд, який і зібрався в Мюнхені 25 - 26.12.1945. - Волею більшости тодішнього зорганізованого студентства покликано до життя нове студентське об"єднання центрального типу Центральний Еміграційний Союз Українського Студентства.

Чи нова організація неправно, або за скоро повстала, або чи не мала підстав існування? Ні! Сам скорий і величний розвиток цієї організації вказує на правильність її повстання. Сама діяльність об"єднання, згуртування у своїх рядах переважної більшости студентства та його активу, який віддав новій Централі усю свою енергію та любов - говорять самі за себе. В чому ж тоді суть розбиття на студентському терені і реакція на цей розбиття усього українського студентства?

Причин конфлікту треба шукати в завеликому поспіху творців нашої Централі в її творенні і в неполагодженні справ із дотогочасними студентськими організаціями. Слід було найти спокійну розв"язку для легшого переходу із одних організаційних форм у другі. Іншими словами, говорячи образово, треба було очистити і підготовити грунт під будову нового твору.

Знову іншого роду завваги слідби зробити бувшим діючим і недіючим студентським організаціям, що вони зі свойого боку не виказали ніякої, або дуже малу активність в організованні студентського елементу, чекаючи більше пригожого моменту і нормальних студійних відносин. Життя не стояло і пішло своїм шляхом, бо воно не любить мертвечини чи пустки. Спроби в останній хвилині рятувати ситуацію прийшли дещо запізно й у висліді - нехіть, ворожнеча, бачення з другої сторони виключно злої волі і словна та чинна кампанія проти себе та зайва витрата енергії на взаїмне поборювання.

Ми далекі від цього, щоб в собі бачити янголів, а в наших противників - чи зараз контрагентів - втілення зла. Ні! Ми щиро признаємо, що зроблено ряд помилок з одної і з другої сторони і коли не кидаємо в противний бік закиду партійности, чи ще гірше - агентурности, тоді проти таких закидів в нашу сторону рішучо застерігаємося.

Світлі Збори - я навмисне відважився порушити ці делікатні справи, бо не маю наміру мовчати про дразливі речі, мовляв "якось хитро-мудро, хильцем-тихцем" просунутися через небезпечні місця, коби тільки склеїти "якось" згоду, а з рештою - хай вже собі хто інший ломить голову.

У своєму звіті я підчеркнув факт, що ми нашого становища не скривали, - воно було щ и р е, я с н е і ч е с н е! Час дозрів, щоб про ці речі спокійно говорити, але не тільки говорити, але піднятись м у ж н і х р і ш е н ь. Наші намагання не йдуть у напрямі механічного з"єднання, яке тільки силою інерції

держалося-б якийсь час разом, - ми хочемо т р і в к о г о поєднання, опертого на з д о р о в и х основах, хочемо в нову організацію влити живучої крови, де б був правдивий пульс життя - праці і повного вияву енергії. Зацікавленість цими справами студентських активістів - сеньорів студентського життя - говорить само за себе про про поважне і глубоке трактування справи.

Кожна людська організація - це не мертва машина, а функція живих людей, що діють в даній організації. Тому звертаємося до Вас, Вельмишановні Представники Українських Студ. Громад, з проханням зайняти в порушених справах гідне і мужнє становище і активно включитися в будову єдиної студентської централі - вкладаючи при цьому весь Ваш розум й серце та всю Вашу енергію. Від цього залежатиме успіх розпочатого діла і тривкість нової організації.

Мотивів для існування єдиної всестудентської централі так богато і вони такі переконуючі, що годі їх тут наводити. Однорічна практика в керуванні нашою Централею давала на це щоденні докази, тому ми з тугою вижидали сьогоднішньої хвилини. Я з приємністю почую від Вас завваги, критику чи одобрення становища, яке ми в цій справі зайняли і про яке Вас зараз інформую. Сподіюся, що в дискусії впаде ряд цінних і річевих завважень до порушених справ. Лише одне прохання до ВШ. Дискутантів: так як без злоби і задніх думок я з"ясував наше ставовище, так і без цих додатків хотілося-б почути Ваш підхід і Ваше розуміння цієї проблеми. Тому, що Світлий З"їзд має зайняти своє становище у формі внесених резолюцій, я на закінці відчитаю резолюцію Всестудентської Координаційної Комісії до справи об"єднання:

В К К, застановляючися над можливостями поладнання студентського конфлікту і створення одної станової студентської Централі, знайшла таку спільну форму поєднання:

"Оба дотеперішні центральні об"єднання: Центральний Союз Українського Студентства і Центральний Еміграційний Союз Українського Студентства зливаються в одну центральну організацію під назвою: Центральний Союз Українського Студентства - ЦЕСУС.

Цей факт злиття має за ціль підкреслити, що Центральний Союз Українського Студентства н е є н о в о ю організацією, але є легальним наслідником о б о х організацій, зокрема, що є він переємником світлої 25-літньої традиції Центрального Союзу Українського Студентства - і тому вдержує його назву, з другого, шоє він переємником півторарічних зусиль та відданої праці Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства на студентськім закордоннім відтинку!"

За Всестудентську Координаційну Комісію:

- Клявдій Білинський
- Богдан Цимбалістий
- Володимир Томків
- Др. П. Мельник
- Др. Р. Залуцький

Р.Е З О Л Ю Ц І І

III-го З"І З Д У Ц Е С У С - у ,

що відбувся дня 28.6.1947 в Мюнхені - Фраймані при співучасти 66 делегатів з 17-х осередків, що заступали 2000 зорганізованих українських студентів.

III-ій З"їзд ЦЕСУС-у, прослухавши вичерпних звітів Голови, поодиноких референтів, Контрольної Комісії та після широкої дискусії над ними приймає наступні резолюції:

I. Відносно праці Управи.

а. III-ій З"їзд ЦЕСУС-у стверджує, що ЦЕСУС в часі свого півторарічного існування провів позитивну працю в напрямі організації життя українського студентства на еміграції в умовинах післявоєнного хаосу. Зокрема остання Управа ЦЕСУС-у доклала всіх зусиль для покращання становища українського студентства на еміграції і підготовила грунт для розгорнення праці на студентському терені в майбутньому.

б. З"їзд схвалює ініціятиву Управи ЦЕСУС-у в напрямку створення Всестудентської Координаційної Комісії та проведення нею підготовчої праці для об"єднання ЦЕСУС-у і ЦеСУС-у в єдину центральну організацію українського студентства на еміграції.

II. З"їзд звертається до уповноважених делегатів ЦЕСУС-у на Загальний Студентський З"їзд з закликом включитися успішно в працю З"їзду, що проходитиме під знаком консолідації сил всього українського студентства.

III. В галузі світоглядово-програмовій З"їзд приймає:

а. принципи християнської етики як основу життя одиниці та суспільности,

б. здійснення державницьких ідеалів за найвищу мету суспільної діяльности,

в. демократичний характер побудови студентської організації як запоруку правильного розвитку студентства і громадянства,

г. тісну співпрацю студентства зі старшим громадянством та закликає всіх студентів прийняти активну участь в суспільно - культурній праці на еміграції.

IУ. В організаційній ділянці.

а. З"їзд заступає погляд, що здійснення порозуміння на студентському відтинку станется передумовою успішної реалізації завдань українського студентства на еміграції.

б. На основі аналізу статутів і дотеперішнього досвіду з діяльности обох центральних студентських організацій З"їзд ЦЕСУС-у пропонує Загальному Студентському З"їздові поробити деякі статурні зміни, зокрема в разі потреби введення принципу Зохстепенности організації, зреформування схеми побудови управи та створення окремої референтури суспільної опіки.

У. В справах матеряльної допомоги.

а. У зв"язку з загальним погіршанням матеряльного становища нашого студентства З"їзд звертается до всіх українських

установ,а зокрема до ЦПУЕ,щоб в межах загально-громадської допомогової акції звернути увагу на великі потреби української студіюючої молоді.

б.З"їзд вітає і висловлює признання Комісії Допомоги Українському Студентству за її довгорічну і корисну діяльність.Рівночасно складає щиру подяку українському громадянству,що виявило глубоке зрозуміння потреб нашого студентства і поспішило йому зі щедрою моральною і матеряльною допомогою.

в.З"їзд переконаний,що українська суспільність і надалі підтримуватиме матеряльно і морально українську студіюючу молодь і таким чином уможливить їй здобуття знання і підготовку до наукової та суспільно-громадської праці.

г.З"їзд взиває студентство до посиленої співпраці в збіркових і інших акціях для побільшення фонду Комісії ДУС-у.

д.З"їзд доручає майбутній референтурі суспільної опіки при центральній студентській організації нав"язати близьку співпрацю з КоДУС-ом і іншими центральними інституціями в напрямі правильного розділу матеряльної допомоги студентству.

е.З"їзд вважає конечним поробити заходи в цілі поширення допомогової акції для українських студентів шляхом нав"язання співпраці із міжнародніми допомоговими організаціями.

УІ.У високошкільних справах.

З"їзд вважає позитивним явищем існування українського високого шкільництва,тому звертається до компетентних наукових і громадських чинників та до українського студентства:

І.Всесторонньо підтримати українське високе шкільництво на еміграції,як вогнище української вільної науки й культури.

2.Всіми засобами змагати до осягнення найвищого наукового рівня,стабілізації програм та збереження дійсно високого традиційного стилю аккдемічної праці.

З"їзд уважає існування шістьох самостійних українських високих шкіл за явище невідрадне та звертається до компетентних загально-громадських чинників зі закликом:зліквідувати нездоровий стан розпорошення українського високого шкільництва.

УІІ.Відносно об"єднання ЦЕСУС-у і ЦеСУС-у.

ІІІ-ій З"їзд ЦЕСУС-у,заслухавши змістовного реферату др. Петра Мельника,уступаючого Голови ЦЕСУС-у та Голови Всестудентської Координаційної Комісії,приймає протокол В. К.Комісії з дня 27 червня 1947 р.як базу до річевого полагодження справи існування двох студентських централь та створення одної професійної централі українського студентства. (Тут слідує текст протоколу,поданий в рефераті др.Мельника та в долученому Комунікаті.)

В І Д О М О С Т І

ПРО СТАН УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА НА ЕМІГРАЦІЇ
за станом з дня 15.6.47

Ч л е н и ЦЕСУС-а:

Американська зона:

ч.п.	УСГ	дата приступлення в члени ЦЕСУС-а	число студ.	
1.	Мюнхен	27.12.45.	875	
2.	Авгсбург	1.4.46.	54	
3.	Регенсбург	27.12.45.	122	
4.	Ерлянген	27.12.45.	222	
5.	Гіршберг	7.4.46.	60	
6.	Гайдельберг	27.12.45.	45	
7.	Франкфурт	11.1.47.	103	
8.	Гіссен	30.3.47.	15	
9.	Штуттгарт	30.3.47.	11	
10.	Ділінґен	13.6.47.	72	1579

Британська зона:

11.	Бонн	1.7.46.	27	
12.	Ганновер	31.8.46	39	
13.	Геттінґен	15.5.47	46	112

Французька зона:

14.	Фрайбург	17.7.46	32	
15.	Тюбінґен	27.12.45.	22	54

Інші краї:

16.	Інсбрук	27.12.45.	245	
17.	Ріміні (сьогод. Англія)	9.3.47	212	
18.	Париж (прибл. дані)	27.12.45.	15	
19.	Берн	24.8.46	10	
20.	Лювен	21.7.46	26	508
		Разом		2253

Нечлени ЦЕСУС-а:

21.	Вюрцбург		7
22.	Марбург		10
23.	Дармштадт		17
24.	Карльсруге	(приблизно)	50
25.	Мюнстер		6
26.	Кіль		25
27.	Бравншвайг		10
28.	Клявсшталь		10
29.	Дюссельдорф		6
30.	Аахен		4
31.	Грац		50
32.	Рим		35
33.	Мадрид		29
34.	Штокгольм		1
35.	Німмвеґен		5
			265

Про Відень, Кельн та Лондон не маємо числ. даних.

В с ь о г о 2518

Мюнхен, дня 15.6.47.

С Т А Т И С Т И К А - РОЗПОДІЛ УКР.СТУДЕНТСТВА НА ЕМІГРА-

ч.п.	Універ. осередок	мед.	дент.	право.	теол.	держ. науки	агр.	екон.	лісн.
I	Мюнхен	I27	35	64	-	2	39	I74	56
2	Авгсбург	-	-	8	-	-	-	5	-
3	Регенсбург	I	-	-	-	-	40	22	II
4	Гіршберг	-	-	-	60	-	-	-	-
5	Гайдельберг	II	4	3	-	-	-	-	-
6	Ерлянген	78	II	20	2	45	-	-	-
7	Франкфурт	44	5	8	-	-	-	8	-
8	Гіссен	-	-	-	-	-	5	-	-
9	Штуттгарт	-	-	-	-	-	-	-	-
I0	Бонн	II	I	-	-	-	-	2	-
II	Ганновер	-	-	-	-	-	-	-	-
I2	Фрайбург	I3	I	3	-	I	-	I	3
I3	Тюбінген	I0	3	3	-	-	-	2	-
I4	Інсбрук	68	5	6I	9	-	-	-	-
I5	Берн (Шв.)	-	I	I	-	I	-	I	-
I6	Париж	2	-	2	-	-	-	-	-
I7	Лювен	6	-	3	-	-	I	3	-
I8	Вюрцбург	3	I	I	-	-	-	-	-
I9	Марбург	8	-	-	-	-	-	-	-
20	Діллінген	33	-	I	-	-	-	-	-
2I	Геттінген	II	8	I	-	-	3	5	2
22	Мюнстер	I	-	-	-	-	-	-	-
23	Зальцбург	-	-	-	3	-	-	-	-
24	Бравншвайг	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Карльсруге	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Дармштадт	-	-	-	-	-	-	-	-
27	Дюссельдорф	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Аахен	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Штокгольм	I	-	-	-	-	-	-	-
	Р а з о м	428	70	I79	74	50	83	223	80

У в а г а. Вищеподана статистика відзеркалює тільки частинно розподіл студентства за фахами. Вона зладжена на підставі анкетних листків та звітів управ УСГ. Тому, що анкетні листки не все точно виповнені, а звіти дуже загальникові, опрацьовання цих матеріялів натрапляло на поважні труднощі і вплинуло помітно на вірність цієї статистики. Всеж таки вона дає образ сьогоднішньої структури нашого студентства і дозволяє робити висновки про дальший спосіб ведення студійної політики.

-ЦІІ ПО УНІВЕР.ОСЕРЕДКАХ ТА ФАКУЛЬТЕТАХ за станом - - з дня I5 березня I947 р.

							природничі науки						політехніка								
ветерин.	тілов.	обр. мист.	філ.ст. пед.	філологія	іст.	журн.	хім.	фіз.	біол.	геол.	мат.	фарм.	маш.	арх.	мірн.	елек.	буд.	геод.	музика спів	загр. торг.	Разом
60	-	5	I05 в цьому числі			7	I8	-	3	3	3	6I	I4+5I	6	I	7	I5	-	I0	6	875
8	-	-	-	I5	30	-	9	-	9	-	-	-	2	-	-	6	-	-	-	-	86
-	-	-	4	-	-	-	I5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	I8	-	-	I48
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45
-	-	-	I5	5	-	2	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	222
-	2	-	30		4	-	I0	I	I	-	-	I6	-	-	-	-	-	-	-	-	I03
-	-	-	5	I6	-	-	9	5	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	I5
I0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	II	-	-	-	-	II
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	24
-	-	-	-	-	-	-	7	I	-	-	I	-	4	6	I	7	-	-	-	-	38
I9	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	32
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
-	-	-	5	-	-	-	I	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	244
-	-	-	2	I	-	-	33	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	I	-	I0
-	I	-	45		-	-	-	-	-	-	-	27	-	-	-	-	-	-	I	-	I5
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	I	-	2	-	-	I	-	26
3	-	3	-	4	-	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
I	-	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	70
-	-	-	-	-	-	-	I 3 природників -					-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
-	-	-	20	3	-	-	2	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
-	-	-	4	4	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	50
I	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	II	-	-	-	I5
-	-	-	4 2 філософів			-	-	-	-	-	-	-	------ 5 0 ---------					-	-	-	50
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	------ I 7 ---------					-	-	-	I7
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	I	-	-	-	-	2
-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I0I	3	I3		3 6 8		I0	78	II	I6	3	7	II0	77	I4	2	34	55	I9	2I	6	2253

+ 67 неопріділених

+46 природників без поданої спеціялізації.

Не подано відомостей про розподіл за фахами від Громад:

I.Кіль	25
2.Грац	50
3.Мадрид	29
4.Рим	35
5.Кельн	5
6.Ріміні - Англія .	2I2
Всього . .	2609

2/6.-

ВІСТІ ЦЕНТРАЛЬНОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

НЕПЕРІОДИЧНИЙ ОФІЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЦЕСУС-у

Ч. 1. МЮНХЕН ВЕРЕСЕНЬ 1947

Нові студентські центральні видання

„Вісті Центрального Союзу Українського Студентства“— це офіційний бюлетень Управи Центрального Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС—у) який появлятиметься неперіодично

Перше число „Вістей ЦЕСУС—у“ є присвячене в основному Загальному Студентському З'їздові, що відбувся в днях 29. і 30 червня 1947 р. і на якому дійшло до створення єдиної студентської Централі.

Крім „Вістей ЦЕСУС—у“ Пресова Референтура ЦЕСУС—у видаватиме періодичний студентський журнал „Студентський Вісник“, що його редагуватиме окрема редакційна колегія.

У зв'язку з тим, що ЦЕСУС не розпоряджає належними фондами, а видавання студентської преси є конечним—закликаємо все українське студентство складати датки на „Пресовий фонд ЦЕСУС-у“, як теж перепровадити з рамени поодиноких Студентських Громад на місцях грошеву збірку на цей фонд серед нашого громадянства.

Успіх розбудови студентської преси залежить виключно від загалу студентства. Пригадуємо постанову Загального Студентського З'їзду у питаннях студентської преси. „Загальний Студентський З'їзд закликає все зорганізоване студенство взяти якнайактивнішу участь у виданнях Централі та зокрема докласти всіх старань, щоб розбудувати студентську пресу“. Тому кличемо до співпраці та допомоги! Всі на фронт розбудови студентської преси на еміграції!

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА.

*

* *

УКРАЇНСЬКИЙ
4 Ь 2009
МУЗЕЙ-АРХІВ

* * *

Загальний Студентський З'їзд перейшов до історії українського студентства як одна з найважливіших подій, як початок нового етапу.

З'їзд створив організаційні передумови для успішного розвитку надбань студентства.

З'їзд виявив рішучу перевагу позитивних, творчих елементів студентської духовости над від'ємними, деструктивними, розкольницькими факторами, що спричинили стільки лиха досі в нашому громадському житті.

З'їзд започаткував реальну консолідацію української еміграційної громадськости.

Одначе великі досягнення останнього З'їзду в жодному разі не повинні припинити наших зусиль. Тепер коли покладено здорові основи під майбутню структуру студентського організованого життя, нам слід ще інтензивніше працювати над тривкістю і завершеністю цієї структури, над виповненням її багатим духовим змістом.

Період боротьби за організаційну єдність закінчився. Починається період кристалізації духово-ідеологічного обличчя українського студентства, період оцінки і переоцінки дотеперішніх світоглядових вартостей. Це буде передумовою наших успішних дій у майбутньому. Це важливе серйозне завдання.

І ми докладемо всіх зусиль, щоб його виконати.

(„Студентські Вісті", ч. 4.)

Загальний Студентський З'їзд

(Короткий огляд на основі протоколів З'їзду)

Дня 29 і 30 червня 1947 р. відбувся у Мюнхені Загальний Студентський З'їзд скликаний Всестудентською Координаційною Комісією, до якої входили представники двох існуючих студентських централь: Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС-у) і Центрального Союзу Українського Студенства (ЦеСУС-у). Про З'їзд були повідомлені всі Українські Студентські Громади, незалежно від того, чи належали вони до котроїсь із Централь, чи ні. Делегати з місць репрезентували около 2.600 студентів на еміграції. На З'їзд прибули представники студентських громад

з усіх трьох окупаційних зон Німеччини, з Австії, з Італії, Бельгії. та представник студентства в Швайцарії. Деякі громади (Париж, Мадрід) прислали тільки свої мандати, немаючи змоги вислати представників. У Загальному Студентському З'їзді не взяло участи тільки українське студентство Рідних Земель, яке з огляду на сучасні умовинн є повністю відмежоване від світу, а на міжнародньому форумі є репрезентоване чужими, ворожими українству чинниками. Тому теж Загальний Студентський З'їзд визнав себе в повні управненим бути виразником і заступати інтереси українського студентства в Краю і на еміґрації.

Загальний Студенський З'їзд являється властиво завершенням двох окремих З'їздів, що відбулися 28. 6. 1947 р.: III-ого З'їзду Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства та IV-ого Надзвичайного З'їзду Центрального Союзу Українського Студентства.

З'їзди делегатів громад — членів діючих Централь, що відбулися у переддень Загального З'їзду, виявили волю студентства до створення єдиної Централі. Приняті З'їздами резолюції є формальним визначенням тієї тенденції. І хоч може ще то тут, то там існувало деяке недовіря, повздержність, а то й песимізм — то все ж таки це все поволі губилось в загальному позитивному стремлінні до об'єднання.

Після провірення мандатів мандатовою комісією, один із голов ВКК, д-р. П. Мельник, відкрив 29. VI. в год. 15.05 З'їзд, вітаючи приявних. Мовчанкою вшановують делегати пам'ять студентів — борців, що полягли в боротьбі за волю Укуаїни.

Після того З'їзд приступає до ділово-формальної сторінки: приняття порядку нарад, а там правильника З'їзду. Передбачений порядок нарад не підходить, за браком часу і доповідачів мусять відпасти реферати, за те ж живу дискусію викликає внесок Р. Борковського (Мюнхен): заслухати звітів обох Голов централь і ВКК. Хто боїться, що минули може вбити так дбайливо леліяну гадку про об'єднання — волить їх не чути, бо ануж дискусія застрягне у взаїмних обвинуваченнях: хто винен? — інші ж хотіли б тут засипату „противників" потенціялами осягнутих цифер. Оці проблеми, раз передані голосуванню, тягнуть за собою ще дальші — хто тут, крім делегатів має право голосувати. Бо ВКК вийшла зі заложення, що на найближчу майбутню долю студентської

централі повинні мати вплив і ті люди, що стільки праці вклали у справу об'єднання — отже Управи обох Централь (цебто по 11 голосів). Так виринула нова справа, що її беруться розв'язувати всі: від правнаків по філософів, кожен на свій лад. Справа не маловажна, бо З'їзд мав ухвалити новий статут, а всякі статутарні рішення мусять западати більшістю двох третіх голосів, приявних на З'їзді, умандатованих представників. І здається, що наради зайдуть зараз уже на початку в „тупик". Рятує одначе ситуацію д-р. В. Янів, що його З'їзд бурею оплесків покликає на внесок ВКК на Предсідника З'їзду. В цьому випадку делегати не тільки віддали шану студентським традиціям тридцятих років, але й керму З'їзду віддали у вмілі та відповідні руки. Бо д-р. Янів із подиву гідною вмілістю потрапляв у найкритичніших хвилинах вивести човен на спокійну воду.

Вибрана Президія в складі: д-р. В. Янів — Предсідник, Е. Пизюр та М. Гута — заступники, О. Горбач, М. Калитовська та П. Стерчо — секретарі — занимає місця. Йдуть привіти З'їздові: Усні від Апостольської Візитатури Української Католицької Церкви — академічний душпастир, о. Мельник, від від УАПЦ та від фрайманської православної громади — о. д-р. Кравчук, від Культурно- освітного Відділу ЦПУЕ — проф. д-р. Я. Рудницький, від СХС мгр. Г. Горбач, від УВУ — проф. Гришко, від Братства св. Покрови при УПАЦ — В. Іващук та письмові: від УГВР, від КоДУС-у, від Укр. Кат. Акад. Сеніорату ім. Митр. А. Шептицького, від ЛУПВ, від Центральної Переселенчої Ради, від Української Євангелицької Церкви у Мюнхені, від Об'єднання Української Кооперації, від Союзу Інженерів і Техніків, від кооперативи КОС, від першого Голови ЦЕСУС-у, д-р. І. Федева, від НТШ, від о. д-р. І. Гриньоха, від проф. Корсунського, від „Обнови" в Мюнхені, від КСТК „Обнова" в Мадріді та від УТГІ.

Привіти відбивають ту напружену увагу, з якою українське громадянство слідкує за консолідаційними кроками студентської молоді — „барометра нації". Кожен радий вкласти ті короткі слова привітань як найбільше печаливости долею українського студентства. І приявні вживаються в ту атмосферу відповідальности: урочисто звучить тисячилітня формулка „квод бонум, фелікс, фавстум фортунатум-кве сіт!" Привіту від Української Головної Визвольної Ради приявні вислухують, повставши з місць.

З черги наступає приняття правильника З'їзду. Найтрудніша проблема, що її прийшлося тут розв'язати, це питання, що робити, якщо при ухвалюванні статуту якісь статті не дістануть більшости 2/3 голосів. Та сама проблема виринає згодом при обговоренні проєкту статуту у новій формі. Предсідник розв'язав цей гордійський вузол так, що перевів голосування за доповненням: „за третим голосуванням рішає більшість". З'їзд приймає це більшістю 2/3 приявних.

Функції комісії — матки, що мала за завдання намітити кандидатів до нової Управи, поручено людям, що вже стільки переговорювали в справах об'єднання, Всестудентській Координаційній Комісії. Далі вибрано резолюційну комісію, що мала зафіксувати погляди З'їзду на всі найважніші проблеми студентського життя.

Вирішування суттєвих справ відбулись щойно на другий день З'їзду, що почався інформативними звітами Голов обох Централь і звітом Координаційної Комісії. Звіти дали образ проробленої праці на студентському відтинку, проведеної обидвома Центрлями. Зі звіту Координаційоої Комісії, довідуємось, що Комісія почала працю в половині 1946 р. і дійшла до порозуміння в напрямі об'єднання в жовтні того ж року, після чого був виданий окремий комунікат. Дальші підготовчі роботи велись аж до червня 1947 р. і успішно покінчились скликанням Загального Студентського З'їзду.

У дискусії, що розвинулась після звітів ще раз заторкнуто болючі питання минулого та причини розламу. Особливої сили набрало напруження на З'їзді в мент, коли було поставлене категоричне домагання в сторону бувшого Голови ЦеСУС-у відкликати образливі закиди на адресу ТВІК-у і ЦЕСУС-у, що появились у пасквільній брошурі під фірмою ЦеСУС-у п. н.: „За правопорядок у студентському середовищі". Б. Голова ЦеСУС-у, К. Білинський заявляє у відповідь на це домагання, що брошура була видана без його відома, як рівно ж без його відома була поміщена там заява з його підписом. Після гострої дискусії З'їзд виніс ухвалу, якою одноголосно зисудив такі форми полеміки, що є доказом браку збереження певного рівня і моралі в полемічних публікаціях та публічних виступах.

Поволі напруження проминає, дискусія закінчується і Голови резолюційних комісій обох попередніх З,їздів зачитують резолюції З'їздів, де говориться про визнання протоколу

ВКК „базою взаїмного порозуміння". Настає найважливіший момент З'їзду. Предсідник З'їзду д-р. В. Янів ставить внесок ВКК про об'єднання під голосування. З'їзд приймає внесок одноголосно і тоді Предсідник святочно заявляє: „Проголошую з'єднання українського студентства за факт доконаний". Загальний Студентський З'їзд приймає постанову про створення єдиної студентської центральної організації п. н.: Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС).

Після перерви приступлено до обговорення і приняття проєкту статуту ЦЕСУС-у; вибору нової Управи та ухвалення резолюції З'їзду. При ухвалюванні статуту більше місця в дискусії забрала справа вибору Голови та справа надзвичайних членів ЦЕСУС-у. З'їзд приняв постанову про надзвичайних членів ЧЕСУС-у — студентські нестанові організації, що матимуть право висилати на З'їзд представників з дорадчим голосом.

Запропонована комісією-маткою листа кандидатів на членів Управи ЦЕСУС-у була принята одноголосно. Після того З'їзд висловив Всестудентській Координаційній Комісії признання та подяку за її успішну та жертвенну працю. Окрему подяку за співпрацю в напрямі об'єднання студентства та успішне ведення нарад З'їзду висловив З'їзд свойому Предсідникові, д-р В. Янову.

Для наладнання фінансових справ З'їзд ухвалив вкладку до ЦЕСУС-у від УСГ 30% брутто від членських вкладок та 30% нетто від імпрез.

З'їзд доручив Президії вислати привіти укряїнській студентській молоді на Рідних Землях, обом українським Церквам, обом українським високим школам: УВУ та УТГІ, науковим інституціям: УВАН та НТШ, Культурно-освітньому відділові ЦПУЕ, КоДУС-ові, ОМУС-ові, МУР-ові, ОУОМ-ові, ОУМ-ові, Ексцеленції еп. Бучкові, та подяки тим всім інституціям та особам, що прислали привіти З'їздові і подяку фрайманським господарям за технічну організацію З'їзду.

Резолюції запропоновані Резолюційною Комісією принято одноголосно. Бурею оплесків повитав З'.зд внесок М. Гути звернутися із закликом до українських установ, щоб і вони пішли за прикладом студентської молоді.

З'їзд закінчено вшануванням пам'яти Борця за українську високу школу Адама Коцка та відспіванням національного гімну, 1. липна 1947 р. в год. 0,15.

Комунікат

Сповіщаємо наше громадянство, що українське студентство на еміґрації, в розумінні ваги хвилини і в почутті відповідальности, рішило об'єднатися в одну станову організацію, щоб таким чином використати всі свої сили на спільні змагання до спільної мети.

4-тий Надзвичайний З'їзд Центрального Союзу Українського Студентства і 3-тій Звичайний З'їзд Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства, що відбулися рівночасно дня 28 червня ц. р. винесли таку спільну постанову:

„Оба дотеперішті центральні об'єднання: Центральний Союз Ураїнського Студентства і Центральний Еміґраційний Союз Українського Студентства зливаються в одну центральну організацію під назвою: Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС).

Цей факт лиття має за ціль підкреслити, що Центральний Союз Українського Студентства не є новою організацією, але є леґальним наслідником обох організацій, зокрема, що є він переємником світлої 25-літної традиції Центрального Союзу Українського Студентства — і тому вдержує його назву, з другого, що є він теж переємником півторарічних зусиль та відданої праці Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства на студентськім закордоннім відтинку".

Загальний Студентський З'їзд, що відбувся в днях 29. і 30. червня ц. р., прийняв цю постанову до відома і одобрив її. Від цеї хвилини нема більше двох студентських централь, а є одна станова центральна студентська організація Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС).

Подаючи до широкого відома цю радісну вістку, висловлюємо надію, що не промине вона без відгуку, і що об'єдна-

ння на студентську відтинку започаткує процес творчої консолідації цілого нашого громадського життя.

Мюнхен, дня 30. червня 1947.

д-р Володимир Янів (вр)
предсідник Загального Студентського З'їзду.

д-р Петро Мельник (вр)
б. голова Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС-у) і Всестудентської Координаційної Комісії.

Клявдій Білинський (вр)
б. голова Центрального Союзу Українського Студентства (ЦеСУС-у) і Всестудентської Координаційної Комісії.

д-р Роман Залуцький (вр)
голова Центрального Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС-у).

ПРИВІТИ ЗАГАЛЬНОМУ СТУДЕНТСЬКОМУ З'ЇЗДОВІ

Українська Головна Визвольна Рада
Закордонне Представництво
Президія
178 — 6 — 47

ПРЕЗИДІЇ ЗАГАЛЬНОГО СТУДЕНТСЬКОГО З'ЇЗДУ

Мюнхен

Загальний Студентський З'їзд на еміграції відбувається саме в часі, коли український студент на рідних землях не може вільно ні здобувати та поглиблювати своє знання, ні творити та плекати правдиві вартості української науки і культури, бо окупант вбиває в ньому українську душу, а в усьому українському народі нищить його національну духовість. І тому одні з українських студентів, прагнучи до освіти, не можуть виявити свойого правдивого обличчя, а лишень зберігають у глибині своїх душ готовість віддати у майбутньому здобуте у важких умовах гніту знання та всі свої сили на службу Батьківщині, другі вже сьогодні зі зброєю в руках, у підпільних кадрах революціонерів-самостійників та в рядах Української Повстанської Армії, захищають весь народ перед

загрозою духової та фізичної смерти. Український студент вірний як завжди ідеї української державности, своєю геройською боротьбою та невідхильними жертвами життя і крови кладе тривкі фундаменти під будівлю святого храму волі, від нікого незалежної Українсякої Держави.

Пройдений важкий і світлий шлях українських студентів попереднього покоління і сучасна, повна героїзму праця і боротьба українського студента на рідній землі, зокрема сьогодні, коли ворожі Україні сили заключають договори, щоб знищити єдиний визвольний фронт українського народу та його збройну силу Українську Повстанську Армію, повинні витворювати дружню і ділову атмосферу в працях та постановах Студентського З'їзду. Делегати на З'їзд нехай будуть свідомі цього, що на них глядять з висот тіні їх славних попередників та близьких друзів, що з повним довірям глядить на них всеукраїнське громадянство. Бажання якнайміцніше об'єднати всі свої сили у служінні великому ділу відродження нашої Батьківщині нехай буде керівною ідеєю нарад цілого Конгресу.

Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради вітає цими думками присутніх на З'їзді делегатів українського Студентства та все репрезентоване ними студентство на чужині, а самому конґресові бажає успіхів в його праці.

В цей день Загального Студентського З'їзду Закордонне Представництво УГВР клонить голову разом з усім українським громадянством на чужині перед тими студентами і студентками, синами і дочками українського народу, які — вірні ідеї служіння Вітчизні — зложили в жертву своє молоде життя в боротьбі за її волю.

Весь український нарід глядить сьогодні з подивом на жертвенну працю і боротьбу українського студентства на рідній землі. Тому закордонне Представництво УГВР глибоко вірить, що українське студентство на чужині, в нерозривній єдності зі студентством на Батьківщині, гідно виконає це завдання, яке накладає на нього сучасна грозова доба. Завдання те — це праця і боротьба для двигнення з руїн Української Самостійної Соборної Держави.

На чужині, в місяці червні 1947 р.

За Президію Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради.

В. М. Лавринський, в. р.

Український Центральний Допомоговий Комітет
Центральне Представництво Української Еміграції
П. ч. 1315/47/ПР/С/С

Авгсбург, 28. VI. 1947 р.

До ВСЕСТУДЕНТСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

в Мюнхені — Інсбруку

ПРИВІТ НА ЗАГАЛЬНИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ З'ЇЗД

Президія Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині, ствержуючи з вдоволенням консолідаційні тенденції серед українського студентства, вітає Загальний Студентський З'їзд в Мюнхені та бажає йому саме під цим аспектом нових успіхів, щоб в цей спосіб Загальний З'їзд зістав гідним завершенням стремлінь, які змагають до упорядкування одного із секторів нашого громадського життя, що без сумніву матиме додатній вплив і на цілість життя української еміграції.

Голова:
В. Мудрий, в. р.

Головний Секретар:
Мгр. Р. Ільницький, в. р.

Апостольський Візитатор
Греко-католицької Церкви в Німеччині
Ч. 3759/XXII/47

Мюнхен, 27. VI. 1947 р.

До ВСЕСТУДЕНТСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Мюнхен — Інсбрук

Сердечно дякую за запрошення мене на Загальний Студентський З'їзд, що відбудеться 29—30 червня ц. р. Моїм представником на цей З'їзд делегую Всч. о. В. Мельника, духовника академічної молоді і Всч. о. П. Даревича, пароха Фрайману. Вістка, що наше дороге студентство підприняло змагання показати на ділі єдність в злитті двох однородних них студентських організацій в одну, наповнила безмежною радістю моє серце, як зверхника Української Католицької Церкви в Німеччині.

Дорогі і Високоповажані Студентки і Студенти! Доложіть усієї своєї молодечої енергії, щоб поміж Вами не було ніяких розходжень, а запанувала в однім сильнім центральнім союзі українських студентів єдність, згода і братерство. До цього взиваю Вас як Апостольський Візитатор і Адміністратор Української Католицької Церкви в Німеччині. До цього взиваю Вас як бувший старшина УГА і чую себе в праві сказати, що кров поляглих товаришів зброї за волю України кличе з далекої Вітчизни до Вас, своєї надії, своєї світлої будуччини: Доложіть всіх старань і змагань, щоб єдність, до котрої змагаєте, стала прикладом до наслідування для всіх наших земляків на еміграції. Бо тільки в єдности і згоді запорука звільнення з кайдан і воскресення нашої найдорожчої Вітчини — України.

о. Николай Вояковський, в. р.
Апостольський Візитатор і Адміністратор

Український Вільний Університет
Мюнхен, Йоганнісплац 6.
Ректорат
Тар./Ре.

Мюнхен, 27. VI. 1947 р.

До ХВАЛЬНОЇ ПРЕЗИДІЇ ЗАГАЛЬНОГО СТУДЕНТСЬКОГО З'ЇЗДУ

в Мюнхені

Від Ректорату та Просорського Збору Українського Вільного Університесу в Мюнхені дозволяю собі переслати Загальному Студентському З'їздові щирі побажання як найкращих успіхів у творчій праці зорганізованого українськогн студентства.

Вадим Щербаківський, в. р.
Ректор У В У

ПРИВІТИ

ЗАГАЛЬНОГО СТУДЕНТСЬКОГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКИМ УСТАНОВАМ

Президія Загального Студентського З'їзду

Мюнхен, дня 15. липня 1947.

ПРИВІТ ЗАГАЛЬНОГО СТУДЕНТСЬКОГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКІЙ СТУДІЮЮЧІЙ МОЛОДІ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ.

У вирішний час затяжних змагань Української Повстанської Армії і винищування останніх познак свободи людини на Рідних Землях Загальний Студентський З'їзд на скитальщині пересилає свій привіт друзям — студентам у Краю, які непохитно держать прапор наших національних ідеалів.

Ваша постава була для нас дороговказом у хвилинах наших нарад, дискусій, рішень та зокрема у важливий монент об'єднання.

Студентство вірить, що події в Краю матимуть однаково зобов'язуючу силу для цілої нашої еміграції так, як мали вони переломове значення для студентськоі сім'і.

Щоб мати право духом єднатися з Краєм не можемо бути роз'єднані і розварені на скитальщині.

Добро Батьківщини вимагає зусилля і діл, а їх уможливить тільки суцільність наших рядів.

До ВІДДІЛУ КУЛЬТУРИ І ОСВІТИ ПРИ ЦЕНТРАЛЬНІМ ПРЕДСТАВНИЦТВІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

в Авгсбургу

У виконанні постанов Загального Студентського З'їзду вітає його Президія в імені об'єднаного студентства свою Верховну Установу і за її посередництвом Централю нашого національного життя на еміграції. Студентська молодь в почутті своєї громадянської відповідальности завжди стоятиме твердо на сторожі правопорядку і тому ЦПУЕ може беззастережно числити на дисципліновану допомогу студентства та його Проводу. До цієї заяви уповноважнює студентський Провід радісний факт об'єднання студентства, яке стало доказом державницького вироблення і громадського способу думання сьогоднішньої молоді.

Зокрема справи розвою нашої національрої культури та в першу чергу доля наших Високих Шкіл і Наукових Установ лежить студентській молоді на серці. Студентство доложить зі свойого боку як найбільше зусиль, щоб українське високе шкільництво було гордістю нашої еміграції і вирішно причинилося до формування світогляду й ментальности наростаючих кадрів інтелігенції, за якою відповідальний обов'язок боротьби за українську державність.

До КОМІСІЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ

Високоповажаний Пане Професоре!

Президія Загального З'їзду об'єднаного студентства складає з доручення делегатів очолюваній Вами Комісії Допомоги Українському Студентству привіт та подяку за дотеперішню успішну працю. Студентство відмітило в низці промов важливу ролю КоДУС-у і воно вповні свідоме зобов'язань, які випливають із жертвенности нашої суспільности. Студентство докладе всіх старань, щоб із сьогоднішніх степендистів вийшли у майбутньому високоякісні фахівці — громадяни, які своїм знанням та працею сплатять свій довг супроти громадянства і нації. Зокрема слід підкреслити, що сучасна молодь належно розуміє і доцінює жертвенність, якої свідками ми є серед важких і невідрадних обставин скитальщини. Тому подяка за труд працівникам КоДУС-у є водночас символічною подякою для цілої нашої суспільности. Довершенням об'єднання хотіло студентство дати доказ, що воно заслуговує на виявлене довіря і сподіється, що в майбутньому зв'язки між генераціями будуть ще тісніші та гармонійніші на славу Батьківщині і в користь нашим змаганням.

До СВЯЩЕННОГО СИНОДУ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

З доручення Загального З'їзду об'єднаного студентства пересилає Президія З'їзду заяву вірности студентства для наших релігійних і церковних традицій і готовости боротися за здійснення наших релігійних ідеалів. Українське студентство ви-

знає, що віра є невід'ємна складова частина українського світогляду та надіється, що наша правда таки переможе на рідних землях. Визнаючи одначе, що до перемоги треба теж крім Ласки Божої і молитов, відданої жертвенної праці, рішило українське студентство дати доказ своєї громадянської зрілости і своїх християнських чеснот. Для цього слова молитви — прохання 'Боже нам єдність подай' не сміли остатися фразою і мусіли послідовно довести до єдиної органзації і єдиного проводу, що зуміли б станути вище від гуртових інтересів і амбіцій та вище від партійних переконань.

Клонячи в пошані перед всіми Високопреосвященнішими Владиками, що опинились на скитальщині студентство просить молитов у наміренні, щоб довершене об'єднання принесло багаті плоди для Церкви і народу та щоб за зразком молоді об'єдналися всі наші станові організації і щоб знайшли спільну мову наші політичні партії.

До АПОСТОЛЬСЬКОЇ ВІЗИТАТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В НІМЕЧЧИНІ

Ваша Ексцеленціє!

Загальний З'їзд об'єднаного студентства доручив Президії скласти на Ваші руки заяву вірности студентської молоді для нашої Церкви і вискази глибокої пошани і синівської відданости для її Керівника на скитальщині. Студентська молодь вірить у перемогу ідеалістичного світогляду, що є притаманним для української нації, і заявляє непохитну волю боротись за синтезу наших релігійних і національних ідеалів. Тому студентська молод впевнена, що лихоліття, яке навістило Українську Католицьку Церкву на рідних землях, це явище короткотривале і перехідне, про-те студентська молодь сповнена глибокою журбою з приводу подій, що мали і мають місце на ЗУЗ і клонить у глибокій пошані голову перед жертвою наших Владик, Духовенства і Вірних, які від особистої волі вище поставили вірність традиції і обрядові батьків.

Геройство і трагедія рідних земель стає для студентства наказом до спільної дії, якої передумовою являється об'єднання студентського загалу. Студентство поручається ласкавим молитвам Вашої Ексцеленції і нашого Високопреподобно-

го Духовенства, щоб довершене на З'їзді об'єднання було тривке, витривало життєві проби та принесло багаті плоди для нашої переслідуваної Церкви і нашого многодосвідчуваного народу.

До РЕКТОРАТУ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

в Мюнхені.

Ваша Магніфіценціє!

Президія Загального З'їзду об'єднаного студентства вітає в імені та з доручення зібраних делегатів Провід і Професуру нашого Вільного Університату, що високо держить чверть сторіччя прапор української науки на чужині. Студентство свідоме творчих досягнень своєї Високої Школи і жертвенної праці Професури, якій доводилось і доводиться працювати серед важких умовин скитальщини. Тому студентство повне подиву для тих піонірів поступу, які непохитно стоять на сторожі чистоти нашої духовости, та які творчим трудом життя й інтелекту служать народові і боряться за його краще майбутнє. Українське студентство докладе всіх зусиль, щоб стати гідним найкращих зразків своїх духових працівників. Тому українське студентство є щасливе з довершеного об'єднання обох студентських централь в єдиний союз, бо факт об'єднання це доказ громадянського вироблення студентства і запорука, що студентські запевнення це не тільки пустий звук.

Дорожачи долею Українського Вільного Університету студентство заявляє, що докладе зі своєї сторони як найбільше зусиль, щоб УВУ став справжною гордістю української еміграції і вирішно причинився до покращання долі нашого народу.

До РЕКТОРАТУ УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ

в Регензбурзі.

Ваша Магніфіценціє!

З доручення і в імені Загального Студентського З'їзду вітає Президія З'їзду свою Високу Школу і бажає їй з нагоди ювілею 25-річчя найкращих успіхів на майбутнє. 25 річчя існування УТГІ на скитальщині є доказом відданої і жертвенної

праці Проводу і професури Інституту, — праці серед найважчих умовин. Студентство почувається до обов'язку скласти щиру подяку за цей вклад в розбудову нашої науки тим вченим, які вище від особистої вигоди поставили добро нашої культури Студентство впевнене, що завдяки жертвенності Професури майбутнє нашої Весокої Технічної Школи запевнене та в свою чергу хоче причинитсь до того, щоб рівень УТГІ не оставався позаду чужинецьких високих шкіл. Студентство вірить, що при такій поставі і готовості витвориться повна гармонія між професурою і авдиторією, гармонія, що є передумовою справжнього успіху.

Президія З'їзду просить передати П. Т. Професорам, Доцентам і Науковим Співробітникам УТГІ привіт від З'їзду і вірить, що факт об'єднання студентства викличе радісний відгук серед Наукового Складу Інституту.

ПРЕЗИДІЯ З'ЇЗДУ:

Д-р В. Янів (вр)
Предсідник

Е. Пизюр (вр)
Заступник

М. Гута (вр)
Заступник

О. Горбач (вр)
секретар

М. Калитовська (вр)
секретар

П. Стерчо (вр)
секретар

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА
про Загальний Студентський З'їзд

Вся українська еміграційна преса заняла становище супроти Загального Студентського З'їзду і об'єднання студентських Централь. Ми подаємо перегляд поміщених в нашій пресі матеріялів у зв'язку зі З'їздом і довершеним об'єднанням. Треба відмітити, що вся преса визначила факт об'єднання як подію великого і далекойдучого значення в нашому суспільно- громадському житті на еміграції.

„Час“:

6. УІІ. 1947 р., ч. 27 (92) — коротке повідомлення п. з. „Об'єднання центральних студентських організацій“.

13. УІІ. 1947 р. ч. 28 (93) — М. Сосновський: „Загальний Студентський З'їзд“, і Комунікат про об'єднання.

„Українські Вісті“:

6. УІІ. 1947 р. ч. 36 (94) — А. Юриняк: „Під знаком єдности“ (із залі Загального З'їзду Українського Студентства 29-30 червня 1947 р.)

27. УІІ. 1947 р. ч. 45 (103) — Комунікат про об'єднання.

30. 7. 1947 р. ч. 46 (104) — Клявдій Білинський: „Переломова подія.“

3. УІІІ. 1847 р. ч. 47 (105 — Координаційний Український Комітет: „До Управи ЦЕСУС-у в Мюнхені.“

„Наше Життя“:

7. УІІ. 1947 р. ч. 26 (121) — Н. О.: „Студентство об'єдналося.“

28. УІІ. 1947 р. ч, 29 (124) — Комунікат про об'єднання.

5. УІІІ. 1947 р. ч. 30 (125) — „Берегти принціп єдности“ — із резолюцій Загального Студентського З'їзду. Координлційний Український Комітет: „До Управи ЦЕСУС-у в Мюнхені.“

„Неділя“:

20. УІІ. 1947 р. ч. 83 — „Разом буде краще“ (звіт із Студентського З'їзду в Мюнхені).

„На Чужині“:

19. УІІ. 1947 р. ч. 13 (40) — Н. О.: „Об'єднання студентства“. Б. Бій — Бійченко: „Два З'їзди“ (Про загальний Студентський З'їзд і про З'їзд Науковців).

„Український Бюлетень Інформацій“:

22. УІІ. 1947 р. ч. 23 (29) — П. Чайка: „Українське студентство об'єднане“ (З приводу Загального Студентського З'їзду в Мюнхені).

„Українська Трибуна“:

6. УІІ. 1947 р. ч. 49 (73) — М. П.: Створена єдина організація українських студентів — ЦЕСУС.

„Студентські Вісті“:

24. УІІ. 1947 р. ч. 4 (38) — число в цілому присвячене Загальному Студентському З'їздові.

7. УІІІ. 1947 р. ч. 5 (39) — З. Штокалко: „На початку нового етапу“.

Центральний Союз Українського Студентства

На Загальному Студентському З'їзді була вибрана на внесок Всестудентської Координаційної Комісії, що сповняла функції Комісії Матки одноголосно Управа Центрального Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС-у) в такому складі:

Д-р Р. Залуцький	—	Голова ЦЕСУС-у
Б. Макаренко	—	Перший заступник
М. Гута	—	Другий заступник
О. Горбач	—	Перший секретар
А. Жуковський	—	Другий секретар
Інж. В. Балабан	—	Орг. референт
М. Антохій	—	Реф. між. зв'язків
Д-р. Т. Цюцюра	—	Реф. студій і культурно сусп. справ
М. Сосновський	—	Референт преси
В. Сміяк	—	Референт фінансів
Інж. В. Мацьків	—	Реф. сусп. опіки.

Комунікат

Довершене об'єднання українського студентства в одну студенську централю припадає якраз на 25-ий рік існування ЦЕСУС-у.

Виконуючи постанову Загального Студентського З'їзду проголошує Управа ЦЕСУС-у академічний рік 1947/48 Ювілейним Роком Центрального Союзу Українського Студентства. Цей час буде призначений на те, щоб українське студентство звернуло особливу увагу на свій пройдений шлях, а зокрема його ценралі ЦЕСУС-у. Погляд у минуле дасть змогу основніше застановитися над сучасним та намітити шляхи його розвою на майбутнє.

З нагоди Ювілею задумує Централя влаштувати Святочну Академію та відбути програмовий Студентський Конґрес. У зв'язку з тим видасть ЦЕСУС відповідні публікації історичного та ідеологічного змісту.

Управа ЦЕСУС-у доручає студентським громадам відзначити Ювілей імпрезами, що своїм змістом та рівнем відповідали б повазі свята. Увесь дохід з тих імпрез буде призначений на Ювілейний фонд ЦЕСУС-у, що уможливить видання намічених публікацій.

За Управу ЦЕСУС-у:

Секретар: О. Горбач, в. р.

Голова: Д-р Р. Залуцький, в. р.

БІЖУЧІ СПРАВИ

Центральний Союз Українського Студентства
Референтура Студій і культ. сусп. справ

ПОВІДОМЛЕННЯ

Факт об'єднання двох українських студентських централь в єдиний Центральний Союз Українського Студентства поставив перед новообрану Управу надзвичайно багато складних завдань. Передумовою їх виконання є наявність у Централі певних статистичних даних. Без цього неможливо ніяк задовільно виконати будь які загально-студійні чи допомогові завдання.

Тому референтура студій і культуорно-суспільних справ постановила розіслати незабаром до всіх українських студентських товариств закордоном індивідуальні анкетні листки. Референтура закликає все українске студентство зі зрозумінням поставитись до цієї справи і дбайливо, вичерпно і чітко виповнити ці листки. Реченець повернення листків до ЦЕСУС-у встановлено на 15 XI. 1947 р. За правильне переведення цієї акції та своєчасне повернення анкет до ЦЕСУС-у персонально відповідають Голови товариств.

Референт студій і культ. сусп. справ

Центральний Союз Українського Студентства
Фінансова Референтура.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Упорядкування відносин на студентському відтинку і створення одної студентської централі поставилм перед нову Управу Центрального Союзу Українського Студентства важливі та відповідальні завдання. Щоб їх повністю перевести — Управа потребує певних фондів. Фінансова господарка попередніх двох централь не була в змозі із-за відомих причин як слід діяти. Тепер настав час, щоб поставити фінанси Централі на належному рівні.

Загальний Студентський З'їзд виніс постанову, що головним джерелом доходів ЦЕСУС-у є 30% брутто від членських вкладок, що їх вплачують члени ЦЕСУС-у і 30% нетто з доходу від імпреза, що їх влаштовують поодинокі громади.

Як показує практика минулих літ, такі доходи не вистарчають на покриття всіх розходів. Тому Управа ЦЕСУС-у аиелює до всіх студенських громад і їх Управ, щоб влаштували в найближчому часі одну імрезу, при. значаючи дохід на потреби ЦЕСУС-у. Це не ауде являтись обтяженням для поодиноких Громад, а фінансовий стан Централі значно покращає.

Вкінці пригадується, щоб ті Громади, які ще не вплатили вкладок за минулий рік котрійсь із бувших Централь — негайно це зробили, як рівно — ж щоб вплачували свої зобов'язання на біжучий рік.

Фінансовий Референт

Центральний Союз Українського Студентства
Референтура Суспільної Опіки.

ПОВІДОМЛЕННЯ

1). Одинокою Громадською установою, яка займається матеріяльною допомогою українському студентству є Комісія Допомоги Українському Студентству. З цією установою Центральний Союз Українського Студентства якнайтісніше співпрацює. Треба пам'ятати, що справа матеріяльного забезпечення нашого студентства стане в недалекому майбутньому одною з найважніших і разом з тим найважчих проблем. Тому Управа ЦЕСУС-у доручає всім Громадам нав'язати тісний контакт з існуючими філіями КоДУС-у та допомагати активною участю при наладнанні допомогової діяльності КоДУС-у

2). З огляду на погіршення матеріяльного становища нашого студентства мусить КоДУС розширити свою збіркову акцію. Кожний студент є зобов'язаний в зимовому семестрі 1947/48 перевести грошеву збірку хоч на одну листу КоДУС-у.

3). З днем 20 серпня почалась ударна збірка КоДУС-у, яка потриває до кінця вересня. В цім часі за дозволом ЦПУЕ тільки КоДУС є уповноважнений переводити збірки. Всі громади переведуть такі збірки в порозумінні з філіями та представництвами КоДУС-у серед загалу нашої еміграції. Кожна громада є зобов'язана до 15. жовтня дати хоч одну імпрезу для КоДУС-у.

4). Докладні звіти з переведення ударної акції КоДУС-у з зазначенням участи студентства переслати до дня 15 жовтня ц. р. на адресу:
Інж. Володимир Мацьків, Ерлянген, Льорлєбергпляц 1/2.

Референт Суспільної Опіки.

ВІСТІ

ЦЕНТРАЛЬНОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

Неперіодичний офіційний бюлетень ЦЕСУС-у

Видає УПРАВА ЦЕСУС-у

За зміст відповідає М. Сосновський, Пресовий Референт ЦЕСУС-у

Supplement to Ukrainian Newspaper „Czas" - „The Time".
Authorised by EUCOM Hq, Civil Affairs Division 14. July 1947.
Authorisation AG. · 383. 7. GEC - AGO

Друк С. Слюсарчук. Мюнхен

Ціна примірника 2 НМ

1134

ВІСТІ

Центрального Союзу Українського Студентства

Ч. 1-2 (7-8) 1951

ВІСТІ
Центрального Союзу Українського Студентства

Неперіодичний офіційний бюлетень ЦЕСУС-у

Ч. 1-2 (7-8) 1951

МЮНХЕН – НЮ ЙОРК

ЗМІСТ

		стор.
1.	В калейдоскопі наших проблем	3
2.	ЦЕСУС на шляху свойого історичного призначення	30
3.	Делегат ЦЕСУС-у — співосновником «Европейського Студентського Бюра»	38
4.	В 33-ю річницю українських студентських Термопілів	41
5.	В обороні історичної правди	42
6.	Обіжник у справі 16-го З'їзду	44
7.	Актуальне — з архівів ЦЕСУС-у	46
8.	Сучасне індійське студентство	49
9.	Вісті з життя чужинецького студентства	51
10.	Програма міжнародніх студентських подорожей	52
11.	Обіжник ВМЗ ЦЕСУС-у	58
12.	Звіт референтури міжнародніх зв'язків СУСОН-у	59
13.	З життя українського студентства	61
14.	Ukrainian students and their program	77
15.	Ukrainian Free University	80
16.	Три відповіді у справі укр. радіопередач Бі-Бі-Сі	81
17.	Наш міжнародній адресар	83
18.	Українські студ. організації і представництва	85
19.	Члени управи ЦЕСУС-у	87

Це число появилось у жовтні 1951 р.

Опрацював — З. Р. Винницький

Ціна: 1,50 НМ (0,50 америк. доляра)

В інших державах рівновартість американського доляра

Тираж: 1500 примірників

Druckerei der Apostolischen Visitatur, München 8, Rosenheimerstraße 46 a

З. Р. ВИННИЦЬКИЙ

«Ти брате, любиш Русь, як хліб і кусень сала,
Я-ж гавкаю раз-у-раз, аби вона не спала.
(І. Франко)

В КАЛЕЙДОСКОПІ НАШИХ ПРОБЛЕМ.

I.

Беручи від довгих літ активну участь в організованому українському студентському житті та живучи від двох літ справами Централі українського студентства, здається не було б трудним завданням, маючи точний перегляд сил сьогоднішнього українського студентського руху, відобразити всі його актуальні проблеми, нав'язуючи до минулого, проаналізовуючи теперішнє та вглядаючи в близьке майбутнє. Відобразити — на те, щоб неначе перевести обрахунок совісти напередодні цієї знаменної події у нашім студентськім житті, якою являється 16-тий Загальний З'їзд Центрального Союзу Українського Студентства осінню 1951 р. в Парижі; на те, щоб дати напередодні З'їзду його майбутнім учасникам вже тепер до надуми і розгляду цей субстрат, що займатиме уми представників поодиноких наших студентських організацій.

Однак, це завдання не легке. Передусім тому, що із безлічі існуючих маркантних проблем треба, переводячи синтезу світел і тіней нашої праці в Управі ЦЕСУС-у та розглядаючи їх у цілій ширині студентської української сучасної дійсности, знайти зокрема для аналізи і переоцінки потенціяльної і кінетичної вартости праці українського студентства в часі між 15 і 16 З'їздом ЦЕСУС-у ті моменти, які відзеркалюють її можливо якнайбільше об'єктивно. Дальше тому, що вибрати метод відзеркалювання доволі важко. Для цього існують дві можливості. Або, бажаючи — бути популярним, збудити рішальні симпатії до своїх міркувань і стверджень тим, що обережно йдучи по лінії найменшого опору, відповідно аргументувати всі наші позитиви та їх підчеркати, а всі недомагання вияснювати притаманною нам „злою долею", або зрезигнувавши із творення атмосфери „товариства взаїмної адорації" — кермуватись при зображуванні і переоцінці свідомістю, що тільки скількість і якість праці та її висліди можуть бути належними критеріями.

Ми вибираємо, як завжди, ту другу можливість і при всій об'єктивности будемо іти однак по лінії посиленого опору. Любов до українського студентського руху, що має світлі традиції та глибока свідомість, що тільки студентський профсоюз у цілім його структурнім масштабі є середовищем де вирощуються не політики, але передусім повновартісні громадяни, каже мені якраз вибрати такий шлях. Вважаючи, що передусім праця в профсоюзі уможливлює молодим інтелектуалістам вирости в зустрічі з людьми різних поглядів поза рямці ідеологічно-партійного догматизму, є безперечним фактом, що вимоги, які мусимо ставити, як девізу нашої праці, це виховання майбутніх ділових, досвідчених молодих громадян із субтельним почуттям відповідальности, людей належного формату, які в даний момент поповнять усі кадри державного апарату; тому **сприймаємо нашу студентську працю, як вірну службу для ідеї суверенної української держави,** у цілій її повноті.

II.

Що ж являє тоді собою — ЦЕСУС?

Чи це бюро, секретаріят, репрезентативний координаційний та інформативний центр, ділова спільнота одинадцяти членів Управи, чи це спільнота всього українського студентства? Визначити між тими означеннями домінанту, було б спрощенням проблеми. Сама назва вказує однак, що ЦЕСУС — це загал українського студентства, а його Управа це лише виборні його речники.

Тому являється конечністю, щоб 16-тий З'їзд ЦЕСУС-у, тобто З'їзд представників всього українського студентства — міг заслухати не тільки вичерпних звітів з діяльности уступаючої Управи, але теж і представників усіх низових клітин, — членів Союзу. Бо лиш у висвітленні вислідів праці цілого організованого українського студентського руху, всіх його позитивів і негативів можна буде замінити З'їзд в одне конструктивно думаюче тіло, яке розгляне і оцінить минуле та створить підвалини для близького майбутнього. Маючи досвід з останніх З'їздів насувається боязлива думка, щоб і цей черговий 16-тий З'їзд не мав в собі забагато прикмет лише відбутої формальности. Бо відчитання привітів, звіти уступаючої Управи, зроблені не раз на скору руку, дискусія, не раз повна патосу, на маргінесі проблем, вибір Управи — не за законами доцільности, але за математично-партійними правилами, а потім ухвалення претенсійних резолюцій, при чому ніхто не поставить собі питання — в який спосіб зможе їх новообрана Управа здійснити — може зробити з 16-го

З'їзду, цебто найвищого органу у нашому житті — шаблонову формальність.

16-тий З'їзд ЦЕСУС-у, як чергова сесія молодого українського парляменту, мусить не тільки відобразити для українського студентства і цілого громадянства всі осяги і успіхи праці теперішньої Управи, всі її браки і занедбання, всі її недотягнення і здобутки, але повинен стати передусім віддзеркаленням сучасної української студентської дійсности поза межами Батьківщини; мусить у повній насназі відобразити цілість наших пекучих проблем студентського життя у повній ширині всіх зв'язаних з ним справ, бо інакше ми зайдему у сліпу вуличку та прийдеться незабаром стати в мертвій точці. Вимоги до цього чергового З'їзду мусять бути великі. Тому сьогодні, коли малий проміжок часу ділить нас від нього, ми мусимо здати собі праву з того, що чекає нас великий іспит, який належно підготованими мусимо справно і на належній висоті здати. Завдання тим більше не легке, що під сучасну пору певна апатичність огорнула наші студентські лави. Мимо того, — що консолідація студентського активу всіх ідеологічних напрямків заіснувала, як світла дійсність, якої бажаємо теж нашому цілому громадянству, — що спільна праця набрала у нас у виконному органі українського студентського парляменту, яким є наш ЦЕСУС, повновартісних і примірних громадських прав і її нарушення сьогодні мусіли б усі кваліфікувати, як божевільний злочин; однак політична нетерпимість у студентському середовищі до 1947 р. і еманація часто-густо від довгих років нездорових політичних відносин в українській спільноті на чужині привела до значної затрати стилю нашої студентської праці. Часто-густо манить молодого студента більше якась праця у вузько-партійному ґетті, як у своїй професійній організації; манить його ілюзіями великої політичної кар'єри та при тому забуває він, що щоб стати політиком — треба себе завершити вперше громадянином, тим більше, що від надміру політиків у нас голова болить.

Причини вимог, ставлених до 16-го З'їзду, прямі і невибагливі. До них кличе нас факт, що в 1951 р. обходимо 30-ліття існування ЦЕСУС-у, що **16-тий З'їзд ЦЕСУС-у — це Ювілейний З'їзд.** Таке кажуть нам історичні джерела, залишки пражського і віденського архівів ЦЕСУС-у та матеріяли з брюксельського архіву „Міжнародньої Студентської Конфедерації" (CIE), що її вільним повноправним членом був ЦЕСУС від 1921 року до часу перед другою світовою війною.

Вдруге кличе нас до цього — закінчення певного етапу

в історії ЦЕСУС-у. Після 13-ти літнього осідку екзекутиви ЦЕСУС-у в Празі, восьмилітнього віденського періоду, та шостилітнього мюнхенського розділу в історії ЦЕСУС-у (Ґестапо зумовило в 1942 р. трирічну перерву діяльности ЦЕСУС-у), з 16-тим З'їздом ми зачнемо її нову еру, бо осідком Управи ЦЕСУС-у стане бурхливий своїм темпом життя — Париж, зате столиця, в якій існує теж окреме студентське місто. 16-тий З'їзд ще й тим замітний, що з ним відійдуть від керми студентського життя-люди, які в серці носили ще частку студентського Львова і Київа; які в вогняні роки другої світової війни стискали холодне дуло повстанського кріса чи гартувались за решіткою большевицьких і гітлерівських тюрем та за дротами концтаборів; які зберігають свято не тільки образ, але й грудку Рідної Землі, як життєвий дороговказ; відійдуть в минуле наймолодші ветерани українського студентського руху. Прийдуть молоді наслідники, які скажуть нам, чи ми передали їм певні вартости і здобутки, та чи вони самі стануть гідними переємниками світлих традицій ЦЕСУС-у.

III.

А в тому найважливіше — **перенесення осідку ЦЕСУС-у** вслід за НТШ та КОДУС-ом до Франції. Рішення далекосягле, хоч може навіть і спізнене. В цьому не може бути ніяк перешкодою, що в Парижі маємо зараз лиш поверх двох десятків наших студентів, що лише з біжучою каденцією Українська Студентська Громада в Парижі належить до кращих наших низових клітин, що майбутніми членами Управи ЦЕСУС-у будуть молоді люди без студентського стажу, які не мають „реноме" професійних студентських діячів. Мюнхен, як один з найбільших українських культурних центрів в Західній Европі починає поволі тратити прикмети українського бастіону. Українська Громада, в тому і студентська, топніє тут з дня на день. Побіч багатьох, може і суперлятивних, позитивів, Мюнхен вплів в історію ЦЕСУС-у багато слабостой сучасного нашого організаційного студентського життя в цілім світі. Передусім закорінилась думка, що ЦЕСУС — це українська установа, якої діяпазон дії і інтересів обнимає Німеччину і може ще трішки... Австрію, тоді коли він обнимає подібно теж і Бразилію з Уругваєм та Австралію, не згадуючи вже про Північну Америку. Майже тотальна господарська і політична ізоляція Німеччини до 1949 р., повне її відокремлення від Західньої Европи і цілого світу, мусіли вплинути на це, що багато членів попередніх Управ, а може ще і теперішньої, бачили

справи діяльности, акції і життєвих інтересів ЦЕСУС-у і цілого українського студентства на чужині, в тому і студентства українського походження з громадянством даної країни поселення, через німецьку вузьку ограничену призму, у її формі до 1949 р., часто-густо через закурену шибку мюнхенського ДП-табору „Функ-Касерне". Що такий підхід до справ і такий короткозорий погляд на потреби організованої форми українських студентських кадрів відбивається ще і сьогодні шкідливо у повній тугости є для нас наявною дійсністю. Не розбудовано сильних активних українських студентських центрів в Парижі, Льондоні, Медіоляні і Женеві, немає сьогодні українських студентів на Сорбоні, в Кембріджі і Оксфорді; маси середньошкільних абсольвентів і студентів покинули Західню Европу, або як от в Англії сотки молодих здібних людей зі середньою або незакінченою високою освітою коротають свій вік при сільсько-господарській роботі. В Німеччині була верхівка українського студентства під кожним оглядом відтята від решти европейського студентства, а великі наші студентські маси в Німеччині та Австрії жили не раз тільки життям ґетта-ДП-табору. Багато слабостей сьогоднішнього стану нашого організованого студентства має свої корені як раз в тих елементах.

Для нас стало ясним, що було непростимою помилкою при виборі попередніх Управ, а зокрема останньої, розпорошення членів Управи „а пріорі", яке відбивається не тільки на праці Управи Союзу, але й на цілости студентського життя, майже фатально. Такий вибір це не тільки причинок до ствердження, що методи праці ЦЕСУС-у давно перестаріли, але і доказ, що при виборі не кермувались ми доцільністю, але всім іншим, включно з пошанованням фалшивих амбіцій, щоб дана країна мала теж свого представника в Управі. Такий стан унеможливлював створення ділового, скристалізованого колективу, а тим самим зменшував якісно і кількісно наш потенціял праці. В товариському і — скажімо може — політичному розумінні, теперішня Управа була безумовно одним монолітом. Добро Союзу було для членів Управи найвищим законом. Особисті, чи політичні моменти не грали ніколи важної ролі. Зате, не була Управа Союзу монолітом в аспекті спільного ведення праці у різних ресортах з належною кількісною рівновагою. Тому і не диво, що в обличчі факту, що кількох членів Управи зовсім занедбали перебрані на 15 З'їзді обов'язки, неначе про це призабули, деякі з тих, що на їхніх плечах знайшовся весь тягар відповідальної праці, яку вони вже виконують безперебійно 22 місяці, відчувають бездіяльність тих товаришів, як особи-

сту зраду супроти них та зраду інтересів нашої студентської централі.

І тому таких похибок, щоб вже „а пріорі" розпорошувати членів Управи при їхньому виборі ніколи більше не вільно нам повторити в майбутньому. Практика, яка мала місце за пражських чи віденських часів, виказує, що коли певний член Управи покидав осідок акції ЦЕСУС-у покликувано на його місце нового члена. Розпорошення по одному, навіть двох, ніколи не може сприяти стабільному діловодству Централі.

Правильник праці Управи і статути Союзу мусять бути змінені і стати так елястичні, як цього вимагає його теперішня ситуація та добро. Студентську Громаду в Парижі зустріне тим разом почесний обов'язок вилонити зі своїх рядів кількох членів нової Управи, а одна наша заокеанська Громада мусить доповнити її склад. До речі — заокеанські члени Управи ЦЕСУС-у могли і мусіли б, а на це вже найвищий час — стати ядром Пан-Американського Союзу Українських Студентів. Коли ж до цієї синтези не дійде — готов Центральний Союз Українського Студенства остати внедовзі з кількома десятками членства.

При тому всьому трівожить нас ще одна небезпечна можливість: що цей важливий З'їзд ЦЕСУС-у зможе відбутися в присутности кількох делегатів, які будуть мати мандати членства всіх наших 20-и низових клітин. Особиста присутність делегатів із Західньої Европи є безумовною конечністю, а було б теж вказаним, щоб на З'їзд ЦЕСУС-у прибув особисто принайменше один умандатований представник всіх наших заокеанських членів, тим більше, що можливість до цього є прекрасна, бо від червня до вересня ц. р. курсує між Ню-Йорком і Амстердамом окремий студентський літак, при чому знижені кошти дороги туди і назад виносять тільки 195 ам. долярів. На таку суму наше заокеанське студентство повинно без сумніву здобутись. — Це все частинка цих неспокійних думок, які налітають на наші душі та трівожать нас за майбутнє однієї з найстарших дієвих українських установ на чужині.

IV.

А тепер візьмемо під люпу **всі ресорти ЦЕСУС-у**, всі наші студентські осередки та інші споріднені існуючі питання.

1. Тоді, коли у чужинців **Президія** національних студентських союзів несе весь тягар праці, становить творчий мозок союзу і стоїть на сторожі технічного виконання всієї роботи, тоді у нас защіпився звичай, що президіяльні становища це

здебільша почесні, а не ділові. Не наводжу цього, щоб заперечити практичну участь у праці більшости теперішніх членів Президії; але точно означених функцій у послідовному виконуванні навалу праці, ні статути, ні правильник праці Управи на жаль не містять. **Душею Президії,** а тим самим і цілої Управи, звичайно є **перший секретар.** Та при браку ділового секретаря, як платної сили, що могла б тримати міцно всі нитки праці постійно в своїх руках, доводилось ограничуватись до полагоджування біжучих найпильніших справ, не раз з прикрим запізненням, та через те не можна було розбудувати нових актуальних відтинків. Коли зважити, що ЦЕСУС не мав на протязі останніх двох років свого власного бюра, хоч би кімнати з чотирма голими стінами (ми користали з гостинности канцелярії Українського Вільного Університету та канцелярії студентської оселі УСГ та ЛУПВ), що ЦЕСУС не мав своїх машин до писання, а користався тільки машинами вгорі згаданих канцелярій (ЦЕСУС має одну латинську машину, що походить з 1772 р. та одну українську, на якій довелось авторові диктувати одного листа, при чому вискочили черенки та побили окуляри одного приятеля), тоді стане ясним, що виконування кожної найменшої дрібниці коштувало неспівмірно багато часу і енергії. Я підчеркаю наявність такого стану. Бо якраз його мусить черговий З'їзд поставити між іншим на грані не раз палких дискусій, бо в іншому випадку пізніше ухвалені високопатріотичні резолюції останутъ пустою, злосливою фразою. Якщо українське студентство, а зокрема громадянство, визнає конечність дальшого успішного існування ЦЕСУС-у, як ділової, а не символічної громадської установи, тоді ті елементарні питання мусять бути належно розв'язані. Було б правдивим щастям, коли майбутня Управа могла б забезпечити одну людину, може навіть і старшого віку, яка постійно вела б діловодство ЦЕСУС-у довгими роками, тоді коли Управи приходили б і відходили б; тоді тяглість роботи, знання всіх дрібних її нюансів були б повністю забезпечені. Цей старший віком діловод був би заразом і духовим батьком молодої студентської верхівки, бо порад і досвіду старшого покоління нам у нашій праці завжди потрібно!

2) **Організаційний сектор ЦЕСУС-у** під сучасну пору — чи не найважливіший. Масове пересунення численної кількости українського студентства із Західньої Европи в заокеанські країни нового поселення, тисячі студентів українського роду заокеанських країн, роблять цей відтинок зокрема пекучим акутним питанням. Раз тому, що попередні Управи зовсім мало вкалькульовували це в своїй праці,

а всі колишні студентські наші діячі, прибувши до „обітованих земель", зажили славою минулих днів і про цю установу, за якої ріст і силу колись дбали, зводячи не раз важкі бої, часто лиш в полум'яних дискусіях, немов призабули; вдруге тому, що організаційне охоплення нашого студентства в Північній і Південній Америці та Австралії, включення студентства українського роду в систему ЦЕСУС-у — це справа нашого життєвого простору, наших органічних інтересів, коли хочемо вже сьогодні запобігти тому, щоб молоді українські інтелектуалісти не потонули в чужинецькому морі, а зберегли своє національне обличчя і патріотизм, щоб могли, як довго не прийшлось би, прищеплювати молодому поколінню — уродженцям чужої землі — живий образ нашого Львова, Київа, Ужгороду і Чернівець, щоб українські патріоти, громадські, політичні та наукові діячі, не стали білими круками, генералами без армії. І тут перед ЦЕСУС-ом безперечно важлива та відповідальна місія. Коли ж теперішньому керманичеві організаційного апарату ЦЕСУС-у пощастить, при Господній допомозі та при прихильності наших центральних установ в ЗДА, створити підвалини під ту працю, якої напрямні ми згадали, і він створить сильне ядро пан-американського українського студентського руху, тоді за ним і за теперішньою Управою ЦЕСУС-у закріпимо досягнення всеукраїнського значення.

І він — наш організаційний — діє мимо всіх колод, які кидають йому під ноги ці українські установи, які базуються на новоприбулих, діє мимо „обіцянок", що якщо скличете основуючі Збори Студентської Громади, то ми Вас порозганяємо, мовляв, — заберете у нас активний елемент. Мимоволі насувається думка: „Господи, прости їм, бо вони не знають, що творять". А в тому, чомусь створилась у нас концепція, що з наладнуванням нашого студентського життя в заокеанських країнах треба підождати, бо „пасивність, непригожі обставини, знаєте, — інший дух, теє та тамтеє". І то в час, коли немов, як гриби по дощі, ростуть в Північній і Південній Америці різні ідеологічні українські студентські товариства. Зваживши українську дійсність, коментарі відай зайві, та ми точно обсервуємо розвій подій та студіюємо старанно нашу пресу з обох Америк. В академічному середовищі 50-их років мусить у нас існувати „фер плей". Завуальовувати справжніх тенденцій нам ніяк. Багатство різноманітнних завдань, яке стоїть перед цілим українством, каже нам чесно визнати, що можна мати різні погляди, але є багато важливіших справ, як суперечки за гегемонію впливів, конкуренцію і взаємопоборювання. Праця для все-

українських державницьких ідей є важливіша, як всі політичні внутрішні суперечки. Замість воювати вже сьогодні за „впливи в майбутній нашій державі", творім таки зараз передусім толерантну атмосферу співпраці, не поборюймо себе взаїмно, не робім перегонів, але творім розчленовану єдність та жиймо і радіймо з вислідів спільної праці.

В основному, організаційна справність нашого студентства, так в Західній Европі, як і за океаном — незавидна. 16-тий З'їзд мусить ту справу основно санувати. Практика виказує конечність оперти працю ЦЕСУС-у у випадку малочисельного нашого студентського осередку в даній країні на поодиноких відданих справі людях, у іншому випадку, оперти її тільки на студентських громадах чи товариствах, а не на краєвих представництвах. Ці останні відтинають не раз ЦЕСУС від живого безпосереднього контакту із студентством, зокрема у випадку, коли в краєвім представництві знайдуться молоді люди, яким ні час, ні заінтересування не дозволяє належно виконувати доручень Централі. Ми припускаємо, однак, теж конечність існування краєвих представництв, у випадку, коли українські студентські товариства існують у кількох університетських осередках даної країни, але завдання цих представництв мусіло б полягати лиш у координуванні праці на терені даної країни, не відтинаючи низів від Централі.

Мабуть ще одна важлива проблема стане у вогнищі дискусії на 16 З'їзді. Це дійсність, що ЦЕСУС об'єднує вже зараз значний відсоток студентства українського походження з означеною державною приналежністю. Наші студентські організовані осередки знаходяться в 20 різних країнах світу. Отже, раз внутрішня структура, вдруге інтереси нашої зовнішньої політики кажуть нам застановитись над формальним закріпленням факту, що **ЦЕСУС — це Світове Об'єднання Українського Студентства.** Переставити працю ЦЕСУС-у на нові рейки, при повному збереженні традицій і формальної української назви наказує нам потреба охопити все студентство українського роду в цілім світі, бо факт існування українського студентського центру у формі Світового Союзу Українського Студентства зміцнить українські позиції і престиж теж і в міжнародньому студентському житті.

3) **Фінанси** — це наша велика болюча рана. Ніякий З'їзд, ніякі уми не розробили в нас досі цього питання. А воно означає: бути нам, чи не бути. Досі не випрацьовано жадного пляну, як і де роздобувати фонди. Переведено лиш льокальні мініятурні дії, щоб часто-густо принайменше мати

на покриття коштів кореспонденції. Власні сили слабі. Наше студентство в Західній Европі матеріяльно спавперизоване, плачення членської вкладки до ЦЕСУС-у вийшло, мабуть, з моди. Тай не знаємо досі, хто скільки за два роки теперішньої каденції ЦЕСУС-у має вплатити. Коли б не жертвенність чотирьох заокеанських студентських громад та активність одного з американських членів нашої Управи, — був би наш радіюс дій дуже обмежений. Коли б не одноразові допомоги мецената українського студентства Преосвященнішого Владики Ексцеленції Кир Івана та двох наших установ у ЗДА, які в міру їхніх можливостей по батьківськи ідуть завжди у випадку потреби Управі ЦЕСУС-у на зустріч, ми стояли б не раз і не двічі в обличчі повного внутрішнього фіяска і страти престіжу назовні. Якщо черговий З'їзд не знайде практичної розв'язки наших фінансових справ при співучасті представників різних наших існуючих у світі установ, тоді вже сьогодні можна скреслити з порядку нарад З'їзду — ухвалення резолюцій, — щоб не робити неповажної пустомельщини.

4) **Немає студентського організованого руху без студентської преси.** З'являється і „Обнова" і бюлетень „Зарева", появився в час великого голоду на студентську пресу „Фенікс", журнал ТУСМ ім. Міхновського. Але все вони не можуть ніколи заступити цієї студентської преси, яку мав би і мусить колись знову врешті зачати видавати періодично ЦЕСУС. Перед нами старі примірники „Студентського Вісника", що появлявся 30 літ тому кожного місяця. Яке ж динамічне і творче було студентство в тих роках. З тих старих офіціозів ЦЕСУС-у може кожен, навіть молодий студент першого семестру, черпати свій ентузіязм до нових діл. Пізнавши минуле, яке кличе до нових осягів, не можна, буває, опертись його чарові. Видавання студентської преси — це творення духових цінностей для теперішніх і майбутніх поколінь. Це форум вияву нових думок, ідей, це кольосально міцна зброя супроти марева, що студентство 50-их років це „кумедні паничики-непотріби, затуркані книжкові молі, з яких немає жодної потіхи ні Богові, ні людям", як писали колись Мартович і Барвінський; що росте покоління, яке буде добрими „бізнесманами", або тихими бюрократами, людьми без творчої ініціятиви, які нічого більш не бажають, як тільки забезпечити собі належно високе банкове конто. В часах розпорошення по цілому світі наша преса представляє для нас той сполучний міст, який з української студентської спільноти робить одну рідню, одну спільноту думки і чину.

Мусить бути кожному з нас прикро, що в час, коли появляються періодично такі гарні видання Пласту і СУМ-у, так багато ілюстрований збірник „Ради фізичного виховання", видання „Братства б. вояків Української Дивізії" — „Броди" та інші вартісні видання, ми не тільки, що не видали досі „Ювілейного Альманаху ЦЕСУС-у", ми видали за два роки тільки одне число нашого офіціозу „Вісті ЦЕСУС-у". Брак фондів не виправдує нас ніяк. У нас, передусім, брак рук до праці; чотирьох членів Управи в Мюнхені завантажені біжучим діловодством, бо час іде невтримно вперед і приносить завжди нові справи з цілого світу, брак машин до писання, брак українських студенток, що хотіли і вміли б бути стенотипістками, характеризує причини повного занедбання в тому секторі. А низові клітини ні разу і не домагались конечности появи видань, не дали співробітників. От і зачароване коло! А резолюції на З'їзді не поможуть нам ніяк!

Одиноко діяла ще „Пресова Служба ЦЕСУС-у", обслуговуючи спорадично громадянство і то в більшості вістками з одного ресорту наших дій. Та в тому існують однак, і об'єктивні дані на те, що Пресовою Службою ми здобули ім'я і повне право громадянства, та ввели себе в українську громадську опінію, як діюча організація, можливо, навіть куди більше, як до часу теперішньої каденції. Однак, самою Пресовою Службою ми не можемо, приміром, творити студентської опінії про різні наші чи загально громадські справи. Сьогодні, на жаль, **українська студентська опінія не існує!** Вона існує у всіх інших народів, як самозрозуміло конечний і важливий громадський фактор. У нас студентську опінію творять не раз різні знуджені пані, чи панове, які, мовляв, цікавляться студентством. Справи Ґрацу, Берну і Ґеттінґену запніють, як ткань в обіймах некрози. Немає запоруки, що вони вибухнуть знову колись і де інде своєю нищівною лявою будуть вносити нелад у правопорядок молодого академічного середовища. А то може і тому, що ми ідемо і ішли завжди по лінії найменшого опору, за виїмком суто математичного фракційного розподілу постів в Управі Союзу.

А пропо середовищ. Їх є зараз в ЦЕСУС-і три; крім революціонерів і солідаристів (властиво двох двоюродних братів-близнюків від тої самої матері), є ще і третє, для якого ділова конструктивна співпраця і добро профсоюзу є найголовнішим стимулом до праці.

Якщо ж існують у нашій дійсності ще й інші політичні середовища, прикладом, демократи, ліберали, соціялісти і т. ін., чому ж немає у ЦЕСУС-і представників, які репре-

зентували б їхній політичний студентський доріст? Чи може вони за такий не дбають? Вважаємо, що в умовах такої толерантности, яка існує в ЦЕСУС-і, вони внесли б багато добра (заколоту ми не бажаємо) в нашу працю.

5) В дворічній послідовній **праці на зовнішньому відтинку** ми скристалізували не тільки наші ідейні основи дій в міжнародньому студентському русі: боротьба за душу сучасного світового студентства, яке до певної міри знаходиться в пазурах комінформу, унагляднення факту, що Україна впала першою жертвою російського комуністичного імперіялізму, що большевизм це перший ворог культурного світу, тому поборювання міжнароднього студентського союзу „ІЮС", що став студентським комінформом та репрезентує світовий студентський рух в ООН, але і визначили точно практичні методи нашої дії. Один наш молодий визначний громадянин і публіцист пише до нашої Централі: **„По докладнім прочитанні Ваших цінних матеріялів, — бачимо, що українське студентство поважно заавансоване у міжнародній співпраці, і що найважніше, поставило собі правильні цілі і вміло їх здійснює. Віримо, що ЦЕСУС буде добрим приміром для інших установ і буде творчо стимулювати їх працю і ініціятиву".** Виконуючи рішення засідань Управи, ми переставили працю „референтури міжнародніх зв'язків" на працю „Відділу Міжнародніх Зв'язків", розбудовуючи внутрішний апарат співробітників, творючи окремі представництва в усіх державах та „Комісію міжнародніх делеґатів ЦЕСУС-у". Нинішною нашою найбільшою журбою є забезпечення тяглости нашої праці і дії, та належне капіталізування здобутих осягів. В обличчі неспівмірної — до потенціялу праці ЦЕСУС-у на зовнішньому відтинку — організаційної справности загалу українського студентства, в обличчі, коли інші сектори праці ЦЕСУС-у, зокрема, фінансовий і пресовий не дотримують кроку у розмасі і темпі праці Відділу Міжнародніх Зв'язків, насувається тривожна думка, чи не вибудували ми у нашому ентузіязмі міжнародньої співпраці, високий хмародер-домик з карт, що можо впасти під подувом сильнішого вітру, — чи вдасться нам завжди успішно перевести ЦЕСУС через всі труднощі і конфлікти міжнароднього студентського життя. Відповідь на це може одиноко дати 16-ий З'їзд.

6) **Стипендійно-допомоговий сектор ЦЕСУС-у немов взагалі не існує.** Це від довгих років, а зокрема, в теперішній каденції катастрофально занедбана ділянка, яка дає свою неґативну рису цілій українській студійній політиці. А ми, йдучи по лінії найменшого опору, немов погодились з тим

невідрадним зловіщим станом. І то тоді, коли, відай, всі визнаємо, що Централя українського студентства не може стати ніколи середовищем, де безвідповідальність знаходить собі право громадянства, бо бути сьогодні безвідповідальним на пості студентської централі, дає право сподіватись завтра такої ж безвідповідальности і зради життєвих інтересів на фронтах оборони українських кордонів.

До речі, слід би ще згадати і про те, що в громадському допомоговому секторі у нас защепився не раз звичай, щоб допомагати студентству за дивною девізою: „Для студентів, але без студентів". Не можна ніяк вірити, що такий метод себе виправдує, бо він криє у собі не тільки багато кривдячих, але теж і тих елементів, що можуть завжди викликати зайвий нездоровий фермент серед студентства, а його мусимо завжди оминати.

Наші представники в КоДУС-і не мали змоги вплинути на це, щоб КоДУС перестав бути філянтропійно-харитативною установою, яка „всім і вся" дає щось по трошки, щоб КоДУС забезпечував певну належно велику кількість нашої університетської молоді повновартісними стипендіями, а зокрема тих студентів, які виказуються не тільки успіхами в здобуванні академічного знання, але, які були б творчим ядром молодих ділових громадян. Такий філянтропійно-харитативний характер уділювання студійних допомог мусів довести до цього, що нині лиш кілька промілле бувших стипендіятів КоДУС-у вважає за свій громадський обов'язок — віддавати одержані від КоДУС-у допомоги на те, щоб молодші товариші, як і вони, могли, завдяки жертвенній допомозі громадянства, покінчити свої студії. Таке негромадське наставлення знаходимо навіть у тих, які, приміром, за час своїх студій у Краю та в Німеччині одержали поверх 1.000 нім. марок в золоті. Вони, мабуть, призабули, що ті гроші винні вони не КоДУС-ові, але цілому українському громадянству та тим молодим товаришам, які студіюють в умовах скрайньої матеріяльної нужди. Це лихо має в великій мірі свої корені у згаданих методах праці КоДУС-у.

7) **Студійно-культурний сектор** — немов існував би лише в статутах ЦЕСУС-у. Не знаходимо в ньому навіть і мінімального вияву праці. Тому і не диво, що до нині немає в цілому українському громадянстві місця для дисертаційного обліку, та що потім один бувший мюнхенський студент УВУ на Високошкільнім З'їзді в Ню-Йорку (ЗДА) подає до публічного відома і на сторінки української преси . . . „що в 1945—50 рр. закінчило в Західній Европі 500 українських студентів (? !) свої студії". Згідно з даними КоДУС-у і на-

шими, представляється слідуючий образ. До 31 грудня 1950 р. закінчило свої студії: 9 — в Швайцарії, 9 — в Італії, 3 — в Мадриді, 889 — в Німеччині, 141 — в Австрії, 24 — в Ліоні, 15 — в Лювені. (Разом 1.290.) Скільки закінчило студії в заокеанських країнах, мабуть, остане назавжди таємницею.

V.

Як же ж представляються під нашим ультрамікроскопом українські студентські організовані ряди?

1) **Наші найміцніші осередки:** Лювен, Мадрид, Париж; УСГ-Льондон — це Ахилева п'ята ЦЕСУС-у, так під кутом внутрішньої, як і зовнішньої діяльности. А в тому якраз **Лювен** одержує першу льокату. Мимо того, що „Вісті", орган Українського Допомогового Комітету у Бельгії (ч.8/121, р.VII, від 15. 4. 1951) принесли нефортунний, так під журналістичним оглядом, як і зіставленням фактів — фейлетон, що . . . „В Бельгії є наші студенти", Шановний автор фейлетону, відай, ще далі живе категоріями, дорогого нам усім, галицького загумінку, та вважає, що стиль студентської праці на заході полягає в тому, щоб студентів „було видно серед народу", щоб ходити, наприклад, з відчитами по селах, чи виголошувати реферати та доповіді. Ми свідомі всіх недоліків нашого лювенського середовища. Для нас, однак, важніше, як ряд голословних закидів автора, що думає в 1951 році ще, мабуть, народницькими категоріями, це те, що „Національний Союз Українських Студентів у Бельгії" (НаСУС) задержав стиль студентського життя, маючи навіть свої студентські „сині шапки", що він справний, як організована клітина ЦЕСУС-у, що криє в собі активних молодих людей, які виявляють себе в існуючій студентській пресі, які замість іти з дешевим рефератом у народ, їдуть на Европейський З'їзд Молоді до Страсбурґу, дають делеґатів ЦЕСУС-у на важкі міжнародні студентські конференції, які творять хор на українській Службі Божій в Амстердамі, що на ній присутні професори і студенти з цілого світу. Що зводять наукові і дипльоматичні бої зі студентством сусідніх країн України підчас університетських доповідей на східньоевропейські теми, що виліковують їх з непопулярного сьогодні шовінізму та імперіялізму. Це все лиш мініятурні виїмки з тої діяльности, яку проводять українські студенти Лювену. А що вони так . . . „підчас студентських балів . . . близько-близенько держать в обіймах горді бельгійські дівчата", — то це тішить нас більше, ніж, коли б вони стояли коло дверей з набуреними, грізними мінами. Видно, що такт і шарм, товариська форма і скромна елеґанція наших сту-

дентів з Лювену імпонує навіть гордим західнім европейкам. А в тому, при кінці фейлетону наведені слова професора Лямбена (Університет Лювен) такі, що ми під ними завжди підписуємось: „Ви, мої дорогі українські студенти, повинні працювати не тільки для здобуття технічного знання, але й підготовлятись до великих суспільних завдань, що перед Вами ще стоять". Тому даймо їм змогу, хай вони щасливо підготовляються. Про них дбає вже наша студентська централя. Коли автор цього фейлетону, що зве себе українським журналістом, хоче мати постійні вістки з їхньої діяльности, хай запропонує Українському Допомоговому Комітетові в Бельгії, щоб цей забезпечив НаСУС-ові постійного секретаря, або може, щоб цей оплатив одному лювенському студентові наукову поїздку в товаристві студентів різних країн світу в Скандинавію, Англію чи Італію; буде з того більш загальної користи, чим з фейлетонів.

2) Таких, як **„наші еспанці"** у Мадриді, повинні ми мати у кожній державі Західньої Европи, в кожній країні вільного світу.

Обсяг їхньої, під кожним оглядом, в кожному студентському секторі, справної, дії, переходить далеко поза чисто студентські рямці. Є всі признаки вірити, що Мадрид дасть не тільки високоякісних, модерних фахівців і інтелектуалістів, але дасть нам теж і академіків-громадян. Нині можна бажати їм тільки дальших успіхів, якісного росту та . . . щоб завжди точно відповідали на листи наших знатних установ у ЗДА.

3) **Париж** мав для нас у останніх роках два обличчя. Одне, що ставило наш студентський осередок в ньому поза рямці критики і друге, що внутрішня і зовнішня праця набрала належних вартісних форм. Віримо, що, коли зараз під Парижем є осідок нашого Наукового Т-ва ім. Шевченка та КоДУС-у, внедовзі теж осідок і ЦЕСУС-у, УСГ-Париж ввійде в історію українського студентства, як стабільна наша студентська станиця. Віримо, що це буде товчком, що у Франції постане ряд нових організованих українських студентських осередків та що УСГ-Ліон, що начислювала 24 членів, які до кінця 1950 року покінчили успішно свої студії, поповниться новими молодими студентами, бо їх в Ліоні не бракує. Їхнім студіям стоїть на перешкоді лише брак фондів!

Згадуючи про наші осередки, які радують нас своєю активністю, не можна поминути **УСГ-Ґелвей в Ірляндії**, наш чисельно найменший осередок. Але який великий він своєю працею. Справний організаційно, відомий в цілій Ірляндії,

включений в усі ділянки університетсько-студентського життя в Ґелвей, заслуговує він на увагу всього українського громадянства на це, щоб і його чисельно розбудувати. Що не скількість, але якість грає ролю, маємо ще один доказ: це **наш одинокий студент медицини в Осльо.** Він вартісний наш представник і якість його праці неспівмірно велика і то не тільки для добра нашої студентської централі, але для цілого українства. Вона подекуди активніша, як організована праця тих 300 наших студентів, що зараз ще студіюють в Німеччині.

4) **Німеччина** — в стані еміґраційної гарячки, в стані апатії студентських рядів і затрати темпа того життя, яке колись може аж заживо пульсувало і випускало небажані паростки. Більшість наших студентів у Німеччині — це дипльоманти; через рік остане тут може 2—3 десятки нашого студентства. Наше студентство в Німеччині живе зараз відай відгомоном і славою вчорашніх днів. Творча його сила послабла; вона може устабілізується, коли створиться гурт тих, що постійно останутъ в Німеччині.

5) **Австрія** — це терен, де стан наших внутрішньо-студентських інтересів маліє. Один з найстарших студентських центрів — Українське Студентське Т-во „Січ" у Відні, що існувало від 1868 р., перестало формально існувати, коли большевики „визволили" Відень. Цього року це Т-во добігає практично до кінця свого існування. Ще минулого року ми виєднали для наших кількох десятків тамошніх студентів значну матеріяльну допомогу від портуґальського „Червоного Хреста". Всі наші „віденці" покінчили успішно свої студії, мимо трудних під кожним оглядом умовин життя.

Українське Студентське Об'єднання в Іннсбруку — ще існує. Чи проявляє якусь діяльність, трудно сьогодні ствердити, в кожнім разі присилає ще завжди святочні побажання. Маючи змогу минулого року зустрінути особисто на терені Австрії секретаря УСОІ, прийшлось мені почути: „Ну і що з того, що ми не діємо, світ існує дальше". Безперечно, ця софістична заява може теж переконувати . . .

УСТ-Січ Ґрац, що існує від 1895 р., та видала зі своїх рядів ряд знатних прізвищ в українському громадянстві, від Софії Галечко — до проф. УВУ д-ра Юрія Студинського, мимо всіх внутрішніх нерозберих, зберігає ще й надалі світлі традиції своєї діяльности. Однак і тут є загроза, що цей старий наш осередок причалить внедовзі до кінця своєї історії.

6) **Українська Студентська Громада в Римі** видала зі своїх рядів від 1945 р. 9 молодих академіків. Чисельна в перших

повоєнних роках Громада стопніла до кількох заледви членів, так, що сьогодні маємо в Римі лиш справне представництво, зложене з двох людей.

Колишня Студентська Громада в Ріміні відай повністю включилась в члени англійської профспілки сільсько-господарських робітників. І то в час, коли наша спільнота в Великій Британії, чи не найкраще матеріяльно ситована в Европі і може собі позволити вповні на розбудову наших академічних кадрів. В тій справі — слово тільки за цілим нашим громадянством і його відповідальними чинниками. —

В Римі студіює теж 36 українських богословів, з цього 23-ох світських у Папській Колеґії св. Йосафата, а 13-ох — василіянських, що вчаться в папському університеті. Однак, від цілости українського студентського руху ділить їх дивний „китайський мур", а це відай для нас усіх превелика шкода. Бо віримо, що модерним священикам, які мають потім зайняти відповідальні місця в громадському житті, включення в цілість студентського життя було б невимовно корисне, а для нас побажане.

В Римі студіює ще зараз 60 світських польських студентів, на університетах Італії їх кілька соток, а наших студентів в Італії заледви кількох. Абстрагуючи від високих вартостей деяких італійських університетів, спинимось на Медіоляні, світовому мистецькому академічному центрі. Від 1945 р. не мали ми на славній „Академія ді Брера" ні одного студента, що студіював би чи малярство, чи історію мистецтва. Чи нам їх не треба? Ми й досі на сторінках нашої преси знаходимо рідко вістки про модерне мистецтво та сучасний стан цієї ділянки культурного життя; а ми модерна культурна нація і хиба ідемо з духом часу. Що на „Академії ді Брера" є один український професор викладач — бувший її студент, про те нікому відай і не відомо. Опера „Ля Скаля" вже давно не чула визначних українських музиків і співаків. Чи ми їх належно вирощуємо, чи тільки політики творять для нас, в державницькому розумінні, певні вартості? Вважаємо, що мистці можуть приносити для справи української держави куди більше користи, як нефахові, нераз недолужні, наші політики. Талановитих мистців у нас відай не бракує. Ними однак загал не цікавиться.

7) Сьогоднішня наша **Українська Студентська Громада в Швайцарії** ніяк не нав'язує до традицій колишнього незвичайно активного Студентського Т-ва „Україна" в Женеві, якого архіви ми зберігаємо. Це товариство начислювало лиш неповних два десятки членів. Організаційно — наша швайцарська Громада слаба, зокрема, тому, що 14-ох наших сту-

дентів розкинених одинцем по всіх університетах Швайцарії. Та однак ті одиниці, що їх маємо в Швайцарії, своєю, хоч не колективною, але індивідуальною працею, кажуть нам бути подекуди на них гордими. Їхній вклад праці в живучість українського студентського руху є на висоті завдань.

8) **В Швеції** маємо неповний десяток наших студентів. Дотеперішнє представництво ЦЕСУС-у в Стокгольмі буде вкоротці заступлене членством „Українського Академічного Клюбу" — Стокгольм в ЦЕСУС-і. Дії і співдії наших шведських студентів в рямцях програми праці ЦЕСУС-у є справді вартісні, тому віримо, що Стокгольм стане небавом нашим сильним заборолом. Таким оптимізмом напувають нас численні інтерв'ю і радієві виступи, які недавно перевів успішно в Швеції один з наших стокгольмських студентів.

9) **В Голляндії** існувала до 1950 р. „Громада Українських Студентів св. Богословії" в Кілемборгу коло Утрехту, яка була гідним амбасадором українського студентського світу, а в тому не тільки на студентському, але й загальному голляндському терені. З жалем прийняли ми вістку в липні минулого року, що цей квітучий наш осередок перестав існувати. Тих кількох світських наших студентів в Голляндії, що ще остали, ніяк не можуть вив'язатись із своїх відповідальних завдань. Для нас усіх велика шкода, що в цій країні тихих вод і пахучих квітів та деяких знаменитих університетів, що мають славу в цілому світі, немає змоги розбудови сильного українського студентського центру, тоді, коли студентство інших народів з-поза Залізної Куртини на них численно заступлене.

VI.

Заокеанські терени — це майбутнє ЦЕСУС-у, який у практичній формі „Світового Об'єднання Українського Студентства" матиме дальшу рацію існування, навіть тоді, коли у Львові чи Києві матиме осідок „Державний Союз Українського Студентства". Теперішній стан нашого посідання за океаном ще далеко незадовільний.

1) **Канада** — типова країна піонерів і там мусять незабаром діяти інтензивно теж піонери українського студентського руху. Базуючись на знаменитій статті Б. Боцюркова в „Голосі Молоді" (квартальник МУН-у, весна 1951 року), Вінніпеґ) п. н.: „За об'єднання українського студентства в Канаді", **маємо на канадійських університетах близько однієї тисячі студентів українського роду.** Існуючих та діючих українських товариств в Канаді не бракує: — Українська Студентська Громада та Українське Студентське Това-

риство в Монтреалі (ці дві окремі клітини є зараз на шляху об'єднання в одне „Українське Студентське Об'єднання Монтреалю"), Український Студентський Клюб в Торонті, Українська Студ. Громада в Торонті, Українське Студ. Т-во „Альфа-Омеґа" в Вінніпеґу, Саскатуні і Ванкувері, Укр. Католицьке Студ. Т-во „Ґама-Ро-Каппа" в Вінніпеґу, Студентські Т-ва „Зарево" в Монтреалі і Торонті, Т-во Українських Студентів Католиків „Обнова" в Монтреалі і Торонто. Сотки українських студентів в Едмонті, Кінґстоні, Гемилтоні, Оттаві і інших університетських осередках Канади, виказують комплетний брак нахилу до зорганізовання та включення себе в суцільний український студентський рух! Лиш 6 із згаданих в горі організацій є звичайними або надзвичайними членами ЦЕСУС-у. А в тому, на окрему увагу заслуговує „Альфа-Омеґа", з одного боку тому, що всі попередні представники ЦЕСУС-у в Канаді, а зокрема теперішній, не наладнали контакту „Альфа-Омеґа" з ЦЕСУС-ом, навіть у площині дискусії в напрямі наладнання співпраці та включення „Альфа-Омеґа" в загальний український студентський рух, очолюваний ЦЕСУС-ом, так з другого боку на протязі довгих літ Українське Студентське Товариство „А-О" веде незрозумілу для нас політику „блискучого відокремлення", забуваючи вповні про потребу синтези сил новоприбулих українських студентів та уродженців Канади, бачучи мабуть всеукраїнські життєві інтереси через призму своїх льокальних завдань. Ми слідкуємо живо, за безперечними успіхами УСТ „А-О" в його діяльности, тому бажали б, щоб їхні успіхи стали нашими всеукраїнськими студентськими успіхами. Вважаємо, що УСТ „А-О" через включення себе в члени ЦЕСУС-у ніяк не наразить себе на втрату своєї питомої вартости, своєї автономії дій; члени „А-О" зможуть завжди, паритетно до кількости членів, увійти до виконного органу ЦЕСУС-у та внести в український студентський рух та працю ЦЕСУС-у багато нових бажаних позитивних елементів; тоді праця „А-О" стане не льокальним, але всеукраїнським громадським капіталом.

В противному випадку існуватиме стан, який за цінними думками автора згаданої статті, зображуємо без зайвих коментарів: „. . . Вінніпезьке УСТ „А-О" вже більш, як рік тому виступило з ініціятивою в напрямі об'єднання українського студентства на професійній загально-національній базі, але поза створенням Комітету Зв'язку (т. зв. Ипсилон-Сосаєті), з яким комунікуються Т-ва „А-О" у Ванкувері, Саскачевані і Вінніпеґу та Український Студ. Клюб у Торонті, ця справа не пішла." „. . . у самому Вінніпеґу не вда-

лось „А-О" привести до об'єднання із місцевою організацією католицьких студентів, що можливо боїться підпорядкування „А-О". ... Стан розбиття і дезорганізації на студентському відтинку приносить величезні шкоди українській спільноті в Канаді. ... Існування спільної всім студентам українцям професійної організації — кріпило б почуття приналежности до єдиної української спільноти та підняло б авторитет організованого українського студентства перед університетськими властями, та загально-канадійськими і національними студентськими організаціями. Цим теж були б відкриті двері для тих українських студентів, що цураючись групової чи релігійної боротьби, воліли не включатись в рямки існуючих конкуренційних студентських організацій. ... Без участи і активної підтримки публічної опінії українців Канади, зокрема, без допомоги її виразника — Комітету Українців Канади, ... консолідаційна акція на студентському відтинку ... зустрічатиме перешкоди, що їх будуватиме людське недовір'я, упередження чи просто груповий егоїзм."

Знаменні слова і ми радіємо невимовно, що між нами у світі є молоді уми, що так тверезо і суттєво підходять до актуальних завдань, тому хочемо вірити, що „Союз Українського Студентства Канади" стане ще цього року світлою дійсністю в українськім студентськім житті!

2) Подібно представлються **наші справи** теж **на терені ЗДА.** Ніхто з колишніх наших визначних студентських діячів, чи членів Управи ЦЕСУС-у, що виїхали давніше до ЗДА не зуміли положити підвалини для організаційного об'єднання українського студентства в ЗДА, для об'єднання мас новоприбулих студентів з місцевим студентством українського походження на всенаціональній українській базі. Рух у цьому напрямі не виріс теж стихійно, мимо того, що до часу другої світової війни існували в рямцях ЦЕСУС-у українські студ. Т-ва в численних університетських осередках ЗДА, та мимо того, що навіть на сторінках англ. видання української газети „Свобода", органу УНС — знаходимо навіть недавно зазиви до дії і наладнання відносин в українському студентському житті ЗДА. **За неточними обчисленнями студіює на американських університетах близько 10.000 студентів українського роду.** Досі діють, як члени ЦЕСУС-у — Українська Студ. Громада в Ню-Йорку, Укр. Академічне Т-во в Шікаґо, недавно постала УСГ Дітройт і зараз маємо всі дані вірити, що в близькому часі завдяки жертвенним діям організаційного референта теперішньої Управи ЦЕСУС-у, університети від Вашінґтону до Калі-

форнії покриються мережею українських студентських товариств, які об'єднані в „Союзі Українських Студентів Америки" створять підвалину для „Пан-Американського Союзу Українських Студентів", а в дальшому для „Світового Об'єднання Українського Студенства". При цьому ми потребуємо безумовно підтримки загально-громадської української опінії в ЗДА, а зокрема моральної і ділової підтримки від Пан-Американської Української Конференції, Українського Комітету Америки та Українського Національного Союзу. Ми віримо свято, що цієї підтримки нам не забракне.

3) Наші організаційні дії **в Південній Америці** послабли. УСГ-Арґентини переживає поважну кризу, бо неповна сотня бувших її членів покінчила студії і зараз бракує там прямо нашого університетського доросту. Ми відважно дивимось однак майбутньому у вічі, маючи в Буенос-Айрес представника, який напевно переведе успішно УСГ-А через все неспокійні бурхливі хвилі та за підтримкою наших центральних громадських установ в Арґентині виведе УСГ-А знову на чисті, ясні води. Ми віримо, що завдяки його ініціятиві всі держави Південної Америки покриються сіткою українських студентських організацій. Зараз наладнали ми контакт з нашими студентами і молодими академіками в Бразилії і Уруґваю, тому тепер треба відчекати тільки розвитку подій. Бракує у нас контакт з Параґваєм і Венезуелею, де є теж наші студенти; завдяки тому, що на університетах Перу є двох українських викладачів, припускаємо, що з нашими студентством у Перу наладнання контакту і співпраці є зараз питанням часу.

4) На університетах **Австралії** — в Мельбурні, Сіднею, Аделяйді, Брізбені, Гобарт, Перт і Кенберра студіюють вже наші студенти, зокрема технічні фахи. До сьогодні постала лише УСГ-Мельбурн, яка виказує себе доволі активною, мимо того, що з 20-и членів ліш сімох студіює повністю, а інші відробляючи контракт праці користають лиш з університетських вечірніх курсів. І в Австралії мусимо поробити ті всі заходи, що в Канаді та ЗДА.

VII.

Вертаючи з подорожі думками по цілому світі, для повноти образу не можна не згадати тих кількох справ, що є безумовно важливі для живучости українського студентського руху.

Передусім, **роля українських ідеологічних студентських**

товариств не визначена ще точно до сьогодні в цілости українського студентського життя. Ці Т-ва безперечно сильні своєю динамічною дією, являються своєю працею вартісним вкладом в цілість нашого студентського руху; але до сьогодні ми не заобсервували, на жаль, координації їхніх дій, їхньої співпраці, зате існували признаки взаємопоборювання, а що принайменше конкуренції за впливи. Мабуть є ясним для нас всіх, що існування ідеологічних студентських товариств не може замикатись в границях життя „самих для себе". Їхня праця мусить виявитись в цілости наших успіхів, як капітал не одного середовища, але, як всеукраїнський студентський капітал. З хвилиною виїзду одного члена Президії ЦЕСУС-у до ЗДА всі його заходи для координування праці ідеологічних товариств з рамени ЦЕСУС-у припинились. Це має свої небажані наслідки, бо ми віддалюємось в той спосіб від здійснення жадання, щоб існувала українська „розчленована єдність". Це питання мусить знайти належне відмічення в нарадах 16 З'їзду і винесені ним постанови в тих справах, які будуть оперті тільки на українській політичній рації, мусять бути в майбутньому здійснювані і респектовані, при чому співпраця ідеологічних товариств із студентською централею мусить набрати більш живих форм.

Ідеологічні студ. Т-ва, що є надзвичайними членами ЦЕСУС-у мають подекуди не раз більший вплив на біг і розвиток подій, як звичайні члени: професійні студентські товариства. Їхня постава впливає завжди на гармонію цілости студентського життя і вислід нашої практичної праці. Слід відмітити сильний органічний ріст **Українського Студ. Т-ва Національного Солідаризму „Зарево"**, що колись мало форми корпорації; слабшу своєю експанзивністю в організаційному секторі ФТУСК **„Обнова"**, яка зате міцна засягом своєї дії, своєю співпрацею і членством у Міжнародньому Русі Католицьких Студентів „Пакс Романа" та у „Міжнародньому Бюрі Католицької Молоді". Треба сподіватись, що 16-ий З'їзд повітає в членах ЦЕСУС-у **„Т-во Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського"**. Треба жаліти, що соціялістична **„Ліґа Суспільного Гуманізму"** перестала існувати і вибула з наших членів, як теж, що **„Об'єднання Укр. Православних Студентів"** зовсім не виправдало цих надій, що на нього покладав 15-ий З'їзд, приймаючи його в члени ЦЕСУС-у; бездіяльність цього „О'єднання" тим більш болюча, що через це не є заступлене українське студентство в „Світовій Федерації Християнських Студентів", в якому зате сильні впливи російських

православних студентів, що мають там свою сильну трибуну в міжнародньому житті. Загальна для нас шкода, мабуть ясна і не вимагає окремої арґументації.

VIII.

Місце ЦЕСУС-у — в теперішніх і недалеких днях — **у нашому громадському і молодечому житті** теж до сьогодні ще чітко не визначене. А ми твердимо, що його дотеперішні позиції ні громадянству, ні нам, ніяк не вистарчають.

1) Кажучи правду, **ми почуваємо себе зараз у відношенні до нашого громадянства так, як почуває себе не раз тільки —„адоптований син".** Українські існуючі високі школи та наукові осередки немов проголосили своє „дезінтересмент" до праці і живучости українського студентського руху; вони лиш частинно і неоформлено дають підтримку для дій ЦЕСУС-у і ніяк їх у певному відношенні не стимулюють. А одне і друге є для нашого органічного росту конечне, хочби для наших дій на міжнародньому відтинку, щоб могли ми належно сильно і обгрунтовано маніфестувати, що у нас існують ті самі наукові, університетсько-студентські проблеми, що в тих народів, що радіють свободою вільного світу та що тому ми гідні партнери в міжнародньому студентському житті. Це скріпило б не тільки наші позиції назовні, але дало б нам широкі можливості розбудови нових ділянок у нашій наладнаній міжнародній співпраці. Ми наладнали контакт із „ЮНЕСКО", воно бажає від нас для своїх публікацій матеріялів з українського життя, які трактують ті проблеми, що мають спільні точки зустрічі із міжнародніми справами. Цього завдання, однак, ми самі ніколи не зреалізуємо.

2. **Роля „почесних членів ЦЕСУС-у"** ще й досі ні формально, ні практично не є належно оформлена. Ми дошукуємось в них наших духових батьків, бо це заслужені колишні діячі українського студентського життя; ми бачимо в них тих, що є відповідальні за те, щоб між старшим і молодшим поколінням не заіснувала у всій своїй гостроті проблема — „батьки й діти", а не тільки — муміфікації наших славних предків. Стан у тому відношенні знаходимо вповні незадовільним. Існують всі об'єктивні дані, щоб твердити, що не тільки між поколінням тридцятих років і старшим громадянством існує виповнена не раз незгодами пропасть, але **існують теж симптоми певної прірви, між поколінням тридцятих років і теперішнім молодим поколінням.** Вважаємо, що є абсолютно замало, коли деякі наші почесні члени принагідно звуть себе „канонами україн-

ського студентського руху", та шепчуть деколи в кулюарах, що теперішні члени Управи ЦЕСУС-у роблять багато, але роблять і помилки (так, як вони самі їх колись не робили б), тоді коли вони тим теперішнім членам не служать ні радою, ні своїм досконалим досвідом, ні ближче не цікавляться тими проблемами, що з ними борються теперішні молоді уми.

Ми визнаємо абсолютну конечність існування в українській дійсности — беззастережних авторитетів —, ми відносимось до наших традицій і їхніх творців з повним пієтизмом; ми відкидаємо усією силою нашої волі — намагання, щоб в українській спільноті існував нахил і змаг до пересічности. Це є наше „Вірую"! Тим більше, ми жаліємо, що зустрічаємось з наявністю присвоєння патенту ґеніяльности і слави цілого молодого покоління кількома одиницями. Перед нами дійсність, що ми маємо зараз молодих академіків, що покінчили свої студії і дістали — шліф — на найкращих західньо-европейських чи інших університетах та які мають за собою теж досвід принайменше 30-ти років життя. А в тому, може й більший досвід, як цей, що колись позволив нинішнім деяким „батькам народу", що судорожки зберігають не свою, але авреолю слави цілого молодого покоління, на далекойдучі політичні потягнення, що ще і нині кожного дня б'ють по нас важко!

Із тих молодих людей мусить вже сьогодні громадянство вирощувати своїх керівних переємників для тих завдань, що присвічують нам усім, та які воно защепило нам в кости і кров, а не вважати, що це „люди на маргінесі" і або оставляти їх іти самопас, або нищити їхню питому вагу слова і думки, тому, що вони мають свою вироблену лінію та не кричать нікому „осанна", тому теж . . . „вони недосвідчені молодики або . . . опортуністи".

3) Ми й досі занедбали **справу іменування „почесних сенаторів ЦЕСУС-у",** хоч їй присвячено дещо уваги на засіданнях теперішньої Управи. Не будемо зараз говорити про їхні привілеї і обов'язки та обопільні користі. Ми звертаємо лиш увагу на це, що при кожному національному студ. союзі такі сенатори існують; от хочби в Німеччині сенаторами „Союзу Німецьких Студентів" є не тільки президент Німеччини — проф. Гойсс, канцлер д-р Аденауер, але ряд визначних меценатів, промисловців і банкирів! Нам відомо, що балтійське студентство на чужині недавно заініціювало акцію для ширшого об'єднання — з участю університету, суспільности та їхніх екзильних урядів — для зміцнення і забезпечення успішности дій їхніх студентських союзів.

4) Ми бачимо, що в міністерствах освіти чи закордонних справ в усіх країнах світу є референти для справ їхніх національних студентських союзів, або є студентські представники, що мають там кожночасно доступ і впливи у точно визначених формах; ми стверджуємо, що в „Організації Об'єднаних Націй", чи „ЮНЕСКО" знаходяться офіційні представники світового студентства (в тому випадку, ІЮС-у); це доказ, що фраза: **„студентська молодь — це носії завтрішнього світу"** — не пуста, але повна практичного змісту, А як же у нас? Чи **Українська Національна Рада,** що мусить боротись за слушні права бути леґітимним екзильним українським урядом, хоч раз від часу свойого існування офіційно поцікавилась долею і діями Студентської Централі?!! А ми молоді — змучені, до безміри, партійними колотнечами і справ УНРади не можемо ставити в площині творення: „Прихильників УНРади" — серед українців (!) (Товариства Прихильників УНРади" можна хіба б було єдино шукати і творити серед чужинців), але в площині конечности існування єдиного леґітимного українського політичного центру — центру спільної думки і дії. До певної міри відносяться наші енунціяції і до заокеанських теренів, і тут ми віримо, що внедовзі на них знайдуть своє місце представники краєвих студентських союзів в тамошніх центральних наших установах (які репрезентовані сьогодні подекуди колишніми діячами ЦЕСУС-у, напр.: член-основник ЦЕСУС-у д-р Ґалан, генеральний директор ЗУАДК-у, д-р Шандор — керманич бюра ПАУК-ії) і виправдають положені на них надії, Віримо, що коли дійде до створення — „Світової Репрезентації Українців" — студентський сектор буде в ньому успішно заступлений ЦЕСУС-ом.

5) **В Закордоннму Представництві „Української Головної Визвольної Ради"** бачимо лучника української спільноти на чужині з нашим скровавленим, але неподоланим Рідним Краєм. ЗП-УГВР мусить стати всенаціональним добром, але ніколи якоюсь монопартійною прибудівкою чи відбудівкою. Ми студіюємо точно всі його видання, ми студіюємо наші підпільні публікації з Краю і, на жаль, ніколи не знаходимо ніяких вісток про українське студентство, не говорячи вже про точні дані, включно із статистичними. Чи ж українське студентство в Ріднім Краю — вже не існує, чи вже так обмосковщене і скомунізоване, що не варто про нього писати? Ми свято переконані, що так воно не є, бо тоді забракувало б у нас ентузіязму, хочби, для наших ЦЕСУС-сівських міжнародніх дій. Є публичною таємницею, що кур'єри приходять і відходять з Краю, що приносять потрібні вісті

і матеріяли. Чи можна не доцінювати того великого всеукраїнського успіху, коли на міжнародніх студентських конференціях, на яких присутні теж і визначні професори і політики світу, буває і президенти поодиноких держав, делегати ЦЕСУС-у могли б у своїх доповідях і виступах дати дочний образ університетсько-студентських відносин в Україні, українського студентського спротиву проти впливів комсомолу і Москви на тлі боротьби українського народу проти язви комунізму. Ми мусимо вже нині забезпечуватись перед цим, щоб не дай Біг повторилась історія, і щоб новий ґенерал Галлер дістав знову допомогу аліянтів на „боротьбу проти комуністів" та звернув її, як бувало, проти Української Галицької Армії. Ми молоді мусимо боротись вже сьогодні за те, щоб серед молодої ґенерації світу не присвоїлось в політичній світовій опінії поняття, що українці — це „східні демократи", тому, що Україну репрезентує в ООН ставленик російського комунізму. А в тому присутність України в ООН ми капіталізуємо зараз в той спосіб і для тих цілей, що їх наказує нам наш молодий політичний розум, а не т. зв. „принципіяльне ставлення справи". Для наших дій назовні, при чому слід завважити, що ім'я ЦЕСУС подекуди не раз більш відоме в певних чужинецьких сферах, як українських, яке на міжнародніх студентських конференціях зараз знайшло собі право горожанства і до дебат на певні теми, більшість чужинецьких представників викликає до слова — „українського представника" — ми мусимо мати не тільки належно підготованих і вироблених співробітників, але якісно і кількісно належно опрацьовані джерела і матеріяли. Це питання в нас акутне й тим, що на сьогоднішній день зайшли ми так далеко у нашій міжнародній співпраці, що для якихнебудь імпровізацій не має більш місця.

6) Ми **визнаємо** завжди **конечність нашої практичної співпраці з існуючими українськими молодечними організаціями.** А їх у нас немало. ПЛАСТ, СУМ, ОДУМ, МУН і інші. Наладнання співпраці у практичному змислі для спільних дій є мабуть для нас усіх наказом хвилини. Нас цікавлять зокрема ті молодечі організації, що їх сітка має ґльобальний характер — СУМ і ПЛАСТ, мимо того, що на сторінках преси ідуть атаки, що це — партійні прибудівки. Коли ж вони проводять позитивну працю всенаціонального значення, коли б і ці атаки мали навіть всі основи, тоді чому бити по них? Ми — студентство — замість самопоборювання вибираємо завжди співпрацю. Коли ж зараз стан не зовсім задовільний, скличмо „Український парлямент молоді", а

тоді розділимо наші завдання, всі тягарі та почести, та знайдемо спільну лінію конструктивної дії. Ця співпраця мусить однак, вирости органічно із спільних практичних, з належними вислідами, дій. Хочби із дій на зовнішньому відтинку, коли б ми всі спільно, сильно та зрізничковано дбали за всі сектори молодечого світового життя. Тоді будемо себе доповнювати, тоді діятиме кріпкий молодий український масив.

Видаваймо спільними силами на англійській мові бюлетень „Українська Молодь"; це може бути наш перший успіх і замість витрачувати енергію і час на внутрішні нерозберихи, ми поставимо його на службу Воюючій Україні, бо виходить така маса українських газет у світі, а так мало наших репрезентативних публікацій у чужих мовах. Для нас молодих це вільна не поставлена досі кількісно на висоті завдання ділянка. ОДУМ, включившись в світовий рух демократичної молоді та репрезентуючи там успішно українську молодь, принесе більшу користь для спільної нам справи, чим зуживатиме і енергію, і фонди на поборювання інших існуючих вже молодечих організацій. Практична співпраця, взаємопізнання людей про одному, не раз важкому, варстаті праці усуне напевно всі упередження і буде цементуючим фактором в громадському житті. Тому кожну співпрацю з молодечими організаціями ми кожночасно будемо завжди щиро вітати.

IX.

Цей ряд, деяких віддавна може і наболілих думок, є спробою, хоч частинно відтворити сучасну нашу студентську дійсність та ті питання, які на 16. З'їзді ЦЕСУС-у мусять бути вирішені, якщо Центральний Союз Українського Студентства має сповнювати свої всенаціональні завдання. Можливо, що деякі окремі питання не насвітлені достатньо, Однак, одноразово зробити цього не можна; це вимагає перманентної появи власної преси ЦЕСУС-у.

Не виключене, що — зокрема у відношенні до Управи ЦЕСУС-у — наведені думки були занадто критичні, однак тим більша буде наша радість, коли заслухаємо на паризьким З'їзді ЦЕСУС-у повні змістом звідомлення з праці членів Управи та зможемо щиро сказати, що „наш патріотизм це не празнична одежина, але горячка невдержима та важкий труд". Мабуть всі бажаємо пережити милі розчарування, ніж передчасно осідати на лаврах.

А в тому, немає зараз змоги ляконічно телеграфічним стилем схопити вичерпно всіх проблем ЦЕСУС-у у повнім їхнім рельєфі, бо **між проблемами нинішнього ЦЕСУС-у є багато проблем сучасного, і зокрема майбутнього, цілого українства.**

Богдан З. Гук

ЦЕСУС — НА ШЛЯХУ СВОЙОГО ІСТОРИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Не раз і не двічі падали з трибун українського громадянства слова наших провідних індивідуальностей, нераз і не двічі писали різні визначні автори на сторінках українських часописів і журналів — про важливе завдання, яке наложив Край на нашу спільноту на чужині. „Кожний Українець, що опинився поза межами Батьківщини, мусить стати речником бажань і волі Українського Народу, — речником і „амбасадором" скровавленої, але неподоланої Рідної Землі, — Воюючої України".

Так про це писали і пишуть, про це говорили і говорять, але за нами вже довгі роки — бувало — не веселих буднів на чужині, а з тим і найвища пора робити підсумки — для якісної і кількісної переоцінки.

Не місце тут і не моє завдання спинятись над підсумками праці цілої української спільноти на чужині. Я хочу кинути лиш жмуток світла на працю української студентської централі — ЦЕСУС-у на зовнішньому відтинку. І саме якраз на ту працю, бо цей сектор дає нам прекрасну змогу здійснювати успішно наші всеукраїнські, всенаціональні завдання.

Коли зважити, що ми студіюючи на чужинецьких університетах зустрічаємось і дискутуємо з чужинецькими студентами, професорами, часто-густо і сучасними політиками, та при тому засвоюємо їм знання і закріплюємо симпатії до історії, культури, стремлінь і боротьби за Волю, Самостійність і Державність великого українського народу, тоді важко собі уявити, ще кращі можливости для старту до реальної праці. А в тому ми говоримо і дискутуємо сьогодні із студентом, а завтра можливо він буде державним мужем, з яким колись доведеться сидіти при одному з зелених столиків, може незабаром в обновленій ООН. Не будемо наводити тут усіх можливостей. Вони аж надто читкі, яркі і самозрозумілі, коли взяти до уваги факт, що переважаючий відсоток сучасних політиків і державних керманичів — це недавні студентські діячі різних університетів у світі.

Але чи ми належно використали всі наші можливости ще у недалекім минулім, коли напр. на европейських університетах студію-

вали не десятки, але десятки соток наших студентів? Чи ми використовуємо всі наші шанси в час, коли на університетах цілої західньої гемісфери — в політичному розумінні, студіюють наші молоді друзі, надія і гордість нашого старшого покоління? Чи наша праця на відтинку міжнародньої співпраці виправдує нас перед нашими друзями-студентами, що проміняли університетську лавку за злидні большевицьких тюрем і концтаборів, або за холодне дуло повстанського кріса і вогкість підземного бункру.

Очевидно, занимати критичне становище до безсумніву інтензивно веденої нами праці — безумовно легко, бо критикувати неспівмірно легше, як послідовно діяти. У цьому відношенні набрала сучасна Управа ЦЕСУС-у за останніх 22 місяці своєї праці багато досвіду. Однак кожен з нас мусить признати, що хоч нас вже лиш студентська горстка на терені Европи та хоч матеріяльна база нашої централі нераз рівна ніякій, все ж таки ми зробили на відтинку наших міжнародніх звязків більше, як у попередніх чотирьох роках. Наші осяги по відношенні до потреб ще далекі від цього, щоб можна було їх назвати — екзактними —. Але наші кожноразові осяги нас тільки все більше зобовязували та були рівночасно стимулом до дальшої праці, заохотою до дальшого змагу. Навіть тоді, коли приходилось вірити, що „контра спем сперо".

Немаю наміру славословити і писати похвальні гимни теперішній Управі ЦЕСУС-у, чи тому, що кермує зовнішною політикою нашої централі, я мушу лиш підтвердити, що навіть у дуже невідрадних умовинах, можна при добрій волі, належній ініціятиві, але рівночасно при максімальних зусиллях, зробити багато.

Для зображення мойого твердження, хочу навести ряд думок і фактів, за якими криється безумовно дуже багато зусиль, як технічно-практичного, так і методично-студійного порядку.

* * *

Після XV-го Зїзду ЦЕСУС-у (серпень 1949 р.) нововибрана Управа рішила звернути окрему увагу і присвятити багато більше зусиль для належного поставлення праці ресорту зовнішних зв'язків. Ізза існуючих труднощів ведено після другої світової війни працю міжнародніх звязків ЦЕСУС-у у допомоговону напрямі. З українських студентських товариств провадила лише „Обнова" репрезентативні українські студентські акції у світовому католицькому студентському русі. У праці на зовнішному відтинкові, керованій другом З. Р. Винницьким ми остали вірні таким концепціям:

а) впровадити українського студента знову у міжнароднє-офіційне студентське життя;

б) наладнати практичну співпрацю із чужинецькими-державними студентськими союзами, та тими союзами, що обєднують студентство на чужині;

в) здобути визнання ЦЕСУС-у у міжнароднім студентськім житті „де факто" та,

г) підготовити визнання ЦЕСУС-у, як світової організації українського студентства — „де юре".

Очевидно ці концепції і програма праці не зовсім нові. Вони є продовженням тих концепцій, що колись до часу другої світової війни були вже в ЦЕСУС-і чітко оформлені, та які ми собі засвоїли, простудіювавши старанно залишки нашого старого 30-літнього архіву.

Ось виїмок з брошури „В роковини" (ЦЕСУС — 1908—1918—1938) виданої в 1938 р. друком: „Напрямні діяльности ЦЕСУС-у на міжнародньому полі є наступні: включити себе в круг студентства Европи, як рівнорядний чинник і зацікавити його нашими національними питаннями у рямцях европейських проблем. Переконати це студентство в тому, що саме в імя добра і спільної будучности всіх народів, воно мусить зрозуміти і визнати природнє стремління Української Нації до визволення і власної державности, хочби це стремління ішло в розріз із бажаннями деяких пацифістичних кругів сьогоднішної Европи. Обєднати коло ідеї будучої нової Европи молодь і інших народів і боротись за таку Европу, в якій Україна була б самостійною державою. Ці напрямні заступає і реалізує українське студентство на міжнародніх студентських з'їздах і в праці відділу міжнародніх зв'язків ЦЕСУС-у."

Про успіхи праці ЦЕСУС-у на відтинку міжнародніх зв'язків до 1938 р. говорять найкраще хочби статистичні дані. За час від 1921 до 1937 р. делеґації ЦЕСУС-у взяли участь у 28-ох міжнародніх студентських конґресах. ЦЕСУС був правним членом „Міжнародньої Студентської Конфедерації (CIE), та „Міжнародньої Студентської Служби", Відкрив свої заступництва у Відні, Берліні, Брюселі, Едмонтоні, Загребі, Ковні, Ню-Йорку, Парижі, Празі, Римі, Софії і Харбіні.

Вже сам факт, що українці брали активну участь у міжнародніх студентських улаштуваннях, як рівноправні партнери, був не тільки студентським, але в першу чергу великим всеукраїнським досягненням. Бо чи це маловажний факт, що тоді, коли за синьожовтий прапор катовано міліони Українців у підвалах НКВД, у Сибірі, Казахстані, Колимі і Березі Картузькій, він маяв 1936 р. між прапорами інших держав-учасників Міжнар. Студ. Конгресу на „Студентськім Домі" у Софії, як зовнішний вияв самостійности українського студенства. Або окремий павільон українського мистецтва і культури на Міжнар. Студ. Виставі Культури і Мистецтва в Неаполі у квітні 1937 р.! А складене меморандум на конгресі CIE у Празі 1935 р. в справі злочинного увязнення українських студентів у польському концтаборі — Березі Картузькій, та систематичного фізичного винищування українського культурного активу на СУЗ (розстріл Косинки, Фальківського, Влизька та інших). І врешті 25 інших студентських конгресів, що з їхніх трибун гомоніли слова правди українських деле-

гатів. Чи це все не високоякісній вклад праці ЦЕСУС-у на нашім шляху боротьби за Волю і Самостійність? Тверджу відважно, що-так! —

Після довгих років плідної праці нашої студентської централі прийшов період повного застою та знищення тяглости дій, що триває повних 7 років. Друга світова війна, що знищила новітніх Неронів Европи, не принесла однак вимріяного миру та переорала ще раз старі европейські кордони й поділила земну кулю на два протилежні собі світи. Штучно і нарочно створена „залізна заслона" перервала повязаність українського студентства на Рідніх Землях з його централею на чужині та впрягла його насильно у невільничі дії для інтересів червоного московського імперіялізму.

Вільною від большевицького знищення осталась однак наша кількатисячна студентська громада на чужині, якої силами відновлено працю Центрального Союзу Українського Студентства.

Перспективи праці на міжнародньому відтинку набрали однак інших форм, як колись. Передвісниками цієї ситуації була боротьба делегатів ЦЕСУС-у на конференціях СІЕ проти намагань зокрема певного відламу французького студентства, щоб в члени СІЕ приняти студентство совєтської Росії. Московсько-комуністичне студентство, кероване комсомолом та „антифашистським комітетом совєтської молоді" використало з усією большевицькою облудністю і хитрістю політичну ситуацію після 8. 5. 1945 р., коли то в західнім світі запанував ентузіязм в надії на вічний мир та конструктивну співпрацю із червоним Кремлем. Воно захопило ключеві позиції в світовім студентськім русі і підпорядкувало його інтересам Комінформу. Під плащиком фалшивих „оборонців миру" зустрінулись і на міжнародньому студентському форумі забріханий, але послідовний у своїй експанзивности большевицький т. зв. „схід" і наївний у своїй угодовщині, заворожений большевиками, „захід". У такій ситуації постала світова студентська централя (ІЮС) з осідком у Празі, яка дуже швидко виявила своє облича — „комінформівської пятої колони". — Офіційні представники студентства УРСР — Міша Песляк та Юра Мамрікін — (!), навіть у самій екзекутиві цієї „студентської ООН", замкнули автоматично туди дорогу для представників ЦЕСУС-у.

З бігом часу і розвитком подій „фата-моргана миру" почала поволі набирати форми марева грядучої війни. Наївний „захід" почав стверджувати, протираючи нераз закровавлені очі, що лагідний, здавалось, „сталінський медвідь" зовсім здичів.

Поволі, але майже стихійно почала мінятись політика студентського „заходу"; на форумі світового студентського руху почали наступати нові, оздоровлюючи процеси. На той час припадає праця теперішньої Управи ЦЕСУС-у і її дій на міжнародньому студентському відтинку.

Скільки зусиль і труднощів мусить подолати кожний організм, заки пройде шлях від дегенерації до повної регенерації — всім — не тільки синам Ескуляпа, відомо! Тому не дивно, що „трансплянтація" хоч і здорового шматка тіла, яким є ЦЕСУС, до недужого ще таки організму, яким є ще наразі західній студентський бльок на чолі з англійцями, натрапляла на великі труднощі.

Коли говорити про хронологічний порядок зусиль, які вклали ми для цього, щоб ЦЕСУС здобув собі імя і позиції серед національних студентських союзів світу, то він слідуючий, короткий словами, але важкий працею і успіхами:

Гамбург — Ляйден — Льондон — Берн — Стокгольм — Берлін.

Коли в вересні 1949 р., прибувши на запрошення Німецького Студентського Союзу до Гамбургу на міжнародній студентський конгрес, представник ЦЕСУС-у кол. Винницький занявся передусім студіями тогочасного стану міжнародніх студентських відносин — включно аж до виготовлення адрес студентських союзів в цілому світі, тоді кол. Макаренко на „Міжнародній студентській конференції для справ практичної співпраці" в Ляйден (Голяндія) у жовтні цього року положив перші підвалини для наладнання ділової співпраці ЦЕСУС-у із західніми національними студентськими союзами в програмі міжнароднього студентського руху та у своїх доповідях видвигнув справу практичного визнання ЦЕСУС-у в міжнароднім житті. На окрему увагу заслуговує успіх кол. Макаренка в тому, що він виєднав згоду всіх офіційних делегатів, що ЦЕСУС користатиме активно з усіх форм здійснення постанов конференції. Кол. Макаренко причинився своїми виступами теж до цього, що 11 західніх студентських державних союзів рішило в Ляйден протиставитись намаганням Державного Союзу Студентів Великої Британії, склонити західні союзи до повороту чи вступлення в члени ІЮС-у.

Тоді, коли до Ляйдену запросили ЦЕСУС голяндський і бельгійський союз з тим, що щойно цілий пленум конференції рішав, що делегат ЦЕСУС-у є офіційним представником, а не приватною людиною (така доля стрінула чехословацьку делегатку), тоді відповідь від британського союзу в справі нашої участи в організованій ним міжнародній конференції в Льондоні (грудень 1949 р.) прийшла щойно після її закінчення. Внедовзі однак вислав Британський Державний Студентський Союз до ЦЕСУС-у офіційну ноту, повідомляючи, що він рішив навязати взаємини з ЦЕСУС-ом. Однак при тому остане назавжди в серці українських студентів одна рана, тому, що напередодні льондонської конференції хтось, чи не в большевицькій „шапці-невидимці" переніс письма і матеріяли ЦЕСУС-у з бюра британського союзу до редакції комуністичної газети „Дейлі Веркер", яка в днях 19—20 грудня 1949 р. заатакувала українське студентство і його Виконний Орган за усіми приписами сталінської, виповненої ненавистю,

пропаганди. Та цей напад на нас безумовно спопуляризував імя і дії ЦЕСУС-у в міжнародньому студентському житті.

Безпосереднім відгуком було це, що зах.-европейські союзи, включно із Жидівським Світовим Студентським Союзом, запросили українське студентство відвідати їхні країни в програмі літніх міжнародніх улаштувань, щоб безпосереднім контактом та співжиттям поодиноких студентів затіснювати міжнаціональні взаємини. Брак фондів і підтримки нашого громадянства не дозволили нам належно капіталізувати всіх можливостей; ми зустрінулись теж при тій нагоді із існуванням безвідповідальних молодих наших студентів, та ствердили ще раз, що коли ЦЕСУС хоче удержати свій зовнішний престіж, тоді ціле українське студентство мусить активно, особисто включитись в міжнароднє студентське життя.

Ми звернули окрему увагу на чужинецьку студентську пресу, в якій включно з японською появляються зараз вже майже правильно статті про укр. студентські і загальні справи. Ми одержуємо стало замовлення від чужинецьких студентських редакцій на статті, що трактують українські і східньо-европейські справи; ми студіювали завзято чужинецьку студентську пресу, щоб бути завжди в курсі справ складної міжнародньої студентської політики, в курсі всіх подій; ми студіювали стиль і методи студентської праці і життя в різних країнах, на тлі всіх питоменностей даної країни; ми старались пізнати духовість і дійсність тих країн, що в них знаходили ми наших приятелів. Ми відвідували офіційно чужинецькі державні студентські союзи, ми відай не занедбали ні одної можливої форми співпраці, щоб туди себе включити і в кожному напрямку зробити те, на що дозволяв час і скромні можливости в проміжках між різними конгресами і конференціями.

Жовтень 1950 р. зустрінув делегацію ЦЕСУС-у за столиком, що визначував місце делегації України поруч турецьких, швайцарських та німецьких делегатів. Це було на Міжнародній Студентській Конференції в Берні (Швайцарія), на яку прибули наші делегати на офіційне запрошення Швайцарського Студентського Союзу та Міжнародньої Студентської Служби. На цю конференцію ми їхали повні дивних настроїв, бо швайцарська преса ще довго перед нею приносила вісти про „Академічну Хартію", оперту на „декларації про права людини ООН", як ідейну і практичну базу нової світової студентської централі. Але і тут діяли агенти комінформу; т. зв. „Союз Швайцарських Демократичних Студентів" вистосував до всіх учасників конференції цілі томи письм, що не „Швайцарський Студ. Союз", але — вони — є легітимним репрезентативним речником всього швайцарського студентства, що тільки в ІЮС-і надія молодого світу і закликали всіх до затримання вірности цій большевицькій експозитурі — ІЮС-ові, мовляв, щоб не розбивати „єдности світового студентського руху". Присутні в Берні делегати тих студентських сою-

зів, що є членами ІЮС-у, а їх не багато: Англія, Шкотія, Пвд. Африка і Фінляндія, які згідно з лінією політики своїх держав, скоріше співпрацюють з екзильним комуністичним епанським студентським союзом, якого осідок є в Парижі, та який обєднує заледви кілька сотень студентів — привели до цього, що до участи в конференції недопущено еспанського делегата з Мадриду та в конгломераті розбіжностей і непорозумінь вимогли, щоб справи „Академічної Хартії" і всіх споріднених проблем обговорювати лиш неофіційно. В ході тихже дискусій, делегат ЦЕСУС-у кол. Винницький підписав разом з більшістю делегацій „Академічну Хартію" та впливав особистими виступами на біг дискусій, які хоч, а може тимбільше, ведені поза кулісами конференції не переривались, і з повною тугістю були ведені не тільки в Берні, але опісля зокрема в Монтре над Женевським Озером у віллі „Нірвана", та які привели до зобовязання діяти, хоч осторожно і не на скору руку, в напрямі здійснення ідей „Академічної Хартії".

Конечність розвязки пекучих питань міжнародного студентського руху, факт, що Світовий Студентський Конгрес, зорганізований ІЮС-ом в серпні 1950 р. — був лиш вдалою комуністичною маніфестацією та що ІЮС не служить більше інструментом міжнародньої співпраці, але є зброєю Кремлю, приневолив скандинавські студентські союзи до скликання чергової міжнародньої студентської конференції в Стокгольмі в грудні 1950 р.; а в тому — грудневі конференції — ввійшли зараз вже в практику міжнародного студентського життя, як найвищий світовий студентський координаційний орган, при чому різноманітні ділянки і окремі справи перенимають до опрацьовання і виконання різні союзи, аж до часу слідуючої грудневої конференції. На офіційне запрошення організаторів конференції прибув до Стокгольму, як делегат ЦЕСУС-у кол. Ігор Суховерський. На тлі сильно полемічних дискусій між президентом американського національного студентського союзу (ЮСНСА) Левенстайном та президентом британської національної студентської юнії Дженкінсом, при чому ще і досьогодні англійська студентська преса атакує Левенстайна за суто-політичні виступи (атакувати товариша Шелепіна, голову совєтських студентів, англійці відай не скоро відважуться) виступи нашого делегата мали звичайно специфічний посмак. Може і тому саме мали вони успіх, бо опісля шведська делегація внесла відважну, більшістю пленуму приняту, резолюцію про фактичне і правне визнання національних студентських союзів, що їх осідок є на чужині, в офіційному студентському світі. Сильветкою стремлінь двох світів у Стокгольмі — були два видніючі на дошці оголошень письма. Одне від Укр. Академ. Т-ва в Шікаґо (ЗДА), в якому українські студенти бажали конференції успіхів у наладнанні відносин у світовому студентському житті та друге . . . від секретаріяту ІЮС-у в Празі, в якім комуністичні поплентачі і проводирі протестували проти „розбивання

єдности світового студентства" та заборонювали відбуття конференції, бо... „вони не дали на неї своєї згоди"!

В Стокгольмі ми завершили перший етап своєї праці. Ми здобули імя, приятелів, нас визнано партнером, ми маємо відкриту дорогу до нових успіхів, нас знову запрошують до участи в програмі міжнародніх літніх імпрез. Нас кличуть до невтомної праці нові завдання. Вже тепер одержали ми від того союзу, що в 1951 р. пильнує виконання постанов стокгольмської конференції, важке змістом письмо зі запитом, що заплянував ЦЕСУС — для здійснення програми стокгольмських рішень. **Тому ми кличемо українське студентство до активної, відданої підтримки усіх міжнародніх дій ЦЕСУС-у,** щоб на грудневій конференції 1951 р. в Канаді або Англії ми могли виступити із звітом про наш вклад до скарбниці міжнародного порозуміння і співпраці, щоб наші делегати в короткому майбутньому несли на офіційну світову трибуну слова правди про Воюючу Україну, щоб при тому росли наші молоді дипломати належного світового формату. **Ми з радістю, що обнялась з журбою, подаємо до загального відома, що із існуючих установ в українському громадянстві, тільки Пан-Американська Українська Конференція та Український Конгресовий Комітет Америки піддержують наші дії, так своїм батьківським зрозумінням і зацікавленням нашими проблемами, проблемами молодого українства, як теж і ділами.** Ці дві чільні наші установи в світі дають нам теж моральну силу і віру, що наші молоді труди не підуть на марно.

А в тому, в час, коли фіксуємо ці рядки для історії українського студентського руху, делегат ЦЕСУС-у прибув вже літаком на Студентський Конгрес Европейських Університетів до Берліну (звідомлення подано Пресовою Службою на сторінках загальної преси та окремими звітами). Каденція сучасної Управи матиме на своїм конті участь у 5-тьох міжнародніх конгресах і конференціях. Якщо тепер провести математичне порівнання сучасних здобутків з минулим ЦЕСУС-у, коли то за 16 років (1921—1937) представники українського студентства брали участь у 28-ох міжнародніх конференціях і конгресах, тоді осяги неповних двох останніх літ — таки великі. Ідучи дальше за математичними доказами, треба вірити, що ми станемо гідними переємниками світлої традиції нашого центрального органу і наших попередників, які — до речі — займають сьогодні чільні становища в нашім науковім і громадськім житті.

Цей еляборат ніяк не може висвітлити цілости і всіх нюансів нашої праці. Він тільки заторкнув деякі ділянки із широко розбудованої праці ЦЕСУС-у на зовнішному відтинку. Студентський загал почує про неї вичерпно на XVI З'їзді ЦЕСУС-у в обширнім звідомленні того, який жив і кермував зовнішними діями сучасного ЦЕСУС-у.

Для їхнього вдержання і розбудови, потрібно в першу чергу систематичної праці цілого нашого студентства та піддержки цілої української спільноти.

Якщо кинений клич: „ні одної міжнародньої студентської події без участи українського студентства і ЦЕСУС-у" не остане тільки претенсійною фразою, а буде вперто і послідовно здійснюваний, тоді ми українські студенти, що користаємо з усіх благ вільного світу, зможемо сміло сказати, що „Ви — Друзі в Ріднім Краю не проливаєте даремно цінну кров", бо ми свідомі завдань, що Ви на нас наложили, і ми чесно їх виконуємо; що нинішне молоде студентське покоління дасть не тільки академіків-фахівців, але і високовартісних українських громадян. А це наш твердий, священний обовязок.

ДЕЛЕГАТ ЦЕСУС-у — СПІВОСНОВНИКОМ „ЕВРОПЕЙСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО БЮРА"

В днях від 14 до 17 травня ц. р. витав Берлін представників університетів із Франції, Італії, Швайцарії, Австрії, Голяндії, Бельгії, Німеччини, Данії, Фінляндії, Саарщини та західнього Берліну, які прибули на „Студентський Конгрес Европейських Університетів". Його ініціятори запросили через Центральний Союз Українського Студентства теж студентського представника Українського Вільного Університету в Мюнхені. В порозумінні з ректоратом УВУ, виделегувала Управа ЦЕСУС-у на берлінський конгрес члена Комісії Міжнародних Делегатів ЦЕСУС-у, дипльоманта політичних і дипльоматичних наук Лювенського Університету кол. Бориса Макаренка, який уже напередодні конгресу прибув літаком до Берліна.

У конгресі взяли участь теж представники т. зв. Міжнародньої Ради Екзильних Студентів, представники Французького Міністерства Освіти й Виховання, аліянтські військові достойники Берліну та представники Европейського Руху. Первісним завданням цього конгресу була підготовка для створення: 1. Европейського університетського сенату, 2. Европейського студентського парляменту та 3. Европейського студентського представництва. Тому, що на Міжнародній Студентській Конференції у Стокгольмі (грудень 1950) вирішено, за англійською ініціятивою, не творити ніякого правного тіла, що могло б стати конкурентом ІЮС-у, а для координування міжнародньої студентської співпраці відбувати лиш — грудневі міжнародні конференції, ці первісні завдання, що зрештою мають свої підстави у конечности наладнання міжнароднього студентського руху, який офіційно стоїть у тіні Комінформу, улягли до певної міри ревізії.

Однак, потреба організування міжнародніх студентських органі-

зацій, вільних від впливів „східніх демократів", виростає стихійно. Ректор університету Саарбрюкен проф. Ангеляс закріпив у своїй промові на святочному відкритті конгресу таке мотто: „Ви приїхали сюди, щоб створити — інтернаціонал европейських студентів". Один швайцарський представник підкреслив факт, що ініціятива скликання цього конгресу вийшла якраз від студентства Берліна, яке являється сьогодні передовою европейською студентською станицею, бо залізна заслона пересунула кордони Европи далеко на захід. Він заявив, однак, що студенти, як представники університетів, цих бастіонів Свободи, яких дух діє через усі кордони, мусять знайти, як одні з перших, практичні можливості тісної співпраці. Представник „Конгресу для культурної свободи" граф Травтманнсдорфф жадав у своїй доповіді, щоб у боротьбі за свободу, перейти вже раз від дефензиви до офензиви.

Учасники конгресу працювали в чотирьох студійних комісіях: для соціяльних справ, культурних проблем, справ міжнародніх студентських організацій та питань морального і матеріяльного забезпечення біженецьких студентів. Конгрес визначив методи для здійснювання завдань, щоб академічні дипльоми були визнавані в усіх країнах світу без огляду, де їх осягнено; для забезпечення усіх студентів знижками у користуванні засобами комунікації в усіх країнах, для збільшення вільних від оплати місць на вакаційних міжнародніх студентських улаштуваннях (літні університети, студійні подорожі, і т. п.) та уділювання стипендій. Вирішено заключити міжнародні договори для забезпечення різних удогіднень на університетах для чужинецьких студентів. Винесено теж рішення виєднати у своїх державних урядів видавання безкоштовної студентської візи, для улегшення закордонних поїздок европейським студентам.

Український делегат працював у комісії для справ міжнародніх студентських організацій. Як повноправний представник, брав він у нарадах і працях конгресу активну і замітну участь. Його проєкти і поправки були нерідко одобрювані пленарними засіданнями цілого конгресу. Дня 15 травня виголосив він доповідь про історію і сучасний стан Українського Вільного Університету, кінчаючи її закликом, щоб европейські студенти і професори наладнали з УВУ контакт і співпрацю та щоб Український Вільний Університет було прийнято в члени Міжнародного Об'єднання Університетів, яке основано в грудні 1950 р. на конгресі в Ніцці (Франція). Доповідь знайшла сильний відгук і ще цього самого дня з'явились у нашого делегата кореспонденти і редактори берлінських і чужинецьких газет з проханнями за інформаціями та статтями про УВУ та українське студентство. Наш делегат відбув ділові розмови у різних актуальних справах з одним визначним діячем „Союзу Свободи Культури", що прибув на конгрес з Парижу. Студенти-учасники конгресу виявили у дискусіях

і приватних розмовах замітне зацікавлення бастіоном вільної української науки, що ним є зараз УВУ. На засіданнях — комісії для справ міжнародніх студентських організацій — подав колега Макаренко точний образ побудови українських студентських організацій у цілому світі, про структуру Центрального Союзу Українського Студентства, його завдання, діяльність і працю в усіх секторах студентського життя, з окремим зазначенням — нашої міжнародньої ситуації. Стенограм цієї доповіді пішов повністю до протоколу конгресу, що його незабаром Европейське Студентське Бюро розішле для студій усім студентським організаціям у світі.

Провід конгресу зорганізував загальну пресову конференцію, на якій кількакратно забирав слово український делегат, тому теж берлінське радіо та часописи відмітили належно участь, інформації та думки нашого представника. Завдяки здобутим на конгресі позиціям, привів український делегат, після затяжних дискусій, до звороту конгресу від страху і резерви до винесення постанови про створення „Европейського Студентського Бюра", яке діятиме практично, як европейська студентська централя. Екзекутивне бюро знаходиться аж до часу слідуючого конгресу при Технічному Університеті в Берліні.

Здобувши підтримку французьких делегатів, наш представник взяв ділову участь не тільки у випрацюванні статутів ЕСБ, але доложив теж усіх старань, щоб створення цього Бюра стало дійсністю.

Створення Европейського Студентського Бюра, якого співосновником та членом являється також централя українського студентства, дає нам підставу вірити. що ЕСБ стане ядром світової студентської централі. ЦЕСУС співпрацюватиме з цим Бюром через свою европейську делегатуру.

На Берлінський конгрес запрошено теж проф. Українського Вільного Університету д-ра Юрія Студинського, який, однак, із-за непередбачених труднощів, не міг прибути до Берліну та виголосити на Берлінському Вільному Університеті свого гостинного викладу.

Участь нашого представника на Берлінському конгресі це, без сумніву, черговий наш успіх у наших діях на зовнішньому відтинку для добра цілого українства та черговий наш причинок на шляху здійснювання ідей міжнародньої співпраці. Однак, українське студентство, як теж і громадянство, мусить зрозуміти, що наші успіхи являються рівночасно нашими спільними великими зобов'язаннями та що їх можна капіталізувати лиш при належному кількісному і якісному вкладі праці.

(Пресова Служба ЦЕСУС-у)

В 33-тю РІЧНИЦЮ
УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТЕРМОПІЛІВ

Українські студенти Франції, за ініціятивою УСГ-Париж, вшанували в січні 1951 33-тю річницю бою під Крутами виданням маніфестаційного заклику у французькій мові до студентства Франції і цілого вільного світу.

На тлі геройської битви Студентського Куреня під Крутами, висвітлюється історію українських визвольних змагань за останнє тридцятиліття, які є боротьбою українського народу із заливаючим Европу большевизмом. А в тому вказано на факт, що український студент під Крутами приніс першу жертву в обороні цілого вільного світу.

„Українська Нація — це перша з націй за залізною заслоною, що до сьогодні активно і зорганізовано веде боротьбу проти московсько-большевицького імперіялізму. Україна — це найбільший союзник західніх потуг в боротьбі з комунізмом. Створенням Української Держави пропаде загроза постійних европейських воєн. Тільки розчленуванням новітньої російської імперії, що нею являється СССР, запевниться мир і політично-соціяльну справедливість!".

Маніфест кінчається закликом до студентства Франції і цілого вільного світу створити спільний фронт боротьби з комунізмом та зорганізувати вільний від комуністичних впливів союз світового студентства. Крім цього звернення, заклик містить державний Тризуб, Тризуб з гербами українськких земель та карту України з етноґрафічними кордонами та кордонами УРСР.

Цей заклик, що був надрукований накладом 6 000 примірників, вислано із супровідними листами до президента Французької Республіки, який прислав на адресу голови УСГ-Париж окреме письмо з подякою, всіх міністрів французького уряду, 600 послів парляменту, до всіх чужинецьких амбасад і посольств у Франції, університетських професорів та інших визначних громадських і наукових діячів. Крім того, вислано цей маніфест до 220 часописів, журналів та пресових аґенцій.

Маніфест викликав поважний відгук в чужинецькій европейській пресі, серед чільних французьких кругів і чужинецького студентства.

Французький місячник „ОКСІДАН" (Захід), Орган Руху Високошкільної і Культурної Діяльности, в ч. 2, за місяць лютий, помістив з цієї нагоди статтю під наголовком: „Тридцятьтретя річниця бою під Крутами" такого змісту:

„В хвилину, коли большевицька загроза повисла над народами

Заходу, нам, студентам, треба скласти присягу перед нашими старшими братами — студентами України, які полягли тридцять років тому в Бою під Крутами.

Перші борці проти червоної тиранії нагадують нам, що для вільних людей посвята життя в боротьбі проти поневолення є священним обов'язком.

Для нас всіх, **молоді всіх вільних країн Европи, вони лишили заповіт, писаний їхньою кров'ю:** щоби заслужити на вільне життя, треба вміти вмирати.".

В ОБОРОНІ ІСТОРИЧНОЇ ПРАВДИ

Пресова Служба ЦЕСУС-у повідомила дня 19 квітня ц. р. українське громадянство, що відділ міжнародніх звязків ЦЕСУС-у вислав до головного редактора офіційного органу Міжнародного Руху Католицьких Студентів „Пакс Романа" п. Бернарда Дікре в Фрібургу (Швайцарія) письмо, якого переклад подаємо в цілості.

„З великим зацікавленням простудіювали ми у Вашій цінній газеті ч. 3-4, березень-квітень 1951 р., статті присвячені проблемам церковної унії.

З уваги на високий науковий рівень опублікованих статтей та на конечність кожночасного збереження історичної обєктивности, ми дозволяємо собі прохати Вас прийняти ласкаво до відома наше становище супроти двох унизу названих статтей.

1. Стаття „Християнські відокремлені церкви", яка написана на основі однієї наукової розвідки Всечесн. о. И. Конгара, О. П., занимається вичерпно церквами, що постали із грецької схизми. З уваги на ствердження, що від російської церкви у її формі з 1914 р., відкололись внаслідок першої світової війни численні церкви, що зараз існують правно, як самостійні автокефальні церкви, належать православні автокефальні церкви Грузії, Польщі, Литви, Фінляндії, Латвії і Естонії, та що румунська православна церква чисельно найсильніша після російської, ми приневолені зазнайомити Вас ласкаво із фактом, що при цьому зображенні церковних відносин на Сході Европи заіснувала одна незаступима прогалина.

Це тому, що завдяки заслуженим діям митрополита Києва і всієї України Ексцеленції Василя Липківського існує від 1921 р. Українська Автокефальна Православна Церква. Митрополита Липківського увязнили і закатували російські комуністи, подібно, як інших 28-ох епископів УАПЦ за їхню віру і оборону людських прав їхніх вірних. УАПЦ, що числила 33 міліони вірних, існує сьогодні дальше на чужині і опікується своїми вірними, так, як автокефальні право-

славні церкви інших, щойно від кількох літ, поневолених Москвою народів.

Дальше дозволяємо собі зайняти становище до статті „Руссікум", написаної ректором Колегії „Руссікум" у Римі Всечесн. о. Г. А. Веттером, С. І.

Для точного зясування справи наводимо кілька рядків з цієї статті: „. . . багато сидить у вязницях і концтаборах. Інші знову проляли свою кров за поширення церкви в Росії. Згадаймо лише Ексцеленцію Теодора Ромжу, епископа Підкарпатської Росії (!!?, прим. складача), який закінчив у жовтні 1948 р. свій апостолят геройською смертю . . ."

Як вірні сини Католицької Церкви приймаємо з гордістю і глибоким жалем кожну вістку про численних католицьких душпастирів, що жертвують своє життя за побіду Католицької Церкви у боротьбі з комунізмом. Для нас однак є скрайно незрозуміло, чому при вище згаданій співзалежности наведено прізвище Ексцеленції Теодора Ромжі. Вистарчає подивитись у шематизм Укр. Катол. Церкви, щоб могти ствердити, що Ексцеленція Теодор Ромжа — це український епископ і один з численних мучеників Укр. Катол. Церкви, якої провідники остали вірні їй і Ватиканові та заплатили за це своїм життям.

Ексцеленція Теодор Ромжа був епископом Ужгороду, міста, що його в 1945 р. разом з цілою карпато-українською областю включено в границі Української РСР. Між першою й другою світовими війнами була названа область — автономною країною — в границях Чехословацької Республіки. А в тому носила ця область до 1939 р. свою історичну назву „Підкарпатська Русь", але не „Підкарпатська Росія", при чому цю історичну назву заступлено відповідним геополітичним терміном — Карпатська Україна. Мешканці цієї області звали себе колись „русинами", зате ніколи „росіянами", чи „русскими". Геополітична назва — Карпатська Україна — знаходиться вже від довгих літ на всіх модерних ґеоґрафічних картах світу.

Ми заявляємо, що термін „Підкарпатська Росія" це зовсім неоправданий науковий термін, хоч би тому, що ця українська область, абстрагуючи від останніх шости літ, ніколи не була окупована й поневолена москалями.

Ми читали в совітсько-московській газеті „Комсомольська Правда" від 29. 5.1948 р. ч. 126 (7065), що. . . „прастаре російське місто Кеніґсберґ, столиця Східньої Прусії, сьогодні назване Калінінградом, повернуло в границі батьківщини", однак і це твердження не має ніяких ні наукових ні історичних підстав. Подібно, як це тенденційне твердження, звучить теж думка, що Ексц. Т. Ромжа був „епископом Підкарпатської Росії", тоді, коли він був епископом Ужгороду, столиці Карпатської України.

Ми віримо, що ми зробили Вам нашими інформаціями цінну прислугу та будемо вдячні, коли Ви, в імя історичної правди та згідно із пресовими законами, помістите на сторінках Вашого цінного часопису належні спростування. Прохаємо Вас прийняти вислови належної пошани."

ОБІЖНИК
У СПРАВІ 16-ого З'ЇЗДУ ЦЕСУС-у

1. Після 17-ти місяців праці Управа ЦЕСУС-у вирішила на своїх останніх засіданнях, згідно з VIII-им Розділом (§ 26а) Статуту ЦЕСУС-у скликати літом 1951 р. (червень)*) у Парижі **Звичайний XVI-ий З'їзд ЦЕСУС-у.**

   З уваги на це, що Управа ЦЕСУС-у бажає доложити усіх старань, щоб поставити XVI-ий З'їзд на висоті завдань, не подаємо зараз точної дати З'їзду, а дозволяємо собі звернутися із запитом до всіх Українських Студентських Громад, який саме час (маємо на увазі місяць червень) буде найбільш відповідний для відбуття З'їзду. Відповідь просимо надіслати **до 14 днів** після одержання цього обіжника.

   Щоби вже сьогодні намітити докладну форму З'їзду, доручаємо всім Хвальним Управам Українських Студентських Громад скликати на протязі **30-ти днів** після одержання цього Обіжника Надзвичайні Загальні Збори. Надзвичайні Загальні Збори виберуть правних делегатів на XVI-ий З'їзд ЦЕСУС-у, та намітять поіменно **кандидатів** до майбутньої Управи ЦЕСУС-у, зі зазначенням посту, на який даний кандидат дасть свою згоду. Свою згоду на евентуальний вибір — кожний кандидат подасть в окремій письмовій заяві, з власноручним підписом. Кожне Студентське Товариство повинно подати 3—4-ох кандидатів (між ними обов'язково **делегат** на З'їзд), щоб вже перед З'їздом могти мати перегляд людий, з яких можна буде, **кермуючись виключно доцільністю**, сформувати і вибрати нову Управу ЦЕСУС-у. **На протязі трьох днів** після відбуття Надзв. Заг. Зборів — Управи поодиноких Студентських Громад є зобов'язані надіслати на адресу Президента ЦЕСУС-у (або секретаріяту): 1. Протокол Надзв. Заг. Зборів, 2. Листу обраних делегатів, 3. Список кандидатів до майбутньої Управи ЦЕСУС-у, з окремими письмовими заявами.
2. Доручаємо всім Членам ЦЕСУС-у до 15. травня надіслати залеглі звіти до Управи ЦЕСУС-у.
3. До цього ж часу вислати евентуальні проєкти змін Статуту, щоб

---

*) Із-за технічних труднощів З'їзд відбудеться у вересні ц. р.

Статутарна Комісія могла їх своєчасно опрацювати. (Гл. чергові „Вісті".)

4. Управи Студентських Громад і поодинокі Делегати, у порозумінні з Управою ЦЕСУС-у розпічнуть своєчасно старання для одержання віз.

Програма З'їзду:

1. Відкриття,
2. Прийняття Правильника З'їзду і порядку нарад,
3. Затвердження прийому нових-правних членів ЦЕСУС-у,
4. Вибір Президії З'їзду,
5. Звіти уступаючих органів ЦЕСУС-у,
6. Дискусія над звітами й уділення абсолюторії,
7. Зміна Статуту,
8. Вибір нових органів ЦЕСУС-у,
9. Ухвалення членської вкладки,
10. Внески і запити,
11. Резолюції і закриття З'їзду.

Рівночасно подаємо до відома наших звичайних, та надзвичайних правних членів слідуючі точки Статуту, які нормують справи, пов'язані із З'їздом ЦЕСУС-у:

VIII. Розділ: З'їзд:

§ 18. З'їзд складається:

а) з делегатів із рішальним голосом від звичайних-правних членів ЦЕСУС-у,

б) із репрезентантів з дорадчим голосом від надзвичайних-правних членів ЦЕСУС-у.

Делегатом на З'їзд може бути тільки член станової студентської організації.

§ 19. Вибір делегатів переводиться на Загальних Зборах студентських організацій.

§ 20. а) Організації, що мають від 5 до 50 членів, висилають на З'їзд одного делегата.

б) Організації, що мають менше п'ятьох членів, не мають права вислати делегата.

в) Лишки понад 10 — вибирають одного делегата.

§ 21. а) Вибори делегатів від станових студентських організацій відбуваються на основі рівного, таємного, безпосереднього, загального, та пропорційного голосування.

б) Вибори делегатів від об'єднаних станових — студентських організацій відбуваються на основі рівного, таємного, посереднього, загального і пропорційного голосування.

§ 22. Делегат має право передавати мандат письмово іншому фізичному членові ЦЕСУС-у.

§ 24. З'їзд правосильний, коли звичайні правні члени були повідомлені 30 днів наперед про час, місце і порядок нарад, та коли явилось неменше 2/3 вибраних на З'їзд делегатів.

Якщо ж на З'їзді не явиться приписане число вибраних делегатів, то З'їзд відбудеться в шість годин пізніше, у цій самій місцевості, в тому самому приміщенні, з тим самим порядком нарад.

Президент: **Богдан Гук (в. р.)**

Організаційний Референт: **Іван Гута (в. р.)**

АКТУАЛЬНЕ — З АРХІВІВ ЦЕСУС-у

(„Студентський Вісник", річник IV, вересень-жовтень 1926, Прага, ч. 9/10, П. Кожевників: „Празька Конференція СІЕ".)

...„Признання нашому Центральному Союзові за активність і пильність, перемога українця на міжнародньому конкурсі та приняття білорусів — це ті активи, що здобули українці на останній конференції СІЕ.

Так далекойдучі успіхи яскраво вказують на те, що ми вже й тепер, не дивлячись на нещасливе політичне положення України, стали в певній мірі активними чинниками на інтернаціональному студентському форумі. Осягнені результати також знаменують, що курс, який ми взяли, правильний. **Цей курс: точність і пильність у технічній праці,** активна участь у всіх започаткованнях конфедерації, послідовність у притягненні до конфедерації студентства заприязнених із нами народів.

Йдучи по цій лінії, маємо перед собою конкретне завдання на наступний рік...: **Пунктуальність до дрібничок у технічній співпраці,** підготовлення кількох солідних рефератів, що зацікавили б загал Конфедерації та всіх потрібних звітів, підбір делегатів (принаймні одної делегатки), видання доброї брошури чужими мовами...

Що потрібно для виконання цього? **Організаційне зміцнення ЦЕСУС-у** та **розподіл матеріяльного тягару на загал усього студентства (по змозі теж старшого громадянства)...** Кожна праця вимагає коштів. Коли необхідні засоби дають усі, то й сума більша й тягар, який припадає на поодинокого, менший.

Якщо загал уважає за конечне дальше вести розпочату акцію, то... кожен мусить чинно причинитися до ще більших усіма бажаних успіхів."

СТУДЕНТСЬКА ПРЕСА — ЦЕ ВИЯВ ЖИВУЧОСТИ І ДІЇ МОЛОДОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОКОЛІННЯ.
ПІДТРИМАЙТЕ ЇЇ СВОЄЮ СПІВПРАЦЕЮ!

(Студентський Вісник", річник II, грудень **1948**, Мюнхен, ч. 2.. „Наш нотатник", — 14 З'їзд ЦЕСУС-у в оцінці його учасників і гостей. —)

В. Б.

„Негативи З'їзду ставлю на першому пляні, **негативи, що матимуть величезне від'ємне значення для дальшого життя нашої студентської маси, якщо не вибереться в пору інший шлях.**

В чому суть цих побоювань?

Вона лежить у цьому, що вперше **замість окремих людей студентів, прийшли до голосу явно та з гегемонним стремлінням партії, групи, організації. Вирішною була тут не вартість людини, але пропорційність та голос політичного чинника.** В цей спосіб ЦЕСУС перестав бути аполітичною організацією і будучи послідовним, треба це місце скреслити зі статуту. Але сьогодні світ привикає до пустослов'я, чому не привикнути і студентам?

Про поділ студентів на партії, на нашу думку, не рішала партійна програма як радше психологія. Проти атак солідаристів однаково протиставилися і інші групи, які колись були разом із солідаристами атакували революціонерів. А може тут грає теж ролю незаперечна правда, що багато з цих нових груп, оформлених чи ні, вийшли таки з табору націоналістів революціонерів, що шляхом диференціяції поглядів, шляхом шукання опинились в нових формаціях, але в підсвідомості щось ще єднає всіх їх разом. **Чи не приходить тому пора знайти цей відповідний знаменник для всіх цих психологічно споріднених людей з метою запобігти атомізації нашого життя?** Чи не пора призадуматися над тим, що інколи назви та гасла, які несуть деякі групи, не мають сьогодні річевого оправдання, поминувши вже такий опортуністичний фактор, як тактичний момент? **Чи не пора покласти старі щити та театральні мечі, щоб знайти нову зброю?**

Багато голосів було без відгуку, може таким буде й наш. Але ми впевнені, що студентська спільнота знайде дорогу з цього безвихідця, з цього гущавинного, психологічно обгрунтованого тупика, щоб, поборовши всю свою розгубленість, пересуди, тактичні кроки „старих", „партійні традиції", все, що навантажило зовсім непотрібно молоду душу, щоб, віднайшовши **себе саму,** серед наших днів, піти з глибоким переконанням в **доцільність і правду** своїх гасел не шляхом атомізації чи неприродньої „консолідації" — на взір Національної Ради, але шляхом побудови спільноти, яка вийшовши з психологічної гущі та конфліктів молодої душі, опиниться на широких дорогах справжньої людини?

Але чи це не фрази? Чи це не марне зусилля?

Ясно — **відповідь дати має сумління людини, не партійця, не в'язня світоглядової доктрини, не слуги чужих амбіцій, але вільної людини української.** Чи це останнє слово не має сьогодні особливого значення? Чи воно не зобов'язує?

Вийдім з психологічної гущі, не творімо фронтів, там, де їх немає, не відпираймо атак, що зовсім недоцільні, не проповідуймо правд, в які не віримо."

Ш. З.

„Щось загублено, щось знайдено. Хоч і це і те речі неспівмісні. Щось переплутано. І врешті на все положено фіговий листок. „Студенство здало іспит зрілости"... Тимчасом останній з'їзд це цікавий показник віддалення „драматики" емігрантського життя від реального, вітчизняного, живучого грунту.

Сурогатом того, що втрачено, стає тут емігрантський артефакт, багата у свої галасливі й непотрібні бляхи партійна машина для помпування парадних бальонів, стає загострений до хронічного запалення престіжовий інстинкт свого гетта. Звідсіля таке часте й пристрасне посилання на „справу формальну", на мандатну математику, з одночасним замиканням очей на **живі проблеми,** що мусять бути розв'язані, але які **не можна** розв'язувати механічним підношенням рук.

Факт, що консолідаційне рондо на останньому з'їзді наперекір усім гротесковим перипетіям упоперек партіям партійного бріджа, повз „епохальні" заяви, церемоніяльні обертання й урочисті трубіння, добігло кінець-кінцем до своєго (сподіваного зрештою) гепіенду, це ніяк вияв консолідаційного ентузіязму різних наших партійних депутатів...

Пам'ятний і неменш безпринципний заколот, що його свого часу внесло було у студентське середовище розбиття на дві централі, **студентський загал** правильно оцінив.

Цей загал, цей резервуар молодих і творчих іще незмарнованих сил нашої суспільности, є тим фактором, що перед ним наші партхусити хоч-не-хоч мусять уговкувати свої пристрасті.

Очі студентського загалу, в переважаючій більшості звернені в сторону нашої воюючої батьківщини. Серед студентської молоді виростають сили, що не дозволять перемінити Антигону українського молодого покоління на ярмаркове видовище з ведмедями й циганами."

ДРУЗІ!
ПОШИРЮЙТЕ „ВІСТІ ЦЕСУС-у"! ЧИСТИЙ ДОХІД З РОЗПРОДАЖІ „ВІСТЕЙ" ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИДАННЯ
„ЮВІЛЕЙНОГО АЛЬМАНАХУ ЦЕСУС-у",
ЩО ЯЛЯЄТЬСЯ ПОВНОЮ
ЕНЦИКЛЬОПЕДІЄЮ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО РУХУ!
ЗІБРАНІ ФОНДИ ДОПОМОЖУТЬ НАМ ТЕЖ У ВИДАННІ
ЧЕРГОВОГО ЧИСЛА „СТУДЕНТСЬКОГО ВІСТНИКА",
ЩО ВЖЕ Є ГОТОВИЙ ДО ДРУКУ.

СУЧАСНЕ ІНДІЙСЬКЕ СТУДЕНТСТВО

(Стаття індійського студента Індера Павла Сінґ, що студіює на університеті в Франкфурті над Майном, дає цікавий образ життя бувшого кольоніяльного студентства.)

Життя індійського студентства зовсім відмінне від життя їхніх европейських друзів. Індійський студент відрізнюється передусім тим, що підчас своїх студій є він далекойдучо залежний від своїх батьків. Ця залежність лежить не в браку вияву власної ініціятиви чи підприємчивости, вона зумовлена зовсім іншою університетською системою. Кожен студент в Індіях є сильніше обов'язаний відвідувати постійно виклади, як, наприклад, німецький студент, що має деколи нагоду самостійно заробляти гроші, щоб покрити кошти життя та студій. Індійський студент мусить відвідувати точно принаймене дві третини обов'язкових викладів та практичних занять, тому, що відвідування є передумовою допущення до іспитів. А в тому кожного року мусить він зложити хоч один іспит з належним успіхом.

Та ще й інший фактор узалежнює індійського студента від батьків. Рівень життя в Індіях — в основному доволі низький, заробітна платня — пересічно низька, так, що при найкращих бажаннях немає ніяких належних можливостей праці підчас студій.

Ці передумови вказують на те, що університетські студії це для молодої індійської людини незвичайний люксус. Тільки упривілейовані верстви народу можуть собі на нього позволити.

Життя на індійському університеті — гарне та інтересне. Звичайно, існують на ньому три факультети: фільософічний, природознавчий та медичний. Медики являють собою, теж в Індіях, найчисленнішу групу, що мусить посвячувати максимум часу виключно для студій. Теж студенти природознавчого факультету працюють цілими днями у лябораторіях. Студенти фільософічного факультету можуть зате користати вповні з різних привілеїв і приємностей академічного життя. Вони мають, звичайно, лиш дві-три години викладів денно, тому можна їх зустрінути завжди в університетських ресторанах. Немає, мабуть, другого місця, в якому існує більший гамір, як у студентських ресторанах при індійських університетах. Творячи окремі групи, балакають там і дискутують студенти і студентки. Тут можна довідатись про всі новинки з цілого світу: від вістки про... народження сина Трумена до вістки... про смерть Сталіна. Всі змови проти професорів і університетської адміністрації є обговорювані і вирішувані якраз у тих ресторанах. Студенти приходять і відходять, залежно від їхніх занять, чи вільного часу, але ресторан — завжди повний.

На всіх університетах, чи університетських коледжах мають студенти свою виборну — „студентську раду". На багатьох коледжах існує т. зв. „парлямент критики". Студенти вибирають прем'єра, який творить опісля свій кабінет. Один професор-сеніор є речником уряду, всі інші професори і студенти є членами парляменту. Коли університет бажає підвищити студійні оплати, тоді мусить він одержати на те дозвіл від студентського парляменту. Парлямент обговорює і вирішує усі справи, які цікавлять студентів — від справ підвишки студійних оплат до справ міжнародньої студентської співпраці.

Всі три політичні партії Індії мають на усіх університетах свої студентські організації. Урядова партія Індії „Всеіндійський Національний Конгрес" має своє відзеркалення у „Всеіндійськім Студентськім Конгресі", якого ідеологічний напрямок є найбільш популярний серед індійського студентства. Найстарша студентська організація Індії це „Всеіндійська Студентська Федерація". Вона втратила свої впливи серед індійського студентства через комуністичне обличчя її провідників. (Перед роком заборонив уряд Пандіт-Неру діяльність цієї Федерації — прим. складача.) Існують теж інші студентські організації, приміром „Федерація Гіндуських студентів", „Магометанська Студентська Федерація", але вони мають у своїй діяльності більш культурницький характер. Індійські студенти цікавляться завжди політикою. Вони підтримували в минулому постійно провідну партію Індії „Конгрес" у боротьбі за незалежність Індії. Студенти, що цікавляться літературою, мають свої „літературні товариства"; Індії є країною багатьох різних мов, тому теж кожного місяця зустрічаються на окремих сходинах т. зв. студентські мовні групи.

Колись існували в Індіях теж окремі високошкільні організації для студенток. Зараз панує на майже всіх індійських високих школах коедукація, тому студентки належать вже до загальних студентських товариств. Зате немає на індійських університетах, як в деяких европейських країнах, т. зв. „ґерл-бой-лайф". Це тому, що індієць має зовсім інший філософічний підхід до життєвих проблем. Молодий індієць вихований уже змалку у дусі, що всі жінки, які є старші, як його мати, та всі його ровесниці — це його сестри.

Студентські забави в Індіях — інші, як в Европі. Індійський студент не знає танку з жінкою, тому танкові забави мають зовсім відмінний характер. На них грає музика — танкові мельодії, поодинокі студенти або студентки виводять танок, решта прислуховується і приглядається та радіє.

Індійський студент використовує більшу частину своїх студій на приємности студентського життя. Однак, вони минають тоді, коли він стає в обличчі іспитової сесії. Час іспитів є у нього виїмковим станом. Тоді темою розмов є лише студійні книжки, їхні автори та важні наукові проблеми. Індійський студент визначається завжди безжурним обличчям та тим, що в нього під пахою дві-три книжки.

ВІСТІ З ЖИТТЯ ЧУЖИНЕЦЬКОГО СТУДЕНТСВА

— Віце-президент Британського Національного Студентського Союзу, Джемс Брискол, що брав участь на другім засіданні організаційного комітету для т. зв. „світових ігрищ молоді", що мають відбутися літом ц. р. у большевицькім секторі Берліну, заявив, що британський союз не буде підтримувати офіційно названих ігрищ. Крім двох спостерігачів, британська студентська делегаця не візьме в них участи. Брискол брав участь теж лиш у характері спостерігача.

* * *

— Шотляндський Студентський Союз видав в грудні м. р. повідомлення, в якому знову стверджує свою приналежність до ІЮС'у. Хоча шотляндське студенство не уважає свойого членства в ІЮС'і за політичну справу, відкидає воно комуністичну інтерпретацію конституції ІЮС'у. Воно вважає, що світовий мир можна вдержати лише при помочі здійснювання засад толеранції і виміни думок. Виступлення з членів ІЮС'у могло б, згідно з думками керівників Шотляндського Студентського Союзу, викликати та підситити вогонь інтелектуальної війни та підчеркнути факт розподілу світу на два ворожі табори. Шотляндські студентські провідники заявили, що вдержання можливостей дискусії і інтелектуального контакту на міжнародньому форумі являється одним з перших завдань студентства. Шотляндський Студентський Союз вважає, що в світі може існувати лиш один Міжнародній Студентський Союз. Хоча шотляндське студентство бажає наладнати і вести співпрацю з усіма національними студентськими союзами, воно ніколи не дозволить на здійснення спроби створити антикомуністичну світову студентську організацію. Прикінці своєї офіційної заяви — шотляндці підкреслюють, що базою їхньої політики проти ІЮС'у буде завжди їхня власна інтерпретація конституції ІЮС'у, та, що вони ніколи не переочать тих протизаконних дій ІЮС'у, проти яких ШСС недавно протестував. Заява шотляндців для нас тим замітна, що лінія їхньої політики проти ІЮС'у збігається повністю з тією ж англійців, французів та південних африканців.

* * *

В червні 1951 р. основано після триденного конґресу національний студентський союз Люксембурґу (УНЕЛ). В конґресі взяли участь делеґати товариств люксембурзьких студентів, які існують при університетах: Лієж, Париж, Нансі, Лювен, Льозанна, Аахен, Цюріх, Ґренобль, Антверпен, Страсбурґ, Брукселя, Мюнхен та Монтпелліє.

* * *

Міжнародня Федерація Університетського Спорту (FISU) організує в днях 19—26. серпня 1951 в Люксембурґу II-ий Міжнародній Високо-

шкільний Спортовий Тиждень. Відбудуться змагання в легкоатлетиці, кошівці, копаному м'ячі, гокею, плаванні, стрілянні й інших родах спорту. ЦЕСУС змагатиме до вислання свойого спостерігача на цю міжнародню спортову імпрезу. Жалко, що немає українських студентських спортових дружин, які в рямцях цього Спортового Тижня, чи навіть поза конкурсом, могли б взяти участь у змаганнях.

* * *

Світова Університетська Служба (World University Service), яка постала осінню 1950 р., та переняла ведення аґенд „Міжнародньої Студентської Служби" (ІСС) і „Світової Студентської Помочі" (ВСР), відбуває в днях 20. 7. — 4. 8. 1951 свою річну студійну конференцію та загальні збори в Аас коло Ослъо.

* * *

На конференції Міжнароднього Союзу Студентів (ІЮС), що відбулася в Пекінґу, Жан Сарвонар заступав Національний Союз Студентів Франції (УНЕФ). На підставі його звідомлення про перебіг конференції Управа УНЕФ винесла рішення про остаточне зірвання взаємин із ІЮС-ом. Президії УНЕФ-у доручено ввійти в контакт з усіма національними студентськими союзами в світі, для переведення підготовки до скликання чергової міжнародньої студентської сесії.

Управа УНЕФ заборонила всім членам брати участь в імпрезах, що їх улаштовує ІЮС. В першу чергу йдеться про „III Світові Ігрища Молоді і Студентів для миру", які зорганізував ІЮС в серпні цього року в большевицькому секторі Берліну.

Рішення Управи УНЕФ треба повітати нам, як черговий крок на шляху до консолідації сил західнього студентства. Студентство Франції визнало тим самим, хоч доволі пізно, що із ІЮС-ом, який є наймитом Москви, не можна співпрацювати.

ПРОГРАМА
МІЖНАРОДНІХ СТУДЕНТСЬКИХ ПОДОРОЖЕЙ

Друзі! — Памятаймо, що чужинці бачуть у кожному з нас представників українського студентства і України. Беріть участь у міжнародніх студентських улаштуваннях. Управа ЦЕСУС-у звернулась на сторінках преси Відкритим Листом до українського громадянства, щоб воно допомогло Вам покрити кошти подорожі. Звертайтесь у цій справі до українських установ у Вашій країні.

Зголошуйте свою участь до секретаріяту ЦЕСУС-у. На тій підставі одержите офіційне запрошення відвідати бажану Вами країну — від національного студентського союзу тієї ж країни. Він подбає

теж про своєчасне одержання візи візду. Приготовляйте швидко паспорти!

I. Швайцарія (Союз Швайцарських Студентів)

1. Міжнародній літній табор у Кльостерс. Триває від 16. 7. — 18. 8. Кльостерс це відома літня та зимова кліматична станція. Приміщення у студентській вакаційний оселі. Програма: альпейські прогульки, спорт, університетські доповіді і дискусії, культурні імпрези. Ціна — 10 швайц. франків денно.

2. Мандрівка Бернською Високорівнею. Триває від 30. 7. — 10. 8. Приміщення в юнацьких оселях. Ціна 150 швайц. франків, в тому: харч, нічліг, кошти поїздок, і т. п.

3. Відпочинкова оселя у Сканфс. Триває від 13. до 25. серпня. Приміщення у готелю. Програма: альпейські мандрівки, доповіді й дискусії, спорт, поїздка до Ст. Моріц. Ціна 145 швайц. франків.

4. Водний табор у кліматичній станції Аскона над Ляґо Маджіоре. Ціна 175 швайц. франків.

II. Голляндія

(Голляндське Бюро для міжнародніх студентських взаємин)

1. Міжнародні табори праці.

а) Табор В1. Триває від 7. 7. — 28. 7. і від 28. 7. — 20. 8. Учасники: 50 студенток. Приміщення у селянських домах. Праця при жнивах, і збиранні овочів. Зарплата: 25 гульденів. Вписове 17 НМ. Прогулька до Роттердаму і інших міст.

б) Табор В2. Триває від 7. 7. — 28. 7. і від 29. 7. — 20. 8. Приміщення при родинах. Праця: будова мініятурного міста на виставку, з якої дохід призначеного на будову студентської відпочинкової оселі. Зарплата 15 гульденів. В програмі: виклади, концерти й інші імпрези.

в) Табор ВІІІ. Від 7. 7. — 28. 7. і від 29. 7. — 20. 8. Учасники: 80 студентів. Приміщення у мешканевих бараках. Праця при будові дороги для наколесників через найкращі околиці південної Голяндії. Зарплата 30 гульденів. Прогульки до Роттердаму й Брюсселю, разом зі студентками з табору В1.

г) Табор В ІУ: для 30 студентів від 7. 7. — 28. 7. Приміщення у бараках. Праця при будові тами на середині Зуідерзее. Прогульки до Амстердаму й інших міст. Зарплата 25 гульденів. Виклади й імпрези.

ґ) Табор ВУ: від 7. 7. — 28. 7., 29. 7. —20. 8. Виклади й дискусії на соціяльні теми. Прогульки й імпрези.

2. Літній семинар Академії Міжнароднього Права — відбувається від 16. 7. до 11. 8. у Газі в Палаті Миру. Оплата 5—6 гульденів денно. Програма: а) Історичний розвій міжнароднього права, б) Адміністра-

ційне, господарське, фінансове законодавство, в) Міжнародні організації. Виклади в англійській і французькій мовах. Після успішного закінчення семинара, видача академічних дипломів. Прохання про стипендії (150—300 гульденів) вносити на адресу: Academy of International Law; Peace Palace, the Hague, Netherland.

3. Голяндський Літній Університет; триває від 22. 7. — 10. 8. в Ляйден. Оплата 210 НМ (харч, приміщення, студ. оплати, прогульки). Студійна тема: „Схід і Захід". Голяндські і інші професори заниматимуть до неї становище зі соціологічної, господарської і політичної точки погляду.

4. Водний табор I 24 — для 22 учасників, від 22. 7. — 5. 8. Початкова й кінцева станція: Амстердам. Ціна: 160 гульденів, в тому теж на особисті видатки. Учасники житимуть на великій лодці, що їздить каналами через найкращі околиці Голяндії. Відвідити Утрехту, Роттердаму, Німвеґен, Арнгем, Зуідерзее, і т. д. Виряд: теплий одяг і коци.

5. 10 днів в Амстердамі, I 25. Для 40 учасників, від 20. — 30. серпня. Ціна: 13 гульденів, включно з особистими видатками. В програмі — оглянення міста, фабрик, пристані, державного музею. Прогульки до Гаґи, Схевенінґен, Арнгем, Гільверсум, і т. д.

6. Рембрандт-Рубенс-Ван Гоґ, I 26. Прогулька для 23 учасників від 6. 8. до 18. 8. Ціна: 185 гульденів, в тому і особисті видатки. Початок прогульки в Антверпен, відвідини міст: Ґент, Роттердам, Гаґа, Дельфт, Ляйден, Гаарлем, Амстердам і голяндських островів.

7. Прогулька I 27. Для 10 студентів і 10 студенток. Від 31. 7. — 9. 8. Ціна 95 гульденів. Відїзд колесом з Арнгем через Утрехт, Амстердам, до Оттерльо над Зуідерзее. Опісля мотоциклами і рибацькими човнами до Спакенбургу. Нічліг під шатрами.

III. Італія

(Ассоціяціоне Реляціоні Культуралі Кон л'Естеро)

Примітка: Кляса А — приміщення у великих кімнатах у готелах. Кляса Б — в окремих кімнатах. Подані кошти охоплюють харчування, мешкання, прогульки, відвідини монументальних місць і імпрези. Залізничі кошти неузгляднені.

1. Прогулька I/90. Рим—Неаполь—Капрі (7—4—1 днів). Триває від 5. 7. до 16. 7., 12. 7. — 23. 7., 5. 8. — 16. 8., 12. 8. — 23. 8. Ціна: А — 23.000 лірів, Б — 28.500 лірів.

2. Прогулька I/91. Венеція—Рим (5—7 днів). Від 5. 8. — 16. 8., 12. 8. до 23. 8. Ціна: А— 23.500 лірів, Б— 28.500 лірів.

3. Прогулька I/92. Фльоренція—Рим (4—8 днів). В речинцях: 17. 7. до 27. 7., 5. 8. до 15. 8., 17. 8. до 27. 8. Ціна: як вище.

4. I/93. Венеція—Рим—Неаполь—Капрі (5—7—3—1 днів). Від 5. 7. до 20. 7., 5. 8. до 20. 8. Ціна: А— 30.500, Б— 38.000 лірів.

5. Прогулька I/95. Венеція—Фльоренція—Рим—Капрі (5—4—7—3—1 днів) від 12. 8. — 31. 8. Ціна: А— 39.000, Б— 52.000 лірів.

6. Прогулька I/96. Перуджія—Ассісі—Рим—Неаполь—Капрі (2—1—7—3—1 днів), від 17. 8. — 30. 8. Ціна А— 27.500, Б— 32.000 лірів.

7. Прогулька I/97. Венеція—Фльоренція—Перуджія—Ассісі—Рим—Неаполь—Капрі (5—3—2—1—7—3—1 днів. Триває від 7. 8. —30. 8. Ціна: А— 39.500, Б— 53.500 лірів.

8. Прогулька I/98. Рим—Фльоренція—Сицилія (5—4—8 днів), від 17. 8. — 2. 9. Ціна: А— 40.000 лірів.

9. Прогулька I/99. Рим—Доломіти (7—8 днів), від 5. 7. — 19. 7., 5. 8. — 19. 8. Ціна: А— 31.000, Б— 35.000 лірів.

10. Прогулька I/100. Венеція—Доломіти (5—8 днів, від 7. 8. — 19. 8. Ціна: А— 28.000, Б— 31.000 лірів.

IV. Франція (УНЕФ)

1. Сьомиденна подорож до Парижу (ФПС). Від 17. 6. — що 7 днів до 28. 10. Відїзд: 17. 6., 24. 6. і т. д. Разом 20 поїздок. Приміщення: кімнати в готелях. Програма: оглянення Парижу, Версалю, Ст. Кльод, Порт д'Отель. Ціна: 116 НМ, включно зі залізничим квитком Кель—Париж і назад.

2. 4-денна подорож до Парижу (ФПВ). Від 22. 6. — що 7 днів, до 26. 10. Разом 19 поїздок. Ціна 82 НМ; інше, як в точці 1.

3. Триденна прогулька до замків над Льоарою (ФПЛ). В продовженні до 7-денного побуту в Парижі. Триває від 5. 8. — 12. 8., 2. 9. — 9. 9., 23. 9. — 30. 9., 14. 10. — 21. 10. Ціна 107 НМ, включно з харчем, нічлігом, поїздками, прогульками і т. п.

4. Сьомиденна подорож до Ніцци (ФНБ) від 23. 6. — 31. 10. Відїзд слідує що сім днів. Нічліг у готелях. Програма: відвідини міст: Ніцца, Ментон, Монте Карльо, Монако. Морська подорож до Кот д'Азур. Ціна: 187 НМ, включно з коштами залізниці, прогульок і морської хвороби.

Восьмиденна подорож до Ніцци (ФТН) від 7. 7. — 20. 10. Відїзд: 7. 7., 28. 7., 18. 8., 8. 9., 29. 9., 20. 10. Відвідини міст: Ніцца, Монте Карльо, Монако, Ст. Маргуеріт, Ст. Гонорат, Марсилія і острову Шато д'Іф. Ціна: 276 НМ — при 20 учасниках, 252 НМ — при 35 учасниках.

V. Данія

(Данмарк Інтернаціонале Студентен Коміте ДІС)

А) Археологічні літні табори.

1. Аггерсборг. Приміщення в готелю. Розкопи замку вікінгів. Триває від 17. 7. — 31. 7., 1. 8. — 14. 8., 14. 8. — 28. 8., 28. 8. — 11. 9.

2. Камлеборг (Борнгольм). Приміщення у шатрах. Розкопи замку зі залізної доби. Від 31. 7. — 14. 8., 14. — 28. 8.

3. Дальсгой (Борнгольм). Приміщення в шатрах. Розкопи домів з ранньої залізної доби. Від 3. 7. — 17. 7., 17. — 31. 7.

Кошти побуту й подорожі з Копенгаги і назад покриває ДІС. Оплата: 24 НМ. 12 НМ одержує кожний учасник після закінчення табору. Зарплата: 14 дан. корон. Кошти подорожі до Копенгаґи і назад покривають учасники. Англійська мова — офіційна. Побажані студенти — археології, історії, архітектури і технічних фахів. Треба привезти робітничий одяг. Опісля кількаденний побут у Копенгазі. Нічліг у студ. гуртожитках. Харч по студентських цінах.

Б) Прогулька колесом через Данію.

Шлях: Фредеріція, Віборг, Аргус, Копенгага, острів Ляангеланд, Тесінге, Падборг. Від 17. 7. — 7. 8., 24. 7. — 14. 8., 31. 7. — 21. 8., 7. 8. — 28. 8., 14. 8. — 4. 9. Кожна група: 15 студентів і 1 данський провідник. Ціна: 245 дан. корон. Власні колеса. Нічліг у вакаційних оселях і студ. гуртожитках.

VI. Норвегія (Норск Студентсамбанд, Осльо)

1. Прогулька в гори Норвегії. Шлях: Осльо—Йотунгаймен—Сонефйорд—Осльо. Дві групи по 15 студентів. Від 10. 8. — 24. 8. Ціна: 350 норв. корон, друга група: 400 норв. корон. Поїздом з Осльо до Фагернес і Бігдін. Здобуття найвищої гори Норвегії у Йотунгаймен. Автобусом до Ардаль. Перша група — автобусом до Фагернес, залізницею до Осльо. Друга група — кораблем з Ардаль через Сонефйорд до Берген. Побут у Берген. Залізницею до Осльо. Приміщення в Осльо — студ. гуртожитки, у Берген — приватно, в горах — в гірських станціях. Виряд — наплечник, гірські черевики, теплий одяг.

2. Лодкою через фйорди. Студентськими лодками у двох групах. Від 17. — 29. 7., 1. — 13. 8. Шлях: І. група: 6 днів на лодці, 4 дні автобусом через Телемаркен до Осльо, два дні в Осльо. Друга група у відворотнім порядку. Групи з 20 студентів або студенток. Ціна: 250 НК, включно з особистими видатками. Нічліг — на покладі кораблів, у шатрах і гірських готелях, в Осльо — в студ. гуртожитках. Спортовий виряд.

VII. Швеція (Сверігес Ференаде Студенткарер)

1. Прогулька: соціяльний розвиток Швеції. Осльо—Далекарлія—Стокгольм—Копенгаґа. Речинці: а) 1. — 18. 8., б) 4. — 21. 8., в) 25. 8. — 11. 9. Кожночасно 30 учасників. Подорож підводами. Ціна: 367 ШК. Відвідини центральної шведської провінції Далекарлія, та модерних соціяльних улаштувань у Стокгольмі.

2. Історія і культура Швеції. Осльо—Стокгольм—Ґотлянд—Копенгаґа. Речинці: 23. 7. — 9. 8., 29. 7. — 15. 8., 22. 8. — 8. 9. Кожночасно 30 учасників. Подорож кораблем. Ціна: 387 ШК. Відвідини історичних місць.

3. Промислова Швеція. Осльо—Ляпляндія—Стокгольм—Копенгаґа. Речинці: 26. 7. — 12. 8., 7. — 24. 8., 20. 8. — 6. 9. 30 учасників кожно-

часно. Подорож — спальними залізничими возами. Ціна: 429 ШК. Відвідини північної Швеції, подорож здовж норвежських фйордів та через лісові области півн. Швеції (лісна промисловість, видобування залізної руди).

VIII. Скандинавські прогульки

Речинці: 20. 7. — 9. 8.; 24. 7. — 13. 8.; 28. 7. — 17. 8.; 1. 8. — 21. 8.; 5. 8. — 25. 8.; 9. 8. — 29. 8. Ціна: 490 ДК. Кожночасно 30 студентів і студенток. Програма: 1—4-ий день — побут в Копенгазі, автобусом до півн. Зеляндії. 4—8-ий день побут у Стокгольмі, 8—16-ий день — побут в Осльо, Осльофйорди, Телемаркен, поворот до Осльо; 16—21-ий день: поворот до Копенгаґи, побут у студентських гуртожитках: Гальд коло Віборґу. Нічліг у готелях, або в першорядних студ. гуртожитках.

IX. Студентським літаком до Ню Йорку

Британський національний студентський союз (БНЮС) переводить цього року акцію, щоб европейським і американським студентам та професорам уможливити дешевий переїзд літаком з Европи до Америки. Цю акцію здійснюють англійські студенти при співпраці з усіма західньо-европейськими студентськими союзами.

Одна поїздка літаком з Амстердаму до Ню-Йорку, або відворотно, коштує 472 німецькі марки. Летунська подорож: Амстердам—Ню-Йорк—Амстердам, або відворотно, коштує 872 НМ. Час відлету голляндських літаків: з Амстердаму до Ню-Йорку: 23. 6., 28. 6., 4. 7., 9. 7. і 15. 7. З Ню-Йорку до Амстердаму: 1. 9., 6. 9., 12. 9., 17. 9. і 23. 9.

ВМЗ ЦЕСУС'у стоїть у цих справах в контакті з Відділом подорожей при Британському національному студентському союзі. Ближчі інформації можна одержати кожночасно в Секретаріяті ЦЕСУС'у.

Розрахунок девіз: (червень 1951):

1	амер. доляр:	4,20 НМ
1	фунт стерлінг:	11,77 НМ
100	бельг. франків:	8,41 НМ
100	дан. корон:	60,87 НМ
100	франц. франків:	1,20 НМ
100	голлянд. ґульденів:	110,63 НМ
100	італ. лірів:	0,73 НМ
100	норвеж. корон:	58,86 НМ
100	швед. корон:	81,26 НМ
100	швайц. франків:	96,15 НМ

Програму літніх подорожей до Англії, Австрії, Німеччини і інших західньо-европейських країн можна кожночасно одержати в секретаріяті ЦЕСУС-у.

ОБІЖНИК

Відділу Міжнародніх Зв'язків ЦЕСУС-у
(Ч. 70-VI-50)
До виконання усім Управам Українських Студентських Громад.

Прошу до 30-ти днів після одержання цього обіжника прислати РМЗв. ЦЕСУС-у слідуючі інформації:

1. Скільки студентів студіює:	1. У Вашій державі:	2. У Вашому універс. осередку:
українських		
польських		
білоруських		
російських		
чеських		
словацьких		
естонських		
литовських		
лотишських		
румунських		
мадярських		
інших з-поза залізної куртини		

2. Які матеріяльні засоби стоять нашим студентам до розпорядимости для покриття коштів студій. Якими матеріяльними засобами користуються студенти, наведені в точці 1.

3. Які акції перевела Ваша Громада в напрямі здійснення завдань праці ЦЕСУС-у на зовнішньому відтинку, які намічено в обіжнику РМ. Зв. ЦЕСУС-у, поданого в „Вістях ЦЕСУС-у" з жовтня 1949 р.

4. Як використовуєте прислані РМЗв. ЦЕСУС-у інформативні матеріяли (реф. VI/50):

а) Чи подаєте їх (за виїмком довірочних) до відома загалу Вашого членства?

б) Чи статті про українське студентське життя в різних країнах (вже давніше переслані) старались Ви помістити в студентській пресі Вашої країни? Якщо так, то коли і в яких?

5. Як виглядала участь членів Вашої Організації в міжнародніх студентських улаштуваннях 1950 р.?

6. Пришліть огляд історії і діяльности українського студентського життя у Вашій країні (осередку). Їх потрібно нам тому, що проф. Григоріїв, керівник українського відділу радіопередач „Голос Америки" дав згоду виголосити доповідь про ЦЕСУС і українське організоване

студентське життя в рямцях тих же авдицій. Пам'ятаймо, що може на ці вістки чекають наші друзі на Рідних Землях.

7. Скільки наших студентів у Вашому осередку користає з стипендій КоДУС-у.

8. Як виглядає співпраця Вашого Товариства з КоДУС-ом? Який вплив має Ваше Товариство на це, щоб стипендіями КоДУС-у були забезпечені передовсім студенти, які виказуються видимою успішністю в студіях та ті, на яких лежить відповідальнсть за стан активности організованого українського життя?

9. Які Ваші завваги до сучасної студійної політики КоДУС-у?

10. Яку суму на конто членської вкладки до ЦЕСУС-у вплатив Ваш осередок до Каси ЦЕСУС-у (посередньо чи безпосередньо)?

Товариші! Пам'ятаймо, що ЦЕСУС — це ми всі, а ми всі — це ЦЕСУС!

Організаційна справність це єдина запорука наших успіхів!

Мюнхен, дня 15. грудня 1950 р.

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ
РЕФЕРЕНТУРИ МІЖНАРОДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ СУСОНу,
відчитаний на II Загальному З'їзді СУСОНу в Мюнхені 30. 12. 50.

(В скороченні)

З метою активізування й технічного упрощення діяльности схвалено на засіданні Управи СУСОНу в Бонні 11. 3. 1950 поділити реферат Міжнародніх Зв'язків (РМЗ) на два осередки: Бонн і Мюнхен.

Першим референтом став тодішній представник РМЗ ЦЕСУСу на Німеччину, кооптований на цьому ж засіданні до Управи СУСОНу, Орест Рижій з осідком у Бонні. Другим референтом став заступник голови кол. Микола Сташко з осідком у Мюнхені.

Працю поділено так, що перший референт перейняв у Бонні зв'язки з німецькими центральними організаціями і зв'язки з чужинцями на терені Німеччини. Другий референт став відповідати за зв'язки із східньоевропейськими чужинецькими оранізаціями та за зв'язок з низовими клітинами Союзу Українських Студентських Організацій у Німеччині.

Перший офіційний виступ СУСОНу на міжнародньому полі відбувся 28. 1. 1950 в Мюнхені, коли на Загальних Зборах РЕКОФОС кол. Сташкові й мені довелось заступати СУСОН.

На прохання і в порозумінні з РМЗ ЦЕСУСу пороблено заходи для спопуляризування українського питання в колах німецького союзного уряду. Тоді переведено розмови з шефом особистої канцелярії

президента проф. Гойсса — міністеріяльратом Гоппе і тодішнім шефом особистої канцелярії союзного канцлера д-ра Аденауера — п. Бланкенгорном та шефом відділу зв'язку з Союзною Високою Комісією в Бонні п. Руді Салятом. У проведених розмовах було порушено актуальні українські питання та інформовано урядові чинники про стан українського студентства, його проблеми та потреби.

28.—30. 4. 1950 р. відбувся Десятий Естонський З'їзд Студентських Організацій Німеччини, на якому делегати СУНОНу взяли участь і вітали З'їзд від українського студентства, згідно з уповноваженням централі.

На установчому З'їзді Міжнародньої Ради Екзильних Студентів (ІЦЕСО) 6.—9. травня 1950 р., що відбувся в приміщеннях World Students Relief Мюнхен, Функкасерне, і на ювілейному святкуванні 20-ліття товариства „Обнова", там же 12.—14. 5. 1950 репрезентував я українське студентство Німеччини.

Завдяки заходам РМЗ ЦЕСУСу кол. Зенона Винницького і ввічливості ФТУСК „Обнова" референтура міжн. зв'язків змогла бути заступлена на Світовому Конгресі „Пакс Романа" в Амстердамі, де я мав змогу перебувати від 18—28 серпня 1950 р. Тут переведено ряд важливих нарад, поширено міжнародні зв'язки і особистий контакт з частиною західньо-европейських репрезентативних чинників.

Для підтримки старань РМЗ ЦЕСУСу перед еспанським урядом для організації періодичних українських радіо-передач, які тільки доривочно передавало радіо Мадрид, внесено консулярною дорогою петиції в тій справі на руки голови уряду й міністра закордонних справ Еспанії.

За час звітування утримувано тісний зв'язок з референтом міжнародніх зв'язків ЦЕСУСу кол. Винницьким. Переслану літературу передавано до місцевої чужинецької читальні в Бонні. Актуальні вістки поміщувано у виданнях органу СУСОНу. При цьому тягар праці припав, великою мірою, кол. Кравчукові.

Дуже велика подяка належиться тут, головно, референту міжн. зв'язків ЦЕСУСу кол. Зенонові Винницькому за його невпинну й жертвенну працю, що з неї посередньо і безпосередньо користався СУСОН, як також і за його дуже прихильне ставлення до всіх пекучих справ спорідненої референтури СУСОНу.

З метою обміну інформацій підтримувано листування з „Fachschatf Medizin VDS" (кол. Schlömer) та з WSR (Mr. O. Bush). Спеціяльну увагу було приділено справі дипльомів для українських студентів у німецьких університетах та справі звільнень нашої студентської молоді від університетських оплат, а також допомоговим справам (в рямцях можливостей Реф. Міжн. Зв'язків).

Тут було використано наради, які провадились для встановлення нових законів виконування практики для лікарів і дентистів на

терені Союзної Республіки. Старання провадились через Fachgruppe Medizin VDS. А в тому окрема наша подяка належиться канд. медицини Г. Шлеммерові, колишньому голові цієї групи, за його незвичайно прихильне ставлення і зрозуміння проблем українського студентства.

Відповідний проєкт нового закону для всіх чужинців, що в його основу, лягло наше прохання, вже опрацьований і буде поданий до затвердження відповідним чинникам.

Про події в міжнародньому студентському житті і житті референтури повідомлювано низові студентські клітини поодинокими обіжніками (на жаль, часом писаними олівцем і через кальку, тому що бракувало машинки до друку), або повідомленнями в органі СУСОНу. Для кращої підтримки зв'язку вийшло звернення до поодиноких Студ. Громад при високих школах із проханням призначення представників Реф. Міжн. Зв'язків у поодиноких Студ. Громадах. Довелося з сумом ствердити, що тільки деякі студ. громади з почуттям відповідальности пішли назустріч цьому проханню. Більшість залишилась, на жаль, байдужа. **Орест Рижій (Бонн)**

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА.

Українська Студентська Громада Вікторії.

Українську Студентську Громаду Вікторії, що має свій осідок в Мельбурні, засновано на Загальних Зборах українського студентства Вікторії в червні 1950 року. Громада поставила собі за мету змагати до організаційного охоплення активного українського студенства Вікторії та включення його, в рямцях своєї діяльности, в розбудову культурного і громадського життя молодої української спільноти в Австралії. З тою метою Громада влаштувала ряд академічних вечорів та поробила старання для визнання дотеперішніх студій тих студентів, що хочуть продовжувати студії на австралійських університетах. Управа Громади постановила наладнати зв'язки нашої студентської молоді з австралійським академічним світом та причинитися до обзнайомлення чужинців з українськими справами.

УСГ-Вікторії нараховує зараз 20 членів, з чого 10 вже продовжує студії. Всі студенти самі покривають кошти студій, ні один з них не користає з австралійських державних чи з українських стипендій. Громада допомогла представникові КоДУС-у у переведені збірки на допомогу українському студентству в Европі. Управа Громади остає в діловому зв'язку із ЦЕСУС-ом.

На цьому місці треба висловити побажання до українського громадянства та до Комісії Допомоги Українському Студентству підтримати нашу студентську молодь в Австралії в закінченні студій

і дати доростові можливість включитися в академічний ланцюг: 10 активних українських студентів у Вікторії на 32 польських, 17 лотишських, 13 мадярських та 12 чеських студентів — це безсумніву доволі скромне число.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В НЮ-ЙОРКУ

Із своїми 138-и членами являється УСГ Ню-Йорк найбільшою нашою Громадою в ЗДА. Громада гуртує навколо себе переважно новоприбулих студентів, які продовжують свої студії на місцевих високих школах.

Зацікавлення загалу членства життям УСГ слабе. Всеж таки треба відзначити, що Управа Громади підтримує ЦЕСУС у всіх його акціях зовнішнього порядку, що зв'язані із поважними коштами, а це вказує на належне зрозуміння свідомого членства Громади пекучих потреб нашої студентської Централі.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА АРҐЕНТИНИ

Українська Студентська Громада в Буенос Айрес являється на сьогоднішній день єдиною українською організованою студентською клітиною в Південній Америці. Від самих початків свойого існування Громада змагається із слабим заінтересуванням місцевого студентства життям клітини. До того часу вдалося охопити лише незначну частину наших студентів — уродженців Арґентини. Щоби усунути цю важливу перешкоду в дальшому розвою Громади, пороблено старання про піднесення академічного рівня УСГ, як рівнож посилено змагання відносно включення Громади в дію організованого українського життя в Арґентині. В часі цієї пожвавленої репрезентативної студентської акції, що принесла поважні успіхи, переведено ряд імпрез та один Репрезентативний Концерт, що його дохід був долучений до широко закроєної збірки серед української громади на допомогу українському студентству в Европі. Збірка принесла поважні осяги. Громада влаштувала на протязі останніх двох років ряд академічних і товариських вечорів та зустрічей із представниками українських громадських установ. Спортова референтура УСГ, під керівництвом Л. Філя, зорганізувала чоловічу і жіночу відбиванкові дружини, які брали участь у змаганнях із іншими українськими дружинами і спільно з дружинами СУМ-у, „Відродження" й „Просвіти" зложили репрезентативну дружину, що розіграла кілька змагань із чужинцями. Обидві дружини мають власні однострої і забезпечені повним спортовим вирядом. Для наладнання студійних справ перед арґентинськими університетськими чинниками була необхідна спільна дія всього чужинецького студентства в Арґентині і з цією метою Управа Громади заініціювала контакт чужинецьких студентських груп у формі сходин представників литовської, польської, хорватської, словацької і української студентських

громад в Арґентині, що обговорили певні спільні потягнення. Під теперішню пору Громада переживає певну організаційну кризу і треба чимало завдячувати енергійним заходам Представника ЦЕСУС-у на Арґентину, п. Миколи Денисюка та вузшого студентського активу, що утримують зв'язок із своєю студентською Централею і докладають всіх зусиль для збереження своєї клітини. В ґімназіях Буенос-Айрес є близько 40 українських учеників, які за декілька років будуть студентами.

Кількох новоприбулих студентів нострифікувало матуральне свідоцтво, між іншим теж п. Марта Полянська, яка в літньому семестрі 1951 р. вступила на університет та продовжує медичні студії.

Згідно з рішенням Загальних Зборів УСГ-А в дні 8. 4. 51 ведення аґенд Громади перебрала комісія в складі: Ярослав Кубин — голова, Леонід Філь, Мирослава Яхно, Анна Ґрех та Степан Маліцький — члени комісії. Кол. С. Маліцький, студент політехніки, складає цього року дипломні іспити.

Бувший голова УСГ-А п. Б. Бременстуль є під сучасну пору секретарем Українського Інформативно-Видавничого Інституту в Буенос-Айрес.

СТУДЕНТСЬКІ НОВИНКИ З БРАЗИЛІЇ

Уродженець Бразилії та рівночасно український патріот, д-р Роман Сисак, зложив у минулому році дипломні іспити та осягнув титул доктора медицини на Університеті в Куритибі. Управа ЦЕСУС-у звернулася до нього весною 1951 року з проханням наладнати організоване українське студентське життя в Бразилії. Мимо всіх професійних труднощів д-р Роман Сисак докладає всіх старань для здійснення цієї важливої для нас усіх справи. Він не щадить ні часу, ні труду, щоби відвідати різні, нераз сотні кілометрів віддалені українські осередки в Бразилії, в яких згуртоване наше студентство. До помочі в його цінній праці станув йому студ. хемії, Володимир Ґалат в Куритибі.

Цим шляхом Управа ЦЕСУС-у складає д-р. Романові Сисакові сердечну подяку за його труди та вірить, що все українське студентство Бразилії підтримає активно усі дії д-р. Сисака в організації наших студентських клітин в Бразилії.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В ДІТРОЙТІ

Заходами вузшого студентського гуртка, що постав за ініціятивою кол. Юрія Ріпнінського, створено в Дітройті Українську Студентську Громаду, що має на меті організацію українського студентства в Дітройті, яке знайшло можливості продовжувати свої студії. Громада постановила, як третя клітина в ЗДА, — включитись активно у

працю ЦЕСУС-у і з тою метою Управа Громади увійшла в контакт із Організаційним Референтом ЦЕСУС-у, кол. І. Гутою в Нюарку.

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСЬКЕ ТОВАРИСТВО „СІЧ" У ҐРАЦУ

УСТ „Січ" у Ґрацу належить сьогодні до найстарших діючих українських студентських громад (Т-во засноване 1895 року). Рівночасно УСТ представляє собою останній поважний український студентський осередок в Австрії. Товариство нараховує понад 20 членів, з чого 20 — студіює, решта покінчила студії і являється надзвичайними членами Т-ва. До числа активних студентів — членів Громади — належить 3-ох студентів Гірничої Академії в Леобен.

На протязі останнього академічного року активність Товариства дещо послабла, з огляду на зменшення членства, еміграцію видатніших студентських працівників, що закінчили свої студії та підготовкою дальших річників до кінцевих іспитів. Однак треба відзначити належний контакт Управи Т-ва із ЦЕСУС-ом та постарчання РМЗ ЦЕСУС-у австрійською студентською пресою. Внутрішні спори, що в минулому академічному році поважно загрожували дальшому існуванню Товариства припинено і треба вірити, що „Січ" збереже і на дальші роки свою світлу традицію, чого їй організоване українське студентство і Управа ЦЕСУС-у в 56-у річницю існування щиросердечно бажають.

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ В ІННСБРУКУ

УСОІ так, як і решта наших студентських осередків у Австрії значно ослабло, внаслідок закінчення студій більш чим 30% свойого членства. Решта мусіла перервати студії та покинути Европу. В роках 1945—1950 Іннсбрук випустив кілька десятків українських дипльомантів і сьогодні майже всі з них перебувають далеко від свойого осередку в країнах Південної та Північної Америки.

Управа УСОІ остає в контакті із Представництвом Українських Студентських Товариств Австрії та в досить нерегулярних зв'язках із ЦЕСУС-ом.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В ІРЛЯНДІЇ

Українська Студентська Громада в Ірляндії, з осідком в університетському місті Ґелвей, належить до найменших українських студентських клітин у світі. Стан Громади — 7 членів.

Праця Громади ділиться на дві ділянки: зовнішню і внутрішню. Членство Громади докладає всіх зусиль для того, щоби при помочі чужомовних матеріялів про Україну ширити серед Ірляндців та чужинецьких студентів свойого осередку правду про нашу Церкву і нашу Батьківщину. Наші студенти беруть жваву участь в університетському житті та приєднують українським справам нових при-

хильників зпоміж університетських, високих церковних і світських властей країни. Трьох членів Громади співає в церковному хорі одної з найстарших ґелвейських церков. В шахових змаганнях за індивідуальне мистецтво Університету наші студенти (кол. Оглюк і Костельник) зайняли два перші місця, а кол. Кузь — четверте. Всі вони тішаться повною популярністю серед решти чужинецьких та місцевих студентів і це сприяє їхній освідомлюючій акції.

Внутрі Громади влаштовано кілька рефератів та дискусійних вечорів. Членство читає всю українську пресу. І врешті наша ірляндська Громада стає в цьому році перед кінцевими іспитами, що повинні успішно завершити змагання нашого студента на чужині: здобути належну освіту та запевнити добре ім'я українського студета в західньому світі.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СОЮЗ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА В БЕЛЬГІЇ

НаСУС, що має свій осідок в Лювені, охоплює 44 українських студентів, з чого 4 студіює поза Лювеном (Брюссель і Лієж). Більшість студентів (29) користають із стипендії COBAUSO, 4 — із стипендій міністерства закордонних справ, а решта студіює на власні кошти.

Лювен належить із тридцятих років до найсильніших українських студентських осередків у Західній Европі. В цьому році НаСУС обходив 20-ти ліття свойого існування. В біжучому академічному році відбуто заходами Союзу ряд рефератів та святочних академій. Важніші з них: Листопадові Роковини (1950), „Історія і стан УАПЦ" — доповідь о. Овчаренка в грудні 1950, „Економічні проблеми визволення України — доповідь, виголошена М. Мельником в грудні 1950, Святочні Сходини Союзу — в річницю проголошення Самостійности і Соборности Українських Земель, „Раса, нація, держава — в сучасних соціяльних науках" — доповідь О. Лесіва в лютому ц. р., та врешті Великодня Зустріч із доповіддю М. Антохія „Україна в французькій літературі" — в квітні ц. р.

Союз диспонує багатою бібліотекою, що її стало доповнює новішими чужомовними виданнями про Україну та українську культуру.

Хор НаСУС-у співає на українських Службах Божих та виступає на загальних імпрезах, влаштовуваних спільно із іншими чужинецькими студентськими громадами Лювену. Наш хор, танцювальна група та оркестр дали на запрошення університетського соціяльного центру концерт українських пісень і танків для хворих бельгійських і чужих студентів у санаторії міста Ойпен. Концерт мав великий успіх і сприяв популяризації української справи серед чужинців. Не менший успіх приніс у травні м. р. концерт, що його дали наші студенти в часі З'їзду Бельгійського Червоного Хреста в Лювені.

В минулому році відвідали члени НаСУС-у: сесію Бельгійського Парляменту та Бельгійську Національну Радіовисильню — в Брюс-

селю. Окремі члени Союзу беруть участь в Університетському Спортовому Клюбі, в секціях відбиванки, ситківки та легкої атлетики.

В квітні ц. р. НаСУС обходив Двадцятиліття свойого існування. Свято пройшло з великим успіхом. Наші студенти вітали визначних представників бельгійського світу, ректора, проректора та численних професорів Лювенського Університету, як рівнож делегатів лювенських студентських організацій. Заходами Союзу виклопотано нові стипендії для кандидатів на студії в Бельгії на рік 1951/52. (Прохання слід скеровувати безпосередньо до централі КоДУС-у в Сарсель.)

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В ЛІОНІ

В 1950 році покінчили усі члени УСГ-Ліон свої студії. До тих, що покінчили середню освіту і бажали б студіювати у високих школах належать: Олекса Угрин, Омелян Корчак, Евген Бабюк, Микола Іваницький, Ярослав Овад та ряд інших. Ізза браку матеріяльних засобів вони не можуть розпочати студій.

Члени УСГ-Ліон брали живу участь у праці Ассоціяції Чужинецьких Студентів у Ліоні. Голова УСГ-Ліон, кол. В. Малинович, був через два роки культ.-освітнім референтом Управи цієї Ассоціяції. В січні 1951 року Громада вшанувала 33-ті роковини Бою під Крутами святочною академією. На одному вечорі музики й танку, що відбувся на Ліонському Університеті в присутності представників дипльоматичного корпусу, мистецька група УСГ взяла участь із видатним успіхом. Управа УСГ робить зараз старання в напрямі зорганізовання єдиної української школи для української дітвори в Ліоні.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В ЛЬОНДОНІ

Українська Студентська Громада у Великій Британії з осідком у Льондоні не може на зовні виказати своєї діяльности, що йшла би в парі із відносно високим числом свойого членства.

В своїх резолюціях, винесених на останніх Загальних Зборах, членство Громади складає подяку Їх Ексцеленції Кир Іванові за моральну і матеріяльну допомогу студіюючим, як рівнож просить українські громадські організації підтримати наше студентство у Великій Британії організацією стипендій, що дали б змогу багатьом кандидатам закінчити свої студії. Рівночасно Збори закликають абсольвентів середніх шкіл виявити більше зацікавлення в продовжуванні своїх студій, а українське студентство на терені Англії гуртуватися навколо своєї Громади.

До того часу Громада не вела ніякої поважнішої співпраці із чужинецьким студентським світом, поминаючи тісний контакт із Координаційним комітетом студентів зпоза залізної заслони у Льондоні. Такий стан відбивався негативно на зовнішніх діях ЦЕСУС-у.

В днях 13.—15. липня ц. р. відбулися в Гуллю чергові Загальні Збори Національного Союзу Студентів Великої Британії (НЮС), куди з ініціятиви НЮС запрошено представників від Української Студентської Громади у Великій Британії. Одною з точок у програмі Загальних Зборів НЮС стояло визнання УСГ як репрезентативної організації українських студентів на цьому терені. Управа УСГ вислала на Загальні Збори НЮС двох своїх представників, які були допущені на залю нарад в характері гостей. На час дискусії про визнання УСГ Загальними Зборами НЮС представники УСГ одержали право приймати участь в дискусії та подавати точніші дані про характер та цілі своєї організації. Після довшої дискусії Загальні Збори НЮС вирішили подавляючою більшістю визнати Українську Студентську Громаду у Великій Британії, як репрезентативну організацію українських студентів на цьому терені.

В останньому часі виказує наша льондонська УСГ під керівництвом голови кол. Віктора Свободи намагання до організаційної справности та пожвавлення діяльности.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ КАТОЛИКІВ „ОБНОВА" В МАДРИДІ

ТУСК „Обнова" в Мадриді охоплює 36 українських студентів. Всі продовжують згл. кінчають студії на еспанських університетах.

Треба зазначити, що Мадрид і чисельно і якісно являється одним із найсильніших українських студентських осередків, що згуртував навколо себе не тільки студентство, але властиво всю українську громаду і гідно репрезентує українське ім'я перед еспанським народом.

Про свою зовнішню діяльність наша мадридська Громада періодично інформує українське громадянство інформативним виданням „Листи з Еспанії" та через україську пресу. Ми відмітимо тільки таку важливу подію, як українські радіопередачі через Еспанське Національне Радіо, що спочивають на плечах нашої студентської Громади в Мадриді. Хочемо рівнож звернути увагу на репрезентативні акції, що ними наше студентство в Еспанії відмічує наші національні та церковні події.

В рямцях Товариства виголошено ряд наукових доповідей та влаштовано академії з нагоди роковин смерти Митрополита Шептицького, урочисту академію в день свята Архистратига Михаїла, патрона „Обнови", в „День Св. Отця", урочисте вітання Його Ексцеленції Кир Івана в Храмі Св. Якова та ряд дальших імпрез. Громада річно обходить спільні Свят Вечорі та Свячене.

Енергійним діловим заходам активу Товариства треба завдячувати дружні зв'язки ЦЕСУС-у з Еспанським Студентським Синдикатом та співпрацю нашого студентства із чужинецькими студентами

в Мадриді, передовсім із хорватами, словінцями і словаками. Громаді належить признання за старання в справі нових стипендій на студії в Еспанії, що з них можуть скористати дальші кандидати.

З моментом перебрання обов'язків Виділу Федерації „Обнова", Товариство скеровує поважну частину своєї енергії на працю для добра Федерації, всеж — не занедбує своїх основних завдань — студій і громадської та студентсько-політичної праці в рямцях дій ЦЕСУС-у.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В ПАРИЖІ

УСГ в Парижі належить до тих західньо-европейських українських студентських осередків, що на них базується поважна частина діяльности нашої студентської Централі. Доля наших студентів у Парижі, що пробивалися в студіях майже виключно власними засобами, дуже незавидна і тільки завдяки наполегливим старанням останньої Управи та за допомогою проф. Шульгина ситуація дещо змінилася з моментом одержання кількох нових державних стипендій.

На протязі останнього академічного року замітний певний розмах в роботі УСГ. На останніх річних зборах, на яких переобрано Управу Громади (В. Мардак — голова та О. Зінкевич — секретар) переведено стислу перевірку членства, а в дальшому поведено рішучі заходи для пожвавлення діяльности. Управа Громади увійшла в контакт із чільними представниками нашого громадського життя в Франції та зробила натиск на посилення зв'язків із французькими і чужинецькими академічними кругами.

Початком цього року Голова Громади, кол. В. Мардак, відвідав Національний Союз Студентів Франції (УНЕФ) та перевів кількагодинну розмову із віцепрезидентом Союзу, Жан Ляже. Представивши положення нашого студентства в Україні та зясувавши змагання українського студентства на чужині, кол. Мардак порушив справу визнання ЦЕСУС-у, як світової репрезентації українського студентства. Ця зустріч значно допомогла Управі ЦЕСУС-у в закріпленні ділових зв'язків ЦЕСУС-у із УНЕФ.

На цьому місці слід згадати, що ЦЕСУС остає в стислому діловому контакті із Світовим Союзом Жидівського Студентства з осідком у Парижі.

Як бачимо, европейська університетська столиця має відданих студентських працівників, що розуміють вагу збереження і рівня нашої студентської клітини в центрі світової культури.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В РИМІ

На італійських університетах студіювали українські студенти більшими групами від 1932 р. Вони були об'єднані в студентській секції при Українській Громаді в Римі, яку очолював проф. Е. Онаць-

кий. В 1935 році основано формально окрему Українську Студентську Громаду, яка в 1943 році припинила свою діяльність та відновила її два роки пізніше з приїздом нових українських студентів-біженців. В рр. 1945—47 УСГ начислювала 45 дійсних членів, між ними кількох студентів теології та новопоставлених єреїв. Від 1947 року студенти почали ізза тяжких матеріяльних умовин покидати Італію, щоб в інших европейських та заморських країнах продовжувати студії. Від літа 1950 року існує в Римі лиш українське студентське представництво. Від 1932 до 1950 року закінчило в університетах Італії 14 українців свої студії.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В ЦІРІХУ

В перших післявоєнних роках існували в Швайцарії організовані студентські осередки в Женеві та в Берні. Українська Академічна Громада ім. Шевченка в Берні розгорнула широку діяльність, та пізніше, коли Громада поширила членство і на нестудентів, що пішло в розріз із статутом студентського товариства і викликано спори внутрі Громади, УАГ припинила свою діяльність.

В листопаді 1950 року нараховувалося в Швайцарії 8 імматрикульованих студентів, та 4 дипльомантів. З ініціятиви Представника ЦЕСУС-у на Швайцарію зорганізовано в листопаді м. р. Українську Студентську Громаду в Швайцарії з осідком у Ціріху, що її очолили кол. Ігор Суховерський, як голова та В. Стрихар — секретар. У зв'язку із розпорошенням членства Громада не проявляє особливої діяльности.

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЧНА ГРОМАДА В ШІКАҐО

це друга з черги Українська Студентська Громада в ЗДА, що являється звичайним членом ЦЕСУС-у. Енергійними заходами Управи Товариства, на чолі з кол. В. Нагірняком, згуртовано в УАТ понад 40 членів, з чого 8 — активно студіює на високих школах в Шікаґо.

Громада бере активну участь у всіх міжнародніх студентських акціях ЦЕСУС-у і живо цікавиться успіхами нашої студентської Централі на міжнародньому відтинку. На протязі академічного року УАТ влаштувало ряд академічних вечорів та величаву Крутянську Академію. Управа Товариства удержує тісний зв'язок із університетами і коледжами в стейті Ілліной, з місцевими українськими громадськими організаціями та КоДУС-ом.

На останніх Загальних Зборах, що відбулися 2. червня ц.р., Товариство зайняло становище до діяльности Управи ЦЕСУС-у, одобрило зовнішню політику ЦЕСУС-у та висловило побажання, щоб зміцнити організаційну політику нашої Централі.

З діяльности Українського Академічного Клюбу в Стокгольмі.

Заснування УАК — Стокгольм в дні 7. 11. 1949 р. викликало велике зацікавлення шведської щоденної преси. „Дагенс Нігетер", найбільша газета у Швеції, пишучи про створення Клюбу підкреслювала, що „УАК старатиметься давати моральну й технічну поміч тим українським науковцям, які ведуть наукові досліди про союз Карла XII. з Україною та діяльність першої української політичної еміграції у Стокгольмі в роках 1713—1740 та опісля". Друга найбільша газета „Стокгольмс Тіднінген", від 10. 11. 1949 р., помістила прихильну обширну замітку, згадуючи теж, що делегація УАК зложить вінець на гробі Карла XII. З цією самою датою помістив орган консервативної партії „Свенска Дагбладет" статтю у сердечному тоні.

Напередодні 22. січня 1950 р. зорганізував УАК разом з Українським Бюром пресову конференцію. У її висліді помістили шведські столичні газети обширні статті про визвольні змагання України після першої світової війни та про сучасну героїчну боротьбу УПА з большевицьким окупантом. Поштові марки УНРади були публіковані неоднократно на сторінках названих вгорі часописів.

19. лютого м. р. вислано привіт славному шведському вченому Д-р. Свен Гедінові з нагоди 85-ліття його народження. Свен Гедін прислав для УАК свою фотографію з дедикацією, в якій висловив віру у побіду „непохитної боротьби українського народу проти большевицького варварства та, що вона буде Всевишнім нагороджена". У висліді наладнання співпраці з С. Гедіном запропонувало йому Наукове Т-во ім. Шевченка почесне членство, яке Свен Гедін прийняв з рук проф. Ю. Шереха.

Дня 10. березня 1950 р. влаштував УАК доповідь і зустріч проф. Ю. Шереха з представниками естонської, литовської і латишської вільної науки, як теж з керівними особистостями Естонської Національної Ради.

В листопаді 1950 р. вислав УАК на руки нового короля, Густава VI. Адольфа кондоленційну телеграму з висловами співчуття з приводу смерти короля Густава V-го. Новий король Швеції відповів телеграмою з висловами щирої подяки.

УАК старається здобути для наших студентів у Швеції матеріяльні допомоги. Акцію в тому напрямі започаткував у листопаді м. р. шведський національний студентський союз.

В листопаді м. р. запрошено УАК на пресову конференцію, на якій взяли участь представники естонських, мадярських, чеських і українських студентів. Майже 50 різних шведських газет помістило репортажі про життя студентів-утікачів, а в тому чи не найбільше місця присвячено справам українського студентства.

Представники УАК взяли в грудні м. р. участь в конгресі Союзу Шведської Соц.-Демократичної Молоді в Люлео, на півночі Швеції.

Після конгресу помістила найбільша газета північної Швеції „Норрледска Соціялдемократен" у ч. 275/50 велику ілюстровану статтю про Україну та її боротьбу, як теж про життя українського підсовєтського студентства.

10. грудня 1950 р. відбувся виступ представника УАК у шведському радіо, в звязку з акцією централі шведського студентства для допомоги студентам-утікачам у Швеції. У своїй доповіді, що відбулася у англійській мові, змалював представник УАК історичні вузли, що звязують Україну зі Швецією, від часів Великого Гетьмана Мазепи і Карла XII., зазначуючи зокрема цей факт, що українські студенти користувались уже в 18-ому столітті гостинністю шведських університетів. Першим українським студентом у Швеції був син гетьмана Орлика.

На високих школах Стокгольму студіює зараз пятьох українських студентів. Дня 25. 5. ц. р. відбулися загальні збори УАК, при чому рішено вступити в члени ЦЕСУС-у у формі студентської організації, що обєднує українських студентів на терені цілої Скандинавії.

* * *

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В МОНТРЕАЛЮ

Українську Студентську Громаду в Монтреалю основано в квітні 1949 року. Маючи в той час понад 30 членів, зголосила вона своє членство в ЦЕСУС-і. Однак Громада не охопила всего українського студентства Монтреалю і приблизно з того ж самого часу існує ще **Українське Студентське Товариство Монтреалю,** що гуртує студентів словянознавства при монтреальському університеті. Обидві Громади діяли до недавна окремо, хоч було чимало спроб їхнього об'єднання, які, на жаль, на протязі двох років не принесли позитивних наслідків. Треба ствердити з жалем, що певні групові інтереси, що мають своє праджерело в нашій громадській незгоді не сприяли об'єднанню серед студентства Монтреалю.

На протязі біжучого року Управи обох Громад перевели рішучі заходи для остаточного унормовання відносин, влаштували спільними силами Крутянську Академію та перевели кілька спільних зустрічей.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В ТОРОНТО

відсвяткувала врочисто цього року відхід своїх членів-абсольвентів високих шкіл. На святі, що його відкрила панна Кисілюк, голова Товариства, виступили з промовами п. Н. Буртняк — від імені абсольвентів, п. Дяковський — від Канадійського Департаменту Громадянства та о. Д. Фотій — духовник торонтської української громади. В доповідях підкреслено вагу живого зв'язку українського студента на чужині із українською національною культурою, і з духом наших світлих національних традицій, що зберігають українство в його чистоті.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НІМЕЧЧИНИ (СУСОН), БОНН

Послаблення нашого студентського життя в Німеччині, обумовлене посиленою еміґрацією, спонукало український студентський актив ще в 1949 році думати про певну централізацію організованого студентського життя на базі союзу, що охопив би діючі в Німеччині Студентські Громади, як рівнож окремих студентів, які студіюють на різних зах.-німецьких високих школах. В грудні 1949 р. відбувся в Мюнхені З'їзд Українських Студентських Громад в Німеччині, який покликав знову*) до життя Союз Українських Студентських Громад Німеччини (СУСОН), що його завданням було об'єднати наші студентські громади в окрему організаційну одиницю, що підлягає ЦЕСУС-ові в формі звичайного правного члена.

На другому Річному З'їзді СОСУН-у, що відбувся в днях 30—31 грудня 1950, заслухано звіти з однорічної діяльности Управи та перевибрано органи Союзу на чолі із д-ром Гр. Васьковичем. З'їзд постановив пожвавити діяльність референтури міжнародніх зв'язків Союзу та рішив перенести канцелярію Союзу із Бонну до Мюнхену.

27. травня 1951 року відбулася в Мюнхені Студійна Конференція СУСОН-у, на якій виголошено слідучі доповіді:

1,) Орест Рижій: „Українська гарячка, як недуга".

2.) Д-р Григорій Васькович: „Нові шляхи німецької психології".

3.) Зенон Р. Винницький: „В калейдоскопі сучасної української студентської дійсности".

Коли ж дві перші доповіді були присвячені фаховим справам, доповідь кол. Винницького зосередила увагу слухачів на пекучих проблемах нашої студентської дійсности і викликала серед присутніх, між якими треба відмітити Ректора УВУ, проф. І. Мірчука, далі проф. Ю. Студинського і ін., жваву дискусію.

Представники СУСОН-у взяли участь у З'їзді „Міжнародньої Ради Екзильних Студентських Організацій в Німеччині" (ІЦЕСО), що відбувся в Мюнхені в половині липня 1951. У висліді наполегливої праці над статутом і засадничими організаційними принципами ІЦЕСО — СУСОН зголосив своє членство в ІЦЕСО та заступатиме в Раді Екзильного Студентства українське студентство Німеччини та Австрії. В працях згаданого з'їзду наші представники зустріли прихильне ставлення екзильного студентства Середньої та Східньої Европи, заступленого на З'їзді. Зокрема ж треба підкреслити співпрацю із делеґатами Білоруського Студентського Союзу, що прибули з Лювену. Наші студенти дали належну відповідь необрахованим виступам російського делеґата мюнхенського „Общества Русскіх Студентов", який накинувся на український нарід гострим політичним провокативним нападом.

---

*) СУСОН основано в 1925 р.

За час своєї дворічної діяльности, випустив СУСОН два „Бюлетені" та ряд обіжників, присвячених організаційним справам Союзу.

Зупиняючися коротко на активних студентських громадах, що входять у склад СУСОН-у, приходиться відмітити УСГ Мюнхен, що нараховує 94-ох членів та являється до сьогодні найбільшим осередком українського студентства в Німеччині. Громада проявляє себе на внутрішньому відтинку організацією імпрез для української громади Мюхену та час від часу товариськими вечорами. Поруч УСГ Мюнхен слід згадати УСГ Бонн, що удержує зв'язок із представниками Союзу Німецького Студентства.

Назагал чисельний стан нашого студентства в Німеччині паде: річники, що становили тут нашу властиву силу, вже покінчили, або кінчають студії і покидають Европу. СУСОН нараховує ще 224-ох членів і є надія, що кілька десятків українських студентів буде і в наступному академічному році продовжувати свої студії на німецьких високих школах та на Українському Вільному Унівеситеті в Мюнхені.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ НАЦІОНАЛЬНОГО СОЛІДАРИЗМУ „ЗАРЕВО"

Об'єднання Українських Студентських Товариств Національного Солідаризму „ЗАРЕВО" існує, як ідеологічне об'єднання українського націоналістичного студентства, від травня 1949 року. Воно є надзвичайним правним членом ЦЕСУС-у.

Спочатку гуртувало „Зарево" чотири націоналістичні студентські товариства в Европі. Пізніше, коли переважна більшість активу і членства „Зарева" опинилилася на американському континенті, тягар роботи Об'єднання перенісся в ЗДА та в Канаду, а осідок „Зарева" з Мюнхену — в Монтреаль. „Зарево" начислює сьогодні 5 клітин в ЗДА, 3 — в Канаді, 1 — в Арґентині та по одній у Франції, Англії, Німеччині та Австрії. Поза своєю світоглядовою та видавничою діяльністю клітини „Зарева" доповнюють працю наших Студентських Громад організацією імпрез, товариськими зустрічами і т. п. Праця „Зарева" побудована на системі ділових комісій, які уможливлюють членам Об'єднання поза своїми осередками співпрацювати кореспонденційною дорогою із даною комісією. Це певна новинка, на тлі зростаючого розпорошення наших студентських сил в останніх роках, що виправдала себе успішно. В днях 30. червня, 1.—2. липня ц. р. відбувся в Торонто III. Річний З'їзд „Зарева", на якому заслухано та продискутовано доповідь М. Плавюка п. н. „Позитиви та неґативи в праці „Зарево", переведено перевірку діяльности за останній рік та вибрано новий провід Об'єднання на чолі із д-ром Марком Антоновичем. У винесених постановах З'їзд вирішив м. і. перевести Краєві Конференції „Зарева" в Канаді, ЗДА та Европі з метою обміркувати можливості дальшої праці „Зарева" у згаданих країнах.

За час свойого існування „Зарево" випустило три „Бюлетені" та 6 чисел „Листка Дружби", що служить для інформації членства та організаційним справам Об'єднання.

З'ЇЗД ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ СТУДІЮЮЧОЇ МОЛОДІ В ПРІНІ

В дуже гарній баварській місцевості Прін, над озером Хімзее, відбувся 16. і 17. червня 1951 р. Другий Звичайний З'їзд Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського. На З'їзд прибули всі члени ТУСМ-у з різних осередків Німеччини, а також представники з Бельгії і Голяндії.

Дня 16. червня всі члени ТУСМ-у взяли участь у Богослуженню, яке відправив о. Роман Левицький.

Товариство Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ) — це товариство націоналістичної молоді, яке постало 12. XII. 1949 р. на з'їзді в Ляйпгаймі. На першому установчому з'їзді ТУСМ поставив собі за завдання: вивчати й поглиблювати націоналістичний світогляд, ідеологію, підвищувати інтелектуальний рівень членів товариства і плекати високі прикмети характеру на засадах християнської моралі для вирощування державно творчих кадрів. Це було й залишилося прямою лінією праці товариства, якою вона і розгортала свою діяльність.

II-ий З'їзд відкрив вступним словом голова д-р Григорій Васькович. До президії З'їзду одноголосно обрано Омеляна Коваля (Бельгія) — голова, З. Шупера (Німеччина) — заступник голови, Ярослава Розумного (Голляндія) — перший секретар і Василя Саляка (Німеччина — другий секретар.

Голова президії прочитав надіслані привіти від Українського Вільного Університету, Центрального Союзу Українського Студентства, Центрального Комітету Спілки Української Молоді, та цілого ряду установ і товариств та членів ТУСМ-у з різних країн світу.

Після цього приступлено до обрання комісій: мандатної, статутарної, пляну праці і резолюційної. По порядку нарад З'їзду приступлено до звіту Управи ТУСМ-у. Перший звітував голова д-р Григорій Васькович подавши загальне тло роботи, і при тому підкреслив недоліки та осяги Управи й Товариства в цілості.

В дальшому звітували референти: секретар Мирослав Лабунька, реф. кадрів Микола Галів, реф. фінансів Василь Лагошняк, реф. преси Володимир Гайдук, заступник гол. редактора „Фенікса" Микола Кравчук та інші, які звітували про діяльність ТУСМ-у за пройдений етап.

Не зважаючи на великі труднощі, еміграцію в різні країни світу, розпорошеність членства та членів управи і ряд численних перешкод, які ставали колодами в реалізації праці, все ж таки Управа може похвалитися досить поважними досягненнями. Під сучасну

пору ТУСМ має своїх членів у Німеччині, Бельгії, Голляндії, Швайцарії, Еспанії, Англії, Америці, Австралії та інших країнах. Із звітів було видно, що праця Управи ТУСМ-у була насамперед звернена на втримання живого зв'язку з членством, підготову індивідуальної праці над собою, підвищення інтелектуального рівня, розбудову фінансів, наладнання видавничої діяльности і влаштування студійних конференцій. Велику увагу Управа звернула на те, щоб створити серед молоді атмосферу конструктивізму, зберегти дух творчости й динаміки, чого в останніх роках бракувало. Це був надзвичайно важливий момент, бо в той час молодь зрезигновано дивилася в майбутнє, не маючи жадних перспектив, крім зміни тимчасового місця перебування з Европи в широкий світ. З такою настановою певна кількість молоді виїхала в заокеанські країни і там стала заробітчанською силою, не відчуваючи завдання. А, що найгірше, так це те, що для цієї молоді доляр чи фунт стерлінґ став задовільним ідеалом. У такій ситуації треба було ту молодь спрямовувати до студій авдиторного чи позаочного навчання, беручи до уваги певні спроможності поодиноких осіб. Референт кадрів у своєму звіті зазначив, що добрим започаткуванням ідеологічної праці була студійна конференція „Два дні ідеологічної проблематики", яка відбулася на початку 1950 р. і мала дуже голосний відгук, як серед студентської молоді, так і старшого громадянства.

До визначних осягів Товариства треба рахувати видавничу діяльність. За звітовий час видано: чотири числа „Інформаційного Бюлетеню"; брошури: Микола Міхновський; „Дві віри" Віктора Андрієвського; реферат д-ра Василя Маркуся „До суті української національно-державницької ідеї" і неперіодичне видання журналу „Фенікс" за ред. д-ра В. Маркуся. Журнал „Фенікс" викликав належне зацікавлення серед молоді і старшого громадянства. Про велике зацікавлення „Феніксом" говорять вміщувані рецензії в різних часописах. ТУСМ звертав увагу передусім на інтелектуальне вироблення студентів для майбутньої наукової і державницької праці. Тому не уладжувано ні студентських забав, академій чи інших імпрез. В дискусії порушено актуальні і важливі справи, а саме; ідеологічно-світоглядові, стипендійної політики, тощо. Звіти з проробленої праці і ґрунтовна дискусія над нею підтвердили велику потребу існування такого роду товариства. Праця ТУСМ-у на відміну від праці інших товариств — загалом мало демонструюча на зовні, однак ефектовна та дуже корисна з погляду змісту й завдань, що їх почав ТУСМ здійснювати.

З'їзд уділив абсолюторію уступаючій Управі з окремим признанням заслуг голови д-ра Г. Васьковича та фін. реф. інж. В. Лаґошняка.

Під кінець З'їзду внесено зміну до статуту, накреслено плян праці на майбутнє і прийнято резолюції. З'їзд ухвалив вступити в члени

ЦЕСУС-у та працювати для добра всього організованого українського студентства.

Після закінчення адміністративної частини З'їзду виголошено такі доповіді — Мирослав Лабунька: „За єдиний фронт націоналістичної молоді", Володимир Гайдук: „Боротьба за душу української молоді на чужині".

UKRAINIAN STUDENTS AND THEIR PROGRAM

by Zenon R. Wynnytskyj

Ukrainian students who are now studying in the free atmosphere of the Western World are organized in the Central Union of Ukrainian Students (CESUS), the executive committee of which still has its seat in Munich. In structure, the "CESUS" is an organisation of all Ukrainian students throughout the world. Its activity continues the work of the former National Union of Ukrainian Students, which was founded in 1908 in Leopolis (Lviv), the capital of Western Ukraine. The former National Union included Ukrainian students who studied either in the Ukraine or abroad. The most important of these students' unions abroad were: the "Association of Ukrainian Students in Vienna" (founded in 1868), the "Association of Ukrainian Students in Graz, Austria" (founded in 1895), the "Society of Ukrainian Students in Tallin, Esthonia" (founded in 1905), and the unions of Ukrainian Students at German, Russian, and Jugoslavian universities. When the Ukrainian Republic lost the war against Russian bolshevists in 1921, many thousands of Ukrainian students emigrated. So, in 1921, the "Central Union of Ukrainian Students" was founded in Prague, Czechoslovakia, to continue the work of the National Union. At the congress of "Confédération Internationale des Etudiants" (CIE) held in Prague in 1921, the "Central Union of Ukrainian Students" was admitted as a member of the CIE, the representative world organisation of students between the wars. Thereafter, our union took an active part in international student-life until the Second World War put an end to all contact with student associations abroad. The "CESUS" was hard hit by the war; the Gestapo forbade its activity and members of the executive committee were arrested by the nazis and put in prison and in concentration camps. Our Central Union, therefore, was able to resume work only after the cessation of hostilities.

We are above all actively concerned in cooperating with other Ukrainian organisations in the West and international bodies abroad to make study as carefree as possible for our students; we also endeavour to allocate the proper number of individual students to the various faculties as we are particularly anxious that wel-qualified young men should be prepared for state service.

We also try to maintain a high cultural level in our member organisations and pay particular attention to the cultural values of Ukrainian national life. In addition, we keep statistics for all our students throughout the world, and for those who swell the ranks of our intellectuals every year when they graduate. By taking an active part in our organised student-life, our young people are prepared for social work in our community abroad.

The current publications issued by our student organisations help to maintain contact on an intellectual level. Nor do we neglect to cooperate with

bodies like the "Association of Ukrainian Youth" and the "Society of Ukrainian Scouts" with whom we attempt to solve common problems.

In recent years we have increased our efforts to share in international student-life. This has not been easy since the Second World War, as the World Student Movement has come under the influence of the cominform since 1946. In our opinion the "International Union of Students (IUS)", founded in 1946, does not further the common interests of all students in the world; it has become Stalin's fifth column.

Western students, unfortunately, are apt to treat the simplest matters "academically"; we observe with regret that many Western student organisations have not yet succeeded in throwing off communist influence to the extent, for instance that the "International Free Trade Union" and the "World Assembly of Youth" have done. It is doubtless an evil "sign of the times" that the International Union of Students (IUS), with its seat in Prague, in reality a students' cominform, should represent in the UNO the students of the world.

In spite of all these difficulties, however, Ukrainian students are trying to share in international life and do their best to maintain friendly relations with national student associations in the Western Hemisphere. They exchange political views, information and publications and take part in all students' activities offered by pratical international cooperation among young people.

Members of our Union study in Austria, Belgium, France, Spain, Germany, Switzerland, England, Italy, Ireland, Sweden, Norway, U.S.A., Canada, Brazil, Argentina, Paraguay and Australia. In other Western countries where there are only small groups of Ukrainian students, we have only students' agencies but no unions. It is obvious, therefore, that our Union is a world organisation like the World Union of Jewish students.

The President and the Executive Committee of our Union are elected at the General Assembly. The last General Assembly was held in Munich in 1949, and the next, the sixteenth will take place in Paris, in Oktober 1951. Every Ukrainian students' union sends a delegate for every 50 members. The General Assembly is the supreme representative body of our student life. At it, the Executive Committee and some students' associations give reports of their activity. These are not only criticised but programs for the future are drawn up. Members of the Executive Committee are relieved of their duties, and the new committee, the commission of control and the court of honour elected.

Apart from the Ukrainian students' associations that are ordinary members of our Union, we also include certain political groups of students as extraordinary members, for instance, the Association of Ukrainian University Youth "Michnovsky", which contains revolutionary elements, the Federation of Ukrainian Catholic Students "Obnova", which has belonged to the International Movement of Catholic Students — "PAX ROMANA" — since 1930; also the "Zarevo", Ukrainian Student Association for National Solidarity, and the "League of Social Humanism", a union of socialistic minded students. There are also various groups of students — orthodox, liberal, democratic, and

monarchist, but they are not important for our problems as a whole. On the other hand, it is often the extraordinary members who exercise most influence on the election of the Executive Committee. All these students' associations publish a number of publications, bulletins and periodicals. As our students are anything but phlegmatic, it falls to us to arbitrate in the event of quarrels between the various organisations. But all the groups of students mentioned above agree at least in one point, namely, that they absolutely repudiate communism, not only as an intellectual theory, but as a new form of ancient Russian imperialism.

Our students study not only at the universities of Western countries which have received them hospitably but also at the Ukrainian universities that exist outside of the Ukraine today. This means that, like other students' unions, we also have our own university problems. Of these Ukrainian universities, we should like to mention in the first place the Ukrainian Free University, which operated in Prague from 1921 till 1945, since when it has been in Munich.

The social conditions under which our students live, vary considerably. A certain number have scholarships, others are supported by the Relief Commission for Ukrainian Students (KoDUS), whose office-bearers are professors at the Ukrainian Free University. Thanks to the "United Ukrainian-American Relief Committee", homes and restaurants have been established where Ukrainian students can live cheaply. But as very few of our students have money, many of them live in very straitened circumstances. Many must work hard in the holidays and earn money in term time in order to meet expenses. This is why we have quite a number of so-called "apathetic" students, who are concerned only in getting through their course and have no interest in organized student-life, the burdens of which are borne either by students, inspired by enthusiasm and idealism for their task, or by "veterans" who really belong to graduate circles. The number of the latter must be limited, as the constitution of our union does not allow students to be members longer than two years after passing the state-examination or taking the degree of doctor.

In their free-time, our students are fond of discussing political events, and particularly, problems of the world students' movement. Like all young folk, they are also interested in sport and sociable life.

Many students marry while they are still studying, and this supplies Ukrainian student-life with a healthy moral basis.

Every year in January Ukrainian students celebrate a "Kruty"-day in memory of the town of that name which became the Thermopylae of Ukrainian Students in 1918, the year that saw the fall of Kiev, the capital of Ukraine, when there were no survivors of the student divisions who defended the town against attacking Russian bolshevists.

Under the most difficult conditions, Ukrainian students never cease to be aware that the knowledge they are acquiring far from home will one day benefit the Ukrainian Republic when its government is chosen by the people

of the Ukraine. This hope helps them to overcome all the difficulties of daily life. Some day the "dungeon of nations", the Soviet Union, is bound to collapse. We are firmly convinced that we who study abroad will in the near future be able to put the experience we have won abroad at the service of a new democratic Ukrainian state, when the unhappy days of the Ukrainian Socialist Soviet Republic shall have become a nightmare of the past.

We cannot forget that a free Ukrainian state in Eastern Europe is a condition necessary for the establishment of a better, stable and peaceful political system in Europe, for we Ukrainian students are as much concerned as other students in Europe about the future welfare of that continent and the whole world. This is why Ukrainian students are eager to play their part in international cooperation, for them a practical training in tolerance, neighbourliness and international understanding.

UKRAINIAN FREE UNIVERSITY

The Ukrainian Free University was founded in Vienna in 1921, and at first consisted of a staff including teachers of the colleges of Lviv, Kiev, Czernivci and Charkiw, who, for political reasons, had to leave their home country. A few months later already, the University moved to Prague where it enjoyed the special care and charity of the President of the Czecho-Slovakian Republic, Professor Masaryk. It included two faculties, the faculty of law and political sciences and that of philosophy. Technical reasons prevented the establishment of a medical faculty. The faculty of philosophy tended to those subjects which we may call "information about the Ukraine" in the broadest sense of the word The University continued its activies through decades and educated thousands of young Ukrainian experts, who intend to use their knowledge for the benefit of their home country. The budget of the University was covered by the Minister of Finance of the Czecho-Slovakian Republic, later of the Protectorate. As far as its inner structure is concerned it had to accomodate tho the other Czecho-Slovakian universities, continuing the organisatory principles of the universities of the ancient Austrian monarchy.

Before the bolshevist army reached Prague, the professors and students of the University went to Munich where they were allowed, by the Bavarian Ministry of Culture and Instruction and the American Military Government, to resume their activity in autumn 1945. After an exact examination of the educational work the University was given to official licence by the Bavarian Ministry of Culture and Instruction (Decree of September 16th 1950 No. XI 60710).

The Ukrainian Free University, now existing for nearly 30 years, is today the only Slav college of its kind which is able to continue its activity of teaching and its research work on this side of the iron curtain, guarded from any terror and in close cooperation with the scientists in the Occident. The University considers its noblest task in influencing the Ukrainian exiled youth in the spirit of christian-democratic principles, thereby the strengthen them and thus

preparing them for their future duties in their native country. This task is as important as it is responsible especially with a view to the tragic fate of the Ukrainian people exposed for nearly three decades to a particularly heavy pressure by the bolshevist despots.

It must be borne in mind that the youth behind the iron curtain lives completely unconscious of the conditions in Western Europe, because of the hermetical blocking of Eastern Europe, and that this youth must be respectively informed in the case of their deliberation. The young people educated in Western Europe shall represent the link between these spiritually and materially separated worlds.

The scientists should tend to preparing means of instruction for the schools at home because the books used there should be replaced by new ones. It is for this case that the Ukrainian Free University tries to abolish this deficiency by the assistance of its teachers. — A further task of our University is the research work of its professors and teachers, drawing their main attention to the problems of Eastern Europe. Besides a general information about the Ukraine, the result of which shows itself clearly e. g. in an encyclopaedia which is worked at present, there are some other cultural and economic-political subjects included in the research work which, notwithstanding their historic past, are brought into closest connexion with the present.

ТРИ ВІДПОВІДІ

У СПРАВІ УКРАЇНСЬКИХ РАДІОПЕРЕДАЧ Бі-Бі-Сі

The British Broadcasting Corporation
Head Office: Broadcasting House, London W. 1
Bush House, Aldwych, London, W. C. 2

Reference: 08/EE/PMB 20th April 1950

Mr. Z. R. Wynnytzky,
Central Union of Ukrainian Students,
P. O. 62, Box 34,
Munich
Germany

Dear Sir,

Thank you for your letter of 14th April. The BBC has given careful consideration to the question of broadcasting in Ukrainian, but we regret to inform you that it is impossible to include this language in our schedule of foreign transmissions at the present time.

Yours faithfully,
M. Box
for Head of East European
Service.

* * *

House of Commons
London, S. W. 1
3rd July, 1951

Dear Mr. Wynnytzky,

Many thanks for your letter from Munich, dated 28th June. It is gratifying to learn that my remarks regarding transmissions in Ukrainian from the B. B. C. here in London were appreciated by the Central Union of Ukrainian Students.

I will continue to press this matter with the Foreign Secretary and hope to get further news quite soon.

Please accept my best wishes for the success of your work and that of the Union.

Yours sincerely,
G. Cooper

Zenon R. Wynnytzky,
Central Union of Ukrainian Students,
P. O. 62, Box 34,
Munich.

* * *

House of Commons
9th July 1951

Dear Mr. Wynnytzky,

Mr. Teeling has asked me to thank you for your letter of the 28th June and for your kind words of appreciation.

He was very glad to receive your communication which he found most interesting, and he has asked me to assure you that if another opportunity occurs for raising this matter in the House of Commons he will most certainly take advantage of it and do what he can for the Ukraine and her people.

Yours truly,
Eileen L. Martin.
Private Secretary to
Mr. W. Teeling, M. P.

Mr. Z. R. Wynnytzky,
Department of International Affairs,
Central Union of Ukrainian Students,
P. O. 62, Box 34,
Munich.

НАШ МІЖНАРОДНІЙ АДРЕСАР

1. National Union of Norwegian Students,
Oslo, Uranienborgveien 11, Norge.
2. The Swedish National Union of Students,
Stockholm Va, Drottninggatan 116, Sverige.
3. National Union of Danish Students,
Copenhagen K, 19, Sct. Peterstraede, Danmark.
4. National Union of Students of Finland,
Helsinki, Mannerheimvägen 5 C, Finland.
5. The National Union of Students of the Universities and Colleges of England, Wales and Northern Ireland,
London WC 1, Endsleigh-St. 3.
6. Scottish Union of Students,
Community House, 214 Clyde Street, **Glasgow,** Scotland.
7. National Union of Students of Iceland,
Haskola Islands, **Reykjavik,** Iceland.
8. Netherlands Students Council,
Leiden, Breestraat 48, Nederland.
9. Netherlands Office for Foreign Students Relations,
Leiden, Rapenburg 34.
10. Fédération des Etudiants de Belgique
8, rue de la Tribune, **Bruxelles.**
11. Association Générale des Etudiants Luxembourgeoix,
23, Bd. Prince Henri, **Luxembourg.**
12. Verband Deutscher Studentenschaften (V.D.S.),
(22c) Bonn, Nassestraße 11.
13. Zentralausschuß der Österreichischen Hochschülerschaft,
Wien 9, Kolingasse 19 (Österreich).
14. Verband der Schweizerischen Studentenschaften,
Zürich- 6, Eidg. Techn. Hochschule 44a (Schweiz).
15. National Union of Italian Students (UNURI),
Roma, Via Frattina 89, Italia.
16. Union Nationale des Etudiants de France,
Paris V, 15 rue Soufflot, France.
17. Sindicato Espanol Universitario,
Madrid, Alcala 44, Espana.
18. National Union of Greek Students,
15 Roosevelt Street, **Athene,** Greece.
19. National Union of Yougoslav Students,
Kralja Milutina 37, **Beograd,** Yougoslavia.
20. Students Representative Council,
The Royal University of Malta, **Valetta.**
21. L'Organisation Nationale de la Jeunesse Portugaise,
La branche universitaire, **Lisboa,** Praça das Flores, 51, Portugal.
22. National Union of South African Students,
148, St. George's St., **Cape Town,** South Africa.
23. Ligue des Etudiants Egyptiens,
19, Hechmat Pacha, rue Zemalek, **Cairo.**
24. National Federation of Students in Turkey,
(Turkiye Milli Telebe Federasyonu) **Istanbul,** Teknik Universite, Turkey.
25. National Union of All Indian Students,
c/o Dr. Zakir Hussain, President of NUAIS, Vice-Chancellor of the University of Aligarh, **Aligarh** (N.India).
26. All India Catholic University Federation,
St. Joseph's College, Teppakulam P.O., **Trichinopoly,** South India.

27. Catholic Students Federation of Japan,
c/o Paul T. Fukukawa, **Tokyo,** 7 Kioi-cho, Chiyoda-ku, Japan.
28. National Union of Indonesian Students,
Mahameru 10, **Jogjakarta,** Indonesia.
29. New-Zealand University Students Association,
Wellington-C. 1, P.O. Box 3023.
30. The National Union of Australian University Students,
Melbourne, Union House, Carlton N. 3, Victoria.
31. Union Mondiale des Etudiants Juifs,
Paris 14, 6 rue Lalande, France.
32. Association of Polish Students Abroad,
London SW 7, 74, Cornwall Gardens.
33. Association of Estonian Students Abroad,
Stockholm, Holländargatan 32—34, Sweden.
34. Latvian Students Central Association Abroad,
Hamburg — 36, Zoo-III-16.
35. Lithuanian Students Association,
Tübingen, Pfleghofstr. 6, Germany.
36. Slovenska Dijaska Sveza,
Graz, Hochsteingasse 37, Österreich.
37. Croatia Academica Catolica,
Madrid, Calle del Pinar 21, Espana.
38. Union des Etudiants Slovaques,
Paris 14, 55 Bvd. Jourdan.
39. National Union of Tchechoslovaque Students in Exile,
AFCR/IRO, Area 2, HQ., **Eßlingen/N.,** Germany.
40. Federation Universitaria Argentina,
Buenos Aires.
41. Federacion Universitaria Boliviana,
Universidad Mayor de San Andres, **La Paz.**
42. Brazilian National Union of Students,
Praia do Flamengo 132, **Rio de Janeiro;** D.F.
43. Federacion de Estudiantes de Chile,
Universidad de Chile, **Santiago.**
44. Federacion de Estudiantes Colombianos,
Carera 8a, No. 12—55 of No. 10, Apartado 1802, **Bogota.**
45. Consejo Universitario Estudiantil,
Universidad de Costa Rica, **San José.**
46. Federacion Estudiantil Universitaria,
Universidad de la Habana, **Habana,** Cuba.
47. Federacion Nacional de Estudiantes,
Universidad Central, **Quito,** Ecuador.
48. Asociacion de Estudiantes Universitarios,
Apartado 142, **Guatemala City.**
49. Federacion Universitaria del Paraguay,
Universidad Nacional del Paraguay, Asuncion.
50. Federacion de Estudiantes del Peru,
Universidad Nacional Mayor de San Marcos, **Lima.**
51. Federacion de Estudiantes Universitarios,
18, de Julio 1313, **Montevideo,** Uruguay.
52. Federacion de Estudiantes de Venezuela,
Tienda Honda a Puente, 64, **Caracas.**
53. United States National Students Association,
Madison 5, Wisc., 304 N. Park St.
54. National Federation of Canadian University Students,
Tunitz College, **Toronto, Ont.,** Canada.

55. World University Service,
Geneve, 13, rue Calvin, Switzerland.
56. World's Student Christian Federation,
Geneve, 13, rue Calvin, Switzerland.
57. Mouvement International des Etudiants Catholiques „Pax Romana",
Fribourg, 14 rue St. Michel, Suisse.
58. Federation Internationale du Sport Universitaire,
Luxembourg, Esch sur Alzette.
59. World Student Service Fund,
New York 18, N.Y., 20 West 40th Street, USA.
60. Bureau International des Universités,
Paris 16, 19, Ave. Kléber.
61. International Students Movement for the United Nations,
Paris 16, 19, Ave. Kléber.
62. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation, (UNESCO),
Paris 16, 19, Ave. Kléber.
63. World Assembly of Youth,
Bruxelles, 15 rue d'Arlon, Belgique.
64. Bureau International de la Jeunesse Catholiques,
Palazzo delle Congregazioni, Piazza S. Calisto, **Roma,** Italia.
65. Gemen-Komitee für internationale Anliegen,
Münster (Westfalen), Hüfferstr. 7, Deutschland).
66. Quaker Service,
Geneve, 94, rue Lausanne, Suisse.
67. Boy Scouts International Bureau,
132, Ebury Street, **London S.W. 1.**
68. Fédération Internationale des Organisations des Correspondances et d' Echanges Scolaires (FIOCES),
29, rue d'Ulm, **Paris V.**
69. National Youth Committee in Ireland (Foras Eireann),
14, Parnell Square, **Dublin.**
70. International Red Cross, Youth Division,
Geneve 8, rue Munier-Romilly.
71. Europäisches Studentenbüro,
Berlin-Charlottenburg 2, Hardenbergstr. 34.
72. Centre des Organisations Universitaires Bielorussiens á l'étranger,
Louvain (Belgique), 8 Place Hoover.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРЕДСТАВНИЦТВА.

1. Ukrainian Students Association (M. A. Ohluk-Romenskyj),
Galway, Aran View, Fair Hill, Ireland.
2. Association of Ukrainian Students in Great Britain,
49, Linden Gardens, **London W. 2.**
3. Ukrainska Akademiska Klubben (J. Borys),
Humlegardsgatan 15/II, **Stockholm,** Sverige.
3. Representative of Ukr. Students,
Mykola Radeyko, **Oslo,** Blindern Studenterhjem, Norge.
4. Foyer des Etudiants Ukrainiens (Fedir Smetanko),
9, rue des Brasseurs, **Louvain,** Belgique.
5. Association des Etudiants Ukrainiens à Paris, Paris 12, 13 rue Taine
(V. S. Mardak, 16, rue Visconti, **Paris 6,** France.)
6. Association des Etudiants Ukrainiens à Lyon,
(V. Malynovych), 11, rue Pierre Blanc, **Lyon (Rhone),** France.

7. Association de los Estudiantos Ucranianos (Teodor Barabasz), c. Donoso Cortes 63, **Madrid,** Espana.
8. Associazione degli Studenti Ucraini (Giorgio Konovaletz), **Roma,** Lungotevere Flaminio 74, Italia.
9. Ukrainische Studentengemeinde in der Schweiz (W. Strychar), **Zürich,** Moussonstr. 14, Schweiz.
10. Ukrainischer Studentenverein „Sitsch" (M. Kurylak), **Graz,** Geidorfgürtel 47a, Österreich.
11. Verein der Ukrainischen Studenten in Innsbruck (Dr. W. Konrad), **Innsbruck,** Kranebitter-Allee 23/I.
12. Bund der Ukrainischen Studentenvereine Deutschlands (SUSON), **München 8,** Führichstr. 53/II.
13. Ukrainian Students Association, 149 2nd Ave., **New York, N.Y.,** USA.
14. Ukrainian Students Society, 845 N. Western Ave., **Chicago 22, Ill.,** USA. (W. Nahirniak, Chicago, Ill. 1429 N. Fairfield Ave.).
15. Ukrainian Students Association (George Ripninskyj), Wagne University Students Center, 5050 Cass Ave., **Detroit 2, Mich.,** USA.
16. Association of Ukrainian Students (Jurij Levytskyj), University of Montreal, Centre Slave, 2900 Bvd. du Mont Royal, **Montreal, Que.,** Canada.
17. Ukrainian Students Association (Mykola Plawiuk), 3466 City Hall Ave., **Montreal, Que.,** Canada.
18. Ukrainian Students Society of the University of Manitoba „Alpha-Omega", **Winnipeg,** Man., Box 13.
19. Nucleo de los Estudiantos Ucranianos (Mykola Denysiuk), c. Curapaligüe 790, **Buenos-Aires,** Rep. Argentina.
20. Association of Ukrainian Students, **Melbourne,** Box 2394, V. GPO, Australia.

*

1a. Federatio Ucrainorum Studentium Catholicorum „Obnova", **Madrid,** c. Donoso Cortes 63.
2a. Ukrainian Students Association „Zarevo" (Dr. Marko Antonovyč), **Montreal, Que.,** 3462 City Hall Ave.
3a. Society of Ukrainian University Youth „Michnovsky" (Dr. H. Waskovytsch), **München 8,** Führichstr. 53/II.

* * *

Комісія Допомоги Українському Студентству
Голова: проф. д-р Зенон Кузеля,
27, rue des Bauves, **Sarcelles (S. et O.)** France.

ЧЛЕНИ УПРАВИ ЦЕСУС-у:

(1949 — 1951)

1.) Президент: Богдан З. Гук,
Erlangen, Marquardsenstr. 4/0, Deutschland.
2.) 1-ий віцепрезидент: д-р Михайло Данилюк,
Minneapolis, Minn., 90 N. Lyndale Ave., USA.
3.) 2-ий віцепрезидент: д-р Василь Маркусь,
Fribourg 5, Case 17, Suisse.
4.) 1-ий секретар: Іван Жеґуц,
München 62, Postfach 34, Deutschland.
5.) 2-ий секретар: д-р Олександер Наклович,
Innsbruck, Marktgraben 16/I, Österreich.
6.) Організаційні справи: Іван Гута,
Newark 3, N.J., 67 Avon Avenue (Tel. B 1-2-9420), USA.
7.) Пресові справи: Аркадій Жуковський,
Paris 5, 69 rue Cardinal Lemoin.
8.) Фінансові справи: Мирослав Тофан,
München 62, Postfach 34, Deutschland.
9.) Стипендійні справи і суспільна опіка: Дмитро Григорчук,
Chicago, Ill., 3413 South Oakley Ave., USA.
10.) Студійні і культ.-освіт. справи: Карпо Роговський,
Montreal, Que., 6734 Des Ecores (Rosemont), Canada.
11.) Зовнішні справи: Зенон Р. Винницький.
München 8, Braystr. 7/III, Deutschland.

*

Голова Контрольної Комісії: д-р. Богдан Цюцюра,
New York 9, N.Y., 190 E. 2nd St., ap. 21, USA.
Голова Товариського Суду: д-р. Олекса Горбач,
München 8, Ayingerstr. 25/I, Deutschland.

"THE NEWS OF CESUS"
non-periodical official bulletin
of the Central Union of Ukrainian Students

Publisher:
Executive Committee of "CESUS", Munich 62, P. O. Box: 34, Germany
Tel. 4 41 51

copy.

+50

UKRAINE

in Vergangenheit und Gegenwart

kämpft für die unabdingbaren Rechte des ukrainischen Volkes und aller unterjochten Völker hinter dem eisernen Vorhang,

informiert über das aktuelle Zeitgeschehen in der Ukraine und den Ländern Osteuropas,

berät zuverlässig in allen Wirtschaftsfragen der Ukraine und Osteuropas,

offenbart den hohen Stand der ukrainischen Kultur, Kunst und Religion,

zeigt in Bildern die Schönheiten und Kostbarkeiten der Ukraine.

Erscheint vierteljährlich
Jahresabonnement DM 6.— mit Porto

VERLAG UKRAINE
München · Rumfordstraße 41

Українці! Читайте й поширюйте одинокий український журнал у німецькій мові.